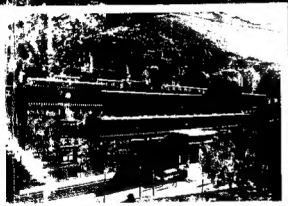
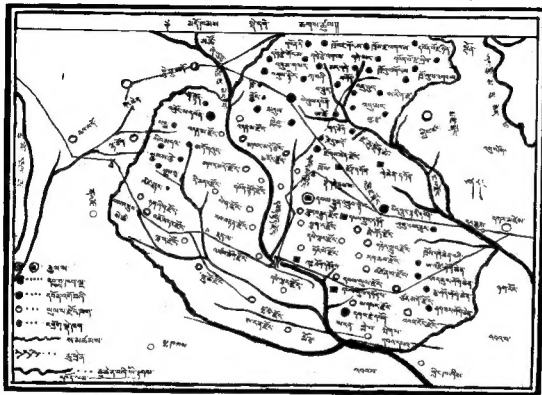

མཁའ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ 德格文史

政协德格县文史资料委员会编

མདོ་ཁམས་ས་སྤྱོད་སྡེ་དག་
ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངུལ་
དཀར་མེ་ལོང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཡིན་ཤིང་སྡེ་དག་ཆོང་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་
ལྷ་ཆ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཅིང་ཁང་ནས།
༡༩༧༥ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པར།

དེར་དུས་འཛམ་གླིང་གོ་ག   མཆོན་པའི་རྒྱལ་རལ་.....
 ལངས་པའི་མཁའ་དབང་གུན་གྱིས་ཐོད་རྒྱུ་པ་ཞིག་འབྱུག་.....
 གནང་བ་དང་འབྲེལ།   མདོ་མཛད་ལྷལ་དུ་བཅིངས་འཁྱེད་མ་
 གཏོར་ཆོན་དབང་གྲགས་ཆེ་ལ།   དེར་མཁའ་ལྡེ་དཀྱི
 དཔལ་ལྷལ།   ལེར་གྱི་ལ།   འདན་ཁོག་   འཛེ་མདའ་མོགས་
 རྩོད་ཁོངས་ལུ་ལུ་ས་ཁོངས་བདག་དུ་འཛིན་ཞིང་དབང་བརྒྱར་
 བྱས་པའི་ལྡེ་དཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ནི།   མོག་མར་གྱི་ལོ་
 ༤༡༡ལོར་ཐོད་རྒྱལ་གྱིང་བཅོན་ཆོས་པའི་ནང་མོན་མཁར་ཆོང་
 བཅོན་ལྷལ་བརྒྱུད་ཞེས་པ་ལས་ཆད་དེ།   ༡༠༥༡ལོར་.....
 རྒྱལ་ཆོས་ལྡེ་ལྡེ་ལྡེ་དཀྱི་རྩེར་མི་དམངས་མིན་གཞུང་དུ་བྱ་.....
 བརྗོད་ནི།   ལྷལ་པའི་ལམ་ལྷགས་བཀའ་བཞུད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་
 རྒྱུད་དབང་ཆ་མེད་མོར་པའི་བར་ལོར་ཆོས་ལྡེ་སྤུངས་པའི་རྒྱལ་གྱི་
 འཛོར་བའི་རིང་།   ལྡེ་དཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དབང་ལྡེ་བཅོ་
 ར་གཉིས་དང་།   ལྷལ་དབང་ལྡེ་དཀྱི་གཞུང་།   ཁྱི་རབས་བཅོ་
 བཞི་བཅའ་ལོགས་པའི་ལོ་རྒྱལ་ཞིབ་འབྱུག་གནང་བར།
 ལྡེ་དཀྱི་ནི་ཐོད་གྱི་རྒྱུ་གནས་ཐད་ལྷལ་ཆེས་མི་བྱེད་པ་
 བཞག་མཁའ་ཞིག་རེད་འདུག།   ལྡེ་དཀྱི་རྩེར་ཆབ་ལྡིད་ལྷོས་

མོལ་ཁང་ནས་བུ་ཕྱི་གུ་ལས་པའི་མདོ་ཁམས་མེད་གེ་ཚེས་རྒྱལ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངུལ་དཀར་མེ་ལོང་། ཞེས་མྱོན་
 གྱུར་མེད་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ནི། དེ་ཐར་མེད་གེ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་
 གིས་པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོས་དང་ཞལ་གསལ་ཤོས་ཞིག་རེད་
 འདུག་པས་ཆེས་སུ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ། མདོ་ཀྱི་མི་རིགས་དང་
 རིག་གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། མེས་རྒྱལ་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་བར་
 མཛོད་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ཅིན། མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་
 ཡོང་བར་ཆང་མས་དོན་ཅན་ཅིང་དཀོན་སྲིད།

མདོ་ཁམས་མཚོར་མེད་གེ་ཚེས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་
 དངུལ་དཀར་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

མཆོད་བཟོད་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ། 1

མེ་ཆེན་དང་། མེད་གེ་པོར་བྱ་ཆགས་པའི་མཆོངས་
 བཟུང་བ་དང་། སྐུ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ། 2

མེ་ཆེན་གཉིས་པ། མེད་གེ་པོའི་རྒྱལ་རབས་མ་ཟུང་པའི་
 མྱོན་བྱ་ལུལ་འདིར་མེད་པོ་ན་མུ་ཤིས་པད་གཤིར་བཟུང་བའི་མྱོང་།
 5

མེ་ཆེན་གསུམ་པ། མེད་གེ་པོའི་རྒྱལ་རབས་དངོས་བསྟན་
 པ་ལ་ནང་ག་ཞེས་བཟུང་བྱ་དུ་མེ།

དང་། མེད་གེ་པོའི་གཏུང་རབས་དང་རྒྱལ་རབས་རིམ་
 ཟུང་གི་ལོ་རྒྱུས། 17

གཉིས་པ། གཞི་རིམ་མིན་འཛིན་གྱི་ཁྱིམ་ཚུལ་དང་།
 ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ། ཞེས་བྱ་དང་མི་ཤར་ས། ནང་ཆོན་
 ཤལས་ཅན་འགའ་ཡིས་རྒྱལ། 99

གསུམ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་འབྲེལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་
 ལྷགས་སྟེང་། 126

ཡངས་ཀྱི་དོན་ཤེས།
 ༡༩༧༥ལོའི་ཟླ་༡༠པའི་ཆོས་༩༠ཉིན་ལོ།

རྩམ་ཆར་ཤེ་རེ་འཁྱིན་པ་ཆའི་ཤར་ཆོས་ལྷན་ནོར་རྒྱལ་མ་དག་ར་
 རྒྱལ་ཁྱད་ཅི་རིགས་ཡོད། འདི་དག་ལས་ཆེར་ཡུལ་མ་འཕྲོག་གི་
 ས་ཁྲུལ་ཁྱད་ཡོད། བར་དུ་ཡིད་ལྷོད། ལྷ་ལྷ་ཁྲུལ་ཁོག་
 སོགས། ལུབ་ཁྱད་འདི་མེད། ལྷུབ་ལྷུ། སྤེལ་མང་འཕྲོག་ས་
 ལྷུའཕྲོག་ཁག ལྷུབ་དུ་དགེ་ཆེ་གོང་འོག མེད་ལྷུལ། ར་
 ལྷུབ་སོགས་འཕྲོག་ཁྲུལ་ཡོད་ཅིང་། ས་ཆ་ཁ་མ་ཆོ་ཁྲིང་གྱུ་
 ཡང་ས་ལ། གཙམ་ཆེར་རྒྱ་མང་ལ་ཆེ་བཅུད་མེ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་རྒྱ་
 ཆོག་ས་པས་ལྷུལ་ལ། སྤེ་རྒྱལ་སྤྱིད་པའི་གང་ས་རྒྱན་གནས་
 རྒྱན་ལ་གཤམ་ཆོག་ས་པ་ལྷུ་ལ། ཁ་དོག་རྒྱ་ཆོག་ས་པའི་ར་ལྷུག་
 གི་རི་པ་རིན་པ་ཆེ་རྒྱ་ཆོག་ས་ལྷུ་ལྷུང་པ་ལྷུང་ས་པ་ལྷུ་ཡོད།
 འཕྲོག་ཁྲུལ་དེ་དག་ལ་གཤམ་དང་རྒྱ་རིགས་རྒྱ་ཆོག་ས་ལྷུ་ཆོན་
 ལྷུང་ས་ལྷུན་རྒྱལ་ཆོག་ས་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཁམས་
 ཡོངས་ལ། གཤམ་དུ་ལུལ་ལྷུང་ས་ལྷུག་ས་ལྷུག་ས་ལྷུག་ས་
 དང་། ར་ལ་འཕྲུར་རིགས་རྒྱ་ཆོག་ས་ལྷུ་གཉིས་ར་ལ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད། རྒྱལ་ཆོག་ས་དང་ཅི་ཡིད་གི་རིགས་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ལས་རྒྱུད་པའི་ཆོན་ར་སྤེས་རི་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་པ་ཡོད་ལ།
 བ་རྒྱུའི་སོག་དུ། བུ་ཅི། རྩམ་ཆའི་ས་ ལྷུག་གཤིག་གི་ག་
 ལྷུག་ས་སོགས་དང་། དུ་ལྷུར་རྒྱ་དུ་ལྷུང་འདུ། མ་ཡི་ས་སོགས་
 འཆམ་མེད་ཆོག་མཆོང་ཆེན་ལྷུང་པའི་རྒྱན་ར་ས་རྩོན་པའི་
 རིགས་ལྷུང་མང་དུ་ཡོད། གཞན་མ་གཤིས་ཆེ་ལྷུང་དགེའི་མང་འ་
 རོང་ས་ལྷུ་ལྷུང་པའི་ལྷུང་དུ་གཤམ་ལྷུག་སོགས་ལས་ལྷུང་། ལྷུལ་ག

རོང་པའི་ས་ལྷུལ་ཁག་སོགས་ས་གཤི་ཁད་དམ་འ་ས་དུ་ལྷུན་དུས་
 རྒྱ་བག་ཅིག་གཉིས་ཅམ་རིང་རྒྱ་འཕྲག་རོམ་དུ་འཕྲོ་བ་དང་ཁ་བ་
 འབ་ལ། འཕྲོག་ཁྲུལ་དུ་རྒྱ་བག་ཉིས་གལ་ཅམ་རིང་འབ་བཅུ་
 འཕྲག་དུ་འཕྲུར་ཞིང་། ཁ་ཆར་དུ་ལྷུག་འཕྲུལ་བ་སོགས་སྤེལ་ས་
 འགར་ལྷུང་རང་ཆེ་བས་རྒྱལ་ལྷུང་ལས་སྤེལ་ས་སོགས་ལྷུན་དགོས་
 བ་ཡོད། འོན་ལྷུང་ལྷུལ་དེར་རྒྱུས་པའི་མེ་རྒྱལ་ས་ལྷུང་རང་ལ་
 ཞིང་རྒྱང་མེད། དུ་ལྷུང་དང་དུ་ལྷུར་རྒྱན་སོགས་ཆར་རྒྱ་ཞིང་
 རྒྱལ་ས་ཡིང་། ལྷུལ་སྤེལ་ས་ལྷུ་དེ་མཁུལ་རྒྱལ་ས་ལྷུ་འཕྲོན་
 དགར་པའི་ལོ་ལོ་ས་ལྷུན་ཞིང་། ལྷུལ་འགར་འཆའ་ལྷུན་ཁ་དོག་
 རྒྱ་ཆོག་ས་པ་བྲུ་པ་ཡོད་དོ།

ལོ་ཆུ་བའི་ས་ལ། རྒྱ་དགེའི་རྒྱུད་པའས་མ་
 ལྷུང་པའི་རྒྱན་དུ་ལྷུང་པའི་དུ་ལྷུང་ལྷུ་
 ལྷུས་པ་དག་གི་ས་ལྷུང་པའི་རྒྱུར་ལ།

ལྷུལ་འདིར་རྒྱུ་རྒྱད་ལྷུ་འཕྲོག་ཉེན་ཆགས་རྒྱལ་དང་།
 བྲང་བཅུད་ལྷུ་མེམས་ཅན་རྒྱུད་རྒྱལ་སོགས་པའི་དུ་ལྷུང་པའི་ས་ལྷུང་།
 ལྷུལ་དུ་ལྷུང་ས་ལྷུལ་སྤེལ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུ་ལྷུག་ས་ལྷུ་རྩོན་ས་
 ལྷུག་ཆ་མང་དུ་ལྷུང་བས་དེར་ཞིབ་འཕྲག་ལྷུང་རྒྱ་ལས་འདིར་

དམིགས་པས་ཐུན་ཚུ་ཅན་ཐོ་བ་མ་སྟོབས། གངས་ཅན་
 བོད་ཀྱི་མི་འཛུ་བཞི། འཇམ་མེད་ན་མི་འཛུ་བ་མོག་མར་
 མགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཡིན་པར་སྒྲིང་། དེ་ནི་གནད་
 རབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ན་དང་འདྲ་བ་ཞིན་པ་འདི་དག་ལས་ཚོད་
 དཔག་ཕྱིད་ཐུབ། འཇམ་མེད་ན་མི་འགས་དཀར་པོ་དང་།
 མེར་པོ། རྒྱ་གཞི་མོགས་ཀྱི་དུའི་ལམ་པོད་མི་འཛུ་བཞི།
 མི་འགས་མེར་པོ་འོ་ཁོངས་སུ་བཟུ། གངས་ཅན་བོད་ལའང་
 བྱང་གཞིས་མི་ཉུ་གཏུག་དང་། རུས་ཆེན་བཙོ་བུ་དང་
 མོགས་ཀྱི་དུའི་ལམ་པོ་ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་མོགས་འདི་ནི་ཐུག་
 པོ་ཚོད་ཀྱི་དུས་ཚུན་གཙུ་ཆེད་ཡིན། མདོ་ཁམས་འདིར་ཕྱོད་
 རུས་ཆེན་བཙོ་བུ་དུ་ཐུགས་པ་ལས་དབུ་ལུ་ལས་ཆད་པ་
 ཡིན་ཆེན་མདོ་ཐུན་ཆེན་འཕྲུང་དུ་བཞུ། དེར་དུས་བཅགས་
 བྱིད་དུ་དྲན་ན། རྟེན་གྱི་དཀར་མཛོལ་ཉལ་རོང་། མོ་
 བཀ རི་ཆམ། རྩེ་བྱ མིང་ཆེད་མོགས་ཀྱིས་ལུལ་དུ་མི་
 རྩམས་ཕྱིད་དུའི་བཅད་མཉམ་གཞིས་མཚུངས། དེར་བརྟེན་ལ་
 པ་ལ་མོག་དུ་ལུ་ཆེན་མོགས་ཀྱིས་ལུང་ཆེད་དེ་བདག་གིར་བཟུང་
 སྐབས། ལུལ་ཐོག་ལ་འདི་གཙུ་ཆེད་འཕྱོག་ལྟེ་ཕྱ་ཐུ་ཐུར་ལ་
 བཞེན་བཅས་ཉེ་གནས་ཕྱོད་ཀྱི་དཔ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། དེ་ནས་ཞུང་
 ལུང་གི་ལུལ་པོ་ཁྱི་མེར་གམེར་ཀྱི་ལུ་ལུ་ཅན་མོགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་
 ཞུང་ལུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། སྐབས་དེར་ཞུང་ལུང་སྐོ་
 ལུགས་པར་གསུམ་ཞེས་པའི་བ་སྟེད་ལ། ད་ལྟའི་སྟེད་མངའ་

རིས་ལ་དུགས་དང་བཅས་པར་ཞུང་ལུང་ལུགས་དང་། དུས་
 གཙང་གི་ཐོགས་ལ་ཞུང་ལུང་པར། མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཐོགས་ལ་
 ཞུང་ལུང་སྐོ་ཞེས་ཐུགས་པའི་ཀྱི་མའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུ་ལུགས་པར་བཞུ།
 དེ་ནས་མི་རབས་པདུན་ཅམ་ན་བོད་རྟེན་གཞུང་ཁྱི་བཅན་
 པོ་ཐུང་། འདི་ལོ་གནས་ཉིན་ལེ་བའི་སྟོན་པའི་འདས་མོ་ལུ་
 བཟུང་དང་བདུན་པ་བྱི་ལོ། ལྷོ་ལོ་ཐོན་ཀྱི་ལོ་(༡༩༧)པ་
 ཡིན། དེ་ནས་ཞུང་ལུང་གི་སྟོབས་ཐུགས་བད་དེ། དུས་
 གཙང་མལ་ཆེད་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བཟུང་སྐབས།
 ཐོན་མངའ་རིས་ཐོགས་ཞུང་ལུང་དང་། ཐོན་མདོ་ཁམས་
 ཐོགས་ནམས་མཚོ་མོ་མོས་བཟུང་སྐབས། ལུ་རྒྱ་གཞི་མོ་ལུས་
 ལ་དཔུན་ན་ལུང་ལན་(永汉)ལུས་རབས་དང་དུས་མཚུངས།
 ལུལ་འདིར་ལོ་མོན་ལུལ་ཁབ་(白土)བམ་བོད་ཡིག་རྟེན་
 པར་བ་ལོ་ལང་ཞེས་པའི་ལུལ་ཁབ་ཆབ་པོ། ལྷོ་བྱ མཚོ་
 ཐོན་ཐུང་། གམེར་བཅར། དཀར་མཛོལ་དང་ཉལ་རོང་ལྷོད་
 པན་དབར་བཟུར་ལྷོད་མཁན་ཞིག་ལུང་འདུག་པ་དེའི་ཁོངས་
 གཏོགས་ཡིན་པར་ཆོད་དཔག་ཕྱེད།
 དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ལུལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པའི་ལུ་དུས་སུ་
 བོད་ཁོངས་ཐོགས་གཅིག་ལུར་ཅམ་དུ་མ་བཅད། ལུ་རྒྱ་ག
 འཇར་ལུལ། མི་ལུལ། ལུ་གར་མོགས་ཀྱི་ཅམ་པོ་པོ་བདག་
 གིར་བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷོ་བོད་ཡིག་རྟེན་ཁག་ལས་གསལ་དོན་

བཞིན་ཡུལ་འདིར་ཤོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་གཏོགས།
 དེའི་མི་ཆོགས་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལྷ་ནག་གི་མོ་རྒྱལ་ཐང་
 ཡིག་ཏིང་མར། ལྷ་ནག་གི་ཁྱི་མོ་པ་རྒྱུད་(མི་ཆུ་༨་པ་)(ཁྱི་
 མོ་༤༡༩)པར། བཅོན་པོ་ཁྱི་མོར་བཅོན་གྱིས་མོག་མར་ཉ་
 པ་མངགས་དེ་ཁྱི་ས་ལུས། ཁྱི་མོར་བཅོན་པོ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་རྒྱལ་
 མར་འགྲོ། ཁྱི་དཔལ་ཞིང་ཕྱོད་མཛངས། ཁྱི་མ་མཆོས་ཁྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཐང་རྒྱུད་དང་། འཐར་པ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུད་དབང་ཏུ་
 བརྒྱས་ཞེས་པས། ཏུམ་མཐའ་དེ་ཙམ་ན་ཡིན་ཅིང་། མཐའ་
 དེར་ལྷ་ནག་བས་ཁམས་ཆོགས་འདིའི་རྒྱ་མིང་མ་འཐར་ཡུལ་ཞེས་
 འདོད་སྟོན་རྒྱུད་འདུག

དེ་ནས་ལྷ་ནག་ཐང་ཡིག་གསར་མ་ལྟར་ན། ཏུམ་ཐང་
 ཁྱི་མོ་གཉིས་པ་(金器二年)ཁྱི་མོ་༤༡ཁོར་མྱུང་དར་མ་
 བརྒྱུན་ཆུ་ཡོད་དེ། ཤོད་ཁྱི་མོ་མཐའ་རྒྱ་མཆོད་འདས་མོ་ཞེས་
 བརྒྱ་ལྷ་གཞུང་པ་མོ་ལྟར་(༡༠༤)ཁོར་མཐའ་པའི་དཀའ་ལྷོན་
 མོགས་མོ་རྒྱལ་འགའ་པས་ལྟ་ཏུ་དཔལ་རྒྱུས་མྱུར་དར་མ་
 བརྒྱུན་པར་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་ཁྱི་དར་མ་ཏུ་ཏུམ་བཅོན་
 བརྒྱུན་པས། དེའི་སྟེན་གཉིས་རྒྱལ་མ་མ་འཆམས་ནས་ཡོད་
 དེར་ཏུ་ནང་འབྲུགས་ལུས། མཐར་ཐོག་འབངས་ཡོངས་སུ་
 འབངས་ལྱུན་ཡོག་རྒྱུད་ནས་ཤོད་རྒྱལ་མི་མ་ལུང་འཐོར་མཐའ་ཁྱི་
 མོ་ཁྱི་ཙམ་ནས་ཡུལ་འདི་མདོ་ཁམས་མིང་ཁྱི་མོར་འོག་པར་
 གཞིས་ཞེས་པའི་མ་ལུང་རྒྱུད་པ་ཡས་མིང་ཁྱི་པར་མའི་ཁོངས་སུ་

གཏོགས་ཆུང་འཐམ་མཐོན་ཞོང་རྒྱལ་སྤྱོད་ས་མཐའ་ཡས་ལྱི་ལ་
 གཞུངས། དེ་ནས་རབ་རྒྱུད་དང་པོའི་སྟེན་པས་ཙམ་ན་ཁྱི་དེ་གི་
 མར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱུད་པའི་གནས་གཞི་མེ་པ་ས་ཆ་འདི་
 རྒྱགས་སུ་ཡིན་ཏུང་། བཟས་རྒྱུད་ཤོད་ཆེར་དེར་མང་འཐམ་
 མིང་ན་ཡགས་པ་འདི་བཞིན་རྒྱུད་བཟས། མོ་རྒྱལ་ཁྱི་ཡིག་ཆ་
 ཡོངས་ཡགས་ན་མས་སྟེ་ཐར་མོར་ཙམ་ཡས་མ་རྒྱུད་རྩལ་ལྱི་ལ་
 འགའ་ཤེས་ལྱི་ལ་རྒྱུད་ཡིག་འདི་མོ་རྒྱལ་མོག་དེའོ་ལྷ་རྒྱུད་མ་
 རྒྱུད་པའི་ལྷ་རྒྱུད་ལྟ་ཏུ་བཞིས་འདུག་ནང་། མོ་རྒྱལ་ཁྱི་
 ཡིག་ཏིང་ཁག་དང་། དེར་མཐའ་ཡིག་གནས་ཁྱི་དེའོ་ལྷ་
 དེའོ་ས་ལྟ་ཡོད་པ། མོ་རྒྱལ་ཁྱི་ཞེས་ལྱི་ལ་མོགས་ནས་དེའོ་ས་ལྱི་
 རྒྱུད་མེད་པའི་རྒྱུད་རྩལ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལྱི་པོ་ཉི་ཤེས་ཏུ་
 ཡས། རྒྱུད་ལྱི་ལྱུ་པོ་མོ་བཅོན་པོ་ལྱུ་པོ་ལྱུ་པོ་ལྱུ་པོ་ལྱུ་པོ་
 ཐར་ཡས་ལྱི་དེ་གི་སར་དང་མཆོད་ཡོན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མོ་རྒྱལ་
 མར་ཏུ་རྒྱུད་བ་དང་། ཡུལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ལྱི་མོ་པ་འབྱོར།
 ཁམས་ཡོལ་པ་ལྱུ་པོ་མོ་པོ་ཤེས་བཞིགས་པ་ཞེས། ལྷ་ཡིལ་པ་
 ལུག་དང་། ལྱུ་ལྷ་ན་ཆག་བཟབ་མཁན་དེའི་རྒྱལ་མར་ཏུ།
 མིང་ཆེ་རྒྱལ་ཁྱི་སྤྱོད་མར་བཀུར་ནས་པ་མོག་མང་པོ་ལུས་པའི་
 མོ་རྒྱལ་ཡོད་པ་དང་། ཡག་དགོན་པའི་མདོ་མཉམ་ཆོས་འབྱུང་
 ཏུ། དེ་ཡང་ལྷོན་མཉམ་འགྲེལ་ལྷོན་ལྱི་མ་ཐམས་ཅད་འཁྱིར་ཆེ་གི་
 མར་རྒྱལ་པོས་དབང་བརྒྱུད། དེ་ཉིད་ལྱི་འབྲུང་མཐོ་རྒྱགས་ལྱི་
 དང་རྒྱུ་ལ་འདོད་མཁན་གཉིས་རྒྱུད་བཀའ་ཡིན་ཡང་རབ་

ལྷ་དང་པོ་ཚུགས་ཁ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་དེར་གཏོགས་ལ།
 མྱེད་ལྷ་ཚུལ་འདྲི་བཞུགས་དང་། སྤྱི་ཉི་མེད་ཀྱི་ཉི་མུག་
 དང་པོ་ཉི་མེད་ཚུལ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་
 བཤད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་མེས་ཀྱིས་། འཕྲུངས་པས་ཡང་ཆུ་ཆོད་ཆོད་ཀྱི་
 ཉི་འདུག་པར་མེས་ཀྱིས་ཀྱི་པ་ཆུང་པ་ཆོད་ཀྱི་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
 དང་། སྤྱི་དར་ཀྱི་དར་ས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཡང་ཟེར། ལྷ་
 ཉི་འདྲི་པོ་ཚུལ་འདྲི་མིན་མཆོག་པ་ཟེར་པོ། ད་ལྟ་པ་འདྲི་
 པས་ཆེན་མཆོག་གིས་བཟུང་ཞེས་འཕྲོད་འདུག་པ་དང་།
 ལྷ་མཆོག་གི་ཕྱོད་ཆས་ཀྱི་འཕྲུང་གནས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་ཆོད་
 ཁམས་ཀྱིས་པས་བཟུང་པ་པོ་འདི་ལ་གནས་ཆོད་ཆུང་ལས་གེ་སར་
 རམ། འཛམ་གྱིར་བྱིས་ཀྱི་དུ་དུ་འཕྲུབ་དང་། དཔལ་ལྷ་ལ་
 སྤྱི་ལ་མོགས་པ་ནམས། མཛོད་གནས་སྤྱོད་པ་བཞེན་
 དེས་པ་ཅན་ཡིན་ཉི། དེ་ཡང་ཆུ་གཟིགས་རྒྱུད་པ་ལྱིག་ཀྱང་རྒྱུད་
 ཅུང་ཆུ་བཞེད་མེར་སྤྱོད་དོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་པར་ཀྱང་གིས་མེན་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་ཀྱི་ཁ་ལྷ་ལ་མོགས་པ་ཡོད་པ་
 རམས་ཀྱིས་པོ་གེ་སར་ལ་སྤྱང་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་ནས་
 རྒྱུད་ཀྱང་ས་པ་ལ། ལྷ་ལ་དཔལ་བཞེད་མ་ལྷག་པ་ཤིང་ཆོས་ཀྱིས་
 གཏུང་རྒྱུད་དེས་ཅན་ཀྱིས་རྒྱགས་དཔལ་མཛོད་ཅིང་གཅེས་པར་
 འཕྲུང་བ་ལས། སྤྱི་མཆོས་ཀྱིས་གཏུང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུ་
 གནོད་ཀྱིས་པོ་འདས་ནས་རབས་ཆོད་པོ་ཏུ་སྤྱོད། དེ་ལོ་
 བདག་མའི་ལྷག་དཔལ་བཞེད་པོ་འདི་དཔེ་རྒྱུད་དོན་པོ་ཆེན་

ཅིག་ཏུ་ལྷ་ལ་ད་ལྟ་གར་ཡོད་ཅད་མཆོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 བྱང་ཉ་ནར་སྤྱིར་གེ་ས་འཕྲུམ་སྤྱི་དང་ཆོད་དོན་ཆུང་
 རྒྱུད་པོ་འཕྲུམ་དངོས་སྤྱི་མཛོད་བར། དེ་དག་གི་དཀར་ཆག་
 དང་པོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་དག་ཏུ་རྒྱང་ལགས་ཞེས་མོགས་དང་རྒྱང་
 པ་རྒྱུས་ཀྱིས། གཞུང་གར་པོ་ལ་སྤྱིར་གེ་སྤྱོད་པོ་ལ་མེད་པ་
 དང་། བཟུང་ཀྱི་བཅོན་པ་བཟུང་མ་ཁྱེད་འཕྲོད་པ་ལྟ་པོ་
 མིར་ཡང་མི་འདྲ་བ་མོགས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། མི་ཏུ་
 པར་ཆོད་ཀྱི་རང་རྒྱས་ཏུ་འདྲ། ཆོ་ཅ་དགོན་ཀྱི་ཉི་མེད་མི་
 མད་འཁེས་པར་དེར་སྤྱབས་གེ་སར་ལྟ་ཁང་ཡོད་པ་དེར་གེ་སར་
 འཕྲུངས་ལྷ་ལ་དོས་འཛིན་གནང་འདུག་པ་དང་། སྤྱིར་ཆོར་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལ་དང་བག་བཤད་མོགས་སྤྱོད། གེ་སར་མཆོད་པ་
 རྒྱུ་ཆོད་ལ་དགར་ནས་དེར་གེ་ཏུ་ས་བར་མི་རབས་དེ་རེ་བཞེན་ཀྱི་
 མིར་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་འདུག་པ་མོགས་ཀྱིས་ཤེས། གཞན་ཡང་
 ལྷ་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་དཔོན་ཁམས་ཆོགས་མེད་མཁུ་མཐུ་རྩར་
 སྤྱིར་འཕྲུགས་པ་པོ་སྤྱིར་རྒྱལ་ཐར་ལས་འཕྲུང་བ་དང་།
 གེ་མོག་པར་ཏུ་ཡོད་པོ་ཤེས་འཕྲུམ་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་ལས་འཕྲོ་མོག་
 ཆོས་འཕགས་རྒྱ་ནག་མེད་པ་སྤྱབས་རྩར་སྤྱིར་གཞུལ་འཕྲུད་དང་
 ཁེས་བས་བྱང་ལས་བརྒྱུད་མེད་པ་མཁུ་པ་པོ་ལྷ་ལ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་འདྲི་གཉིས་མཆོད་པ་ཏུང་། ཞོར་གེ་སྤྱི་ལྷ་ལ་ལྷ་ན་
 གེ་སར་འདྲ་ལ་ནས་མི་ཡོ་པ་རྒྱ་ལྷ་ཅམ་སོང་བས་གེ་སར་སྤྱབས་
 ཏུ་རྩར་སྤྱིར་གཞུལ་འཕྲུད་དེ་མེན་པ་སྤྱིར་གེ་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་མ་

12

[illegible]

བར་ལ་ཉམས་པ་ཡོད་ཅིང། དེའི་མཁར་ལྷལ་ད་ཉམས་ཡོད།
 གེ་སར་གྱི་མི་ཡང་མེད་འདྲེན་ལྷལ་ཆེ་ཞེས་པ་དེར་སངས་ཡིད་འདྲེན་
 རི་དཀོན་གྱི་ཆགས་གནས་དེར་ཡིན་པ་དང། མི་ཡང་ཆེ་
 མཁར་མེད་མོ་ཉམས་ཆེད་ལྷལ་པོའི་མི་ཡང་གི་ལྷལ་དུ་ཡིན་ཆེ་
 ཆགས་ལྷལ་ཆེ་གསལ་འདི་མེད་དུ་ཡིད་དཔོན་རེ་དེ་བཞིན་གྱི་མེད་
 ལྷལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དེ་ལྷལ་པོའི་འདྲེན་པ་བཅས་ལྷལ་གེ་
 སར་དེའི་སྤྱི་མེད་ཆུང་བ་ཅུ་ལྷལ་ཡང། མི་ལྷལ་ན་
 བལྟན་དུ་འདྲལ་པའི་དཔལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་དང།
 ཉན་ལྷལ་ན་ལྷལ་པོའི་པའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་དང། གསལ་
 བལྟན་ན་གཉེན་ལྷལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་
 དེ་ལྷལ་ཡིད་ཆེ་གེ་སར་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་
 དཔལ་དུ་བསྐྱར་ཅིང། ཆོག་གེ་ཆུལ་པོའི་གཞན་ལའང་མེ་
 གཉོགས་ཆུལ་པོའི་གསལ་དོན་བཞིན་ན་ལྷལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་དེའི་
 ཁོངས་གཉོགས་ཡིན་པ་མེད་མེད་ཆེན་ལ། དེ་ནས་རིམ་པར་
 ཡིད་གེ་སར་གྱི་མེད་ཆུལ་ཆུལ་ཆུལ་དཀར་གྱི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་
 པོའི་ཡིད་དཔོན་ཆུལ་པོའི་པལ་གྱི་ཆུལ་དུ་ལྷལ་ཆེ་གསལ་འདིར་
 དཔལ་དུ་བསྐྱར་པའི་ཆུལ་དཔལ་དུ་པལ་དུ་པལ་ཆུལ་པོའི་
 འདྲམ་ཆེད་དཀར་ཆག་དཔལ་ཡིད་ཆེད་པལ་དུ་པལ་གཅིག་
 མཆོངས་པོད་པས། དེའི་གཏུང་པལ་ནི། ༡. པོད་མིའི་
 གཏུང་ཆུག་དུ་ཡིན་པའི་མོད་ཆེས་ལ་འཕྲེན། ༡ — ༡༤
 དེ་ནས་གཏུང་པལ་ཆུལ་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་པོའི་ཆུལ་

འཕྲེན་ནས་པོ་འདྲེན་ག། དེ་ལ་གཞིར་བཟུང། འམ་བཟུང།
 རྒྱུང་བཟུང། གཞུམ་པལ་དུ་བཞེས་པའི་ཐུས་རིམ་བཞིན་ལྷལ་ག།
 དར་དཀར། རྒྱུང་དཔལ་ཆུལ། ༡༧. དཀར་ཆུལ་འདྲམ་མེ་
 གཞུམ་དུ་འདྲེན་པའི་དཀར། དེ་དག་གི་ཆུང་པ་ལ་ཡིད་ཆེ་ཆུང།
 འཕྲེན་ཆུང། ཆུང་ཆུང་གཞུམ་དུ་གཞུམ་པ་ལྟེ། གཞིར་པ་
 མཆོད་བཟུང། འམ་པོའི་ཆུག་ཆུང་དེ་བཞིན་ཆུལ་པོའི་
 ཆུང་ཆུང་འདྲམ་མེའི་ཐུས་༩༠. མོག་ལྷལ་འདྲམ། ༩༡. དེའི་
 ཐུས་ཆེས་ཆུང་འདྲམ། དེས་རྒྱུང་བཟུང། ག་བཟུང། རྒྱ་
 བཟུང། གཞུམ་བཞེས་པས། རྒྱུང་བཟུང། ལ་ཆུང་དཔོན། རྒྱ་
 བཟུང། ལ་༩༩. མེད་མོན། ག་བཟུང། ལ་གཞུམ་ཆུལ་གཞུམ་
 རྒྱུང་ཞིང། མེད་མོན་གྱིས་ཆུ་བཟུང། རྒྱུང་བཟུང།
 འཕྲེན་བཟུང། གཞུམ་བཞེས་པས་༩༩. རྒྱ་བཟུང། ལ་ཆུ་ཆེ་ཞལ་
 དཀར། རྒྱུང་བཟུང། ལ་རྒྱུང་ཆེད་མཁར་མེག། འཕྲེན་བཟུང།
 ལ་འཕྲེན་ཆེ་ཡིད་ཆེ་གེ་སར་ཆུལ་པོའི་དཀར་གཞུམ་ཆུང་བའི་ཆུ་ཆེ་
 ཞལ་དཀར་གྱིས་རག་བཟུང། པལ་དུ་བཞེས་པའི་ཐུས་༩༩. དུ་
 ལྷལ་ཆེ་ཆུལ་ལམ་དུ་འདྲལ་ལྷལ། ༩༤. དེའི་ཐུས་ལ་གཉེན་
 ཆུལ་པོའི་ཆུལ། དེ་ལ་ཐུས་གཞུམ་ཆུང་པ་༩༩. དཀར་པོ་ལ་
 ཡག་འདྲམ་ཆུལ། ལྷལ་ཆེ་གཞུམ་ཆུང་ཆུལ། ཡིད་ཆེས་པ་
 རྒྱལ་ཆོད་དཔལ་གྱི་མེད་གེ་དང་གཞུམ་ཆུང་བའི་ལ་ཡག་འདྲམ་
 ཆུལ་གྱི་ཐུས་༩༩. རིན་ཆེན་རྩོ་རྩོ། ༩༤. དེའི་ཐུས་ཆོ་རྩོ་
 འཕྲེན་དང་རིན་ཆེན་ཆུལ་གཉིས་ཆུང། རྒྱ་པོ་འཕྲེན་གྱི་ཐུས་

१०. དགེ་འཕེན་ལྷན་དར་དང་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གཉིས་ལས།
 དགེ་འཕེན་ལྷན་དར་གྱི་ལྷན། ५०. སྤེལ་པ་ལྷན་གྱི་ལྷན།
 ५१. དེའི་ལྷན་དུ་མི་མང་གི་རྒྱལ་མཆོན། དེའི་ལྷན་དུ་མི་
 བཟུང་འཛིན་པེ་ཤིས་དང་ ५३. ཆེན་པོ་བདག་རྒྱུང་། ཅན་
 ཤིག་འང་འང་ཐར་པ་རྒྱལ་མཆོན། སྤྱི་དཔོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་
 མཆོན་བཅས་བཞི་རྒྱུང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ས་རྒྱགས་ར་དཔུལ་
 རྒྱ་ཆེ་ཆེར། སྤྱན་ནོན་མིང་དཔོན་དུ་མི་འོས་པར། མིང་
 ཆོད་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མ་པར་དར་གསུམ། སྐབས་དེར་རྒྱལ་
 ཁབ་གཅིག་གི་གནས་གཞི་སོ་སོར་ཡོན་པར་བཤད། དེ་ནས་
 མིང་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག་རྒྱུང་གི་སྐབས་ནས་ཆོ་རྒྱལ་འོག་དུ་
 ཞིབ་གསལ་འབྱུང་དོན་བཞིན། རྟེན་གྱི་པོ་ཐར་པ་ལྷན་གི་མེང་
 གས་སོ་པོའི་རིན་དུ་ས་ཤེ་ཁག་གཅིག་ཆོག་ལུ་བཅད་ནས་རབ་
 རྒྱུང་བུན་པའི་མི་ལྷན་(༡༧༩༩) མེར་རླུན་འབྱུང་གྱིར་དུ་
 དཀོན་ས་བཟུང་། དེ་ནས་མི་རབས་བུན་དུ་བར་ལྷན་ཆེན་ཆུམས་
 པ་ལྷན་ཆོག་གསུམ་མིང་ཤེ་མལ་ཆེད་མང་འདབ་དུ་བརྒྱུར་ནས་
 ལུལ་གྱི་མིང་ལའང་ཤེ་དགེ་ཞེས་པའི་ག་ལྷན་གསར་དུ་རྒྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཆེན་རྒྱལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས། རྟེན་ལུལ་
 རྒྱགས་འདིར་མིང་ཞེས་འཛིན་པ་ལ། ལྷན་ཆེན་ལ་བཞེན་པའི་
 མིང་ཆོག་གི་ཤེ་དགེ་ཞེས་མོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

མི་ཆོན་གསུམ་པ། རྟེན་གྱི་འབྱུང་རབས་དངོས་
 བཤད་པ་ལ་ནང་གསེས་བརྒྱུད་དུ་དཔྱད་ཤེ།

དང་པོ། རྟེན་གྱི་འབྱུང་རབས་ནང་རྒྱལ་རབས་
 རིམ་རྒྱུར་གི་མོ་རྒྱུས་ནི། །

གཏུང་རྒྱུད་གང་ལས་རྒྱུང་བའི་གཏུང་རབས་དང་རྒྱལ་
 རབས་རིམ་པར་འཆད་པ་ལ། ཆོག་མར་རུས་ཆེན་ཤེ་བཞི་ལས་
 ཆད་པའི་འོད་ཆེན་པོའི་འཕྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཆར་པོར་འོས་པ་
 རྩོ་ལྷ་ཤེ་དཀར་པོའི་རུས་ལས། རྩ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ཆོ་བཅོད་བརྒྱུད་
 དུ་གསལ་པའི་ལ་རྒྱལ་མགར་གྱི་རིགས་ལས་རྒྱུང་གྱེ། དེ་ཡང་
 བོད་ཁམས་འདིར་མིའི་འཕྲོ་བ་ཆོག་མ་ནས་འོད་ཆེན་པོ་ན།
 གར་མི་ཉག་བཞག་ར་དཀར་པོའི་ཆེ་ལ་ལྷུང་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་
 ཞིག་བཅས་པར་མི་རྒྱལ་གྱི་ལ་གནས་ཆེ་འབྲུག་ཆེས་བཟགས།
 དེ་ཡི་རྒྱུད་པ་ལས་མགར་མ་མཆིན་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུང་། དེ་
 སྐལ་རྒྱུང་ལེས་ཁྲི་ཆོགས། དེ་སྐལ་ཆོས་རྒྱལ་མོང་བཅོད་མཐུ་
 པོའི་ནང་སྤྱོད་མགར་ལྷོང་བཅོད་ལུལ་བཟུང་ཞེས་པ་རྒྱུང་།
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་དཔལ་ལྷག་ན་རྩོ་ཤེ་མིའི་འཕྲོ་བའི་ཆོས་དུ་
 ཆོན་པར་གྲགས་ཞིང་། དེའང་སྤྱོད་ཆེན་འདི་ཉིད་སྤྱོད་ཆུ་
 དཔྱིལ་ཆེ་ཆེད་ངང་རྒྱུད་བཟུང་ལ་ཁྱུང་པར་དམག་བཞོད་ལ་

མཆོད་ཀྱིས་མྱོད་བསྐྱར་ས་ཅེས་པས་མཆོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཁག་
 རང་། མོད་ཀྱི་ཡིག་ཆོད་། རེ་བ་ཐེར་དཀར་པོ། ལྷལ་
 རབས་གསལ་མེས་གསལ་ལས་ལོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་འབྱུང་། འབྱུངས་
 འདས་ཀྱི་ཏེ་ཆོགས་ཏུར་ནུང་ནས་ཐོན་པའི་ཡིག་ཆོད་ནང་།
 རས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་ཆེས་ལོ་རྒྱལ་པ་འདི་བཞིན་བཞོན་པ་
 ལས། ཡོས་ཀྱི་མེ་ལ་བཅན་པོ་འོར་མར་ཏུ་གཤེགས་ཏེ།
 མྱོན་ཆེན་མོར་བཅོན་པེས་ཏུར་ལུས་པ་དང་ལོ་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱལ་བ་ཆུ་འེ་བཏུན་(༤༤) པར་གསལ་བཅུ་ལས་འབྱུངས་
 མེས་ཆོད་། རེ་ལྷར་དཔལ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
 ཏུན་ཀྱི་མཆོད་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བཏུས་པའི་དཔལ་རྒྱལ་
 ར་རྩེ་ཆོ་མི་ཡི་གཟུགས་ལྟུངས་པ། མོད་ཐེ་དཔལ་པའི་ནང་མྱོན་
 ཆབ་མྱོད་ཀྱི་མཛད་ཆེས་མེ་ན་ལྷག་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་ཕྱིད་ནས།
 ཆོས་རྒྱལ་ཐེ་དཔེའི་གདུང་རྩལ་ཀྱི་ཐོག་མ་འདི་ནས་བཟང་སྟོབ་
 ལྷར་འདིར་ཡང་རེ་ལྷར་བཞོན་ཡོད།

གཏུང་རབས་གཉིས་ལ། མགར་མོར་བཅོན་ཀྱི་ཕྱུ་ས་
 བཅས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བཟུང་།

གཏུང་རབས་གསུམ་ལ། རེ་སྐས་ལྷ་གཅིག་ལྷན་ལྷེ་མ་
 ལ།

གཏུང་རབས་ཆེན་ལ། རེ་སྐས་ཀྱི་བཟང་ཏུ་མ་ལ།

གཏུང་རབས་ཆུང་ལ། ཀྱི་བཟང་ཏུ་མ་ལ་སྐས་ལ།

གཉིས་འབྱུངས་པའི་གཅིག་མོས་ཀྱི་གཉེར་ནས་ཆོས་པ་བྱི་དཔོན་

ཀྱི་གདུང་རབས་ཏུང་བར་གྲགས་ལ། གཅིག་མོས་མ་ཆེ་དཔེ་བ་
 དཔལ་ལོ་ཐེ་དཔེའི་གདུང་རབས་འདིའི་ཀྱིས་གཉིས་ལ།

གཏུང་རབས་ཆུང་ལ། མ་ཆེ་དཔེ་བ་དཔལ་ཀྱི་ཕྱུ་ས་

ལྷ་ཐེ་བུ་མས་པ་དཔལ་ལོས་ཆོས་རྒྱལ་བྱིས་ཏེ་ཏུ་བཅན་ཀྱི་ཕྱ་

ཆོའི་མྱུང་ཅམ་ཏུ་ཕོན། སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་པ་རྒྱ་འབྱུང་

གནས་ཀྱི་ཕྱགས་སྐུ་ལྷ་མཆོག་རོལ་པའི་བཟང་བཟུང་པེས་

ལས་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱེད་ལ། རོགས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་

གཏུང་མྱོད་པོ། མོད་ཀྱིས་སང་མི་བཏུན་ཀྱི་ལོ་རྒྱལ་འཆོན་

མོན་ལྷ་དབང་ལྷུང་བ་གསུམ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུང་ཀྱི་ཕྱི་མུ་ལྷུང་།

ཟབ་གསང་ཐོག་པའི་ཆེ་རྒྱལ་འོད་གསལ་ཆོགས་པ་ཆོན་པའི་

བཏུན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་ལྷུང་། ལྷ་ཆོའི་ཆོང་ཏུ་ཐམས་ལ་

མེད་པེ་འདན་ཏུ་ལྷན་རྒྱུར་ཆོན་ཏུ་བདན་པ་ཆགས་པ་ནས་

བཟུང་གདུང་རྒྱད་ཐམས་ཀྱི་གསུ་འཕྱོང་། གནས་རེར་ལྷུང་

པ་མཛད་པས་ཕྱུ་ས་མགོན་ཀྱིས་ལལ་མོན་ལྷུམ་ཏུ་བཟུན།

ཕྱུ་ས་ཆོས་ཐེ་ལ་ཏེ་བཟུང་ཏུ་བཟུང་། ལྷ་མྱོན་དང་རྩ་ཐེ་

ལྷར་པས་ལལ་གཤེགས། དཔལ་བཞེགས་ཆོར་བཅོན་པ་དང་

ཆོས་རྒྱུང་ལྷན་ཏུ་འཁོར། རེ་སྐབས་ཐམས་ཀྱི་ཕྱུ་ས་ལྷན་

ལ་མ་ཆེ་དཔེ་བ་དཔལ་ལོས་ཕྱགས་སྐད། འཆི་མེད་ལྷུང་པའི་

རིག་འཛིན་བཞེས་པས་དགུང་ལོ་བཟུང་དབྱུང་ཏུ་ཆ་བཅོར་

བཟུགས། མཐར་ཐིམ་ལེར་དྲ་སྐད་ཅན་ཀྱིར་ནས་སྐུ་ལུས་མ་

མངས་པར་མལ་འབྱོར་ཏུ་གཤེགས།

གཏུང་རབས་བརྒྱན་པ། རྩ་མེ་བུམས་པ་དཔལ་གྱི་
 ལམ་མགར་དཔལ་གྱི་ལྷན་ཏན།
 གཏུང་རབས་བརྒྱན་པ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་གྱི་
 ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱན་པ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་གྱི་
 ལྷན་པ་ལ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱན་པ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་གྱི་
 རྩ་མེ་རབ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་གཅིག་ལ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་གྱི་བཟ་ཤིས། རྩ་མེ་འདྲི་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 བཅས་ཉི་ལྷན་དེ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་གཅིག་ལ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་གྱི་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་གཅིག་ལ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་གྱི་བཟ་ཤིས་ལ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་བཅིག་ལ། དེའི་ལམ་མགར་ལྷན་
 ཏན་ལ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་ལ། དེའི་ལམ་མགར་ཤིས་རབ་
 ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་ལ། དེའི་ལམ་མགར་བྱང་

ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་བརྒྱན་པ། དེའི་ལམ་མགར་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་བརྒྱན་པ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་བརྒྱ་དགྲ་ལ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་བྱམས་པ་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་ཤིས་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་གྱི་བྱམས་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 དཔལ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་
 དཔལ་གྱི་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་
 ལྷན་པ་ལྷན་པ།
 གཏུང་རབས་ཉི་ལྷན་པ། དེའི་ལམ་མགར་དཔལ་གྱི་

ཕྱི་ཆེ་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཆད་དེ་སྔོ་པོ་ཕུལ་བའི་ཆེ་པ་ཀ་པ་ཞེས་པའི་
ཆིས་རྒྱུད་ཀྱིས་པར་བཤད།

གཏུང་རབས་ཉེར་ཐུག་ལ། དཔལ་གྱི་རྩ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
མཁར་དཔལ་གྱི་བོད་ནམས།

གཏུང་རབས་ཉེར་བུན་ལ། དེའི་སྐུ་མཁར་ལ་
དཔལ་གྱི་རྩ་མ་ཞེས་པ། ཆེ་མཛད་ཞེས་པམ་པ་གྱི་ཆེ་འདོན་ལ་
ཆེ་ལྟ་ལར་ཆག་བཟང་པའི་གནས། ད་ཆ་ཆེ་འདོན་དམ་མཛད་
པར། མཛད་འདོན་འཛད་པ་དེར་བཞུགས་གཞིས་ཆགས།

གཏུང་རབས་ཉེར་བུན་ལ། ཞོང་སྐུ་མཁར་ལ་
དཔལ་གྱི་རྩ་མ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྐུ་མ་གཞུག་འཁྲུག་པའི། དཔ་
པོ་མཁར་ཆེན་ཆེས་ཤིང་པ་ཆེས་གཞུག་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྐུ་
དཔོན་སྐུ་དེ་མའི་སྐུ་ལ་པོན་པར་གྲགས། འཇམ་པའི་
དབྱུང་པར་པར་ཆེས་ཆེ་སྐུ་པ་ཉིད་དང་། འཕྱི་གུང་སྐུ་པམ་པ་
འཇིག་ལྷན་གསུམ་མཛོད། ཆོས་རྒྱུན་གཙུག་རྩེར་འབུམ་
སྐུ་མ་པར་བཞུན། གསང་སྐུ་མ་གྱི་གདམས་པ་མང་དུ་
མཛོད་ཆེད་ཉམས་སྤྱུང་ས་པམ་སྐུ་པ་པ་བཞུན། སངས་རྒྱུ་
འདྲ་དཔག་མཛད་པ་གི་ཀུན་དུ། ཡིད་མ་རྩ་རྒྱུ་འཇིགས་ལྷན་
དང་། རྩ་རྒྱུ་པ་ཕྱག་ན་རྩ་རྒྱུ་སྐུ་མ་ལྟ་བུ་གཞིགས།
རམ་ཅན་ཆེས་རྒྱུ་དང་སྐུ་མ་སྐུ་མ་མཛད་པའི་སྐུ་མ་ ལྷ་མི་
མ་དང་དཔག་པོ་འགར་ཐུག་སྐུ་མ་ལྷན་ནས་སྐུ་མ་ལྷ་མ་
ལྷན་པའི་སྐུ་མ་པ་བཞུངས། རྩ་འདྲེ་མཐུ་ཆེན་དཔར་དུ་ཕྱག་

སྔོ་པོ་སྐུ་མ་སྐུ་པོའི་ཆོགས་མང་པོར་ཁྱེ་འཕྱུག་ཐབས་ཀྱིས་
དགེ་པའི་ས་བོན་བཟང་། སྐུ་མ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཤིང་སྐུ་མ་
སྐུ་མ་ལ་འབྱུག་སྐུ་མ་ཆེད་མཛད། གཞིས་པ་མཁར་ཆེན་པོ་
ཤེས་བཟང་པོས་སྤང་མདོ་དུག་གི་ས་ཆ་བདག་ཤིར་མཛད།
གསུམ་པ་སྐུ་མ་སྐུ་མ་གཙུག་རྩེར་འབུམ་ལ་སྐུ་མ་གཞིས་སྐུ་མ་
ཀན་པ་དང་མ་ཡོན་དུ། གཞིན་པ་གཙུག་རྩེན་ཆམ་དཔལ་གྱི་
རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུད། འདི་དག་ཆོས་ཆེ་ས་བཟ་སྐུ་མ་དང་དུས་
མཆོངས་ཡིན་པར་གསལ་བས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་མ་པའི་མཁུག་ཆོས་
ཡིན་དགོས།

གཏུང་རབས་ཉེར་བུན་ལ། ཞོང་སྐུ་མཁར་ཆེན་པོ་
ཤེས་བཟང་པོ་ལ་སྐུ་མ་གཞིས་འཁྲུག་པའི་དང་པོ་དགེ་སྐྱོར་རྩ་
རྒྱུ་འཇོན་པ་སྐུ་མ་སྐུ་མ་བོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཔལ་བཟང་པོ་
ཞེས་པས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཞབས་པར་བཞུན།
དམ་པ་འདི་ཉིད་གཙུག་ལག་བྱུང་གི་གཏུང་ལ་མཛོད་རབ་རྒྱས་
པ་དང་། པ་རབས་གྱི་སྐྱོད་རྒྱལ་མཛོངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ཅན་པས། འཕགས་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ཁ་ནས་ཤི་
བཞི་དགེ་བཟུང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷག་པའི་སྐུ་མ་ལྷ་པོ་ཤེས་
བཟང་འཕྱུག་པས། ཤིང་གི་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་ཆོག་མཛད་པའི་པོ་
སྐུ་མ་ ལས་ཆོན་བཟུགས་ཀྱི་ཆོག་མཛད་གསལ་དཔོན་(རྩ་
ཆེན་པོ་)གྱི་ཁྱུང་པ་ཞེས་ཉེ་ཞབས་པར་ཡུན་དུ་བཞུན་ཅིང་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་མ་སྐུ་མ། ཞོང་མ་ལོ་ཆེན་ཏན་(ཅི་རྒྱ་མཚོ་)གྱི་རབས་

བཞི་པ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལོ་སྟེང་། ༡༩༠༧ ལོར།
 འཕགས་པ་འིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་གྲས་སུ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་
 པོའི་མཛུ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷོ་མེ་ཅིན་ཏུ་འཕྲོད་པ་
 རེད་མེད་མཁུ་བས། དམཔ་འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་མེ་ལོ་སྟེང་མེ་
 ཆེན་དགུ་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མཆོད་རྟེན་གསུམ་པ་དང་དམག་
 རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ནས་མདོ་མཉེན་རྫོང་དཔོན་ལྷུ་པོར་དབང་བསྐྱུར།
 ལྷོ་ཆེའི་རྒྱ་ལ་ས་དམར་ཡར་དཀོན་ཏུ་ཆོག་པ་ལྟོང་ཕྱག་ཙམ་
 བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ལ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་བཙུགས། དེ་ལྟར་ཉིད་གི་
 ཞེས་པའི་མཆོན་ལྷོ་མེ་གསུམ་དམཔ་འདི་ཉིད་ལྷོ་མེ་ཏུ་ལ་ཕྱུང་
 ཞིང་། ལྷོ་དགེའི་རྒྱ་ལ་རབས་ལས། རབ་བྱུང་འབྲུག་ལྷོ་ཉི་
 གཙོག་རྒྱ་ནག་འཕགས་མཆོག་དེས། རབ་བྱུང་ཉིན་ཅན་བཙོན་
 རྒྱུ་མེན་ཆེན་ལ། རབ་བྱུང་ཉིན་ཅན་དབང་བསྐྱུར་ལུང་
 རྒྱ་གསུམ་བཙུགས། རབ་བྱུང་བཙག་པོས་མེ་གསུམ་ཆོག་པ་དེ་ནས་
 འཇུགས། ལྷོ་དགེའི་ཕྱག་ལྷུང་རྫོང་ལ་ཆོས་ཆོག་པ་ལྱིས།
 དག་པའི་གནམ་ཆོག་པ་དང་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་
 འདིའི་གདུང་རབས་ཁམས་ཆོག་པ་ལྷོ་མེ་ལ་པར་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ཡར་ཆོག་མ་འདི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞིས་པ་རྩ་བ་རྒྱ་རྩ་ལ་
 རྒྱ་གསུམ་ལྷོ་མེ་ཏུ་བྱུང་བ་བཞི་དྲུང་པའི་པའི་ལྷོ་མེ་ལ་ཆེན་
 མི་གསལ། མཆོག་རྒྱ་རྒྱུ་པ་རྫོང་དཔོན་རྒྱ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་
 པ་འདི་ཉིད་ཡིན།

གདུང་རབས་ལྷོ་མེ་ཆོས་ལ། གོང་མཆོག་རྒྱ་ལྷོ་མེ་

ལྷོ་མེ་ཏུ་དཔོན་རྒྱ་པ་བཟང་པོ་ཉི། ལྷོ་མེ་ཏུ་མཆོན་པར་མཆོ་
 བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡིད་མ་རྩ་ཡིས་ལལ་གཟིགས་ཅིང་རྒྱ་ས་
 པ་དང་ལྷན་པའི་ཐུགས་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་ལ། ལྷ་པ་ལེན་
 རྒྱུ་ལ་མཆོད་ཡོན་ལྷོ་མེ་ཏུ་དཔོན་ལྷོ་མེ་ཏུ་དང་ལས་ལྷན་པ་ལྷོ་མེ་
 མང་འདབང་བསྐྱེད་པས་མཆོན་པར་མཆོ།

གདུང་རབས་ལྷོ་མེ་གཞི་གསུམ་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་ས་ལྷོ་མེ་
 དཔལ་ལྷན་མིང་གི་དང་རྒྱ་ལ་བཟང་པོ་གཞིས་འབྲུང་ས་པའི་རྒྱ་
 མས་ཆོས་མཆོད།

གདུང་རབས་ལྷོ་མེ་གཞི་གསུམ་ལ། གོང་མཆོག་རྒྱ་ལ་པ་
 བཟང་པོ་ལ་སྐུ་ལག་ཉིས་ལྷུང་བའི་གཞི་ན་པོས་ས་ལྷོ་མེ་བཟང་པོ་
 དང་གཞི་དང་པོ་བཙུན་ལྷུང་ཡིན།

གདུང་རབས་ལྷོ་མེ་གཞི་གསུམ་ལ། གོང་མཆོག་པ་ལྷོ་མེ་
 ལྷུང་ལ་འཕྲོད་ནས་འབྲུག་དང་། རྒྱ་རྩ་ཆེན་ལྷུང་རྒྱ་པ་
 འབྲུག་ཞེས་རྒྱ་ས་ལྷོ་མེ་གཞིས་ལྷུང་།

གདུང་རབས་ལྷོ་མེ་ཆོས་ལ། གོང་མཆོག་དམར་ཆེན་ལྷུང་
 ལྷུང་འབྲུག་ལ་སྐུ་ལག་ཉིས་ལྷུང་ས་པའི་དང་པོ་དཔོན་ཆེན་དགེ་
 འདུན་རྒྱ་ལ་མཆོན་ལ་སྐུ་ལག་ཉིས་ལྷུང་པོ་གཞི་དང་པོ་ལྷོ་མེ་པ་ནས་འཇུག་
 པའི་མི་རྒྱུད་ས་དམར་རྩོག་པ་ལྷོ་མེ་པ་ནས་འཇུག་
 པའི་མི་རྒྱུད་ས་དམར་རྩོག་པ་ལྷོ་མེ་པ་ནས་འཇུག་
 པའི་མི་རྒྱུད་ས་དམར་རྩོག་པ་ལྷོ་མེ་པ་ནས་འཇུག་
 གཞིས་པ་པདྨ་ཆེན་པོས་དམར་པ་བཟང་པོ་ཉི། ལྷུ་འདུས་
 པའི་དཀོན་པ་རྩོག་པ་ལྷུ་པ་ཆེན་པོ་ལྷོ་མེ་ཆེན་པོ་ལྷོ་མེ་ཏུ་ལྷོ་མེ་

ལྷ་མི་མ་མེད་པར་མཆོད་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་རང་གནས་ལྷ་
 འགྲུགས་པར་བཏང་ཅིས་ལ། གཞུང་རྒྱ་ཆོས་དོན་དང་།
 ཀམ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོད་ནས་མེ་མེ་ལ་ཕྱི་གཟིགས་པལ་ལྷ་
 བཟུང་བཟུལ་དོན། རྩེད་རང་འདི་ནས་ལམ་ལ་མོང་དང་།
 ལྷ་པ་བཟུ་མིས་པའི་ནགས་ཕྱི་དགེ་མཆོད་མར་པོ་ཆེད་དུ་
 བཟུམ་པ་ལྷ་ཕྱི་ཡོང་པ། ཆུ་ཆུང་དབང་ཆོགས་ནས་འབབས་
 པའི་གནས་དེར་ཆེད་ཕྱི་གནས་གཞི་རྒྱུད་ལ་དང་། ས་བཅོན་ཕྱི་
 གར་བ་བཟུང་། རྩེ་ཆོད་ཕྱི་དཔོན་པོ་ལྟར། རྒྱུད་པ་ཁོ་
 བཟུང་དུ་འགྲོ་ཞིས་པའི་ལྷ་པ་བཟུན་བཞིན་ཤིང་པར་མེད་པལ་
 ཆུ་གསར་དུ་ཕྱི་དཔོན་ཆོད་པོ་བདག་དུང་གི་རྒྱུན་ལྟར་འཕྱོར་
 དེ་ནང་མོན་དུ་རྒྱུར། རྩེད་དཔོན་བདག་དུང་གིས་མོན་ཆོད་
 འདི་རྒྱུང་ནས་ཕྱི་དང་བཟུན་ཤིང་ལ་དགེ་བར་རྒྱུར་པས་ཕྱི་དགེ་
 ཞིས་པའི་མཆོད་བཏགས་པ་ཕྱི་རྩོན་འཕགས་པ་ཕྱི་དཔོན་ཆོད་ནས་
 འདི་མཆོད་རྒྱུང་པ་མཆོད་གཞི་ལ་གནང་བ་བཞིན། རྩེད་ལམ་
 ཆེད་ས་གཞིས་པའི་མཆོད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་འདི་རྒྱུང་པ་ནས་ཕྱི་དགེ་
 ཞིས་པའི་མཆོད་འདི་གཏད་ཆགས་རྒྱ་ཐོགས། འདི་མ་སྤྲོས་
 བཞི་རྒྱུང་པའི་གཞིས་པ་ཕྱི་དགེ་ཞི་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་ཐོག་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཐོགས་པོ་ག་ཏུ་ཕྱི་མ་བཞིན་འཆད། སྤྲོས་གསུམ་པ་
 རྒྱ་པ་ཆོས་ཕྱི་རྩེ་ཆོད་པ་མི། ས་འབྱུར་བཟུང་པ་བསྐྱེད་མེད་
 ཕྱི་ཆོས་ཆོར་རྒྱགས་ཏེ་རྒྱག་པའི་རྩེ་ལ་ལལ་གཟིགས། རྒྱུང་
 མེ་མས་ལ་རང་དབང་ཐོང་། མེ་དོན་གསལ་དང་མཐུ་རྒྱལ་དཔག་

མེད་ཡོད་པར་བཤད།
 གཏུང་རབས་མོ་ལྷ་བར་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་དུ་རྒྱུགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལམ་ཐོང་རྒྱལ་བདེ་ཆོད་བསྐྱེད་ནུམས་བཟང་པོའི་
 སྤྲོས་པོ་བར་(རྒྱལ་རབས་དང་པོ་)ལ། སྤྲོས་པོ་མེ་ལོ་ལྷ་མ་
 རྩེ་ཕྱི་ཕྱོད་དང་འགྲན་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། རྩེད་དཔོན་དེར་
 ཆགས་ཏེ་ཕྱོད་རྒྱུང་མར་བསྐྱར་པའི་མོ་རྩེ་དུ་རྩེ་གི་ཉིན་ཆོས་
 གཅིག་གི་མཆོད་དང་དེའི་འགྲིས་ལྷ་མ་ཕྱི་དུ་མ་བཅས་རྒྱུན་པའི་ཁ་
 དུན་བྱལ། བོ་བར་གྱིས་རྒྱུང་གི་ཉིན་ཆོས་ཕྱི་ས་ཆ་ལས་རྒྱག་
 ཡིན་བཟུ་བར་རྩེད་དཔོན་མི་དྲག་ཞིག་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལོ་ཐབས་
 ཕྱིས་ཁྲིད་དེ། ལྷ་མ་ལམ་ས་འཁོར་ལོ་མཛད་ནས་རྒྱུང་དེ་ལ་ག་
 རྒྱལ། དེར་ཐང་གསོལ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་པུན་གསལ་ནས་ཤིང་
 བཞིན་འོང་བས་རྒྱགས་ཤིང་ལྷ་མ་དཔའི་ཉིན་ཆོ་བར་དེ་ལྷ་བ་
 སྤྱོད་པ། ཁ་ཆད་ཀྱི་བཞིན་བཟུགས་པས་འཕྱོར་མོ་མཛད་ནས་
 རྒྱགས་ར་ལྷ་མ་དཔའི་ཉིན་ཆོ་བར་ཕྱི་རྒྱལ་ཕྱི་བཅས་བཟུང་མེད་
 ཏེ་པོ་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་མས་ཕྱིས་པོ་བར་དུ་མོས་འཆོང་པ་ཞིས་ཆེར་
 རྒྱད། དེ་ལྷ་དཔོན་ཕྱི་རྩོ་རྩོས་ཆོད་པའི་གསལ་རྒྱལ་གཅིག་
 གིས་ཕྱིས་རྒྱུད་ཕྱི་མི་ཕྱི་མཐའ་དག་རང་དབང་དུ་བཟུང་ཏེ།
 དེ་དལ་མཛད་པོ་ཐང་བཏགས། ལྷ་མ་ཕྱི་རྩོ་མས་ཆོད་བཞིན་དུ་
 བཟུངས་པས་ཕྱིན་གྱིས་གཏུག་གི་ཐོར་ཕྱ་ལྷ་མ་ཐོང་དུ་བཟུར།
 འཆི་མེད་ལྷ་བ་པའི་རིག་འཛིན་གྱལ་ཆོད་ཐང་ཐོང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཕྱི་
 མཆོད་གནས་ལྷ་རྒྱུན་དྲུང་ས་ནས། ཕྱི་པའི་གཤམ་དུ་ལྷ་ཕྱི

དབང་པོ་གནས་པཅས་པའི་མཚོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁྱུ་དཔལ་
 བརྟགས་ནས་མཐུན་ཕྱིན་བརྒྱུ་པའི་ཁྱུ་མར་བསྐྱེལ། མཚོ་
 རྒྱུ་ཞོས་ཀྱིས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཙོག་ལག་ཁང་ཆེན་
 བཞེགས་པ་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ཁང་ཆེན་འཕྲོད་པ་དཀོན་པ་
 ཆགས་པའི་ཆོག་མཐིམ། འདྲི་སྐྱུ་བཅུ་ཉེད་དུ་འགྲུལ་གྲུལ་
 བུ་ཁྱུ་གལ་པ་པ་བརྒྱུད་བརྟན་པའི་སྐུ་གཞི་(ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤)
 རོར་ཡོད། ལྷ་མོ་ཤིང་ར་དཀོན་དུང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱུད་བཞེད་པ་ཉེ་
 ཡི་བརྟན་དུ་གནས་པ་བརྒྱུད། ཤི་ལོང་ལུན་གཞིགས་འཇམ་
 དུ་འགྲུལ་པ་མཐུན་བཞེད་དབང་པོས། ལྷ་ར་ཆེན་འདྲི་ཉེད་རོར་
 ཆེན་རྒྱུ་འཆར་གྱི་རྒྱུ་པ་མཐིམ་པས་དེར་དུ་མཚོས་ཆེ་རོར་པའི་
 ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་ཆེན་འཕྲོལ་དུ་རྒྱུར་ཅེས་གསུངས་པ་
 ལུང་ཆེན་རྒྱུན་པ་མཐིམ། གནས་དེར་ལྷ་བཅུ་ཉེད་ནས་
 དཔལ་མཚོན་ཆལ་ཕྱི་རྒྱུ་གསལ་བཞེད་ཞིག་ཅུང་གནང་། རྒྱུ་བ་
 མོ་བཅུ་པོས། ལྷ་བར་པོ་པ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་འཕྲོད་བཞེད་གནས་
 གཞི་འདྲིར། ལྷ་ལ་ཆེས་ཤི་ལྷ་ལ་པོ་ལྷ་བཅོན་ལྱིས། །
 རིམ་པར་བརྒྱུད་ན་ཆོག་མཐའ་བར་དཀོ་ཞིང་། ཡིད་ཞིའི་
 རིགས་ཆོག་ལྷ་འཕྲུལ་པ་ཕྱིར་འདྲིར། དཀོ་ལྷ་གསལ་པ་
 འཕྲུལ་བཅུན་གཞི་དང་པོ་རྒྱགས། ། ཞེས་སྐགས་ལྱིས་ལྷ་
 བཅུན་དང་འཕྲུལ། དཀོན་མེད་ལ་ལྷ་འཕྲུལ་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 དང་། མོ་རྒྱལ་པ་ལྷ་ཞེས་པོར་གྱི་བརྟགས།

གཏུར་རབས་མོ་ལྷག ལྷ་ལ་རབས་གཉིས་པ་ནི། །

གོང་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལྷ་ཞེས་པོར་གྱི་ལ་ལྷ་ལ་གཉིས་ལྷ་པའི་དང་
 པོ་རྒྱལ་དཔལ་ལྷ་པོར་གྱིས་ལྷ་ལ་པལ་ལྷ་དང་བཅུན་རོར་ཆེན་རྒྱུ་
 རོར་ཆེད་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁའ་ཆེན་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཆོག་
 པོར་གྱི་སྐགས་དཔལ་པའི་རྒྱུས་ལྷ་ལྷ་ལ་བཞེད། མདྲ་ལྷ་གསུ་
 གཞུང་ལ་ཞོས་པས་མཁའ་བརྒྱུད་ཅིང་ལྷ་བའི་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
 མཛངས། གནས་དེའི་ཉེན་རིམ་རྒྱགས་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་
 བརྒྱགས་པ་དེར་མང་དཀོན་ལྱི་ཆེ་ལྷ་ཉེན་དཀོན་དུ་འགས་པ་
 འདྲི་རྒྱུར། དཔལ་ལྷ་པོ་ལྷ་གྱི་ལྷ་གསལ་པོར་གྱི་རོར་དུ་རྒྱུ་འདྲི་
 ཉེད་ལྱིས་རྒྱུ་བཀའ་མཛངས་པས་གནས་དེར་ཉེན་ལ་བཞེད་པའི་
 མིང་སྐགས་པར་བཤད། ལྷ་ལ་གཉིས་པ་ལྷ་ལ་མཚན་འབྲུམ་
 ལྱིས་(ལྷ་ལ་རབས་གཉིས་པ) ཡིད་རྒྱུར་ཞིང་ལྷ་ལ་བཞེད་ལྷ་ལ།

གཏུར་རབས་མོ་བརྟན་པ། ལྷ་ལ་རབས་བརྟན་པའི་
 རྒྱབས་ནི། གོང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་འབྲུམ་ལ་ལྷ་ལ་བཞེད་ལྷ་
 པའི་དང་པོ་དཔོན་ཆེན་ལ་(ལྷ་ལ་རབས་གཉིས་པ) ཡིས་ཡིད་
 བརྒྱུད། དེར་ལྷ་ལ་བརྟན་ཅེས་རྒྱུར་བ་བཤད་ལྷ་ལ། རོར་
 གདན་ནས་མཁའ་ལྷ་དུ་བཟང་དང་། གཞུང་ལ་ལྷ་ལ་འཕེས་
 གཉིས་ལས་མཚན་མོ་མ་རྟེད། དཔོན་ཆེན་མ་ལའི་མཚན་པ་
 གལ་ལ་པོར་བརྒྱུད་ཡིན།

གཏུར་རབས་མོ་བརྟན་པ། ལྷ་ལ་རབས་བཞི་པའི་
 རྒྱབས་ནི། དཔོན་ཆེན་མ་ལའི་ལྷ་ལ་རོར་ནས་མཁའ་
 ལྷ་དུ་བཟང་ནི། ལྷ་ལ་མང་པོའི་གདམས་པའི་མཚན་བརྟན་

རྣམ་འཕུལ་རིག་འཛིན་ཆོད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་འཕུ་ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷེས་ཡིན་
 པར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་དེ་གི་དྲིལ་སྒྲུབ་པ་འཇམ་དབྱངས་
 བསོད་ནམས་དབང་པོ། ཅེ་གདོང་གི་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་
 བསོད་ནམས། བེ་ལེ་པ་ཤར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟུ་གིས།
 ལྷན་ཆ་ཀུན་དགའ་དོན་འབྲས། རྩང་པ་དག་བཟུ་གིས་ལྷན་ཆ་
 ལྷལ། རིག་འཛིན་འཇམ་ཆོད་ལྷིང་པོ། འཕུལ་ཞིག་དབང་
 རྒྱ་བྱ་མཆོམ་གསལ་བྱ་མར་བཞེན་ནམས་གསར་ཐུགས་གསར་ཆོད་
 གི་གདམས་པ་གསལ་བསམ་སྒྲིམ་ལྷལ་མཐར་ལྷན་མཛད།
 སྤྱི་ལོ་ལྷལ་ཆོད་ལྷ་ནག་མེ་འབར་ལྷེས་ལྷ་གསར་དུ་བཞེགས་ན་
 ལྷགས་དམ་ལྷི་གནས་ཡིན་པ་ལྷང་བལྟན་གནང་བ་བཞེན་དེར་དེ
 ཆོད་ལྷིན་པོ་ལྷིང་བརྟལ་ནས་ལྷལ་པ་མཛད། དམ་པ་འདིས་
 གསར་ཐུགས་གསར་ཆོད་གི་ཆོས་ཀྱིས་ལྷལ་པའི་མཆོན་མ་བཞེས།
 རྒྱལ་ལྷུང་གི་གནས་ལྷགས་རྒྱལ་པ་དང་། ལྷང་བ་བཞེན་མེད་
 ཏུ་བཞིགས་པས་རྣེ་ལ་ཞབས་རྗེས་འདམ་ལྷར་མེ་པ་དང་།
 འབྱར་པོ་གདུག་པ་ཅན་མང་པོ་འདུལ་བ་ལྷགས་པོ་མཆོར་པའི་
 མཛད་པ་ལྷ་ཆོགས་བལྟན་པར་ལྷགས། ལྷ་དགེ་གཅུག་ལག་
 ཁར་བསམ་འབྲལ་མཛོད་ཤིང་ཆེན་པོ་བཞེངས་སྐབས་ལ་འདུལ་
 དང་རབ་གནས་དམ་པ་འདི་ཉིད་ལྷེས་མཛད་པ་དང་། ལྷན་
 འབྲལ་ལྷིང་ལྷགས་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་ཐབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་མང་
 ཏུ་བཞུར། ཆོས་ལྷེ་ཁག་ལ་རྣམས་པ་ཅན་ཆོག་ལྷིང་ལྷགས་ལྷན་
 ལྷགས་པར་འདོམས་པས་ལག་འདྲིན་ཆེ་བ་ལྷུང་། གཞན་ལང་

རིག་འཛིན་འཇམ་ཆོད་ལྷིང་པོ་དང་ཆོགས་འཁོར་སྐབས།
 འཇམ་ཆོན་ཞབས་ལྷེས། ཐུན་ལས་ལྷ་ཏུ་དྲག་པོའི་ལྷག་མཆོན་
 རིག་གཟུགས་བཙོས་ནས་ལྷིང་རང་གི་རྒྱུད་པས་འདི་འདྲའི་ལྷག་
 ཏུགས་འཆང་ན་དགེ་ལྷེས་ལྷང་བལྟན་བལྟལ། ལྷེས་ལྷག་ཏེར་
 ཆེན་རིག་འཛིན་ལྷིང་གསལ་ལྷིང་པོས་ལྷིག་ཐམ་ཐབ་གཏེར་ནས་
 བཞེས་ཏེ་ལྷ་དགེར་གནང་། འདི་ནི་ལྷ་ཏུ་དྲག་པོའི་ལྷག་
 མཆོན་དུ་མོང་གཞིས་མི་དང་མི་མེད་ཐམས་ཅད་ལྷལ་གྱིས་མཛད་
 པའི་ལྷན་འབྲེལ་ཡིན་པར་གསུངས། ལྷེས་ལྷལ་མ་མ་བརྟར་
 བར་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལྷག་ཏུ་གསལ་གཙོ་པོ་འདིས་ཡིས་
 ལྷིང་། མཐར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལྷང་ན་ལས་འདས་རྒྱལ་བལྟན་ཆོ་
 ལྷག་དྲར་ལྷགས་འབྲལ་སྐབས་པོ་མཆོར་བའི་རྣམ་ཏུ་མ་དང་ཡིང་
 བསྐྱེལ་དང་རང་བྱུན་མང་ཏུ་བྱོན་པར་བཤད་འདུག ལྷས་
 གཉིས་པ་དཔོན་ཆེན་ལྷ་འཕེལ་ལེས་པས་ལྷ་མ་གཉིས་བཞེས་ཏེ་
 ལྷེས་ཐབས་མཛད་པར། ལྷེས་དང་པོ་ལྷས་གསུམ་དང་ལྷེས་
 གཉིས་པར་ཁྱི་ཆེན་སངས་ལྷེས་བལྟན་པ་འབྲངས་པའི་ལྷ་ལྷེས་
 འོག་ཏུ་འཆད། ལྷས་གསུམ་པ་སྒྲུམ་དམ་ཆོས་ལྷན་ལྷལ་བམ་
 རྩ་ཆེན་ལྷེས་པ་ལྷན་ཆོགས་(ལྷལ་རབས་བདུན་པ། ཁྱི་
 རབས་དང་པོ་)ནི། དཔལ་དུས་གསུམ་གྱི་ལྷལ་བ་ལྷན་གྱི་མཐུ་
 ལྷོབས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དཔལ་ལག་ན་རྣེ་ཆེ་མི་ཡི་
 གཟུགས་ལྷ་བྱོན་པར་ལང་གིས་བྱིན་པའི་ལྷེས་ལ་ཡིན་ཏེ།
 གཙོག་ལག་བྱང་གི་མཐུན་དཔྱད་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ཤར་ཆེན་

ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དྲ་མའི་
 ཞབས་པད་པ་ལྟོན། རྩིས་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་ཆོས་
 ཀྱི་བདུན་ཆེ་མང་དུ་བཞེས་པས་རང་དོན་ཐུང་དོགས་མཐའ་ལྷིན།
 ཀུལ་ན་དོན་ལྷགས་ལ་བཅང་བའི་ཆེ། ཏུས་དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ན་
 ལུས་མཛད་ཁམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་འདིར། རྩི་ཤོག་རེ་ལ་དོན་ཆེན་རེ།
 ལུང་ཆུང་རེ་ལ་ཆེ་ཤོད་རེ། རི་འབྲས་རེ་ལ་ཆེང་ཆུང་རེ།
 དཔོན་ལ་ཁྲིམས་མེད། ཆེ་ཆེན་གྱིས་ཆེ་ཆུང་ཟེ། ཤེད་ཡོད་
 གྱིས་ཤེད་མེད་བརྟུང་བ། རྩི་ཏུས་ཁ་ཆེ་མེད་བཞག་དཀོས་པ།
 ཆུ་ལེན་གྱིས་དཔུ་ཆས་ཐུང་དཀོས་པའི་དུས། ལུས་དེར་ལྷེས་
 པའི་ཆུ་འཁོར་ཆུ་མས་ཡང་པའི་གནས་ཆུ་གཞིགས་ཏེ། དེ་དག་
 ཀུན་སྒྲུབས་དང་མཐར་ཆུག་གི་བདེ་བར་བསྐྱོད་དཀོས་ན་མོག་
 མར་དབང་ལྷགས་བཅའ་པོས་མའང་ལོག་ཏུ་མ་བཟུས་ཐབས་
 མེད་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ཆབ་མིན་གྱི་ཕྱ་བ་གཙུ་ཆེར་མཛད།
 དེ་སྐབས་ཆེ་ཆོད་ན་མས་མིང་དཔོན་གྱི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་པ་
 དཔོན་ལ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་མེད་པས་འོག་ལྟ་ན་མས་དཔོན་
 པ་ཡིད་སྤྲུག་ནས་འབངས་ཀྱི་ན་མོག་ཐུང་ནས་ནང་ཆུང་སོ་སོར་
 འཛོད། རྩིས་མཛད་དང་བཟུང་ནས་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་མཆོག་དང་
 ཆུག་མཛོད་ཀྱི་ན་དགའ་ལྷུལ་མཆོན། ཀུན་མོག་གཉེར་པ་ཀྱུན་
 དགའ་དོན་འབྱུང་སོགས་ལྷུལ་མོན་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་
 རྩི་ཆུ་གྲུ་གཡུལ་བཅུ་མས་ནས། དམན་པ་ན་མས་ཀྱི་མགོ་བྱུང་ས།
 རིགས་ལུན་ན་མས་དྲག་པོའི་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ། ཆབ་

འབངས་ཆོང་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། འབངས་མི་ཁྲིམ་དྲུག་སྐམ་ཁྱི
 ཏུག་ཐོང་མངའ་ཞབས་སྤྱུ་བཟུས། དེའང་ལེ་ཤི་ཆུལ་པོ་དོན་
 ཡོད་ལྷུལ་ཞེས་པས་པོན་པོའི་ཚྭ་གས་བརྒྱང་ནས་ཁམས་ཚྭ་གས་ཀྱི་
 དགེ་ལྷགས་ཚྭ་གས་གཙུག་བཟུན་པ་ཁྱེད་དང་ནང་མི་མཐུན་པའི་
 འགལ་བྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས། པོད་ན་གཅང་པ་ལྟེ་མིན་
 དང་དགེ་ལྷགས་ཚྭ་གས་ཀྱི་འགལ་བྱ་ཆེས་ཆེར་ཆུང་སྐབས་དང་
 ཏུས་མཆོངས་ཡིན། དགེ་ལྷགས་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་ལྟ་ཆེ་ཁང་
 རས་གྲུ་ཕྱི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་ལྷུལ་གྱིས་བཟུས། དེས་དང་ཆོག་ལེ་
 རི་ཆུལ་པོ་བརྟུལ། དེ་ནས་གཅང་པ་ལྟེ་མིན་བཅོས་ཆུང་འཆར་
 ཀའི་ལྷར། རབ་ཆུང་བཟུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་འབྱུག་
 (༡༤༩༠) ཡོད། ལྷ་ཕྱི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་ལྷུལ་དཔུང་དང་
 པའི་ཆུལ་པོ་འཐབ། དེ་སྐབས་ལྟེ་དགེའི་བླ་ཆེན་དཔུང་རོགས་
 ལས་ཏེ་ལེ་ཤི་ཆུལ་པོ་ཙ་བཟུག་བཀྲང་བའི་ལྷེས་སྤྱུ་འཁྱི་ཆེད་ཀྱི་
 ཆུང་གི་ལེ་ཤི་ལྟེ་ཤིང་མོ་བཅུ་གས་ཆད་དང་། འཁྱི་ཆེད་ཤར་
 ཆུང་འདན་མ་སོགས་ལྟེ་དགེ་ལྷ་ཆེན་གྱི་ཆབ་ལོག་ཀྱི་ཆུལ་བ་ཡིན།
 དེའང་ལྟེ་དགེ་ཆེད་བཅང་རྩི་ཤིག་འཛིན་གྱིས་ལྷེས་པའི་ལྟེ་
 དགེའི་ཆུལ་རབས་ལས་སྐབས་འདིར་ཆབ་འོག་ཀྱི་ཡོད་པ་ན་མས་
 ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་འདི་ལྷར་ཐུང་ལྟེ། མ་ཐང་ཁག་དང་མི་མེར་
 བཅས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་ཡོ་རྫུས། ཐོན་ལྷ་སར་དཀར་ཆག་ཏུ་
 ཀུས་ལ་ཅམ་ཡོད་ཆོད་ཀྱང་། ལྷེས་སྤྱུ་མ་ཡུམ་བདེ་གཤེགས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐབས་པོ་བྱང་ཁང་ལས་ཞིག་གསོས་གནང་བའི་ཞང་ལ་

ལྷ་སར་དཀར་ཆག་ཤིས་མེད་ཏུ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་དང་།
 འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལའང་དོན་ཆེད་ལྟ་བུ་ལས་
 ཞིབ་གསལ་མེད་པ་དང་། མེ་ཆོམ་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲུག་པ་
 པཅས་ཞིག་པར་བཤེད་རྩོམ་མོགས་ཀྱང་ས་བཅད་ཅམ་སྒྲིབ་།
 མེ་ཤོད་ནི། མིང་དཔོན་ཏུ་མི་མེར་བ། སྤ་དུག་མོགས་པོ་
 མོག་གི་ཐང་འབྲུགས་མོག་སྒྲ་ཆེན་གྱི་དཔུང་འུགས་ཀྱིས་མཛད་རྟེ་
 ཆབ་པོས་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བསལ་མཁན་རྣམས་ལ་མི་སྤྱོད་ཡང་
 བཀལ་བར་མཛད་པ་ལྟ། ད་ལྟོང་ཏུ་མི་བཅད་སྤྱོད་ཏུ་མིང་
 ཞེས་མོག་འཆལ་རྒྱན་ཡོད་འདྲུག དཔེ་མར་ནི། སྒྲ་ཆེན་གྱི་
 དཔུང་གིས་ཞབས་པོས་ཏུ་བསྐྱེས་མེར་པ་ཅམ་ལས་ལ་བརྟག་མ་
 རིས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ལེ་ཤི་དོན་ཡོད་ཆུལ་གྱི་ལྷོ་དེ་ཆུས་ཞེས་
 རྣམ་བཤམ་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷོ་དེ་ལེ་བསྐྱེས་མེར་ལྷོ་ལ་ཡང་
 མཆིས། མཁའ་མདོ་སྤོ་ཤི། མིང་དཔོན་ཞིག་གི་ལོ་ལ་
 དཔོན་དེ་ཆོག་ས་གཞན་ཏུ་འཕྱོ་ཆོ་ཆོ་མི་རྣམས་ལྷོས་ལྷོ་དེ་གཉེར་ཏུ་
 བཏར་ལྟེ། རྟེར་སྒྲ་ཆེན་གྱིས་དཔུང་དཔུང་བཞེགས་ནས་
 འབངས་སྤྱུལ་པར་བྱགས། མཁའ་མདོ་པ་ཤི་ལྷོ་པ་ཤི་ལྷོ་
 ཡིན་པ་མོག་པོས་ལུལ། ལྷ་མེ་ལྷོ་ཉེ་ཉེ་གཤེས་བཅས་གོ་
 འཛོ་དཔོན་མའི་ཁྲིང་ས་གཉོགས་གཤེར་མདོ་གྲ་མ་མེར་བས་
 བདག་པ་ཞིག་པ་སྒྲ་ཆེན་གྱིས་ཆབ་པོས་ཏུ་བསྐྱེས་པར་མཛད་པ་
 དང་། སྤྱུ་ཡང་གོ་འཛོ་དཔོན་མའི་ཁྲིང་ས་གཉོགས་ཤིག་ཡིན་
 པ་སྒྲ་ཆེན་ལ་སྤྱོ་ལྷོ་མ་གཞན་དཀར་པོ་སྤུམ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱེད་

རྣམ་མགོ་བཏགས་ལུལ། ལྷ་མེ་ལྷོ་གསར་ཡང་གོ་འཛོ་ཁྲིང་ས་
 གཉོགས་ལ་སམ་པ་ལུན་ཆོགས། གནས་ར་མ་གྱོ་སྤྱང་ཞིང་
 ལུན་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་གོ་འཛོ་ལ་རོ་མོག་ནས་སྒྲ་ཆེན་ལ་མགོ་
 བཏགས་ལུལ། སྤྱི་དྲང་དཔལ་འབར་ཡང་སྤྱོད་ར་ལྷོ་པའི་
 ཁྲིང་ས་གཉོགས་ལ་ལྷོ་བཟའ་ཞིག་སྤྱི་དྲང་ལྷན་དཔེ་མོགས་གྱི་
 གཤོ་ཐབས་དང་། ལྷ་མེར་དཔག་དཔུང་གིས་ཆབ་པོས་ཏུ་
 བསྐྱེས་པ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱི་ཡིན་པར་མཛད། དཔལ་ལུལ་
 ཡང་འདྲི་དང་ཁྲིག་མཆོང་ས་ཤིག་ཡིན་ཆོད་འདྲུག ཅམ་མདོ་
 ཉི་དཔོན་རྒྱང་གོ་འཕན་མི་གཞིའི་ལྷོ་ཡིན་པ་སྒྲ་ཆེན་ལ་གཅོང་
 འབྱལ་ཏུ་ལུལ། དཔོན་སྤོད་རྒྱ་ཤི། སྒྲ་མ་ཞིག་གི་ལྷོ་ཡིན་
 པ་དཔུང་གིས་སྤྱོ་བཀོང་ནས་འབངས་སྤྱུལ། པ་ཤི་ལྷོ་ཤིར་
 ལྷོ་ཡིན་པ་ལ་སོག་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་ཆེན་ལ་ལུལ། ཡིན་ནི། སྤྱང་
 དཀོན་མཆོག་ལེགས་པས་སྒྲ་ཆེན་ལ་མགོ་བཏགས་ལུལ་ནས་ལུལ།
 འཁྲོར་ལོ་མདོ། རག་ཆབ། རྩོ་མོག་བཅས་གདག་ཉེར་མགོ་
 བཏགས་ལུལ་ཁྲིང་ས་སྤྱོ་གཅོང་འབྱལ་ལུལ། ལྷགས་ར་དང་།
 རབ་བཙན་ནི་ལ་ཡུ་མདོ་མང་དང་། ལམ་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་
 བཀུམས་ཉེ་བཙན་ཏུ་ལུལ། ཡིད་ལྱུང་བཤི། ལེ་ཤིའི་འཕྲོག་ལྷོ་
 ལ་ལྷོ་མི་བསྐྱེད་འཛོ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷོ་དེ་གཉེར་ལེགས་གསལ་ལུལ།
 ལྷ་ཏུ་དཔོན་ནི་འདི་ཆོགས་ནས་རྒྱ་མི་བདུན་མར་སོང་ལྷོ་ཡིན་
 ལྷ་ཏུ་ཆགས་པ་ལས་ཤིས་ལྷོས་འགོ་བར་བསྐོས་པའི་རྒྱུད་དང་།
 དེ་དག་ལས་འཕེལ་བའི་མི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ལྷ་ལྷག་གཉིས་གསལ་

བ་ཡིན། ལྷན་ས་ར་ཆོ་ཆོ་པ་མགོན་པོ་ཟེར་བ་པལ་ལྷན་ལ་
 བདག་གིར་མཛད། རྟེན་པོ་མ་རྩོད་ལྷན་ཟེར་བའི་ཤེ་ཡིན་
 ཆོད་མཉམས་དེ་དག་གིས་མཆོན་མདོ་མཛད་ལྷན་གྱི་བྱས་ཅན་
 མཐའ་དག་ལྷན་ཆོད་མཆོག་གིས་མཆོག་ཏུ་དག་བའི་ལས་དབང་
 གཤེར་བྱེད་ཆོད་མཛད་ལྷན་གྱིས་ཆབ་འབངས་ལྷན་རྒྱུར་བ་
 ག་ལྷན་མིན་འདུག་ཏུ་རྒྱ་མཆོན་ཆོད་ཆོས་བཞེན་ཞིབ་ཏུ་རྒྱ་
 བྱས་པས། མིན་རྒྱ་མཆོན་དྲུག་ཏུ་ཆབ་འབངས་ལྷན་རྒྱུར་པོ་
 ལྷན་ཆོས་པར་རྒྱ་ཆོས་བཞེད་འདུག། དེ་ལྷན་ལྷན་གསུམ་གྱི་བྱས་
 ལས་པར་དྲུག་ལྷན་པོ་ཞིག་དེ་ཅས་ལྷན་ཆོག་པར་མཛད་དེ།
 མངའ་ཤེ་བྱས་པས་རྒྱུར་བ་ལ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་བྱས་དགོས་
 པར་གཤིགས་ཏེ། མིན་གྱི་བ་བཅུ་ལྷན་ཞིང་དགྱི་བ་བཅུ་ལྷན་
 དགོས་པའི་བཅའ་བྱིས། ཡོད་ཤེ་མེས་དཔོན་གྱི་བྱས་ལྷན་
 ལྷན་མི་ཆོས་གཅིང་མ་བཅུ་ལྷན་གྱི་བྱས་ལྷན་པཅས་ནས་ལྷན་
 བྱས་གཅིག་གྱི་བྱས་ལྷན་ལས་གནས་ས་ལ་རྩེ་ལྷན་ལ་ར་
 དབང་གི་ཁ་ཆོག་རྒྱར་ཅས་མཛད་ཀྱང་ལྷན་པོ་ལྷན་པ་
 ལྷན། མཆོད་གཉེན་བཅས་པར་མཛད་བའི་འགྲོ་ནས་བཅུ་རམ་
 ཏེ། ས་བཅད་ལྷན་པར་ས་ཤིང་ལྷན་ཆོས་ལྷན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་འཆོ་བ་མི་རྩམ་བ་མཉམས་ཏུ་རྟོན་ཆོག་པ་ལྷན་ཞིང་།
 ཉམ་རྒྱུད་གནད་མོས་གཤེར་བྱེད་པོ་ལྷན་ནས་ས་ལ་མཛད་པོ་
 རྒྱ་ནང་བདེ་བར་འཛོ་ཆོག་ལ། བྱས་ལྷན་དྲུག་པས་ཤེ་
 དགེའི་བྱིས་གནད་ལ་ཞེས་ལྷན་ལྷན་ཆོད་འདྲག་བྱེད་པ་ལྷན།

མངའ་ཤེ་རྩོད་རྒྱ་རེ་ལ་རྩོད་དཔོན་རེ་པལ་གྱི་ཅིང་། མངའ་
 འབངས་ལྷན་པོ་ལྷན་ལྷན་ཆོད་དུ་བྱས་ལེན་རྒྱ་དང་། དུ་
 ལྷན་ལྷན་པའི་དངོས་མཛས་བཅད་ལྷན་ཆོད་ཆོས་ལྷན་
 ལྷན་ཏེ་རྩོད་རྒྱའི་གཏན་འཁེབས་གནད་བ་བཞེན་ཤེ་དགེའི་
 མིན་དབང་མ་ཆོགས་པར་དེའི་ལྷན་རྒྱུན་གནས་འདུག དེ་
 ལྷན་ཆོད་རྒྱུས་བྱིས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་དང་། དུ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་མཉམས་ཞིབ་པའོག་ཏུ་འཆད་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་འདྲ་དང་
 གཏན་ལྷན་བདེ་ཐབས་མཐར་ལྷན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ལས་
 མིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་བ་པ་ལ་འབྱེ་རྒྱུ་ཅས་མས་
 མོངས་དད་ཅམ་ལྷན་མི་མན་པ་ཆོས་ནས་མཉམ་དགོས། དེའི་
 ཆ་ལྷན་དུ་རྟོ་ཆེའི་ལྷན་དཔོན་ཆོད་ལྷན་ཞིག་མིན་ཐབས་མིན་
 པར་དགོངས་ནས་ལྷན་རྒྱུན་བཞེན་དཔལ་ལྷན་ས་རྒྱ་པའི་བཅུ་ན་
 འཛིན་གྱི་བྱ་དག་ངར་ལ་ལྷན་པོ་ཞིག་དཔོན་གནས་ས་ནས་མཛད་
 ཆོད་དཔལ་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུན་དྲུག་། མཆོད་ལོན་.....
 བཀའ་ལྷན་ལྷན་རྒྱུར་ཁག་གི་ཤར་གཅོ་ཆེ་རེ་དྲུག་ཆོས་ཤེ་རེ་
 འབྲེལ་མར་མཛད་དེ་དགོན་ཤེ་བཟུ་ཅ་བཏབ། ཆ་བའི་གནད་
 ས་རྒྱུན་འབྲུབ་ཤིང་གི་ལྷན་ལྷན་དགོན་ཤེ་ལྷན་པའི་ལྷན་
 གཅོག་ལག་ཁར་ཆོད་མོ་བསམ་འབྲུབ་མཐོང་རྒྱུད་ཆོད་མོ་ཞེས་པ་
 གསར་དུ་བཞེངས། ཤེ་དགེའི་ཆབ་འགྲུག་ཏེགས་པའི་ས་
 དགོན་ཐམས་ཅད་ངར་མི་ཆོས་ལྷན་དུ་བྱ་རྒྱུན་ཆག་འབྱེ་མིན་
 པར་འགྲོ་དགོས་པའི་ལྷན་གཏོང་། མངའ་ཐབས་ལྷན་པོ་དེ་

རིམ་མེད་ཚོལ་མེ་ཁག་པག་ཏུ་བཞུགས་མེད་ཚུན་གཙང་ན་ལ་
 དག་དགོས་ཚུའི་པག་འདྲར་དག་མེད་མཛད། ལྷལ་ས་གདན་
 སའི་ཕྱི་པ་ཚུན་འབྲུབ་ཕྱིར་གི་ཚོས་གྲར་ཕྱིར་ཚུ་དྲང་། གདན་
 ས་པ་གདུང་ཚུན་པ་འགྲུལ་ཕྱིར་གཅིག་དེ་པམ་མེད་པའི་པ་པམ་
 མ་གཏོགས་པ་པ་ཚུར་ཁོ་ན་ལ་གནད་དཀྱོན་ཚུའི་ཕྱི་པ་ཚུན་
 འབྲུགས། དེ་ཕྱིར་ཟུ་ཆེན་ཚོས་ལྷལ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཕྱི་པ་
 ལྷགས་གཉིས་ཕྱི་ཕྱི་མས་ཕྱི་པ་དང་པོར་པམ་པ་དྲང་། ལྷག་
 པར་དམ་པའི་ཆོས་ལྷལ་པ་ཚུ་འཛོག་པའི་ཆ་ཚུན་མར་ཏུ་པ་ཚུན་
 པམ། མདྲ་ཆུན་འདི་ཕྱི་པ་འདི་ཕྱི་མིའི་འབྲུབ་ལྷན་ཆོས་ལྷལ་
 མེས་དཀོན་ལྷལ་མེ་པམ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མེན་དོན་གཉིས་
 ཉིས་ནས་པམ་པའི་མོས་མ་གཉིས་པ་པ་ཆེན་དྲ་ལྷག་དྲང་།
 དག་པ་ཆེན་ཆད་མེད་ལྷལ་ རྒྱལ་མ་དྲ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཕྱི་
 དྲུང་ལྷལ་དྲང་ལྷགས་ལྷན་པ་པ་ཆེན། མདྲ་པམ་པ་ཚུ་
 མར་ཏུ་གཉིས་པ་པམ། མེད་པོན། ཟུ་ཆེན་ལལ་མོ་ཆོས་
 འགས་ལྷལ་ལྷལ་ཆེད་ལྷག་ལྷགས་ལྷལ་པ་ཚུ་དྲང་པོར་ལྷལ་པམ་
 ལྷགས་པོ། པམི་པ་དཀོན་ཆེན་གལ་ལྷགས་ལྷལ་ལྷལ་པའི་ཆོས་
 ལྷལ་འག་ཏུ་འཛད། ལུ་པ་ཟུ་མ་ལྷལ་ལྷལ་པམ་ལྷག་ཏུ་
 ལྷགས་དམ་པ་འབའ་ཆེག་པ་པམ་ཆོས་པམ་མཛད། ལྷག་པ་གཙོ་
 པམ་མ་འབྲུབ་ཟི། གཙོ་ལྷུ་ཆར་གྱི་ལྷལ་པམ་པ་འཛིན་པ་ཆེག་
 ལྷལ་པ་དཀོན་ཆེན་གདན་པར་ལྷག་པའི་ལྷགས་ལྷགས་ད། དེ་ལྷལ་
 དཀོན་ཆེན་ལྷན་ལྷལ་ཕྱི་ལྷལ་ལྷག་པོ་འདི་ལྷག་པོ་པའི་ལྷག་པོས་

མེད་པ་ཚུ་དྲང་། །

གཏུང་རབས་ཞི་གཉིས། ལྷལ་རབས་པ་ཚུ་དྲང་པ་
 པམ་པ། ལྷལ་རབས་གཉིས་པ་གཙུག་པ་པའི་པ་ཚུ་མས་ཕྱི་ལྷལ་
 ཟི། ། གདན་ལྷལ་དཀོན་ཆེན་ལྷལ་འཕེལ་ཕྱི་པ་ལྷལ་པོ་གཉིས་
 པམིས་པའི་ལྷལ་རབས་གཙུག་ལྷལ་པའི་དྲང་པོ་ཆེན་ཆེ་པའི་
 ཉིས་ཞེས་པམ་ཕྱིར་ལྷལ་མཛད་པའི་ཆ་པའི་གཏུང་རབས་འག་ཏུ་
 འཛད། ལྷལ་གཉིས་པ་ལྷལ་ལྷན་དག་པ་ལྷན་ཆོགས་
 (ལྷལ་རབས་པ་ཚུ་དྲང་པ། ལྷལ་རབས་གཉིས་པ་) ཞེས་པ་ཟི།
 ལྷགས་ཚུ་དྲུག་མེད་པར་འདྲ་པ་མངའ་འབའ་ཆོས་པམི་ཚུ་དྲ་
 ཚུར་པ། ཕྱི་པ་ཆོད་པ་གསོ་ལྷལ་ལྷགས་པ། ལྷལ་ལྷགས་
 ལྷལ་ལྷུང་གི་ཉམས་ལེན་ལྷལ་པོར་ལྷག་འབྲུག་མཛད། ཆོ་
 གའི་ལྷག་ལེན། གདན་འཛམ་དབྲུང་ས་རྣམ་སྟགས་ལ་ལྷགས་
 པའི་ལྷལ་དྲ་ཚུན་པ་དེ་ཉིད་པ་ཚུར་ལྷལ་ལྷགས་ལྷལ་ལེའི་
 གདན་ལྷུང་མངའ་གསོལ་བྱས། ལྷལ་ཆེན་དྲ་ལྷལ་ལྷགས་ཆད།
 རིགས་ལྷལ་གཙུག་པ་དཀོན་པོ་ལྷུང་པོ་དཀོན་ཆེན་གདན་པར་
 པའི་ལྷགས། གདན་ལྷལ་ལྷལ་ལྷུང་པའི་དྲང་པོ་ལྷལ་ཆེན་ཆེ་པའི་གྲུ་
 ལྷལ་ལྷལ་ལྷགས་ལྷུང་པའི་དྲང་པོ་ལྷལ་ཆེན་ཆེ་པའི་གྲུ་
 ལྷལ་རབས་དྲུག་པ་ལྷུང་རབས་གཙུག་པ་ཟི། ཆོས་དྲང་ཕྱིར་ལ་མི་
 འཛིགས་པའི་ལྷུང་ལྷུག་ལྷུང་ཆོ་མཛད་པར་པོན། གདན་ས་
 ལྷུག་པམ་མངའ་གསོལ་བྱས་པ་འདི་འབྲུག་ལྷན་པོར་མ་
 པའི་ལྷགས་ཟེེ། ལྷལ་གཉིས་པ་དྲོད་ལྷགས་ཉིད་མ་ཙན་ཕྱི་ལྷལ་

པར་གྲགས། དཔལ་ལྷན་མོགས་མེད་ཞིག་ལྟར་ཤི། ལྷགས་
 རེའི་ཤིང་དངོན་ལ་དམག་དཔུང་འདྲེགས་སྐབས། མྱོད་ཚང་
 འཁྱར་ཐོག་ནས་མདའ་འཕངས་པ་ལྷགས་རེའི་ཤིང་དཔོན་གྱི་
 གསེར་འབྱུར་ཐོག་པ་མོགས་རོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ལྟར་སྐད།
 གུམ་པ་གུམ་ལྱུ་ཞེས་པ་དཔལ་ལྷན་དར་ཕྱོག་གྲགས་ལོགས་
 ཤིང་ཐོག་སར་ལ་འབྱུར་པ་མིང་ཆེར། དེའི་སྤུལ་རག་དཔུང་
 འབྱེའི་ཞེས་ཕྱོད་ལམ་རྩམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
 མཛད། མྱོད་ཆུས་ལྱུ་འཕེལ་གྱི་ལྷན་གཉིས་པའི་ལྷན་ཁྱིེན་
 སངས་རྒྱལ་བཅུན་པ་(རྒྱལ་རབས་འལྱུ་པའི་རབས་བཞི་པ)ཏི།
 གཉེར་གཞུང་མང་པོ་ལས་ཚོག་དོ་རྒྱའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་པར་
 ལྱང་བཅུན། དམ་པ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་ཕྱོགས་
 གྱི་ཆོས་ཅེ་བ་ལྟར། རིར་དུ་བྱ་མར་མེད་པ། མཁན་ཆེན་
 ལྷན་ལྟུང་དཔལ་ལྷན་ལས་ཕྱོགས་པ་གུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་
 ཆོས་ཅི་དེགས་དང་། ལྟར་པར་ལམ་འབྲེལ་ཐྱིན་ཁྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་
 ལྷ་གསན། ལྷགས་འབྱུར་ཚོགས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད།
 གཞན་པར་ས་རྒྱ་འཇམ་དཔུང་པ་བཅོན་ནམས་དཔར་རྒྱག་
 རྒྱགས་འཆར་ཀྱན་དགའ་བཟའིས། རིར་མཁན་ཆེན་མཁས་
 ལྱུ་མངས་རྒྱལ་ལྷན་ཚོགས། ཉ་ནག་མཁན་ཆེན་བཟང་པོ་
 ལྱུ་མཚན། མི་ཉག་པ་བཟའིས་དཔལ་ལྷན། ཀྱང་དགའ་
 ཆོས་འཕེལ་དོན་ལྷུང་རྒྱལ་མཚན། ༡༩་ཐོག་རིག་འཛིན་སྤོང་
 གསལ་ཕྱིང་པ། རྒྱགས་ཆེན་པ་མཁན་གྱི་འཛིན། གཉེར་ཆེན་

ཉི་གྲགས་མོགས་རིལ་མེད་གྱི་ལྷེས་ཆེན་མང་པོ་གཙུག་ཏུ་བཞུགས།
 གསན་ཕྱོད་ཐོམ་ལྷུང་མཐར་ཕྱིན། ཁྱི་རབས་པའི་པར་མངའ་
 གསོལ། མངའ་འཕངས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམས་རྒྱལ་དྲང་
 པོས་ཕྱོང་། ལྱུ་ཤེ་ལྷོ་བས་འཁྱར་ཐུང་ལས་ཆེ་བ་ལྟར་བས་
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་གྱལ་ཞབས་ཅེ། སར་བྱ་ཆེན་ལྷན་པ་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆབ་པོག་ཏུ་བཅུག་པ་སྟེ། དཔལ་ལྱུ་
 སྤོ་ལྷོ་མོགས་བར་ལམ་ཆབ་ཁྱིད་ཀྱི་འཛིན་ཕྱོད་ཐན་བར་གསེར་
 ལྱང་ཐད་ཀྱིས་ཕྱིར་གྱུ་པ་ལྷོ་ལྱུ་ལྟར་དྲང་ཐུང་མངའ་ཞབས་ལྷ་
 ཆེན་འབྲེལ་ཤིང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མངའ་ཐང་ལྷ་བཞེ་ལམ་མེ་བ་
 ལྟར། རིར་མི་ཆི་ནས་འཇམ་མགོན་བཟའི་ཤེས་དཔལ་ལྷན།
 ཉ་ནག་མཁན་ཆེན་བཟང་པོ་ལྱུ་མཚན། མེ་ཆི་པའི་མཁན་
 རབས་ཉེར་བཞེ་པ་མཁས་ལྷུང་སངས་རྒྱལ་ལྷན་ཚོགས་རྩམས་
 དཔུ་མར་ལྷན་དྲངས་ནས་ཆོས་ཐེལ་གལ་དབང་ལྱང་བྱིད་གསུམ་
 དང་མདོ་ཐོགས་ཀྱི་གཞུང་བཀད་མོགས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་བ་དང་།
 ཆོག་ཕྱག་ལེན་དག་མེད། ཆོས་དུས་ལྷུང་མཚན་གསར་.....
 བཅུགས། དགེ་འབྲུན་གྱི་ཤྱིག་ལྷོས་གསར་དམ་མཛད་པས་
 མདོ་ཐམས་ཤེ་དགེའི་རྒྱ་ཆེང་ཞེས་སྐབས་དེར་ཤེ་དགེའི་ཚོགས་
 འདིར་དཔེ་ཆེད་ཏུ་བྱིད་སྐབས། ཏུ་དཔལ་ཚོགས་ཆེད་དགོན།
 འཛིན་ལྷག་མོ་དགོན། དཔལ་ལྱུ་རྩམ་རྒྱལ་ལྱང་ལྷུང་ཤིང་
 མོགས་དགོན་པ་གསར་རྒྱག་གི་བདག་ཀྱིན་མཛད། ཤེ་དགེར་
 གཙུག་ལག་ཁང་བསམ་འབྲུབ་མཐོང་གྲོལ་ཆེད་མོ་ཉམས་གསོ་

རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས། དཔལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་དུ་ན་
 རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་དང་མི་མྱོད་པར་གྱི་ནང་འཁྲུགས་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དུག་པ་ཚངས་དཔུངས་ཀྱི་མཆོད་ཡང་མྱིད་ལྟ་བུར་
 འཁམ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱགས་པོ་དེར་བཞུགས་པའི་བླ་མ་ཞིག་
 ཡིན་ཟེར། ཁོ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོག་དུག་པའི་ཡང་མྱིད་ཡིན་ཟེར་
 རྒྱལ་ཏེ། མེད་པོ་དུ་ཡང་རྒྱན་དྲངས་ཤིང་མཆོད་ཀྱི་པ་བཟང་
 ཡི་ཤིས་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཉེ་རྒྱལ་བའི་བཞུགས་ཀྱིར་བཞོད། རྒྱལ་
 མཆོག་འདུན་པ་རོ་མ་མདོ་ཁམས་མི་ཐང་དུ་སྤྱོད་འཁྲུངས་པའི་
 མདོ་ཤུགས་བྱུང་ནས། རྒྱ་བཟང་གིས་དེ་བཞུགས་པར་ཅིར་ཁོ་
 རྒྱ་ནང་དཔོན་གཞིག་མང་པོ་བཟུང་བ་ཉིད་མཆོད་ཀྱིས་ཆོས་
 བས། ཉིད་ཀྱི་ཉི་གཉིས་ཆེན་འཁྱིར་ལྷགས་དཔུང་དང་བཅས་
 པ་བཟང་ནས་རྒྱལ་དབང་འདུན་པ་སྐལ་བཟང་ཀྱི་མཆོད་པོ་ན་
 རྒྱང་མི་ཐང་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཉི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་རབ་ཐུང་བཅུ་གཉིས་
 པའི་ཤིང་ན་(ཆུ་ཉི་༡༧༡༩) སོར་རྒྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱང་སར་
 དཀོན་དང་། རྒྱགས་ར་དཀོན་སྐགས་ཞབས་པད་འཁོད།
 དེ་ཐངས་ཞབས་ཏོག་བཞེན་བཀྱེད་ཆོད་མེད་ལྷས་པས་གཞུང་ས་
 དགའ་རྩན་མོ་ཐང་དང་འབྲེལ་ཐབ་ཆེ་བ་འདི་ནས་བྱུང་།
 རྒྱལ་དབང་འདུན་པའི་བཀའ་ཤིག་ཤིས་བམ་ཆེན་མོ་གནང་བ་
 འདར་ཉིད་ཀྱི་ཆོད་པོ་ན་པ་འདི་དེད་ཀྱི་ཆོད་ཐུང་དུས་བུས་པ་ཆེ་
 པས་ཁོ་རང་ཆོང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མེད་ཡིན་པའི་ཐུང་ཆེན་
 རྒྱལ་གཙུག་ཆོག་དཀོན་ཆུལ་མཆོག་པད་གཞུག་ཆེན་པོ་གནང་

པའི་རྒྱན་དུ་ཉལ་གནས་བཞིན་པ་ནང་ཞེས་འདམ་མགོན་སྤྱོ་
 རྣམ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷག་སུངས། འཇམ་
 དཔུངས་མཉན་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་དེ་མཆོངས་གསུངས་
 འདུག་པས། རྒྱབས་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔུངས་དཀའ་ཡིན་པའི་ཀྱང་།
 ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་རྒྱུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་པ་འདི་ཆུང་། རྒྱལ་
 བའི་མཆོག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཐང་རྒྱགས་འཁྲུངས་མོ་ཞེས་པའི་
 རྒྱན་ཤུགས་དཔུངས་གཙུག་ཏུ་ཐུབ་པས་ཆོད་ཐང་ཁང་གིས་རྒྱགས་
 དེར་ཉན་ཆོད་མི་མདོ་དཔོན་རྣམ་པུ་དཔོན་པུ་དང་།
 ལུའི་ཅིང་ཆེ་ཆེ་ཆེ་སྐགས་མངགས་པ་རྒྱ་པུར་དུ་གཞིས་ཁང་དུ་
 འཁོར་ནས། ཡབ་ལུམ་ལ་ཁྱིད་ཆོད་ཀྱི་འདི་ལྱི་ལྱི་ལྱི་ལྱི་
 དེས་པར། ཡི་ཐང་ཆོས་རྒྱུང་ནས་ཆོངས་དཔུངས་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཡིན་ཆུལ་བཞོད་ཐུང་ཞེས་ཡབ་ཀྱིས་དྲར་བཞུག་ལས་པས།
 མདོ་དཔོན་རྣམ་པུ་དཔོན་པུ་ཀྱིས་ཆོངས་དཔུངས་ཀྱི་ཆོད་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱོ་མེད་པ་ཐག་གཅོད་ཆེན་པས་དེའི་རྒྱུ་བཟིན་
 བཞོད་ན་མདོ་གཅོད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཡོངས་བཟགས་ཀྱི་བཞོད་
 དེ། རྣགས་ཆུའི་སྐག་པོ་རྣམས་མགོ་རྒྱངས་པ་ལྷས་ནས།
 མདོ་དཔོན་རང་ཉིད་ལོག་དུ་ཡབ་ལུམ་སར་སོང་ནས་སྤྱོ་
 འདི་ས་འགྲལ་ཞིག་ཏུ་འབྲལ་དུ་གནད་ཀྱི་ལུས་ན་ཤིགས་ཆུལ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་པར་བཞེན་དེ་གཞི་རྒྱབ་མོ་རང་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱིག་
 སར་གདན་བྱུང་། དེ་ནས་གསང་ཐབས་ཀྱིས་འཕྱོ་ཆུང་ས་
 ཁར་གདན་བྱུ་ལས་པ་ཤིང་ཉ་སྐབ་གསལ་པའི་ཆོས་པུ་ཡི

ཉིན་མེད་གཞི་རྒྱུ་ལས་དང་། ལྷགས་ར་དཀོན་མོགས་ལ་མེད་པས་
 མེད་པ་མེད་ཀྱི་དཀོན་པ་ལྟར་པ་ཆེ་རིང་ཞེས་བྱལ་བའི་བཀའ་
 འཕྱར་ཡིན་པོ་ཆེ་ཤིང་པར་དུ་བྱལ་བ་མཁན་བལྟན་པའི་ཐྱིབ་པད་ག་
 ཆེན་པོ་འཇམ་མེད་པས་བསྟན་མེ་ལེན་ཟབ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་འཁོད་
 འདུག་པ་འཇམ་པོ་ན་དུ་ཆོས་ཞིང་དེ་ལྟར་བལྟན་ཐྱིད་ལ་ཐུན་
 པའི་མཛད་པ་དེ་ཞིག་ཞོག་པ་ནི་ཤིང་ཉ་ཀྱི་མོ་༡༠༡༩) དུ་ཐྱག་
 ཐུང་ཆེན་བལྟན་གཞུགས་ཐུང་པོ་བཞོན་པ་བལྟས་ཚུལ་འ་༡
 སྐར་ཐུས་ཆོ་ཐུན་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་ཐུས་གཉིས་པ་དབང་ཆེན་མགོན་
 པོ་ལ་རྟགས་ཐུས་གཉིས་ཐུང་པ་ཆེ་བའི་གྲུང་རབས་འོག་ཀྱི་
 འཆད། ཐུས་གཞུམ་པ་ཐུ་མ་སངས་ཐུས་དཔལ་བཟང་གི།
 མོག་མེད་གཞི་ཐུ་མ་ཀྱན་དགའ་བྱ་མཆོད་གནས་པ་རྟོན་ཐིན་
 སྐལ་ཤིང་དང་། དཔོན་ཐོན་ཀྱི་གནས་ས་གཙུ་པར་ཐོན་
 བྱེད་ནས་འཇམ་དབྱངས་སངས་ཐུས་ཐུན་ཆོགས་ཐུན་དངས་
 པས་མཆོན་མཛད་ཐུ་མ་ཅི་རྟགས་བཞག ཐུས་བཞི་པ་ཀྱན་
 དགའ་རབ་བཞག་གི། དཔོན་ཐོན་གནས་པ་ཐོན་ཞིང་། ས་
 ཐུང་ཞོན་མ་ཐུ་ཡི་བཀའ་འབྲམ་གསར་བཞེས་མོགས་ན་མ་དགའ་
 ཐུ་ཐིན་ལས་ཐུ་ཆེན་ཐོན་པར་ཐུགས། དམ་པ་དེ་ཉིད་དང་
 དབང་ཆེན་མགོན་པོ་མོགས་དབྱར་མཆོད་དབྱར་ནང་དང་མོ་
 ཡང་ན་དང་། འབར་ནང་མོགས་དང་། དལྟན་དུ་མཛད་ཀྱང་
 མང་དང་། ཐུང་ཐུང་མགོ། དུ་ཐྱག་མདའ་ལྱང་ཐུང་ཉི་བཟ་
 ཤིས་ཆོས་ཐོང་ན་མས་ཐུང་པ་ཐུགས་ཐུང་འདུག་གི།

གྲུང་རབས་ཞེ་བཞི། ཐུས་རབས་བཟུ་གཉིས། ཁྱི་
 རབས་ཐྱག་བཞི་རྒྱལ་གཉི། མོང་ཐུས་དབང་ཆེན་མགོན་པོ་
 ལ་རྟགས་ཐུས་གཉིས་ཐུང་བའི། དང་པོ་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་ཞེས་
 པ་ཐུང་དུས་ནས་གཞིགས། གཉིས་པ་ཐུལ་བས་ཀྱང་ཞེས་
 བཞགས་པའི་ཆོས་ཐུལ་ཆེན་པོ་བལྟན་པ་ཆེ་རིང་(ཐུལ་རབས་
 བལྟག་ཉིས་ཁྱི་རབས་ཐྱག་པ) ཉི་རབ་ཐུང་བལྟག་ཉིག་པའི་ས་ན་
 (༡༩༩༤) མོང་ཡབ་དབང་ཆེན་མགོན་པོ་དང་ཐུལ་མོ་ཐུན་
 མཆོད་རྟགས་ཐུས་ཐུ་འབྲངས། དམ་པ་འདྲི་ཉིད་ས་གནས་ཀྱི་
 ཐུང་ཐུབ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཉི་མོར་མེད་པས་པ་གདོན་
 མི་བ། དེའང་འཇམ་དཔལ་ཆ་ཐུད་ལས། ཐུ་མོག་མེར་ཐུན་
 འབབ་པའི་འགྲམ། ཐུལ་པོ་ཐུས་པའི་མིང་ཅན་འབྲངས། །
 ཞེས་པ་བཞིན་ཐུས་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུ་བདེ་ཉིད་ཐུན་ཐུང་དུ་ས་ནས་
 ཐུམས་མེམས་དང་ངེས་འབྱུང་རང་འབྲངས་ཐུ་མངའ་བ།
 ཆེན་པོའི་རིགས་ཐུ་ཐུས་ཐུང་པ་ཐུལ་དང་ཁྱེད་ས་རྟགས་མེད་པ་
 ཞི་དུལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས། ཁྱི་ཆེན་ཐུ་མ་སངས་ཐུས་
 བལྟན་པ་ཐུ་དཔོན་ཀྱི་ཐུ་ཐུང་དུ་ཡི་ཞེ་འཁྱིལ་རྟག་གནས་ཐུ་
 དང་ཐུད་པར་གསོ་རིག་ལ་ཐོན་བཞེད་གནད་ཞིང་། མཁན་
 ཆེན་སངས་ཐུས་ཐུན་ཆོགས་དང་། བཟུ་ཤིས་དཔལ་ལྷན།
 མཁན་ཆེན་བཟང་པོ་ཐུལ་མཆོད། ཀྱན་དགའ་ཆོས་འཕེལ་
 བཟུ་ཤིས་དབང་ཐྱག་མི་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཐུ་བ་
 དབང་སངས་ཐུས་ཐུ་མཆོ་མོགས་བལྟན་ནས་དབང་ཁྱིད་མཛད་

52

53

ནང་ལེབས་སྐབས། རྒྱ་མོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མོག་བརྒྱུད་ནས་
 འཕྱར་བཞིན་པར་ལེབས། རྒྱ་མོ་དེས་འབྲུལ་པར་ལེབས་ཀྱིས་
 རྒྱ་མོ་པར་གཞིགས། དེ་ཅི་ཡིན་ཀྱིས་པས། ལང་དང་པོ་འདི་
 བདག་པོ་ཕྱི་དགེ་ཆང་ལ་ཆོག་ཀྱང་ལྷལ་རྒྱ་ཡིན། གཞི་ལ་
 འདི་ས་ལོན་འགག་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་པོ་འདི་རང་གི་མ་འབྲུ་
 ཡིན་ཅེས་ལམ་པས། རྒྱ་མོ་ལྷལ་ལ་བསམ་དཀར་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་མོ་དེ་འདྲ་འདྲག་ཅེས་གཞིབས་བཞོན་བུས་རྒྱལ་ཡོད་པས་
 མཆོན་རྒྱལ་ཁམས་བུམས་པས་རྒྱུང་བལ་གྱུན་གྱིས་བུ་རྒྱ་པོ་ཆེ་
 ཞེས་གསུམ་ལམ་ཆེ། རྒྱབས་འདིར་ཤོད་ན་དབྱེག་གཙང་ནང་
 འབྲུགས་དང་། ཁམས་ཤོད་པལ་ཆེར་སྤྱོད་པོ་རོད་རྒྱལ་པོས་
 (虎毒不食子) དཔེར་བཞུར་བུས་པར། ཆེར་རྒྱལ་རབས་
 གྱི་གོང་མ་ཡུང་ལྷེར་(清雍正) གིས་དྲག་པོའི་དཔུང་གིས་ཆེ་
 འཇགས་ཞིན་ཐོས། མདོ་ཁམས་ཞུགས་ཀྱི་ཕྱི་དཔོན་ཤོད་
 རྒྱུམས་པར་ཅིའུ་ལྷ་མོ་ཕྱི་རྒྱལ་མིར་བུའུ་ཞེས་པ་བདར་སྐབས།
 ཕྱི་དཔོན་མང་འོག་འདིར་ཀྱེ་ཐག་ཁམས་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
 རྒྱུམས་ཆང་བུའུ་ཆང་ནས་ཡོད་པ་དང་རྒྱག་པར་ཆོས་རྒྱལ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མོ་དཀར་མཆོད་འབར་འགྲུན་རྒྱལ་བ་གོང་མཆོན་
 པོའི་རྒྱ་ལྷ་གསལ་བས་ཡང་ལྷེར་ཁྱིའི་བདུན་པ་(雍正七年)
 གྱི་རབ་བྱུང་བརྒྱུག་ཉིས་པའི་མཇུག་(ལྷོ་མོ་༡༧༡༩) ཡོར་གོང་མ་
 ཆོན་པོས་མེ་ཡན་རྒྱ་མིའི་(志安扶司) ཆོས་གནང་བ་དང་།
 ཡང་ལྷེར་ཁྱིའི་བརྒྱུ་པ་(雍正十年) གྱི་ལོ་(༡༧༡༩) ཡོར་།

གོང་མ་ཡང་ལྷེར་(雍正) གིས་ལྷུ་མི་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དཀྱའི་གཙོ་
 པོ་གསན་ལུ་མིའི་(志扶司) ཆོས་གསུང་གྱི་ཐམ་གས་དབང་
 བཞུར། གོས་ལྷག་པམ། དཔལ་མུང་རྒྱུང་ལག་གི་གནང་
 གྱིན། ཀར་དར་མདོ་ནས་བུ་པ་འདམ་སྤོག་ལ་རྒྱ་མོ་མན་ཆང་
 དབང་དུ་བཞུར་ཆོག་པའི་བཀའ་ཡིང་བཅས་རྒྱལ། དེ་ནི་
 བདག་ཆེན་ལ་བཞེན་བྱུང་འཕྲོག་དགེ་ཆེ། རྒྱ་ཁ་རྒྱུད་མེད།
 འཕྲོག་ག་བཞི། མ་རོང་། རྒྱ་འཕྲོག་རྒྱུར་ཁམས་ཁར་སྤྱོད་ས་
 འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པོ་ལ་རྒྱས་ཅེས་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་རྒྱབས་
 ཆོ་ཡན་རྒྱ་བུ་ཡིན་པའི་དཔོན་རྒྱུང་རྒྱམས་ཆང་འོག་ལྷུ་བརྒྱག་པ་
 ལས། གཞན་ལྷར་མན་རར་མྱིད་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་མཆོད་དེ་
 གཡལ་འབྱེད་པ་སྤྱོད་ལུ་ཁམས་མི་བའི་བ་མ་མཆོད། རྒྱ་
 པར་རྒྱལ་བའི་བརྒྱན་པ་འདྲ་པོ་ཆེ་དེར་འཛིན་ཕྱི་དང་བཅས་
 པར་བཞིན་བཀུར་མཆོད་ཀྱིས་ཆང་མེད་མཆོད་ཅིང་། ལར་ལ་
 བརྒྱན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ནང་ནས་གི་རྒྱན་གསུམ་
 བཞེར་ས་རྒྱལ་གྱིང་། གཙུག་ལག་ཁང་བསམ་འབྲུག་མཆོད་
 རྒྱལ་ཆོན་པོའི་རྒྱ་མི་བས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གསེར་འབྲུ་སྤྱོད་ས་
 དུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་གཙང་མེ་མི་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཁྱིའི་པ་ཕྱི་
 ཁང་། རྒྱ་འབྲུབ་ལྷེར་གི་རྒྱ་དབྱུང་ཁང་གསར་པ་མགོན་ཁང་
 ཀར་བདུན་དཔུང་མིལ་གོན་རྒྱ་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ།
 པར་ཁང་ཆོས་མཆོད་ཆེན་མོ་གཙུག་ལག་ཁང་མགོན་ཁང་དང་
 བཅས་པ། རྒྱགས་རའི་འདུལ་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་བཞེད་ས།

གཞན་ཡང་། རི་ཐོག་དགོན་ ཡེན་། རལ་བཞུན་།
 རུམ་མདོ་། རྩུམ་འཛོང་། རྩ་ཡེན་མེད་། རྩ་མཁུལ་མེད་།
 རྩ་མེད་ལྟ་ལ་། རལ་ལ་ཐུང་ལ་མོགས་ཐུག་ཅོག་ལག་ཁང་བཅུ་
 བུད་། རྩ་བ་འབྲུག་མེད་ཀྱི་གཞི་རྩ་བ་ལས་བཞུགས་པའི་
 ལངས་ཀྱིས་བྱང་ལེམས་ལ་གསུམ་ཚེས་ཐུང་གི་སྒྲིབ་བཅུན་བཅོ་
 བཞེད་རྩུམ་མེད་པར་འཕགས་པ་ལྟམ་བཅུ་ལྟ་བུ་ཅམ་དང་།
 མཛེད་ཀྱི་ལྟ་ལ་ལས་བཞུགས་པའི་ལངས་ཀྱིས་ཐུང་གི་སྒྲིབ་
 བཅུན་ཚར་གཉིས་། གཞིར་ཐུང་ལྟམ་བཞུགས་བཞུགས་པའི་
 ཅན་དུན་གྱི་བཞེད་གཉིས་མཛེད་ཅེན་བཞུན་ཅོག་ཅེན་པེ་ཡོད་པ་
 བཅོ་བཞེད་ཐུང་པར་འཕགས་པ་། གཞིར་ཐུང་གི་སྒྲིབ་བཅུན་
 འབྲུང་། རྩུམ་ཡིས་ཀྱི་བཅུན་འབྲུང་། བཅོམ་མཛེད་འདས་
 རྩ་གྱི་འཛོར་མོ་བཅུན་འབྲུག་གྱི་ཐུང་མཛེད་གསར་བཅུགས་
 རྩ་མཛེད་པའི་ཐུང་མཛེད་རྩུམ་མོ་ཐུང་འབྲུགས་པ་དང་།
 བཅུན་མི་དེ་མོ་ཐོར་དཔལ་ཤི། རྩར་ཐུག་ཅོགས་ནས་ཐུང་
 རྩ་མི་གདན་ཐུང་དང་། ཐུང་པར་རྩུམ་གྱི་ཐུང་པར་དང་
 བཅུན་པའི་བཅོས་ཐུང་གིས་ནས་ཐུང་པའི་བཞེད་འབྲུང་ཅེན་
 པོ་ཆེ་པོ་བཅུ་དང་གསུམ་། མཐུན་པལ་འབྲུམ་པོ་ཉི་ལེ་
 ར། གཞན་ཡང་འདྲན་ཅོག་མོར་། རྩམ་བཞེད་ཅོས་འབྲུང་།
 མ་འབྲུང་རྩམ་མར་ཅོགས་པོ་ཉི་ཐུག་ཐུ་མོར་གྱི་པར་དང་།
 བཅུན་འབྲུང་ཅེན་པོ་ཆེ་པོ་ཉི་ཐོག་མ་ནས་པོ་ཉི་ཉི་ལེ་ཅོས་
 རྩམ་དཔུ་ཅོགས་ཤིང་། བཅུན་འབྲུང་གྱི་པར་ཐུབ་མཛོམས་

རྩམ་ཅོས་ཡོད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྟ་ཁང་བཅུ་དང་བཅུ་དང་བཞེད་ས་
 པའི་དམ་བཅའ་མཛད་དེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཅུན་
 པའི་བྱ་བ་ལ་བཅུན་འདྲིལ་གྱི་ཐུང་པུ་རྩམས་གྱིས་བྱང་འབྲན་མེད་
 མེད་པར་མཛད་དེ། དཔྱར་བྱངས་པེ་གཅིག་པ་ས་ན་
 (༡༧༩༤) རྩར་མཐུ་ཞོར་མ་རྩམ་ཐུས་ལྟ་གཉིས་པ་མོགས་
 རོ་མཛར་པའི་ཐུས་བཅས་གཞུགས་ཐུང་བཞེད་པ་ཅོས་དཔྱར་ས་
 ཐུབ་ཐུ་ཅུལ་བཅུན་ཏོ། །

གཞིར་བཞུགས་ཐུང་། ཐུམ་རབས་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་
 བཅོ་མ། ཐུར་བས་བཅུན་བཅུ་དང་མ་རྩམས་ཀྱི་ཐུམ་མེད་།
 ཞོང་ཐུས་ཅོས་ཐུལ་བཅུན་པེ་ཆེ་ཤིང་ལ་རིགས་ཐུས་གསུམ་དང་
 ཐུས་མོ་གཅིག་ཐུང་པའི་དང་པོ། མི་དབང་བཞེད་ནམས་
 མཛེན་པོ་ཉི་ལོངས་ཐུང་མིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཐུང་མེད་། མཁན་ཆེན་
 དཔལ་ལྷན་ཅོས་ཐུང་དང་། མར་ཆེན་མི་འབྲུར་ཐུལ་མཛོན་།
 ཀུ་མོག་ཤི་མེད་མེད་ཐུང་མཛོན་པོ། ལངས་ཀྱིས་རྩེ་ཆེ་མོགས་
 དཔུ་མེད་བཅུན་། མདོ་ཐུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་
 མཐེན་ཐུང་ཡང་སུ་པར་མང་འཛིང་། ཐུང་པར་ཐུ་ཅུལ་རིགས་
 ཐུག་ཅུ་ཅ་བཞི། མ་ཅུལ་ཐུ་དག མ་ཅེད་ཐུ་དགུལ་ཤིན་ཏུ་
 མཁམ་པར་གཤགས། རལ་ཐུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐུ་མེད་ (ཐུ་
 མོ་༡༧༩༩) རྩར་ཐུལ་བ་སྒྲུལ་བཅུ་མཛོན་གཙུང་མོ་ཆེ་ཤིང་
 ཞེས་པ་མཐུན་ཐུབ་ཏུ་བཞེས་པའི་རིགས་ཐུས་ཅོས་ཐུང་མཛོན་པོ་
 དང་ཐུམ་མོ་ཁ་གས་འབྲུངས་ཀྱང་། ཐུས་པོ་འདི་མི་ནག་གྱི་

[illegible]

ལྷན་པ་ལྟན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་ཚུལ་
 འགས་ཀྱིས་པ་བཅུན་འབྲུང་དགར་ཆག་དུ་བྱེ་ཆེན་པ་ལག་ལྷན་ས་
 ཡོད། ལྷན་པར་ཆིང་གོང་མ་ཆོན་པར་བྱི་མོ་བཞེ་བ་(清乾隆
 四年)ལྟེ། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལྷགས་ལྷེལ་(ལྷོ་
 མོ་༡༧༩༠)མོར་ཡང་རྩེ་ལྷོར་མདོ་ལྷོར་ཁོ་མོ་བཅུར་བའི་གསལ་
 ལྷེལ་ལའི་(ཆ་རྩ་ལ)ཆོ་མོས་དབང་བཅུར་ཆིང་གལེར་ཐམ་
 ཆོན་མོ་བཅུ་ལ། ལྷ་ཆོན་འདི་ཉིད་ལྷོ་བྱུ་བ་མཛད་པར།
 འཇལ་བྱེ་མོ་ལྷ། ཆིང་ཤིང། ལྷོར་བརྩོད་ཆུ་ཙལ་མཐའ་
 དགལ་མགར་ལྷོན་རིག་པ་ཅན་ལྷོར་པར་བྱུན་པ་ལྷོ་བྱའི་མཆོན་
 ལྷན་བྱེ་བྱགས་མི་ལ་ཆེ། ལྷོ་འཁྱར་གྱི་དུ་འཆོ་བའི་གྱག་རྩང་
 གྱིད་པར་འཆོགས་ཀྱི་མ་མཆོས་མ་བཞུག་ལྷོར་བར་བྱི་ཆོན་ལྷའི་
 དུ་བྱང་གིས་གཤམ་བཤུལ་ཏེ་ལྷ་བརྩོད་པར་མཛད་པ་དང་།
 རྩོད་ཆོན་བྱེ་ལྷོར་པ་ནང་འཇལ་པ་འབྲུང་པར་མགོ་ལྷང་ལ་ཤིང་
 ཆབ་འབངས་ལྷོ་བཅུ་ལ་པར་ད། ཤིང་ཤོ་ཆོང་མོ་བར་ཆེས་པ་
 བཅུ་ལ། གཞུན་པར་བྱང་འཇལ་ཆོག་གས་བྱི་ཆོ་ལྷན་འགའ་ཡིས་
 ལྷང་ལྷ་ཆོན་པ་མགོ་བརྒྱགས་ཀྱིས་ཆབ་འབངས་ལྷོ་བྱུར། ཤིང་
 གཞུང་ལྷོ་ལྷོར་དུ་མི་བཅུར་ལྷོས་མན་འདོད་ལྷོར་མོ་ཅན་ལ་
 དུ་ཆོང་ས་ཤོག་ལྷོར་ལྷོ་མོ་ཆོད་ལྷོས་ལྷོ་བའི་ལྷོན་མཛད།
 ཡལ་ལྷོ་ཤིན་པོ་ཆོད་ལྷོན་ལས་ལྷོ་འཇལ་ལྷོར་བཅུན་འབྲུང་པོད་
 ཉིས་བཅུ་བརྒྱ་གཉིས་ལྷོ་ཤིང་པར་མཐར་ཆོན་པ་དང་། གཞུན་
 ཡང་། ལྷལ་པོ་བཀའ་ཆོས་ལ། པརྩ་པ་ཀའ་ཐང་། ཐང་

ཡིག་ལྷོ་ལ། བུ་དགར་རྩོན། གལ་པ་ལེལ། མན་ལྷོར་
 ལྷན་པ་བཀ། ལྷན་འབྲེལ་འགས་པ་ལྷོ་ལྷམ་ལྷོ་རྩོད་ལྷོ་པར་
 བརྩོལ། རོར་མོ་མི་ཆོས་ལྷན་ནས་གདན་དབས་ཆོག་ལྷམ་པ་
 ལྷལ་འབྲུང་དབང་ལྷག་གི་ལྷལ་འཇལ་མཐན་ཆོན་དཔལ་ལྷན་
 ཆོས་ལྷོར། དལྱང་ལྷང་ས་མོ་དལྱ་པ་ལྷགས་ལྷོས་(ལྷོ་
 མོ་༡༧༩༠)མོར་མདོ་ཁམས་ལྷོ་དཔེ་ཆོས་ལྷལ་ཆོན་པོའི་གདན་
 བར་ལྷན་དྲངས། འདི་ལྷོར་ཀའན་ས་ཆོང་དང་རོར་ནས་
 མེ་བས་པའི་དབྱ་ཁག་ལ་བྱི་འབྲལ་འགས་ཤིན་ལྷུ་ལྷལ་ལྷོས་
 མཛད་འདུག་ལ། གཤམ་ཆོན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ལྷོར་ལྷམ་ཐར་
 མི་གྱགས་ཅན་ནང་། དལྱང་མོང་གཤམ་པ་ཤིང་ཆོ་(ལྷོ་
 མོ་༡༧༩༠)མོའི་ལྷ་ལྷལ་ཆོས་ཉིར་གསུམ་ཉིན་པོད་དུ་མི་བས་
 མཔལ་ལག་རྩོ་བཅུན་བཅུ་ཉི་ལྷ། མཛོ་ཁལ་ཆོག་ལྷོར་ཉིས་བཅུ་
 ལྷམ་ལྷོར། ལྷ་ཉིས་ལྷོར་ལྷག་དེལ་ཆོག་ལྷོར་བཅུ་མིང་ལྷ་
 བཅུ་ལྷོར་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྷོར་ལྷོར་གཉིད་དུ་ལྷོ་ལྷམ་ས་
 ལྷོ་བཅོད་ཆོ་བར་མདོན་པ་འཇལ་ལྷམ་དང་། ལོང་འཇལ་ལྷ་
 ཆོན་ལྷན་ཆོས་ལྷལ་བཅུན་པས་ལྷོན་འབྲུབ་ལྷོར་གི་ལྷལ་ས་ལྷ་ཡང་
 ཆོན་པོ་ཉམས་གསོ་བྱེ་བཅུད་མཛད་པ་འགས་ལྷག་ཆོས་ཆེ། ཆེ།
 ལོང་ལྷལ་ཆོས་ལྷལ་བཅུན་པ་ཆོ་རིང་གི་རིགས་ལྷས་གསུམ་པ་ལྷོ་
 ཆོན་ལྷོ་ལྷལ་ལྷལ་ཆོ་(ལྷལ་རབས་བརྒྱ་བཞི། ཁྱི་རབས་བཅུད་
 ༥)ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལྷོ་ཡོས་(ལྷོ་མོ་༡༧༩༩)
 མོར་འབྲངས། ལྷང་དུ་འདྲེ་དུ་སྤན་ས་ལོང་ལྷལ་པའི་ལྷོ་ཡིག་འབྲེ

སྐྱེད་ནས་ཆོ་ག་ཆོས་རྒྱུད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལུགས་འདིན་གནང་ཉི་ལྔ་ན་
 འབྲུབ་ཤིང་དུ་ཆོག་སྐྱེད་སྐྱེད་མེད་ལ། སྐྱེད་ཤིང་མེད་ཅེ་མཁའ་ན་
 ཆེན་ནས་མཁའ་པ་ལས་འབྲུབ་དང་། སྐྱེད་འཇམ་མགོན་ལྔ་ན་
 དགའ་ལྷོ་སྤྱོད་མཁའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུད་། འར་
 ཆེན་མི་འབྱུར་རྒྱལ་མཆོན་། མི་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ལ། ལྷ་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁྲིམས་འདི་ཆེན་། རྒྱལ་ཆེན་པ་འབྱུར་མེད་མེག་
 མཆོག་འཛུགས་འདིན་། ཀུན་གྱི་མིང་ཁྱེད་རྒྱུད་མགོན་པོ་
 ཉི་ཤུགས་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་སྐྱེད་སྐྱེད་འབྲུར་བཞེན་ནས་
 གསར་ཉིང་ཉིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་། སྐད་པར་
 གཞི་ཉིག་རྒྱུད་བཞི་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པར་ཤིན་ཏུ་
 མཁས་། མིའི་འཁྱོད་པ་མང་པོ་ནད་ཀྱི་དུང་ཁལ་ལ་བསྐྱབས་།
 གཞུང་བཀྱོང་ཀྱི་ཆོར་ལས་། རྒྱུད་འབྲུག་བཞེས་ཁྱེད་ལ།
 དུང་མའི་ཆོར་། རྒྱུ་ཆོན་བཟུང་གསལ་། རྒྱལ་གསལ་རབ་
 དུའི་སྐྱེད་སྐྱེད་མཆོས་བསམ་གནང་། དུམ་གཙུག་ཅན་ལེགས་ཉི་
 འར་ཆེན་མི་འབྱུར་རྒྱལ་མཆོན་ལས་མེད་བྱང་ལྷགས་གསལ་ཀྱི་
 རྒྱལ་པ་ཁྱེད་དང་། རྒྱུད་པར་གསུང་དགའ་མེད་འབྲེལ་སྐྱེད་སྐྱེད་
 ཆོས་མང་དུ་གསན་། རྒྱུད་པའི་ཁལ་ཁྱེད་རྒྱུ་རྒྱལ་གཉིས་
 གཅིས་། དུམ་གཙུག་ཅན་ལ་རྒྱུད་པར་ཉིས་བྲལ་ཀྱི་ཆོས་
 ཉི་ཤུགས་མཆོན་འབྲུལ་བཞེན་པ་ལྟར་ཆད་མེད་མཛད་། ཟླ་
 ཆེན་ལྔ་ན་ཆོག་ས་འཛུགས་པ་དུམ་གཙུག་ཅན་ལེགས་ཤིང་མཛད་
 ཆད་ཀྱི་དུང་བཞེས་ཤིང་། རྒྱུད་མེད་མཛད་ནས་ཤིང་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་དུ་

སྐྱེད་པ་ལྷགས་མཛད་། ཟླ་ཆེན་གཤེགས་ཤིང་རྒྱུད་འབྲུབ་ཤིང་
 ཉི་གདན་ཁྱེད་བཞེད་། ཡལ་མེས་གོང་མའི་ཆད་ཀྱི་དུ་རྒྱལ་
 རྒྱུན་མ་ལོར་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་། འར་ཆེན་མི་འབྱུར་
 རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུན་འབྲུབ་ཤིང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུན་དང་ལ། རབ་
 རྒྱུད་བཅུ་གསལ་པའི་ཤིང་ལས་(ལྷོ་མོ་༡༧༥༥)མོར་། རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཁང་གསར་དང་། མ་ཟུར་གཉིས་སའི་ཤིང་ལ་འབྲུག་ཅོད་རྒྱུར་
 བཟན་རྒྱུ་ཉི་ལྔ་སྐྱེད་ལའང་སྐྱེད་ཉི་། ཁང་སར་རྒྱལ་ཅེ་
 དགེས་བྱས་། མ་ཟུར་ཀྱི་རྒྱལ་ཅེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་དཔེན་ཀྱིས་
 བྱས་ཉི་འབྲུག་ཅོད་རྒྱུར་སྐྱེད་ལ། ཉིང་ཁག་པན་རྒྱུན་ཤིང་རྒྱལ་
 ཅོད་དང་བཅས་པར་ལོད་གཞུང་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པ་བཟང་རྒྱུ་མཆོས་མཛ་
 ཆེན་འབྲུག་ཅོད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བསྐྱེད་མེད་སྐྱེད་། མ་
 ཟུར་ནས་མ་ཉན་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་བཟང་བཟུང་བཟུང་བཟུང་བཟུང་
 པ་ན། ཉི་དགའི་ལས་དཔེན་ཆས་ནས་། མ་ཟུར་རྒྱལ་རྒྱུན་
 དུང་དང་བཅས་ཅེ་རྒྱུར་མེ་ལ་བཞེགས་པ་བཞེན་ཁལ་བར་
 བཟང་། དེ་ནས་དཔེན་ཆོས་རྒྱུར་མགོན་པོ་ལས་འཕེལ་པའི་
 གཞུང་ཉིགས་ཀྱི་དུང་གཙུག་པོར་དཀར་པར་གཟིགས་ནས་འར་
 ཆེན་མི་འབྱུར་རྒྱལ་མཆོན་དང་། མི་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་
 རྒྱུད་ནས་ཤིང་ཉི་ལ་གཞུང་ཁྲིམས་དགོས་རྒྱལ་ནན་རྒྱལ་མཛད་དུང་
 དགོངས་ཁྲིམས་ལས་མ་གནང་པས་། ཟླ་རྒྱལ་སྐྱེད་སྐྱེད་
 ལ་ལྷ་བསྐྱེད་ལྟར་གཞུང་ཁྲིམས་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ནན་
 པ་ཞིན་མེད་ལྷ་སྐྱེད་ནས་རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་རྒྱུ་མཆོད་ལྷའི་

དཔོན་མོ་བཟུ་ཤིས་དཔང་མེ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་ཡུལ་གསལ་པའི་
 མེ་ཞི (ཁྱི་ལོ་༡༨༤༤) མོར་ཁབ་དུ་བཞེས་པའི་ཡུལ་ས་དཔང་
 ཡང་དགའ་བཟང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོད་རྟེན་
 བཞེངས་ཆེ་ལྷར་མཛད་རྩལ་ལོ། རྗེ་མོག་མོ་ཡང་དུ་རྩོད་པ་
 གནས་རྟེན་གཅི་འཁོར་ལྷག་དུང་ཆ་བརྟན། ལྷ་བཞེད་བརྟན་
 རྩ་མོག་སྟེ། ཟངས་གཞིར། ཅན་དན། བཅོམས་བརྟན་
 པ་ བཟུ་ཤིག་ལྷག་ གཟུང་རྟེན་ བཀའ་ བརྟན་ པར་ མ།
 མཛན་ཁང་དུ་ལུང་ཞལ་ཞགས་ལྷན་འབྲེལ་ལྷན་དུ་གཞིས་ཁང་
 གསར་པའི་ནང་། གཞིར་ཟངས་ལས་བརྟན་པའི་རྩོད་འཆང་
 དཔང་ལ་ལྷ་བཞེད་བརྟན་རྩེ་རྩོར་ལ། ལྷ་བཅོམས་རྟེན་
 བརྟན་ག་མོགས་རྩོད་ཀྱིས་འབྲར་ཆེ་ལྷ་རྩོད་རྩོར་ཅ་ཅམ།
 གཟུང་རྟེན་རྩལ་བཀའ་པོར་པོ་ཆེ་མཆོང་ཤོག་ལ་གཞིར་བརྟན་མས་
 གིས་པ་དང་། ཤར་ལྷན་མོགས་གཞིར་དུ་བཟུ་ལྱིས་ལྷས་པ་མང་
 པོ། པར་ཁང་དུ་མཛད་བརྟན། ཞེ་ཆེན་པའི་གཟུང་འབྲམ་
 མོད་བརྟན་ལྷག་ (འདི་ལྷ་བཟུ་གཟུངས་ལྷར་དཔུང་) ཟུང་ལིག་
 གཟུ་མོག་ཆེ་ལས་འཆང་བརྟན། དཔལ་ལྷངས་པའི་ལྷ་དཔལ་
 ཅེ་ལ། ལྷ་བཅོམ་བཞེད། དར་མོ་བཀའ་བཟུ་མོགས་པོ་ལྷ་
 ལྷ་བརྟན་ཅམ་ཤེར་པར་དུ་བཞོས། ལྷགས་རྟེན་མཁའ་ཆེན་
 དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུང་གཏུང་རྟེན་མོགས་བརྟན་པར་མཛད།
 ཤར་ཆེན་པའི་བཞེད་རྩོང་དུ་ཡིད་ལྷང་རྩ་བ་དཀོན་དང་ཤོ་མཛོ་
 རོ་དགོན། འཛིང་ལྷག་མོ་དགོན། རྩོགས་ཆེན་དགོན།

རོ་དཀོན་དགོན་མོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་
 ཉམས་གསོ་མཛད། ཞལ་འདོན་ས་རྒྱའི་ཆག་མེད་རྩམ་བཞི་
 ལྷན་འདོན། མ་ཁི་དུང་རྒྱར་ལྷགས་མོག་ནས་གཟུངས་པ་
 མོགས་རྩལ་མར་དེ་མཆོང་པར་བརྟན་ནས་དཔུང་ཡངས་ང་
 གཉིས་པ་ཤིང་རྩ (ཁྱི་ལོ་༡༨༤༤) མོར་དཔོན་རྩོད་མོ་ཡང་དུ་
 བདེ་བར་གསེག་སྟེ། མོར་ལྷ་ཆོས་རྩལ་བརྟན་པ་ཆེ་ཤིང་གི་
 ལྷས་མོ་རྗེ་བརྟན་དུ་བྱུངས་ཅན་རྩོག་མ (རྩལ་དཔལ་བཅོམ་ལྷ་པོ་)
 ཉི་ཆུང་དུ་མ་ནས་ལྷ་རྩོད་མོན་རྩམས་ཀྱི་དཔུ་ཁག་དང་ཆོར་ནས་
 ཁང་གར། མཁའ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུང་བཟང་པོ་དགན་རྩངས་པ་
 དང་། དག་དཔང་ཤེས་རབ། ཤར་པ་ལམ་ལ་རྒྱུང་། ལྷ་
 ཆེན་དགེ་ལེགས་རྩོད་ལྷག་ མི་དུ་པའི་མཛོག་རྩལ་དཔོན་
 བཅུ། ཀུ་མོག་ཞིང་རྒྱུང་མོགས་བརྟེན། ལྷན་དཔུང་
 མོགས་ལ་མཁལ་ཤིང་། མེ་མི་པ་ཆེན་པའི་རང་ལྷགས་རྩ་རབ་
 ཏི་བྱུང་། ལྷགས་རྩལ་ཉམས་བཞེས་མོགས་འབྲུན་རྩོ་མེད།
 ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རྩོ་ལྱི་འཕུག་ལ་ཡངས་བས་གཅིན་
 པོ་རྩོ་ལྱིས་རྩ་མཆོ་ཞིང་དུ་གསེགས་ལྷ་བས་ལ་དཔང་བདེ་དགའ་
 བཟང་པོ་རྩོ་ནར་མ་མོན་པར་རྗེ་བརྟན་མ་འདི་ཉིད་ལྱིས་རྩལ་
 མིད་རྒྱུང་། གཅིན་པའི་དཀོར་ས་ཆོགས་མོགས་རྩལ་བཞེན་
 བརྟུབས། ལེགས་རྩལ་ལེས་འཛོག་གི་རྩལ་ལ་ལྷགས་གཟུང་
 མོར་གནས་ཤིང་། རང་རྗེ་ལྷམས་པས་རྒྱུང་བ་དང་། གཞན་
 རྗེ་མཔས་ཀྱིས་མནན་པར་རྩོ་རྩོ་བས་ཆེ། ལྷ་མཛོ་དགོན།

མོང་སར་དགོན། འཁོར་མདོ་དགོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནི་ན་
 བཞེན་པ་བཅས་དང་། ལྷ་བཟུན་ནོར་བུ་མིང་གི་དགོན་པ་
 གསར་བྱ་བྱུང་། དེར་བྱངས་གཞེར་ལས་ལྷ་པ་པའི་ཀྱན་རིག་ཙ་
 ལྷ་སོ་བུ་ན་ཕྱིས་མཆོན་ཞེན་བཞེར་ས་མང་པོ་དང་། ལྷ་རར་
 བཞུགས་ལྷ་ར་མེ་བས་པ་བཟུན་བུ་ལྷ་བུ་བཞེན་མོ་མོ་ལྷ་ར་བཟུན་
 འཇིགས་སོགས་ལྷ་ག་མེ་ཆེ། དམ་པ་འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་བཅུ་
 གཞུམ་པའི་མེ་ན་(ཕྱི་མོ་༡༦༤) སོ་མོ་ལྷ་པ་བཞེན་པར་དགོང་ལ་
 པ་ཞོགས།

གཤམ་རབས་མེ་ལྷ་ག་པ། ལྷ་པ་རབས་བཅུ་རྩ་ག་དང་
 བཅུ་བུ་ན། ཕྱི་རབས་འགྲུ་མའི་ལྷ་པ་མི། ཞོང་ལྷ་ལ་གི་
 ཆེན་མོ་ཤོས་ལྷ་མཆོད་ལྷ་ས་ས་དབང་བདེ་དགའ་བཟང་པོ་(ལྷ་པ་
 རབས་བཅུ་རྩ་ག་ ཕྱི་རབས་དགུ་པ་) མི། རབ་བྱུང་བཅུ་
 གཞུམ་པའི་ས་ཕྱི་(ཕྱི་མོ་༡༦༥) སོར་མ་ལུ་མ་མེ་ལྷ་ས་སོགས་
 རོ་མཆོར་པའི་མཆོན་ལྷ་གས་བཅས་མི་ཞོག་ཙ་བྱང་བྱ་བུ་བུ་མས་
 མ་ལྷ་པ་ར་ག་རབས་ཀྱན་དགའ་མོ་ཤོས་ལྷ་པ་ཕྱིན་ཞེས་དབང་
 ལྷ་ག་ཀྱན་འབྲུབ་བདེ་དགའ་བཟང་པོ་ལྷ་པ་ས་གཞུམ་དབང་ལྷ་ད་
 འཇིགས་ལྷ་པ་བཟུན་པའི་ལྷ་པ་མཆོན་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ་པ་
 དང་ལྷ་ཆེད་ཆེད་མོ་ཤར་ས་ཉི་ལྷ་ཤར་ས་ཙམ་ལས་མི་བཞུགས་
 ལ། དེ་ལས་ཤོས་མེ་བས་ལྷ་བཟུན་དང་། རོར་ཆེན་པའི་
 ལྷ་པ་པ་མིན་ལྷ་པ་གཞུང་ས། ལྷ་པ་རབས་ལྷ་མཆོན་དོན་ལ་
 འབྲེལ་བའི་དམ་པ་བྱ་མཛད་འདུག དམ་པ་འདི་ཉིད་ཕྱིས་ལ་

ཕྱི་དབུ་ལྷ་བཟུན་ལྷ་གི། མ་ལྷ་པ་དག་ཆེན་དབང་ལྷ་ད་ལྷ་
 པོ་དང་། རོར་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྷ་རོ་ཆོས་ལྷོང་། རག་
 དབང་ཆོས་ལྷོང་བཟང་པོ། གར་ཆེན་མི་འབྱུར་ལྷ་པ་མཆོན།
 ཡར་བྱུང་ས་མཆོག་ལྷ། བཅོ་བཟུན་ལྷ་བས་བྱུང་། ལྷ་ཆེན་
 ལྷ་པ་ཤིམས་རིན་ཆེན་སོགས་མ་ལྷ་གས་འདྲེན་པ་བྱ་མ།
 གེ་མོག་ཞེར་ལྷོང་། ལྷ་རྩ་མཆོད་འཇིགས་མེད་ཤིང་པ། ལྷ་
 པོ་གཉེར་ཆོད་སོགས་ལྷོང་ལྷ་གས་ལྷ་གས། གཤམ་པ་མཁན་ལྷོང་།
 མི་བྱ་ཆོས་འབྱུང་དང་དེའི་མཆོག་ལྷ་པ་པ་ལྷ་ཉིན་ལྷོང་། དེ་ན་
 གན་སོགས་ཀྱི་ཆོང་ལྷ་གས་བཅས་རིམ་ལྷ་པ་ཆད་པའི་དམ་པ་
 མང་པོར་བཞེན་བཀུར་དང་བཀའ་ཆོས་ལྷ་པ་བྱུང་ཕྱི་བཞེས།
 དམ་པ་འདི་ལྷ་དྲ་ལྷ་པོ་བྱ་ལ་ནས་རྩ་དག་ཕྱི་ལས་ལ་བྱགས་
 ལྷ་པ་གཞུགས་པ་དཔལ་མོ་རེངས་ནས་བཞེར་གཉི་ལྷ་གས་དམ་ལྷ་
 རིམ་པ་བསམ་ལྷ་པ་མི་ལྷ་པ་པ་མཛད། འབྲེལ་གྲུབ་ཆོས་ཆོ་
 ག་གར་འཆམ་སོགས་བྱང་ལྷ་པ་པར་མཛད། མ་ལྷ་པ་པོར་
 དབུས་ལྷ་མེ་བས་ལྷ་བས་ལས་མེས་གོང་མའི་ཤོས་ལྷ་དྲ་བཞེན་
 གདན་ས་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་བཞེན་བཀུར་ཆད་མེད་མཛད།
 ལྷ་དར་སོན་ལྷ་བས་གསེར་ལྷ་ར་བཞོད་ཅིང་ལྷ་གས་གཉིས་ལྷ་ཆབ་
 ལྷོད་དང་བྱ་ལྷོང་ས། ཆབ་འབངས་ལྷ་མས་པས་བཟུངས་ལྷ་
 ཉེས་ཆད་སོགས་མི་མ་མཛད་བས་ལྷ་ར་འཆམ་ཆོས་ལྷོད།
 མང་པོ་འོག་ལྷ་རི་དྲགས་བསད་པ་སོགས་མི་ཆོག་པའི་དེ་ལྷ་
 བཟུམས། བྱངས་གསེར་ལྷ་ཆོད་དཔག་མེད་ལྷ་ཞོག་བཞེན་ལ།

དུལ་དཀར་ལས་ཐུན་རས་གཤིག་ལ་ཕུ་གཅིག་གིས་མོག་ལ་
 ཉེན་གསུམ་མང་དུ་བཞུངས། མ་ཆེ་ཆེ་དབང་ལྷ་མོ་ཁབ་ཏུ་
 བཞེས་པའི་སྤུལ་སྤྲུལ་མིང་བཞི་འབྲུངས་ཏུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་
 རྒྱང་དུ་ཐོན་ལ་གཤེགས། གཉིས་པ་ཆེ་དབང་རྫོང་རིག་འཛིན།
 གཉིས་པ་པ་ཉ་མཁུན་དབང་མེ་རྒྱང་གི་མོ་རྒྱལ་འོག་ཏུ་འཆད།
 ཁྱི་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་གོང་མ་ཀུན་མོས་རྩེ་
 ཆེན་ཕྱི་རྒྱལ་པར་ཁྱང་བཞུན་ཅིང་མཆོད་རྟགས་གནང་ཡང་
 གཏུང་རྒྱན་གཅིག་པར་སོང་གཉིས་དཀར་ཆས་མཛད་དགོས་
 རྒྱང་བ་དང་། བཞིན་རྒྱུ་བ་མང་པོ་དགོས་པའི་ཁྱང་བཞུན་རྒྱང་
 ཏུང་། གསུམ་རྒྱིང་ཕྱི་དམ་ཁབ་ཕྱི་བཞིན་རྒྱུ་བ་ཙམ་ལས་
 གཞན་དབང་གིས་གཉིས་རྒྱུས་པས་ཐུགས་ཀྱི་ (ཁྱི་ཆེ་༡༠༠)
 མའི་དུང་རྒྱུ་ཆེས་པུ་ལ་གཞུགས་སྤྱིའི་བཞོད་པ་བཟུང་སོང་།
 རྩེ་ཕྱི་ཆེ་བ་ཏུ་རྒྱ་སྤུལ་ཆེ་དབང་རྫོང་རིག་འཛིན་ཐུན་པ་
 མེན་པར་ཐུན་མོ་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་དབང་ལྷ་མོ་ (རྒྱལ་རབས་བཙུང་དུན་
 པ་) ཉམས་མཛད་པ་ལྟེ། ས་རྒྱུང་དབང་མོ་འདི་ཉིད་མཛད་པོན་
 ལྷ་སྤུལ་མོར་འབྲུངས། ཀམ་པ་བཏུང་འདུལ་རྫོང་མེས་སྤུལ་མ་
 བཟུངས་དོན་འབྲུང་མའི་རྒྱལ་པར་ཡང་བཞུན། ཀུན་མཁུན་
 འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པས་ཁྱི་སྤྱིང་ལྷེ་ལ་བཅན་ཕྱི་བཙུན་མོ་རྒྱ་སྤུལ་
 རང་རྒྱལ་རྒྱལ་མའི་རྒྱལ་འབྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས། ས་རྒྱ་
 བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ཡིང་བཞིན་ལྷེ་དཀའི་དཔོན་སར་
 སེམས། རྒྱན་གསོང་མཆོད་པོས་རྒྱང་མིང་དང་ལས་ཀའི་མམ་

ལྷ་གནང་ལྷེ་ཆེན་པོའི་ལོ་སར་དབང་བཞུར། སར་རྒྱན་ལྷེ་
 དཀའི་དབུ་རྒྱ་ལྷུང་དང་། རྒྱང་པར་ཀུན་མཁུན་འཇིགས་མེད་
 སྤྱིང་པ། ཀུ་མོག་ཞིང་རྒྱང་། ཁྱི་པོ་གཉིར་རྒྱན། རྫོགས་
 ཆེན་ནམ་མཁའ། ཀུ་མོག་དགེ་ཅེ་མཆོག་རྒྱལ། ཁྱུ་བ་
 དབང་རྫོང་པ་ཆེན་པོ་མོགས་བཞེན། སེག་ཅེ་མོགས་ཆེན་ལ་
 ཉམས་བཞེས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནང། བཞུན་ཕྱིད་ཕྱི་ལྷ་པ་ས་
 རྒྱང་གོང་མ་རྒྱལ་ཕྱི་མཛད་སྤུལ་བཞིན་ཆུང་འབངས་མན་
 བདེར་བཞོད། ལྷ་རྒྱན་མཁར་ནང་ཆེད་དང་བཟང་མཆོང་
 དན་འབྱར་ཕྱི་དཔེ་རྫོང་འབྲུག་ཆེན་དང་པ་རྒྱང་ཏུང་། དག་
 རྒྱལ་ཐབས་ལྱིས་མཁར་ནང་དཔུང་བཅས་ཅེ་གནོར་ལྱིས།
 ཉིང་རྒྱན་པོད་ཉེར་རྒྱག་འཇིགས་སྤྱིང་བཀའ་འབྱུང་པོད་
 དག་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་ཡང་ཉིག་ནམ་གཉིས། རྩེ་ཆེན་ཀུན་
 དགའ་བཟང་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལྷུང་འབྲུབ་བཀའ་
 འབྱུལ་མོགས་མེད་ཐུང་བཞོས། རྫོགས་ཆེན་རྒྱིང་མིག་ལ་བཞི་
 མཁེར་ཤོག་ལ་གསེར་ཕྱིལ་དང་། ཀུལ་འབྲུག་གནོང་རྒྱ་ཁང་
 ཉེན་དང་བཞེན་པ་གསུང་བཞེདས། མོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་
 མོག་ཆད་མ་རྒྱན་མོགས་བཞོད་ལེགས། རྫོང་དགོན་ཉེན་
 དང་བཞེན་པར་གསུང་བཞེདས། བསམ་ཡས་ཕྱི་གཙུག་ལག་
 ཁང་ལ་མར་མེ་རྒྱན་འབྲུགས་ཉེན་འབྱི་མ་རྒྱང་ཕྱག་ལྷུང་བཅས་
 རྒྱིར་འཇགས་གནང་བས་མཆོད་རྒྱལ་བཞུན་ཕྱི་དང་རྒྱང་པར་
 གསུང་ཐུགས་རྒྱིང་མལ་བཀའ་རྫིན་ཆེ།

70

71

སྲི་མ་སྒྲ་ཐ་པར། ལྷ་ལ་པས་ལུང་བཟུང་བྱ་མའི་ལྷ་ལ་ཚབ་
 འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་བླ་མས་པ་ལུན་དགའ་བཟུན་
 འཛིན་དབྱར་བཟུགས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་པའི་ལལ་ཏུ་
 བས་ཆོག་གསུམ་འཛུལ་ཆོན་གྱིས་ཡོངས་ཚོགས་དགེ་མྱོང་བསྐྱབས།
 རྗེ་འདིས་ཆབ་མིན་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་མཐོན་དུ་རྒྱུང་བ་དང་ཐུགས་
 ཆོས་ཡང་། དཔལ་ས་རྒྱུང་ཐེན་གེ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ལ་པ་འཛུལ་གྱི་
 རྣམ་ཐར་དགེ་ལེགས་ཆོར་ལུང་གིས་པ་འདྲོད་དགྲ་རབ་འཕེལ་
 ཞེས་པ་ས་ཕྱི་(བྱ་མོ་༡༤༩) རྗེར་བཟུངས་པས་མཆོན་ལམ་
 འབྲས་དང་མགོན་པོའི་རྒྱུང་ལའང་རྒྱན་བཟུང་བྱིན་པོ་འགའ་
 ཡོད། མཐར་མེ་ལུག་(༡༤༩) རྗེར་དགོངས་པ་མཆོག་ལ།

གཏུང་རབས་ཤེ་བཟུང་ལ། ལྷ་ལ་རབས་བཟུང་དགྲ། བྱི་
 རབས་བཟུང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནི། ཞོང་རྒྱལ་ཆོང་དབང་རྗེ་
 རྗེ་འགྲུ་འཛིན་གྱི་ལྷ་ས་གན་པ་དམ་ཆོག་བཟུང་པའི་རྗེ་ཤེ་(ལྷ་
 རབས་བཟུང་དགྲ། བྱི་རབས་བཟུང་གཉིས་)ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་
 བཛེ་པའི་ལྷ་གསུམ་(བྱ་མོ་༡༥༡) རྗེར་འབྲུངས། དཔལ་
 རྗེ་མ་རྒྱལ་དང་། རྗེར་ནས་མཁན་རབས་ཏུ་བཅུ་པ་ཐར་ཆེ་
 མཁན་ཆེན་ལྷ་ལ་འཕྲར་འཇམ་དཔལ་ལ་བཟང་པོ་རྒྱན་དྲུངས་ཏི་
 མཆོང་ཅིང་པལ་ཕྱེན་བཟུང་དང་། ཟབ་ཆོས་ཀྱི་པདུད་ཅི་རྒྱ་ཆེར་
 བཞེས། གཙུག་ལག་རབ་འབྱུངས་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་
 ལྷན་ཡང་ས་ཤིང་ལྷ་གས་རྒྱུང་འཇམ་ལ་རྒྱན་དུ་ལྷགས་དམ་ལ་
 བཟོན། ལྷ་རྒྱུད་མེམས་དཔལ་ལྷིབ་པ་རྒྱལ་ཆོས་ལོག་གྱི་ལྷ་ལ་པར་

ལྷ་གས། ཡལ་རྗེ་གཤེགས་ཆེས་ལ་རྒྱུང་ཐེན་གེ་ཆོས་ཀྱིར་
 མངའ་དབང་བཟུང། ཡལ་ཕེལ་གྱི་འིང་ལྷ་གས་མ་རྒྱལ་པར་
 རྒྱུང། ལྷ་ལྷག་(བྱ་མོ་༡༥༩) རྗེར་ལྷ་གས་ལ་ལྷ་ལ་པའི་ལྷ་
 མོ་ལལ་དུ་བཞེས་པར་ལྷ་ས་གཉིས་རྒྱུང་པའི་ལོ་རྒྱུས་འོག་ཏུ་
 འཆད། ལྷ་རྒྱག་(བྱ་མོ་༡༥༩) རྗེར་འདན་ཆོག་གཙོས་ཐེ་
 དགེའི་ལྷ་གས་ལ་གཡོ་ཆེན་པོ་རྒྱུང་ནས་མི་ལྷ་གས་ལ་གནོད་འཚེ་
 མོག་པར་བོད་གཞུང་ནས་འབྲུ་དཔལ་གྱིས་རྒྱག་རམ་གནང་
 ལྷ་ལ་འདུག མཐར་དགྲར་ལྷ་ལ་ལེ་གསུམ་པ་རྒྱ་ལྷར་(བྱ་
 མོ་༡༥༩) རྗེར་གཤེགས། དེའི་རྒྱ་མཐོང་ལྷ་མ་ལྷིང་གསུམ་
 པོས་ལྷ་ལ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ལྷིང་རྒྱུང་ནས་ཆ་གཙོག་གྱིས་དང་།
 མཆོང་པོས་ལ་བཟིན་བཟུར་ལོགས་ལྷ་རྒྱལ་ཐར་ཐོད་འཕྲག་
 པའི་མཐོང་བ་ལྷན་ལྷ་མཆོག་ལ།

གཏུང་རབས་ཤེ་དགྲ། ལྷ་ལ་རབས་ཀྱི་ལྷ། བྱི་རབས་
 བཟུང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནི། ཞོང་རྒྱལ་དམ་ཆོག་རྗེ་ཤེའི་
 ལྷ་ས་གན་པ་དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་ལྷག་པའི་རྗེ་ཤེ་(ལྷ་ལ་རབས་ཀྱི་
 ལྷ། བྱི་རབས་བཟུང་གཉིས་)ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཛེ་པའི་
 ལྷ་གསུམ་(༡༤༩) རྗེར་འབྲུངས། དཔལ་པའི་དེ་ཉིད་ལོ་རྒྱུན་
 ལངས་ལྷ་ས་གཉིས་པའི་གཉིར་ལུང་ལས། ལྷ་ཏིག་ལམས་ཀྱི་
 ཀར་དུ་དཔལ་གྱི་མེང་ལག་གསུམ་པའི་ལོ་ལྷ་ལྷ་པོར་རྒྱུང་
 དེ་དུས་གཉིར་འདི་ས་ཐོང་ཉིད་དུ་འབྱུང་། ཞེས་ལུང་དུ་
 བཟུང་པའི་ལྷ་ས་ལྷ་ཏིག་པའི་ཐོན་པོས་ལོངས་ལྷགས་ཐེ་

དགེ་ལྷན་ཀྱང་མ་ཞེས་འདོད། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཡཔ་ལྷན་གྱི་
 དབུ་ལྷན་པ་བཞུགས་མཐར་ཅི་ཏུ་དཔོན་ལྷན་པ་དང་། ཏུད་པར་
 འཇམ་དབྱངས་མཆིན་བཞེད་དཔར་པ། འཇམ་མགོན་སྟོ་
 སྟོས་མཐའ་ཡས། གཏིན་ཆེད་མཆོག་ཏུ་པ་དེ་ཆེན་མིང་པ་ཉི་
 མཆིན་ཀོང་མཆོག་གསུམ་དང་། ཀུ་དཔལ་ཞེ་ཆོགས་དཔལ་
 རྒྱངས་མོགས་ཀྱི་དབུ་ལྷན་པ་ཆུང་བཞིན་བཞེན་ཅིང་ལྷན་
 པས་མཆོད། དམ་པ་འདི་རྟེན་གནས་ལ་བྱང་ལྷན་པས་འཇམ་
 དབྱངས་ལ་པར་ལ་བཞུད་པ་ཉུང་མིན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད།
 འཇམ་མགོན་ཀོང་ལྷན་པས་ས་རྒྱང་མ་རྩ་བ་ཉི་ཉ་ཞེས་མཆོད་
 གསོལ་སྟེན། རོ་ནམ་དཔོན་སྟོབ་རག་དཔར་ལེགས་ལྷན་ཏུ་
 རྒྱང་(༡༤༥) རོར་རྒྱན་དྲུག་ལ། མེ་དེར་ཡཔ་ཆེ་གཤེགས་
 པའི་གཤིན་ཁྱིར་མངའ་གསོལ་བྱས། ར་ག་གག་གི་སྟེན་མོ་ཆོ་
 བཅུན་སྟོལ་དཀར་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པར་རྟེན་གསུམ་རྒྱས་དང་པོ་མ་
 རའམ་རྩ་ཆེ་མེར་གྱི་དང་། གཉིས་པ་བ་བའམ་ར་ག་དཔར་
 འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་གཉིས་རྒྱང་པའི་སྟོར་ཕྱེས་པོ་ག་ཏུ་འཆད།
 ཤིང་ཡོས་(༡༤༥) རོར། རོར་རྩ་འམ་པལ་པའི་དམག་གིས་
 བོད་ཀྱི་མཐའ་མཆོམས་བཅའ་འཛུལ་བྱས་པར་བོད་གཞིར་གྱི་
 ལྷན་ཅུ་ཁམས་ཆོགས་ཉི་དཔོན་ཁག་འོང་དཀོས་པའི་དམག་
 བཟུལ་ཆེད་འབྱོར་བཞིན་ཉི་ལྷན་ཏུ་ཉི་དཔོན་ལས་དམག་མོར་
 ཡང་། མེ་དེའི་བོད་ཆུ་དབུ་པར་ཁམས་བོད་ཀྱི་དམག་དབྱང་
 མང་ཆེ་པའི་འཇིགས་ཤིལ་ལ་བཞེན་གོར་བོད་ཉི་ཆིངས་འཇིགས་

བས་དམག་འབབ་ནང་དངོས་ལྷན་གསུམ་མ་དགོས་པར་ཁྱིར་ལོག
 ལུ་ཁྱི(༡༤༩) རོར་ཉག་ཤིང་མགོན་པོ་ནམ་ལྷན་གྱིས་ཉི་
 དགེར་བཅན་འཛུལ་བྱས་བཞེ། དེའང་སྐབས་དེའི་མོ་ཤས་ཀྱི་
 རོན་ནམ་ཉག་ཤིང་མགོན་པོ་ནམ་ལྷན་དང་། མགོན་པོ་ཆོ་
 བཅུན་ལ་བྱ་ནམ་དབྱང་ཤིང་གྱིས་ཉག་རོང་ཉི་ཁག་རྒྱག་དང་།
 རིམ་པར་རྟོར་ཉི་ཁག་ཉི་དགེ་འབའ་ལུ་རོང་མོགས་ཀྱི་
 ལ་ཁྱལ་ལ་དམ་ལྷན་བཅའ་འཇོག་ཆོད་མེད་བྱས་པར་མ་ཆོད་
 བོད་གཞུང་དང་གདན་ས་ཁག་གི་ལྷན་བོད་ཆོང་འཇེལ་གྱི་རྒྱར་
 གཞིས་བཅོམ་འཇོག་གིས་ལྷན་བོད་ཆོང་འཇེལ་བཀག་འཛོག་བྱས་
 པ་དང་། ཁམས་རྒྱགས་ཀྱི་ས་ཉི་ཁག་གཅིག་བཅའ་བརྒྱང་ཆེད་
 སྟབས། ཉི་དགེའི་ལྷན་ཀྱང་མས་ཉག་དཔོན་མགོན་པོ་ནམ་
 ལྷན་འདི་སྟོབས་ལྷགས་མཆོགས་སྟོན་ཆ་མེད་མ་བཟང་ལ་རང་
 རེའི་རྒྱལ་མིད་ལ་ཉམས་ཉེན་ཡོད་པས་རང་རྩེ་དབྱང་ཉི་བཞི་དེ་
 བཅུན་པར་བཟང་དཔོན་ལྷན་པའི་མངའ་ཏུ་དཔོན་ལ་མི་གེ་
 བཅུན་པར་ཉག་དཔོན་གྱི་ལག་ཏུ་མོར་པ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་
 བཞེན། ལུ་ཁྱི་མོན་མ་ཉག་དམག་དབྱང་གིས་ཉི་དགེའི་བཅའ་
 འཛུལ་བྱས། ལྷན་ག(༡༤༩) རོར་ཉི་དགེའི་ལྷན་ས་རྒྱན་
 འཛུལ་ཉིང་དུ་སྟེབས། ཉི་དགེ་ལྷན་པོ་ཡུམ་སྟུམ། དཔལ་
 རྒྱངས་དཔོན་ཀན། ཀུ་མོག་ཞིང་རྒྱང་ཆོགས་ཆེན་དཔོན་
 སྟོབ་མོགས་སྟོབ་དཔོན་དུ་མ་ཉག་དམག་གིས་མི་གཉན་འཆོན་
 བརྒྱང་བྱས་ཉི་ཉག་རོང་ས་ཁྱལ་དུ་བཀག་ཉར་བྱས། སྟབས་

དེར་མེད་གེའི་ལྷ་བཟོན་ཁ་ཤས་ཀྱི་བྱམ་བྱམ་ཏེ་ཉལ་ཆུང་།
 འཕངས་པ་དང་། མེད་གེའི་ལྷ་ལ་མི་ཆོས་མེ་ཁག་གི་མི་བསད་
 རྒྱལ་ལྷོར། ལྷ་ཚོར་བཅོམ་འཕྲོག་ཆད་མེད་བཟོས་པ་མ་ཆད།
 དཀོན་མེ་ཁག་དང་། ལྷ་ལ་མིའི་ཁང་ཁྲིམ། ལྷ་ར། ཉལ་ས་
 ཆལ་ས་ཆེར་མེར་བཅེག་བཟང་། ལྷ་བས་དེའི་གནས་ཚུལ་
 འཕམ་དབྱར་ས་མཐུན་བཅེད་དཔར་པོས་ཆོར་མར་དཀོན་གྱི་ཚོ་
 ལྷ་ས་མིན་མོད་དང་། བོད་ལྷ་དཔལ་མེད་གཙོ་བོ་ཉལ་རོང་པས་
 མེན་བསྐྱར་ས་ཏེ་མི་ཚོ་ནང་གི་ཚོ་དུ་མ་ནས་ཚུན་ལྷ་ར་བས་དུ་མ་རན་
 རྒྱ་སྐད་མེད་ཆུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་བཅུ་བཅེད་ལྷ་ཚོར་བཅུ་རྒྱལ་
 གི་པལ་གྱིས་བཅུན་དཀོན་ལྷ་ར་དཀོན་པོ་འཕྲིག་ས་ལྷ་དུང་བའི་
 རམ་ཚོག་མེ་ཆེ་ཏུ་དུ་དུ་འབར་ཞིང་མལ་ལྷ་ར་ཆུ་འེ་བ་བལྟ་བལ་མི་
 བཟོད་པའི་སྐབས་ཏུར་ལྷ་ས་ས་མེད་པའི་ལྷ་ར་ལྷ་བས་བཅེད།
 དཀོན་མཚོག་ལ་བཞེན་པར་གསོལ་ཏེ་མི་གཙུག་ལག་ཁང་མེད་
 འཕྲིག་པ་ལས་བསྐྱར་ས། ཉལ་རོང་མགོ་བྱེད་པོ་ན་ལ་གཙེན་
 སྟེན་གཞེན་པའི་མིག་དང་། ཀ་འེའི་ལས་ཉལ་ས་མིས་ཆོས་
 པར་བྱས་ཏེ་ནང་གེན་གསུམ་མཚོད་ཆ་ཅམ་དུ་མ་མད། ལྷ་
 ཁང་ཁྲིམ་མིང་དོན་མཐུན་པ་དཀོན་ལྷ་ས་ཐམས་ཅད་ལྷ་གྱི་མཚོད་
 ཆེན་པོ་ཏེ་ལ་མ་ཆུག་ལྷ་ས་ཉལ་ས་པར་བྱས་ཁྲིམ་དང་། འཕམ་
 མགོན་མཚོ་རྒྱལ་མཐའ་ལས་གྱི་རང་རྒྱལ་ལས་ཉལ་དཔག་ལྷ་དུང་
 ལྷ་བས་པས་དུང་མིང་མེམས་གསུན་བར་དེའི་གནས་སྐབས་འདྲ་
 ལྷ་ཁྲིམ་གསལ་བས་སྐབས་དེའི་མེད་གེའི་མི་དཔལ་ས་ལ་ལྷ་ག་

བསྐྱེད་ཆེད་མེད་ལྷ་ར་ལོད་པ་གསལ་འདུག དེ་སྐབས་མེ་
 དཀོན་ཆེན་ཆེན་བྱ་ཚོར་པས་ལས་བྱུང་དང་ཉལ་དཔོན་གྱི་ནང་
 ཆོན་ས་མཚོག་ལྷ་གྱི་མ་གཉིས་གནང་། ཉལ་བྱེད་ལྷ་ས་གྱིས་དན་
 ལོལ་བྱས་ཏེ། སྐབས་འགར་མེད་གེའི་མཚན་མོག་ནས་བོད་
 ལྷ་ལྷ་ལ་གནས་ཚུལ་སྐྱོན་གསོལ་དང་འབྲེལ་འབྲལ་དུ་དཔག་
 བཟང་དཀོས་པའི་ལྷ་ནུས་ལྷ་ས་པ་དང་། སྐབས་འགར་ཉལ་
 དཔོན་ལོན་ལྷ་ས་གྱིས་བོད་ལ་འཕྲིག་ས་བསྐྱེད་ལྷ་གྱི་ཆུན་བཟང་
 བས། བོད་གཞུང་བཀའ་བྱོས་མོག་ནས་ཉལ་མེད་མགོན་པོ་
 རྒྱལ་གྱི་མོག་བོད་དཔག་ཆས་ལྷ་འི་དཔག་རྟོན་གྱི་ལྷ་ས་ཐབས་
 པར་ལྷ་ལྷ་ས་པ་ཆེ་དབང་རྩོ་ཆེ་བསྐྱོད་མོག་དཔག་དཔག་མདའ་
 དཔོན་བྱེད་པ་འཆི་མེད་རྩོ་ཆེ་དང་། མདོ་མཁར་བ་ཆོ་
 དབང་ཚོར་ལྷ་འི་རང་ཤོག་དཔག་དཔག་བཅས་ལྷ་ས་ག
 (76-77) མེད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་དག་ཉིན་ལྷ་ས་ནས་མོན།
 ལམ་བར་ཤོ་ལྷ་ར་ལྷ་གསུམ། རི་ཆབ་དཔར་གསུམ་མོག་ས་ནས་
 ལྷ་བཟང་ལྷ་ས་དཔག་བཅས་མེད་པོ་མོད་རྒྱ་དཔག་བར་མེད་གེའི་
 འཕྲོར། དེ་ནས་ཉལ་དཔག་དང་འཕབ་རིམ་བཞིན་དཔག་ཆོར་
 ཁག་སྐང་ས་ནས་ཤིང་སྐང་(76-77) མེད་རྒྱ་བ་བཅུད་པའི་
 ཆོས་གཅིག་ཉིན། མགོན་པོ་ནམ་གྱིས་ལས་ཉལ་མེད་ལྷ་ཁྲིམ་མ་
 ལ་བ། ཆོན་པོ་དུག་ཤོས་བཞི་བཅུ་མོར། མཁར་ཆོར་བཅས་
 དུས་གཅིག་ལ་གསོན་བཅུག་ས་བྱས། ལྷ་ག་འཕྲོས་མེད་པོ་ན་
 དཔལ་ས་དང་བཅས་ལྷ་གས་མཐུན་མགོ་འབྲེལ་ལྷ་ས་ཏེ་གལ་ལ་

ལས་མ་པར་ལུ། མོ་རྒྱལ་གཞན་དུ་སྐབས་འདིར་མགོན་པོ་
 རྒྱལ་ལྷན་དཔོན་གཞིག་ཁྲ་ཤེས་པོས་བར་ཉེ། ལྷོ་གངས་
 ལབས་ཤི་པའི་མོ་རྒྱལ་ཤིས་འདུག་ལྷན་མོན་མ་ཉེར་ཁྲ་མཐུག།
 རྟེན་གྱི་རྒྱལ་བཙུན་སྤུས་བཅས། དཔལ་སྤངས་དཔོན་རྒྱལ་
 མོགས་དུས་མོན་དུ་ཤི་དགེ་ལེབས། ལབས་པད་ལུ་ལྷན་པ་
 མོགས་ལྷན་རྒྱལ་ལྷོ་ལྷན་ལྷོ་ལས་རྒྱལ་པའི་གཏང་རྒྱ་གི་མཛད་
 མོ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤི་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་འཆི་མེད་
 ཉག་པའི་རྟེན་ལ་རྒྱལ་ལྷན་ལྷོ་གོ་མོ་ལྷན་རྒྱན་བཞིན་སྤྱད།
 འདི་མོན་མོ་རྒྱལ་འཆམ་མགོན་རྒྱ་རྒྱལ་མཐའ་ལས་རང་རྒྱལ་ལས་
 རྒྱང་ལས་གསལ་མོད་རྒྱང་ཆར་མ་ཤིས་མེད། དེ་ནས་ལབས་
 པད་ལུ་ལྷན་པ་ཉག་རྒྱང་དུ་མེགས་ཤིང་། མོག་དཔོན་ལྷན་
 རབ་པ་ཆེ་ཤིང་དཔལ་ལྷན་མའི་མིའི་གོ་གནས་དང་བཅས་ཉག་
 ཁོག་ལྷོ་རྒྱལ་བཟོ་བཞག་དང་འཕྲེལ་སྤང་དཔལ་བཅས་བཞག་ལྟེ་
 མདོ་ཁམས་ལུས་ལྟེ་ཁག་གི་གལ་ཆའི་གནད་དོན་ཉག་ལྷོ་རྒྱལ་
 མག་གཙོད་དཔོན་རྒྱ་ལུ། མཐའ་དེར་ཉག་མེད་བཙོད་
 འཕྲལ་སྤངས་མེ་བས་དུ་རྒྱ་འཕྲོག་ཁར་ཁྲིམ་དང་མ་ཤིང་
 ཉག་ས་ཆལ་མེར་བཞིག་པ་མོགས་ལྷོ་མཐུན་བས་ཤོད་དཔལ་
 མོག་མར་སྤེལ་སྤུས་ཤོད་ལྷོ་རྒྱ་མག་ཅེས་ལུས་ལབས་ཆེན་པོ་
 ལུས་སྤྱད། ལྷན་ཤིང་ཁྲིམ་ལུ་པ་(周治五年)ལྟེ། མོ་རྒྱལ་
 (༡༤༤) མོར་ཉག་ཤིང་བདེ་འཕགས་གཞོང་བར་ལེགས་རྒྱུས་
 དང་གཞིགས་ཞིབ་ལྷོ་རྒྱ་དཔོན་མ་ཉེ་མོན་མོགས་འཕྲུལ་

རབ་ཆོས་ཤིང་ལྷོ་(༡༤༥) མོར་ཤོར་བར་བཅའི་ལབས་དུང་
 མོ་གཉེར་དབང་ཤོད་ལྷན་ལྷན་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་
 དཔའི་དུས་ལྷན་ལྷན་དུངས། དཔལ་པ་འདི་ཉིད་དང་འཆམ་
 དབང་ས་མཐོན་པའི་དབང་པོ་རྒྱང་གིས་རྒྱང་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་
 ཤོད་མོ་གཉིས་དང་ལམ་འབྲས་ཤོད་བཙུན་བཙུན་བཙུན་གནད་
 ལྟེ་ཤིང་སྤང་དུ་བཙུན་པ་དང་། མཐའ་དེར་གཞིང་འཕྲེལ་སྤང་
 མང་དུ་ཤིང་སྤང་ལོགས། ལུ་(༡༤༤) མོར་ཆོས་རྒྱལ་
 ཆེན་པོ་མཐུན་མོར་ལྷན་ལྷོ་བཅས་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་
 ལུ་སྤང་མོར་གོང་ས་བཙུན་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ལམ་ཆེན་མོ་
 ཆོག་ས་དུང་གདན་ལྷན་དང་ལྷན་འཕྲེལ་ཤོད་མོན་གནད་ལྷོ་
 ལྷོ་མཆོག་བཙུན་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བར་ལས་འཕྲུང་བས་མཆོན།
 ཆོས་ལྟེ་ཁག་ལ་མཆོད་འཕྲལ་བཞེན་བཀུར་ཆད་མེད་ལུ།
 ཤིང་ལུག་(༡༤༥) མོར་ཤོད་གཞན་ཉག་ཁོག་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་
 ལྷན་ལུ་དཔོན་མེ་ཤིན་ལྷོ་ཤིང་(明正土司)བར་འགའ་ཆོ་
 ལྷན་ མེ་ཤིན་ལྷོ་ཤིན་ལྷོ་ཤིན་ལྷོ་ཤིན་ལྷོ་(川)ལྷོ་
 ལྷོ་ལྷོ་ མོ་ལྷོ་(༡༤༦) མོར་ལྷོ་དཔོན་ལྷོ་ལྷོ་ (རྒྱ་
 ཆེ) དཔལ་དུང་བཅས་བཙུན་ལྟེ་ཉག་རྒྱང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 བཙུན་འཕྲོག་ཆད་མེད་ལུ། དེར་ལྷོ་དཔེ་རྒྱལ་བཙུན་སྤུས་
 བཅས་ཤོས་འཕྲེལ་དུ་ཤོང་དགོས་མགོ་ཤོར་བཙུན་ལྟེ་འཆི་མེད་
 ཉག་པའི་རྟེན་ལྷོ་ལྷོ་སྤུས་བཅས་འཆིན་བཙུན་ལུ་ལྷོ་ལྷོ་
 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ མོ་ལྷོ་(༡༤༦) མོར་ཤོད་གཞན་གིས་

ཚུགས་གཅིག་ནས་ཐུག་མཁན་རྒྱུ་མཐིན་རབ་བྱུང་ཚེགས་
 དང་། ཆབ་མདོ་ནས་མདའ་དཔོན་བཞོན་ནམས་རྒྱལ་བུ་
 དཔུང་བཅས་བཏང་། ཚུགས་གཅིག་ནས་ཞོང་མ་ཆེན་པོ་འི་
 མདུན་སྒྲོན་ཚུང་ཐུས་རྒྱལ་མེད་རྒྱལ་འཕྲི་བྱས་ཚུལ་ལྟར་གྱི་
 འབྲལ་བར་ཆེ་མཐོན་རྒྱུ་བཟང་ཕྱིན་ལས་དང་། ལཱ་དོན་འཕུས་
 བཅས་ཀྱི་གར་བརྟུང་མཆོ་མོག་ནས་ལེ་ཅིན་དུ་བཏང་བ་བཅས་
 ལ་བཞེན། རྒྱ་དཔོན་ཤར་གྱི་(རྩ་རྒྱུ)དམག་འཕུལ་དུ་ཕྱིར་
 འཕྱེད་དང་ཆབ་ས་ཅིག་ཉེས་ཆད་ཤུག་པོ་བཅད། རྒྱ་དཔོན་ཆོས་
 རྒྱལ་འཆི་མེད་ཉེག་པའི་རྩ་རྒྱུ་མ་བཅས་ཤིང་རྒྱ་གཞིག་ལ།
 ཐུས་གཉིས་མོད་གཞུང་གི་དཔུ་འདྲིན་ལ་བཞེན་རང་ཕུལ་དུ་ལོག་
 རྒྱལ་པ་རྒྱུང་འདུག།

ལྷན་རབས་ཆུ་བརྟུ་བྱ། རྒྱལ་རབས་ཉིན་གཅིག་གི་
 རབས་བརྟུ་གཞུམ་པའི་རྒྱལ་བས་མི། ། ཞོང་སྒྲུལ་འཆི་མེད་ཉེག་
 པའི་རྩ་རྒྱུ་མ་བཅས་པ་རྩ་རྒྱུ་མེད་ལེ་མཁས་གཅིས་མིང་དུ་མ་རྩ་
 (རྒྱལ་རབས་ཉིན་གཅིག་གི་རབས་བརྟུ་གཞུམ་པ)ནི་རབ་བྱུང་
 བརྟུ་བཞི་པའི་ཉིན་ཤར་(༡༤)ལོར་འབྱུངས་པ་དང་སྐུ་
 རྩ་གཞོན་རག་དབང་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་ནམས་གཅིས་མིང་ལ་
 བ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་རྩེ་ཞལ་བརྟུགས་སྐུ་ལས་ཞོང་སྒྲུལ་དཔུ་
 རྩ་ཁག་བརྟུ་ནས་རིག་པའི་གནས་རྒྱིད་དང་བྱི་ཡུག་ལ་མཁས་པ་
 རྒྱུད། རྒྱང་པར་རག་དབང་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་པོད་ཀྱི་
 བརྟུ་ཡུག་རིག་པའི་གནས་རྒྱིད་དང་བྱི་དཀར་ནག་ལོགས་ཀྱི་སྐད་

ལོག་མཐིན། །མི་རྒྱལ་(༡༤)ལོར་ཞོང་དུ་ཡབ་རྩེ་ཞེས་སྐུ་
 བརྩོད་དོན་བཞིན་མི་ཁྲིན་རྒྱུང་ཐུས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་ཤར་གྱི་
 (རྩ་རྒྱུ)དཔུང་བཅས་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕུལ་སྐུ་མ་བཅས་ཀྱིན་
 རྒྱ་དཔོན་སྐུ་ལས་པ་ཕུལ་དེར་གཞིགས། ཐུས་མང་དང་པ་བ་
 ལཱིས་མེ་བྱ་(༡༤)ལོར་པོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་གཉིས་ལ་
 བཞེན་ཤིང་ཤིང་ཐུས་ལ། མོད་གཞུང་གིས་ཐུས་གནད་པ་རྩ་རྒྱུ་
 མེད་ལེ་ལ་སྐར་རྒྱུ་ཤིང་ཤིང་ལ་སྐར་པའི་གདན་མོད་བརྟུ་ལ།
 དེ་སྐུ་ལས་ཐུས་གནད་གཞོན་གཉིས་བར་ནང་རྒྱུ་མོག་ཁག་གཉིས་
 ཐུས་ཉེ་ནང་མ་མཐུན། རྩ་རྒྱུ་མེད་ལེ་པའི་ཤར་ཁར་ཁར་བཞེ་
 ཆེན་དང་། མདུན་རྒྱུང་ཐུས་ཀྱི་མེད་ལེ་གཉིས་མོད་པར་
 མ་ཚུགས་ཀྱང་གཞུམ་མོག་ཁག་གཅིག་དག་དབང་འཇམ་
 དཔལ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཞོང་དང་། རྩེ་འཛད་ཆར་
 ལཱིས་མོད་པར་བ་བྱ་ཤིང་གཞུམ་མོག་ཁག་གཅིག་བརྟུ་ལ། དེ་
 ལཱིས་མཁན་རྒྱུ་དཔུ་ཁ་གནད་དུ་བྱས་ཉེ་གཅིག་རྒྱལ་གཅིག་
 འདུག་གིས་མངའ་ཁོངས་མདུན་རྒྱུ་མོག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་
 དེར་བར་འདུམ་ཆེད་མི་ཁྲིན་བཅའ་རྒྱུ་མཁན་རྒྱིད་པོན་
 ཆོལ་རྒྱུ་མེད་(རྩ་རྒྱུ)ཞེས་ཤིང་ཤིང་ཆེད་གནད་མེད་པས་
 རྒྱང་པར་འདུམ་མ་འཕྲིག་ནས་མེ་ཏྲ་(༡༤)ལོར་རྩ་རྒྱུ་མེད་
 ལཱི་ལྷན་དུ་མེད་ལ། །དེ་སྐུ་ལས་ཀྱང་ཁར་པའི་ཆེད་དང་འཇམ་
 རྒྱུང་འཇམ་དཔུངས་ཐུན་ཚེགས་གཉིས་ནས་ཤིང་ཆབ་བརྟུ་ལ།
 ཐུས་སྐུ་གཞོན་རག་དབང་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་རྒྱུ་མོད་ལོག་

བཏང། དེ་དོན་སྐུ་གཞིན་ནས་ཤེས་ཏེ་མ་མདོ་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པར་སྐབས་འདྲེན་ཞུས། སྐབས་དེར་ཁྱེད་
 མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་པེ་ཅིན་ནས་ཐོད་དུ་ལེགས་པའི་ལམ་བར་
 རྩ་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་ཁྱེད་ལས་འཇམ་བཞད་ཀྱིས་ཁྱེད་
 མཆོད་དེ་ཁྱེད་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པར་སྐབས་ཞུས་བྱས་པ་ནས་
 བཅུང་རག་དཔར་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་སྐུ་འཁོར་གཞུང་མའི་
 ཞབས་བྲལ་སྐུར་ཏེ་ནང་སྒྲོན་མའི་ཆའི་གོ་མོ་བ་སྟུང། ཞོན་
 མང་ཁྱེད་འོད་དཔེ་(ཏུ་ཆེ་ཡ)ལྟ་བུ་(༡༩༠༩)ལོའི་རྒྱ་བ་
 རྒྱལ་པར་རྒྱ་ཆེ་མེད་ཞེ་ནས་ཆོང་གིན་གཞུང་མ་རེ་ཞུས་འདུག་
 དོན་བཞིན་མེད་མའི་ཁྱེད་རབས་ལ་མ་ཆའི་རུས་ཞུན་ནས་འཛིན་
 དཀོན་པའི་བཀའ་མོ་བ་པ་དང་དུས་མཚུངས། རྒྱ་ཆེ་མེད་ཞེ་
 དང་བཅུན་མོ་བཅོད་ནས་མཆོང་མོ་གཞིས་ཀྱིས་འབད་མང་སྟེ་
 རྩ་བར་དུ་ལྟ་ས་པ་མ་ཁྱེད་ཆོང་ཆོང་གིན་བྱས་པ་དང། ཆོང་གིན་
 གཞུང་གིན་དོན་འཇགས་ལག་པ་ལྟར་ཞོན་པོ་བྱས་པམ་ཆོན་མེད་གི་
 མ་དཔར་སྐབས་ཀྱི་སྐོར་ས་ལོང་ས་ཆོག་ས་ཆོག་པའི་ལས་ཀྱི་གི་
 མོ་བ་དེ་གི་གསལ་བས་མཆོང། བཅུན་མོ་བཅོད་ནས་མཆོང་མོ་ལ་
 རིགས་སྐུ་མ་ཁྱེད་བས། ཞེ་མང་ནོར་དུ་ཆོང་ཆོང་གི་སྐུ་མོ་
 ཞུས་ཁྱེད་དཔལ་འཛོམས་ཁབ་ཀྱི་བཞེས་པའི་རིགས་སྐུ་མོ་
 ཞིང་ཁྱེད་ཁྱེད་པ་ལས་གཞིས་ཁྱེད་ནས་གཞིགས། སྐུ་མོ་སྐུ་
 བཟང་ཆོས་ཆོན་ཞེས་ཁྱེད་མང་པོ་པ་ཞིང་ཆོང་བཅུན་མོར་བཏང།
 ཆོ་མེད་གཞུ་ཆོན་ཞེས་མེད་ལོས་མ་པ་ནང་ཆོང་བཅུན་མོར་

བཏང། ལྷ་སྐུ་ཆོད་པར་བདུད་འདུལ་ཞེས་མེ་འབྲུག་ལོ་པས་
 རྩལ་གྱིད་ཀྱིང་བའི་མོ་སྐུ་མོ་ག་ཏུ་འཆད། བདེ་ཆེན་དཔལ་
 ཆོན་ཞེས་ཞུགས་བྱ་ལོ་བ་ཆབ་མདོ་ལ་བ་ཆོང་མའི་བཅུན་མོ་
 བཏང། ཞུགས་མག་(༡༩༡༡)ལོར་མེད་གི་ས་ཆོང་ལམ་
 ལུགས་སྐུ་ག་ཞོན་པ་ཏེ་དོ་ཆེ་མེད་གི་སྐུ་ལང་ཁྱེད་མར་བཏོད།
 ཆོ་དེའི་སྐུ་ཆོང་གའི་མེད་བྱང་(楚尔丰)དཔུང་དཔལ་གིས་
 ལམ་བར་འཇམ་འཛིང་བྱིད་རིས་བཞིན་བཅོད་པས་སྐུ་མོ་བར་དུ་
 ཞེས། ཞུགས་མག་(༡༩༡༡)ལོར་སྐུ་སྐུན་སྐུན་(孙中
 山)ཀྱིས་འགོ་བྱིད་ནས་ཆོང་གིན་གཞུང་ཆ་མེད་བཏང། དེའི་
 གོ་སྐབས་དང་བཅུན་ནས་བོད་གཞུང་གིས་སྐུ་དང་(༡༩༡༩)
 ཞོན་པ་ལྷ་མར་ལོད་པའི་རྒྱ་རིགས་ཆོང་མ་ཁྱེད་མཆོང་མོ་ག་
 བཅུད་རྒྱ་ནག་ལ་བྱིར་བཏང་པ་དང། མེ་འབྲུག་ཞོན་པ་བོད་
 དཔལ་ཆལ་ཏེ་ཆབ་མདོ་ཞོགས་ཀྱི་རྒྱ་དཔལ་རིས་པར་དེད་དེ་མེ་
 རྩལ་(༡༩༢༠)ལོར་བོད་དཔལ་དཔལ་མཆོས་མང་དུ་ཞེས།
 མག་(༡༩༢༡)ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུན་པའི་ཆོས་བཅུ་གཞིས་ཀྱིན་
 ཆབ་མདོར་རྒྱ་བོད་ཆོང་མེག་དོན་ཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་བཞག་མེ་
 དཔལ་མཆོས་རྒྱ་བ་ཆོ་ཡན་ཆད་བོད་གཞུང་གི་ཁོངས་སྐུ་
 གོན་གས་རྒྱ་བ་པ་བཞིན་མེད་མེད་ཀྱེད་པམ་བོད་གཞུང་
 མང་འཕྲོག་ཏུ་ཡོད། དེ་སྐབས་ཆབ་མདོ་མདོ་སྐད་ཀྱི་བྱེད་ཁང་
 དང། མེད་མེད་དོ་ཆེ་མེད་ཞེས་སྐུ་གོ་མོ་བ་དང་འཕྲོལ་
 བོད་གཞུང་སྐུ་ཆོབ་སྐུང་རམ་མདའ་དཔོན་དང་བཀའ་མང་

བྱས་པས་འཕྱི་རྒྱ་ཤར་རྒྱ་དུ་ཤིས་ཁམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུ་ཚབ་ས་སོ་
 བཞག་ འཕྱི་རྒྱ་བཟུགས་ཆབ་མདོ་ས་དབང་ཁོངས་གཏོགས་
 བྱས་ འཕྱི་རྒྱ་ཤར་རྒྱ་བཟུགས་ཆར་མི་མེད་ནས་ཐེ་དགེར་ཐེར་
 མོ་ལ་སོ་ཁྲལ་འལ་ལྟ་མོད་དགོས་ཐོག་ འཕྱི་རྒྱ་ཤར་རྒྱ་བཟུགས་
 མོ་སོ་སོ་སྒྲུ་ཐོད་ལ་སོ་ཁྲལ་འལ་ལྟ་མོད་དགོས་པས་མཐོ་
 བྱང་ཐེར་མོ་ལ་མིག་རྒྱུང་པ་བཞེན་རྒྱ་བཟུགས་བཟོད་མེད་ཆོང་།
 ཤིང་མག་(༡༧༩༥) མོར་དམར་དམག་ཁང་གཉིས་པ་དར་བཞི་
 པ་དཀར་མཐོས་ལྷ་སྐབས། སྐབས་དེར་ཐེ་དགེ་རྒྱ་ལ་ཐོན་ཁག་
 གཅིག་འཕྱི་རྒྱ་བཟུགས་ཤིང་མདའ་ཐོག་ས་ལྷ་བཟོད་དེ་བཞག་ལ། མི་ཕྱི་
 (༡༧༩༦) མོར་གཉིར་ཆེན་ཕྱོད་རྒྱ་བཟུགས་ཐུན་དང་། ལྷག་
 ར་གཉིར་པ་འཇམ་དབྱངས། རོག་མ་ཐུག་མཐོང་བཟོད་
 རྒྱལ་མཆོ་ཤིང་གཞུང་ཁྱིམ་དམག་དཔོན་ལྷོ་ཁབ་དང་འཕྱི་རྒྱ་ཤི་
 ཤར་རྒྱ་ཤི་དབྱང་དམག་དཀར་མཐོས་དམར་དམག་མོག་
 འཇམ་ཤིང་ཤིང་ཁག་བཞི་ལྷ་ས་རྒྱལ་ཞི། ལ་དཀར་ནས་ལྷ་
 ཐོད་རྒྱ་བཟུགས་ཐུན་དང་དགོན་ཆེན་དགོན་ཕྱི་དཔལ་མན་བཟུད་
 རྒྱུ་དམག་དཔོན་མོ་ཤི་ཕྱ་ལྷག་ ལ་དཀར་རྒྱ་མོ་མོས་
 འཕེལ་མོགས་ཁྱིམ་རྒྱལ། ཞི་མོག་མགོ་ནས་ལོག་མ་བཟོད་
 རྒྱལ་མཆོ་ཤིང་དང་། ལྷག་ར་འཇམ་དབྱངས། རྒྱ་ཤི་ལྷ་
 བཟུན་མོགས་འཇམ་ལ། ཉ་ཁོག་ནས་ལྷ་མོ་ལྷ་བཟུད།
 འདིས་ཁ་འབྱུར་མེད་མོགས་བཟོད། ར་ཁོག་ནས་གནའ་རིང་
 དབང་རྒྱལ་མོགས་མིད་རྒྱུང་རྒྱུང་ལྷ་ནས་མཆས་ཏེ་རྒྱ་ལས་བཞི་

རྒྱ་ལྷ་ཏེ་འམ་ལྷ་ཏེ་མི་མེད་མོགས་དམར་དམག་རྒྱུང་མེན་
 རྒྱ་བཞི་པ་ཤི་བཟུད་རྒྱ་བཟུད་པའི་མོན་ཉིས་བཟུ་རེ་ལྷ་
 དང་འམ་བཟུང་དམར་དམག་ཐེས་ཐོན་འབྱེད་ནས་ཐེ་དགེ་པས།
 བཟོད་རྒྱ་བཟུགས་ཐུན་དང་རྒྱ་ཤི་ལྷ་བཟུན་མས་ནས་དམར་དམག་
 གིས་བཟུང་། རྒྱ་བཟུགས་རྒྱ་ཏེ་མི་མེད་དང་མཐམ་ཏེ་མོད་
 པ་ཕྱིད་གཞུང་བཟོགས་པའི་ལྷ་ཏེ་མོན་ལྷ་པ་ལྷ་ས་རྒྱལ་མོགས་
 རོག་ལྷ་ཏེ་ཐོན་ལོ་རྒྱལ་ལྷ་འཇམ། མོད་མོང་དར་རྒྱ་ཁའི་
 མོགས་དམར་དམག་ཁང་བཞི་པ་དཔལ་ལྷ་ས་ནས་འཐོང་ཁོག་
 བཟུད་དཀར་མཐོས་ལྷ་བཟུངས། སྐབས་དེར་དམག་ཤོག་
 གཅིག་སྐད་ཤོད་ཐོགས་ལྷ་བཟོད་སྐབས་ལ་ར་རྒྱ་བཟུགས་ལྷ་
 རྒྱུར་མོག་པའི་མོ་རྒྱལ་མོད། ཐེ་དགེ་ཤི་དམག་དབྱང་དཀར་
 མཐོས་ལྷ་མོང་ལྷ་ཏེ་མཆོ་ཐོན་མ་ལྷ་ཏེ་རྒྱུང་(མ་ཤི་རྩ་) ལྷ་
 དབྱང་དམག་ཐེ་དགེར་དགོན་ཆེན་དང་། མིད་རྒྱུང་།
 འདན་ཁོག་མོགས་ལྷ་ཐོབས། ཐེ་དགེ་ཤི་རྒྱུང་གཉིར་ལྷ་དབྱང་
 མིན་པར་ཐོང་ཡང་། རྒྱ་ཏེ་ཐེ་དགེ་དབྱང་བཟུད་ཐོན་ཞིས་
 ལྷས་པར། ཐེ་དགེ་ཤི་དགཞུང་དམག་དབྱང་བཟུགས་ནས་
 ཐིར་བཟུད། དེ་སྐབས་འདན་ཁོག་པར་ཤི་མོན་ནས་གཞུང་
 བཞེས་པ་དང་རྒྱ་འཁོར་འཕལ་རྒྱ་ཐོན་རྒྱ་མིས་བཟུང་ནས་
 བསལ་པའི་མོ་རྒྱལ་མོད། ལ་རྒྱག་(༡༧༩༧) མོར་ནང་ཆེན་
 ལྷས་མོ་ཆོད་དབྱངས་དཔལ་མོ་ཁབ་ལྷ་བཞིས། རྒྱགས་འབྱུག་
 (༡༧༩༨) མོར་སྐུ་སོ་རྒྱ་ཤིག་འཛོལ་འཇགས་མེད་གར་

དབང་རྩི་ཐེའམ་མོ་རྒྱལ་ཐུབས་ཞེས་པ་འབྲུངས། འདི་ཡལ་
 ཐུས་རྒྱལ་གྱི་དབུ་མཉི། རྩོད་པར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྩི་
 གྲོག་ དཔལ་ རྩུངས་མི་ ཏུ་ པརྩ་ དབང་ མཆོག་ རྒྱལ་ ཤི།
 རྩོགས་ཆེན་ལུ་ པ་ ཐུབ་ པརྩ་ ཆོས་ཀྱི་ རྩི་ རྩི། ཀུམ་མོག་མི་ ཏུ་
 ཆོས་ཀྱི་ ཐུ་ མཆོ། དཀོན་ཆེན་མཁའ་གན་པམས་གཏུག་རྩི་གྲོག་
 མཁའ་གན་ དབང་ རྩོགས་པ། མཁའ་ཐེའམ་དབྱངས་རྒྱལ་
 མཆོན་རྒྱལ་ཤིན། ས་ལྷག་(༡༧༩༤) རྩོད་པར་ན་གྱིས་མུ་
 རྩི། དཔལ་ཡལ་སྒྲོགས་མུ་རྩི་ཐག་ཆོད་མེད་ཆོག་ཐོད་ཁང་མེར་
 པལྱལ་པ་སྒྲོགས་ཐུས་པས། ཐུ་རྩོད་ཐོབས་ཐུན་དང་འབྲུ་རྩུང་
 གཉིན་པ་ཆོས་པས་གཉིས་ཀྱིས་དམག་དཔོན་ཐུས་པའི་ཤིན་གྱིས་
 མཛད་ཆོགས་ཀྱི་དམག་དངས། འཛོ་བ་རྒྱག་གཏོ་ཐུབས་ཀྱིས་
 པལྱང་ཤི་བསྟ། མཛོ་བ་ཅད་དེ་རྒྱལ་མཛོན་ཁང་འོག་ཏུ་
 མཛོན་པ་ཐུས། རྩི་ཐུས་ཆོད་པར་བཏུད་འདུལ་འདི་ཡལ་ཐེ་
 རྩོད་པ་རྒྱལ་གྱི་རྩི་མུར་འཛིན་མཁའ་རྩི་ཐུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆེ་
 རྩོད་གཞུང་དྲུག་པ་ཞིག་རྩུང་བས་ཐུར་ཡལ་གན་རྩུབས་ཀྱི་འཛོན་
 གཞི་རྩུམས་ཀྱང་ཆེར་མ་ཡང་། མཐའ་དཀྱུང་ཡངས་ནེར་
 བཏུན་པ་རྩི་གྲོག་(༡༧༩༩) རྩོད་དཀོངས་པ་རྩོགས། རིང་
 སའི་ལ་དཀྱིས་དམར་དམར་ཐུར་གསུམ་ཡོད་པ་ལྷོ་གང་ཙམ་
 འབྲུངས།

གཏུར་རབས་པ་གཉིས། རྒྱལ་རབས་ནེར་གསུམ་པའི་
 མཐའ་ཤི། རྩོད་ཐུས་ནང་ཆེན་ཐུས་མོ་ཆོད་ཐུངས་དཔལ་

མོ་ཐུར་ཐུར་དབྱངས་དཔལ་མོ་(རྒྱལ་རབས་ནེར་གསུམ་པ) རི་
 རབ་རྩུང་བཙེ་ཐུ་པའི་རྩི་རྩུང་(༡༧༩༩) རྩོད་འབྲུངས། འདི་
 ཉིད་རྩོག་ཡངས་ཤིང་རྩུང་བ་བཟང་པ། རྩིད་རྒྱག་ཡག་ཞེས་ཤི་
 རྩོད་རྩུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲོལ་པག་ལ་བ་ཞིག་ཡོད། རྩི་
 དཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ རེབས་ནས་རྩི་རྩུང་ཏུ་ བ་བཟུགས་ཤིང་།
 ཐུས་ཐུན་ར་མོན་པས་ཤིད་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་གནང་དཀོས་རྩུང་
 པ་ཤི། མི་ཏུ་པརྩ་དབང་མཆོག་གི་རྩུམ་ཐུར་ལས། རྩི་རྒྱལ་
 འདས་ནའང་རྒྱལ་ཀྱིད་གནས་ཐུབས་བཟུན་མོས་རྩོད་རྩུང་དང་།
 རིམ་པས་ཐུས་རྩུང་རྩུང་ཡོན་མཆོས་ས་རྩོད་ཆོག་པའི་རྒྱ་ལོད་
 གཉིས་རྩོགས་ནས་བཀའ་ཆོད་ཅིང་སྒྲོགས་གསལ་པ་བཞིན།
 ཡོད་ཀྱི་བཀའ་རྩོན་མདོ་རྩིད་དེ་ཤི། རྒྱལ་ཡིད་པོན་ཆེན་ས་
 རྩོགས་ཁ་ཤས་བཅས་རྒྱལ་འཛོམས་སྒྲོག་ཤི་བཟུན་ཆོད་རྩུངས་
 དཔལ་མོ་ཐུར་ཐུར་དབྱངས་དཔལ་མོས་ཤི་དཀའི་རྒྱལ་ཀྱིད་
 རྩོད་རྩུང་ཐུས་དོན་བཞིན་ཡལ་མེས་མོང་མའི་རྩོལ་རྩུན་བཞིན་
 རྒྱགས་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་རྩུ་བཟུལ་བཞིན་བཟང་ནའང་། དེ་
 རྒྱབས་མངའ་ཁོངས་ལ་གཏོགས་པའི་རྩོད་ཆེན་ཐུ་རྩོད་ཐོབས་
 ཉིན་དང་ནང་འགལ་རྩུར་ནས་གདོང་གཏུག་དན་ཐུབས་རྒྱབས།
 རྒྱགས་ལྷག་(༡༧༩༠) རྩོད་ཐུར་མོ་མི་དམངས་བཅིངས་འཁྱོལ་
 དམག་རྩུང་བཙེ་བརྒྱད་པའི་དབྱང་དམག་ཀྱི་རྩི་ལུ་པར་རྩོགས་
 ཆེན་ཏུ་ཞེབས། རྩི་རྩུག་པའི་ཆོས་དཀྱུར་ཤིད་གཉིད་ཆོན་ཆེན་
 ཏུ་ཞེབས། མོ་དེའི་རྩི་རྒྱགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བཞི་ཉིན་ཁམས་

ལྷལ་བཅའ་ས་འགྲོལ་གཏོང་ཆར་ནས། ཆོས་ཉེར་བདུན་ཉིན་
 དར་མདོལ་དར་མདོའི་དམག་དོན་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཏེ་
 ཁམས་ལྷལ་གསར་པ་འཇུགས་ལྷན་བུ་རྒྱུ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 བཟུང་ཕྱིན་ཐབས་དོན་ཆོད་ལྷག་གཏན་འབེབས་བྱས། རྗེ་
 དཔེ་ཚོང་གི་དཀྱུང་ཉིང་པ་དམག་དོན་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
 འགྲིད་ཕྱིན་རྒྱ་བཀའ་འབེབས་དང་འབྲེལ། དམག་དོན་གྱི་
 ཆལ་མི་མེན་(李森)ཞེས་པ་བཟང་། དེས་ཕྱིན་གཞུང་ལས་
 དོན་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་ཐད་ཀར་འགྲིད་བྱས། གླ་བ་བཅུ་
 ལཅིག་པའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ཉིན་རྒྱལ་ཁམས་ཞིང་ཆེན་པོད་རིགས་
 རང་རྒྱུང་ཞིང་མ་མི་དམངས་ཀྱི་དགུང་དེང་ས་ལྷ་བཅུགས།
 དེ་མཐའ་ལ་བྱོན་ཏེ་བས་ལྷན་མི་དམངས་ཀྱི་དགུང་གི་ལྷུ་ཞི་
 གཞོན་པ་དང་། ཞིང་ས་རྫོང་གི་དགུང་གི་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 འཛིན་གཏན། འཇམ་དབྱངས་དཔལ་མོས་ལྷལ་མི་དམངས་
 ཀྱི་དགུང་གི་ལྷུ་ཡོན་བྱས། ལྷགས་ཡོས་(༡༩༥༡)ལོའི་ལྷུ་
 གླ་ལའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་ཉིན་རྗེ་དཔེ་ཚོང་མི་དམངས་ཀྱི་
 གཞུང་དངོས་ལྷ་བཅུགས་ནས། རྫོང་རྒྱལ་བཞོད་དགའ་ཚོང་
 དཔོན། བྲག་ཡལ་ལྷན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ར་ར་ལ་
 རྟོན་གཉིས་ལྷལ་ཚོང་དཔོན་གཞིན་པ་བྱས་ཏེ། རྗེ་དཔེ་ཚོང་
 བཀས་བཞོད་རྒྱུང་འཛིན་ལམ་ལྷགས་ཡོངས་ལྷ་རྩ་མེད་སོང་།
 འདི་ཡན་སྐབས་འདིའི་ལོ་རྒྱལ་ལྷུ་བཅུད་མཆོམས་ཡིན་ཀྱང་།
 འཇམ་དབྱངས་དཔལ་མོས་ལྷལ་ལྷུ་ཆོ་ལྷལ་པོའི་ལོ་རྒྱལ་

མདོར་ཅས་རྫོས་ན། འཇམ་དབྱངས་དཔལ་མོ་མི་ཆེན་གྱི་ལྷལ་
 ལྷ་སོང་གཉིས། ལྷལ་ཞེའི་མཐོ་རིམ་མི་རྣམ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་
 ལྷགས་བཞིན། ཆལ་མདོ་བཅའ་ས་འགྲོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
 ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་གཞོན་པ་དང་། ལྷལ་ཁམས་ཞིང་ཆེན་པོད་རིགས་
 རང་རྒྱུང་ལྷལ་ལྷུ་ལྷལ་གཏོག་ཞོན་པ། ལྷལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འབྲས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་འབྲས་མི། མི་ཁྲི་དྲུག་ཆིང་ཆེན་གྱི་དཔྱིས་
 ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་གཞོན་པ། ལྷལ་ཡོངས་བྱུང་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལས་
 ལྷལ་ལྷུ་ལྷུ་ཡོན་བཅས་ལྷུ་ཞི་མིང་བཞེས་ནས། ༡༩༥༤ལོའི་
 གླུ་ཆོས་དུ་མ་ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་དྲུང་དཀོང་ས་པ་ཚོགས།
 དེ་ལྷལ་གོང་རྒྱལ་བཞིན་ལོ་རྒྱུད་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་
 ཀར་དབང་རྟོ་ཆེའམ་བཟུས་མིང་ལྷ་ལྷལ་ལྷ་དགའ་(གཏུང་།
 རབས་ར་གཉིས་པ)ལྷ་བའི་ལྷགས་འབྲུག་(༡༩༥༠)ལོར་སྤྱི་
 བཟུམས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་ས་ལྷན་འབྲལ་ཕྱིར་དང་
 རྫོང་ལར་བཟུ་ཤིས་ལྷ་ཆེ་ཆོགས་སྤྱུ་བཀའ་ཆོས་དང་གསན་རྒྱུང་
 ལ་བཞོན། དམ་པ་འདི་ཉིད་རྗེ་དཔེ་ཚོང་གི་ཕྱིན་ཞེ་བམ་ལོས་
 ཡིན་ཀྱང་ལྷགས་མཐུན་མིན་པའི་མཛད་ཚོ་ཅམ་ལས་ཤི་དཔེའི་
 ཆལ་ཕྱིན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་རྒྱ་མ་རྒྱུང་། དེ་ནས་མི་ཁྲི་ལ
 (༡༩༥༤)ལོར་མ་ལུམ་ནས་ཆོས་ལྷན་ཁག་ལས་ནས་རིམ་བ་
 ཞོང་མར་ཆོག་མཆན་བྱས་ཏེ་ལྷ་ལྷན་ཆོགས་སྤྱུ་བཟང་། ལོ་
 དེའི་རྗེན་རྗེས་དབྱུག་གཅོང་ཁམས་གཞུམ་དུ་དོ་ལོག་ཆིང་འབྲུག་
 ཡོང་སྐབས་དང་ཁོལ་བས་རྒྱ་བཞི་གར་རྒྱག་རོ་ལོག་དམག་ལྷ་

ལྷགས་པ་མི་དཔལ་བཅེས་པ་འཁྱོད་མཁུ་གིས་གཤུགས་ནས་
 བཟུང་ཆེ་ལོ་ཤིང་ཤིང་བཀག་ཉར་བྱལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གྱི་
 ཡངས་ཐོབ་ཆེ། དར་མདྲ་དཀར་མཛེས་ལྷལ་ཕྱིན་གྱིས་ཕྱི་ལས་
 ཕྱིད་ལས་སྤྱུ་བཞག་པ་དང་། མཛེ་རིམ་མེ་སྤྱར་འཛིན་པའི་
 མིན་ཏུས་བཞིན་དཀར་མཛེས་ལྷལ་ཕྱིན་གྱིས་ཕྱི་ལས་དང་།
 སྤྱར་ལས་སྤྱུ་ཡོད། དཀར་མཛེས་ལྷལ་གཞིན་ཏུ་མཉམ་འབྲེལ་
 ལྷན་ཆོག་ལ་ཕྱི་སྤྱན་ཟུ། ཞིང་ཆེན་མིན་གྱིས་ཕྱི་ལས་དང་། ཞིང་
 ཆེན་མིན་གྱིས་གཞིང་ལས་མེད་གི་ཆུ་ཆོག་པ་ཁྱིམ་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡི་
 ལྟ་བུ་དང་གཞིན་པ་བཅས་ཕྱི་འགན་འཛིན་གནང་། མཐར་ཆུ་
 སྤྱིལ་མི་དཀྱུང་བྱེད་སྤང་དང་གཉིས་ཆོག་དཔལ་རྒྱས་པ་ཀམ་པ་སྤྱི་
 ཆོག་བཅུ་བརྒྱན་པ་ཡོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་རྩ་མེ་མཆོག་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་
 མཐར་དཀོན་རྩ་ལྷན་ཏུ་མེད་པ་པར་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱུང་གཞི་མེད་པ་རྩ་
 རྩ་སྤང་གཉིག་ལ། དཔལ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཅུན་མོ་བཟ་ཤིང་ཕྱི་
 ཆོག་ནས་གཉིག་ལ་མེས་དཀོན་པ་ཆོག་པ་དང་། གཏུང་ཐལ་
 སར་སྤོལ་བཞིན་དཀྱན་ཆེན་གཞུག་པག་ཁང་བསམ་འབྲུབ་
 མཛེད་ཤོལ་ཆེན་མོར་གསེར་སར་ཕྱི་གཏུང་ཆེན་བཞེད་པ་རྩ་
 འཛག་ཡོད་ནོ།

དེ་ལྟར་ཕྱི་དགའི་གཏུང་རབས་དང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་
 གི་ཆུ་མཐར་མདྲར་བཟུམ་སྤྱིམ་པ་འདི་རིམ་རྒྱུད་དཀོན་སྤྱོད་
 ཆེ་པ་ཞིན་པ་ཆེད་འབར་རྩ་མེ་རིག་འཛིན་ཀྱིས་བཅུམ་པའི་ཆོག་པ་
 བཅད་མ་ཆུ་བར་བཟུང་། གཞན་ཡིག་ཆ་ཆད་ལྷན་ཀྱིས་ཁ་

བཟུང་ལྷལ་ཡིན་པ། སྤྱར་ཡང་ཆ་བའི་གཏུང་རབས་དང་རྒྱལ་
 རབས། ཁྱི་རབས་བཅས་གཉིག་པའི་ཆེད་མཆོན་ཐོ་ཅམ་
 བཞིན་པ་ལ།

ཆ་བའི་གཏུང་རབས་ཆོག་པ་མགར་སྤྱོད་བཅོན་ནས་
 བཟུང་། དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་
 བཟུང་། དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་གསུམ་པ་ལྟ་གཅིག་སྤམ་
 ལྷ། དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་བཞི་པ་ཁྱི་བཟང་ཏུ་མ་བྱ། དེའི་
 སྤམ་གཏུང་རབས་ལྔ་པ་མགར་མཆོད་ཆེ་བ་དཔལ། དེའི་སྤམ་
 གཏུང་རབས་རྒྱག་པ་ལྟ་ཆེ་བུ་མས་པ་དཔལ། དེའི་སྤམ་གཏུང་
 རབས་བརྒྱན་པ་མགར་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་སྤམ་གཏུང་
 རབས་བཟུང་པ་མགར་དཔལ་གྱི་ཕྱར་བྱ། དེའི་སྤམ་གཏུང་
 རབས་དབྱ་པ་མགར་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས། དེའི་སྤམ་
 གཏུང་རབས་བཅུ་པ་མགར་དཔལ་གྱི་ཡི་ཤེས། དེའི་སྤམ་
 གཏུང་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་མགར་དཔལ་གྱི་བྲུ་ཤིས། དེའི་
 སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་མགར་དཔལ་གྱི་སྤྱུ་མ། དེའི་
 སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་མགར་དཔལ་གྱི་བྲུ་ཤིས་སྤྱུ་མ།
 དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་བཞི་པ་མགར་ཡོན་ཏན་སྤྱུ་མ།
 དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་ལྔ་པ་མགར་ཤིས་རབ་སྤྱུ་མ། དེའི་
 སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་རྒྱག་པ་མགར་ཕྱེད་རྒྱབ་སྤྱུ་མ། དེའི་
 སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་བརྒྱན་པ་མགར་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན།
 དེའི་སྤམ་གཏུང་རབས་བཅུ་བཟུང་མགར་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་

མཚན། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་ཀྱི་ལ་མགར་དགོང་
 འདུན་ཀྱི་མཚན། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་ཀྱི་ལ་མགར་
 བྱམས་པ་ཀྱི་མཚན། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་
 མགར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་
 གཅིག་པ་མགར་དཔལ་གྱི་བྱམས་པ་ཀྱི་མཚན། དེའི་ཕྱུ་གདུང་
 རབས་མེད་གཅིག་པ་མགར་དཔལ་གྱི་འདུལ་པ། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་བཞི་པ་མགར་དཔལ་གྱི་གཞུགས་པ། དེའི་
 ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་ལྔ་པ་མགར་དཔལ་གྱི་རྩོམ་པ། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་རྒྱུག་པ་མགར་དཔལ་གྱི་བཞོན་ནམས།
 དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བདུན་པ་མགར་དཔལ་གྱི་ཆེ་མོ།
 དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བརྒྱད་པ་བཞོན་ནམས་འབྱམ་མམ་
 མགར་ཆེན་མོ་ཤེས་བཟང་པོ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་
 དགུ་པ་ཀྱི་ལ་ཀྱི། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་ཕྱུ་ལ་ཆོང་
 དཔོན་ཟུང་བཟང་པོ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་
 ལྱལ་བ་བཟང་པོ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་ལྷན་
 བཞུན་ཟུང་། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་དཀར་ཆེན་
 ལྷན་ཟུང་འདུམ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བཞི་པ་བདེ་ཆེན་
 བཞོན་ནམས་བཟང་པོ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་ལྔ་པ་པ་
 བར་བཟའ་ཤེས་མེད་ལ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་རྒྱལ་པ་ལྱལ་
 མཚན་འདུམ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བདུན་པ་དཔོན་
 ཆེན་མེས། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བརྒྱད་པ་ལྱལ་འཕེལ།

དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་ཀྱི་ལ་ནམ་མཁའ། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་བཞི་པ་བདུན་པ་དཔོན་ཆེན་ལྷན་ཟུང་། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་དཔོན་ཆེན་ལྱལ་འཕེལ། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་ཆོན་ལྷན་ཟུང་ཤེས། དེའི་ཕྱུ་གདུང་
 རབས་མེད་གཅིག་པ་དབང་ཆེན་མགོན་པོ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་
 རབས་མེད་བཞི་པ་ཆོས་རྒྱལ་བཞུན་པ་ཆོང་པོ། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་ལྔ་པ་ཟླ་ཆེན་ལྷན་ཟུང་མཚན། དེའི་ཕྱུ་
 གདུང་རབས་མེད་རྒྱལ་པ་མ་དབང་བདེ་དགའ་བཟང་པོ། དེའི་
 ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བདུན་པ་ཆོང་དབང་རྩོམ་ཤིག་འཛིན།
 དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བརྒྱད་པ་དམ་ཆོག་བཞུན་པ་ཤིན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་འཛིན་ཤིག་གཞུག་པ་
 ཤིན་ཏེ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་བརྒྱུ་པ་མ་རྩེ་ཆེ་མོ།
 ལ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་འཛིགས་མེད་ཆོང་
 དབང་བདུན་འདུལ་རྩོམ། དེའི་ཕྱུ་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་
 པ་ཆོན་ལྷན་ཤིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གར་དབང་རྩོམ་འཕྱུལ་
 མིང་ལྷ་དགའ་ཞེས་པ་ཤི་བར་གདུང་རབས་མེད་གཅིག་པ་མེད་
 མོ། །

ལྱལ་རབས་ཤི། བོག་མར་པོ་མར་བཟུ་ཤིས་མེད་ལོ་རྒྱལ་
 རབས་དང་མོར་བཟང་། གཅིག་པ་རྒྱལ་མཚན་འདུམ།
 གཅིག་པ་དཔོན་ཆེན་ལྷན་ཟུང་། བཞི་པ་ལྱལ་འཕེལ། ལྔ་པ་
 ཟླ་ཆེན་ལྷན་དགའ་རིན་ཆེན། རྒྱལ་པ་དཔོན་ཆེན་ལྷན་ཟུང་།

བདུན་པ་སྐྱེ་ཆེན་བྱམས་པ་ཕྱན་ཆོགས། བདུན་པ་སྐྱེ་ཆེན་ཀྱན་
 དགའ་ཕྱན་ཆོགས། དགའ་པ་སྐྱེ་ཆེན་ཆེ་མཆོག བདུ་པ་ཁྱི་
 ཆེན་སངས་རྒྱལ་བལྟན་པ། བདུ་གཉིས་པ་ཁྱི་ཆེན་སྐྱེ་ཆེན་པ་
 བྱམས་ཕྱན་ཆོགས། བདུ་གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱལ་བལྟན་པ་ཆོ་རིང་།
 བདུ་གཉིས་པ་ཁྱི་ཆེན་སྐྱེ་ཆེན་ཕྱན་ཆོགས་བལྟན་པ། བདུ་བཞི་
 པ་སྐྱེ་ཆེན་སྐྱེ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ། བཅོ་ལྔ་པ་ཆེ་བདུན་དབྱངས་ཅན་
 སྒྲིལ་མ། བདུ་རྒྱལ་པ་སངས་དབང་བདེ་དགའ་བཟང་པོ། བདུ་
 བདུན་པ་ཆེ་ཆེ་ཆོ་རྒྱུ་མོ། བཅོ་བདུན་པ་ཆོ་རྒྱུ་མོ་རྩེ་
 རིག་འཛིན། བདུ་དབྱེ་པ་དམ་ཆོག་བཟན་པའི་རྩེ་རྩེ། ཉེ་ཕྱི་
 པ་འཆི་མེད་ཉག་པའི་རྩེ་རྩེ། ཉེར་གཉིས་པ་རྩེ་ཆེ་མེད་མེད་གི
 ཉེར་གཉིས་པ་ཕྱ་ཕྱེས་ཆོ་རྒྱུ་མོ་བདུན་འདུལ། ཉེར་གཉིས་པ་

འཇམ་དབྱངས་དཔལ་མོ་བཅས་རྒྱལ་རབས་ཉེར་གཉིས་མོ། །
 ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་ཁྱི་རབས་མོ། དང་པོ་སྐྱེ་ཆེན་བྱམས་པ་
 ཕྱན་ཆོགས། གཉིས་པ་ཁྱི་ཆེན་ཀྱན་དགའ་ཕྱན་ཆོགས།
 གཉིས་པ་སྐྱེ་ཆེན་ཆེ་མཆོག བཞི་པ་ཁྱི་ཆེན་སངས་རྒྱལ་བལྟན་
 པ། ལྔ་པ་ཁྱི་ཆེན་སྐྱེ་ཆེན་པ་ཆོ་རིང་དམ་པ་ཕྱན་ཆོགས། རྒྱལ་པ་
 ཆོས་རྒྱལ་བལྟན་པ་ཆོ་རིང་། བདུན་པ་ཁྱི་ཆེན་སྐྱེ་ཆེན་ཕྱན་
 ཆོགས་བལྟན་པ། བདུན་པ་སྐྱེ་ཆེན་སྐྱེ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ། དབྱེ་པ་
 སངས་དབང་བདེ་དགའ་བཟང་པོ། བདུ་བཅོ་དབྱངས་ཅན་རྩེ་
 རིག་འཛིན། བདུ་གཉིས་པ་དམ་ཆོག་བཟན་པའི་རྩེ་རྩེ། བདུ་
 གཉིས་པ་འཆི་མེད་ཉག་པའི་རྩེ་རྩེ། བདུ་གཉིས་པ་རྩེ་ཆེ་མེད་

བ། བདུ་བཞི་པ་ཕྱ་ཕྱེས་ཆོ་རྒྱུ་མོ་བདུན་འདུལ་བཅས་ཁྱི་
 རབས་བདུ་བཞི་མེད་མོ། །

དེ་དག་ལས་པོ་ཐར་པ་ཁྱི་ཆེན་མེད་མེད་སྐབས་ལྟེ་དག་
 ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་དབྱེ་པ་ཕྱེས། སྐྱེ་ཆེན་བྱམས་པ་ཕྱན་ཆོགས་སྐབས་
 ཆཔ་ཁྱི་དབྱེ་དབྱེ་འཇམ་དབྱངས་ཅན་ལྟེ་ཆོས་རྒྱལ་བལྟན་པ་ཆོ་
 རིང་གིས་འཛིན་ཁྱི་དེ་ཁྱེས་པའི་ཕྱེས་ཁབ་བཞེད་ས། ཁྱི་
 ཆེན་ཕྱན་ཆོགས་བལྟན་པའི་སྐབས་མངའ་ཐར་དབྱངས་དང་།
 མཉམ་པ་རྒྱུད་བས་ལྟེ་དགའི་རྒྱལ་རབས་ཁྱི་དྲན་ནས་འདི་དག་
 བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་མེད་ཕྱགས་ཅན་ཁྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་

གཉིས་པ། གཉི་རིམ་ཁྱི་དང་ཁྱི་ཁྱི་གཞིལ་དང་།
 ཁྱི་ཁྱི་དབྱེ་རིམ་པ། མེས་ཀྱན་དང་མེས་ཀྱན་པ།
 ནང་སྐྱོན་ཕྱགས་ཅན་འགའ་པོ་
 མཆོག་མོགས་མོ། །

ཁྱི་དང་ཁྱི་ཁྱི་གཉིས་མོ། རིམ་པ་དང་པོ་ལྟེ་དགེ་རྒྱལ་
 པ། རིམ་པ་གཉིས་པ་གཉིས་ཕྱག་ལྟན་རྒྱལ་ཁབ་། རིམ་པ་
 གཉིས་པ་ཐོང་སྒྲིལ་ག རིམ་པ་བཞི་པ་ཁྱི་དང་པའི་སྐབས་དབྱེ་
 མོག་དང་། འཕྱག་སྐལ་དབྱེ་དབྱེ་ཕྱགས། རིམ་པ་ལྟེ་པ་

གཅིག་གི་དང་། འཕྲིག་བྱུང་དུ་དཔོན་སྟོན་གསལ་ཡིན།

དེའི་ཤིང་པ་དང་པོ་ཐེ་དགོང་ཆུལ་པོ་ནི། ལོང་ཆུལ་
མགར་གྱི་གདུང་ཆུང་ཆོན་ས་འཛིན་དགོས། དེ་འང་ཆུལ་ཆེན་
བཙོན་འཁྱུང་མཐའ་དེའི་ལུང་དོན་བཞེན་གདུང་དཔལ་འཛིན་
གདུང་འཛིན་གཅིག་ལུང་མོང་སྟེང་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱིམ་མ་འཛིན་
རབ་ཆུང་ཉེན་ཅན་ཁོ་ནས་མཐའ་དགོས་ཆུ་ལུ་ཆེན་ཆུལ་པ་
ལུན་ཆོག་ས་ནས་བཀའ་བཅད་པ་བཞིན་སྟེ་ལ་འཇགས། དེར་
མངའ་གཞིལ་ཐོ་ལྟར་ལུས་པའི་ལྷ་སྟེ་ཆེན་སྟོན་ལྟ་མཆོད་
མཐའ་ཐེ་དགོང་པ་ཆུན་འཕྲུང་དྲགས་ཆོག་ཏུ་ཅུང་ཆུལ་ཙམ་ཡོད་
པ་དེར་མཆོན་ཅིང་ཆོག་ཆུ་བཟུལ་ཉེ་དོས་བཟུལ་བྱས་པ་འདི་
ལྟར། དེ་ལྟར་ཁམས་གཟུམ་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་ཆེན་པོར་ཆུར་པའི་
ཆོས་ལུང་པ་པོ་ཆུང་ཆོས་པ་དེ་དག་གི་དྲིན་གྱིས་ལྟ་དང་བཅས་
པའི་ཆེ་དུལ་ལུས་པའི་ཆོག་བཟུ་འོས་པའི་བླ་མ། ལྷོ་པ་
གཟུམ་གྱི་འཕྲོར་པ་སྟན་མེད་པ་དང་ལྟན་པ། ཅིས་ཀྱི་ཆུལ་
པའི་ཆུལ་ཆོང་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཆོག་ཡང་དག་པའི་ལྷོ་ནས་མངའ་
གཞིལ་ཏུ་ཐིག་ཏུ་ཐུང་ཡང་ཆོག་ས་མའི་ཏུ་པུ་ཐུ་ཐུ་དྲིན་པ་
མིན་ཏུ་གདུང་དགའ་བ་དང་ག དེ་རྒྱུ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་
བཀའ་ཁྱིམ་མ་ཐོ་ཐེ་བཅོག་ས་པའི་ར་པ་དྲ་ལེགས་པར་འཕྲག་ཆེ།
བཟུང་ནས་ཆུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ལས་བཟོག་པར་བྱ་
པའི་ཁྱིར་དང་། མངས་ཆུས་བཅོམ་ལྟོང་འདས་ཀྱི་བཟུན་པ་
ཡིན་པོ་ཆེད་དུ་འཕང་མངན་པར་འདེགས་པའི་ཁྱིར།

བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཐིན་པ་
སྟུམ་ལྟེད་པའི་རྒྱུ་གཞིར་གྱི་ལུང་པོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་
བཅོག་ས་པ་དཔལ་ཐེད་གེ་ཆུལ་པོ་ཞེས་ཕྱ་བའི་བཟུན་ཁྱིད་ཉི་མ་
ལུང་དུ་འཕྱོལ་བ་ལྟ་བུའི་གདན་སའི་ཁྱི་འཕང་མཆོན་པོ།
ཆོག་ས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དུ་ལཁོར་པའི་ཆུལ་འགས་དང་།
ཐོན་པོ་དང་། མིད་པོ་དང་། ཆེ་བཅན་གྱི་ཆུ་འཁོར་པོ་ལས་ཆེ་
བ་དག་གི་རལ་པའི་དོ་ཁེར་ལུ་པོ་མཆོས་པར་ཆེད་པ་ནོར་བུའི་
ཆུན་དང་བཅས་པས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཟུན་པར་བྱས་པའི་
གནས་གལ་བ་དེར། ལྷོ་པ་ཆོན་སྟེ་མ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཆུལ་
ཀྱི་ཆུ་ཆོས་དམར་པོ། མེན་མོ་ལྷ་ཉིག་གི་དོག་ས་འཛིན་པ་དག་
ཉི་བར་བཞོད་དེ་ཆེ་དཀྱིལ་བདག་པོ་དམ་པ་ཉིད་དུ་དབང་
བཟུང་རོ། དེའང་ཁི་ལུར་ཁྱིལ་མངའ་གཞིལ་པའི་ཆུལ་ནི།
ལྷོ་པ་ཆོན་སྟེ་མ་ཆུ་དཀྱིལ་བདག་པོར་ཆུར་པ་དང་གི་ཁྱིལ་
མཆོད་ཆུར་ཆུར་པ་ཆེ་ཞིང་རིགས་དེར་ལུ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དྲིན་གི་
སྟུམ་སྟོན་ས་ཆུ་མཆོད་དང་། དཔོན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོན་
པོ་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྟུལ་པའི་ཡ་རབས་དམ་པའི་སྟོང་ཆུལ་དང་།
ཆུ་དང་ནད་གི་རིག་པའི་གཏུག་ལག་ཆུ་མཆོད་མངའ་བ་དག་ཅན་
ཉི་ནམ་པ་གཉིས་དང་། མཁའ་དབྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་
པར་ཡངས་པའི་དགེ་ཆུལ་མ་ཆོད་དབང་ལྷ་མ་ཞེས་པ་ཁྱིད་ཆུའི་
ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྟན་པར་ཆུར་གྱུང་ཆུགས་པ་དང་གཡེང་
པ་མ་མཆོས་པར་སྟོ་གཟུམ་ཆུལ་དམ་པ་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་པ།

བདེག་པའི་མཆོག་ལ་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་
 འབུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཕྱག་ཕྱར་
 དུར་མ་རྒྱུར་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྩིས་པ་ཚོན་ཐུ་མ་རྒྱུ་དུས་འོ-
 བདག་པོའི་བཀའ་ལྟར་གྱི་རྩིས་ལུག་ འཕྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྩིས་
 པ་མ་ལུས་པ་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅིང་། གཅིག་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
 འཕྲོ་ལ་ཕྱིན་པ་ཆེ་ལག་ཏུ་ཚོགས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཕྲོ་ལ་ཕྲུག་པ་མ་ཐོང་དག་རང་དབང་དུ་བཟུང་བ་ལ་
 བཞེད་པ་མི་མངའ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་ཆལ་རབ་ཏུ་ཚོགས་པའི་
 འཕྲུལ་ཀྱི་མཐུན་ན་འཛིན་དང་། ཉན་ཚོན་དང་། ལྷ་ལྷར་
 བ་དང་། དུ་གི་བ་དང་། ཆོང་དཔོན་དང་། རྩེད་པོན་ལ་
 མོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་འཕྲོ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་དབང་ཆེ་ཞིང་མ་ཚོ་
 བར་རྒྱར་པ་རྩམས་ཀྱང་ལུས་པའི་ཆེ་ས་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱ་
 ཉན་དང་ལྷ་ན་པའི་ཁྱི་མ་ཚོན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཙུག་གིས་ཉེ་
 བར་བཟུང་ནས་མཐུན་དུ་འཕྲོད་པ་དག་ནི་འདྲི་ལྟ་ཞེ། མཐུན་
 ག་འདྲན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་པོར་རྒྱར་པའི་སྒྲོན་ཆེན་ཆོས་རྒྱུང་
 རྒྱ་ལས་དང་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ལུང་ལྷོ་དྲུག་ལ་གཉམས་པ་ལྟ་
 བཞུན་བཞོད་ན་མས་བཟུང་ཤིས་དང་། རོ་མཆོར་ཆོག་གི་བང་
 མཛོད་འཛིན་པ་དག་སྤྱོད་བཅུན་པ་བཟང་པོ་དང་། རིག་པའི་
 གནས་ཀྱི་བང་མཛོད་འཛིན་པ་རྒྱར་ཡིག་རྩམ་པ་གཉིས། མང་
 ཏུ་ཚོས་པའི་དབང་རྒྱག་དག་སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་། རང་རྩིས་
 ཆོས་དང་མཐུན་པ་དག་སྤྱོད་མཛོད་རྒྱུད་དང་། དྲན་འཛིན་ཀྱི་

མེ་མོང་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དཔོན་པོ་ལྟ་དུ་ཤིས་དང་། བཅུན་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཕྱོ་ཆོ་རིང་དང་།
 བཟུང་བཀུན་ལ་ཚོངས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ལྟ་དུ་རྩམ་དང་། རྒྱ་
 དང་ཐབས་ཀྱི་ཆལ་རབ་ཏུ་ཚོགས་པ་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཏུ་བཟུང་ཤིས་
 དང་། གཙུག་ལག་རྒྱར་གི་མཛོན་པ་རབ་ཏུ་རྩམ་པ་པོ་དུ་ཤིས་
 དང་། རྩེད་པོ་གཉམས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཆོང་དཔོན་འབྲམ་
 རྒྱབས་དང་། རྩེས་རབ་དང་གཟུངས་ཀྱི་མེ་ལྟ་རབ་ཏུ་འབར་
 བ་བཟུང་ཤིས་རྒྱ་མཆོད་དང་། བཅུན་ཅིང་ཐབས་པོ་སྤྱོད་དང་ལྷ་ན་
 པ་ཀྱོག་མ་དང་། རྩམ་པར་དཔོན་པའི་མིག་དཔྲལ་ཤིང་པོར་
 རྒྱར་པ་མ་རྒྱས་ལ་མོགས་པ་ཞེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩིས་དུ་
 མ་ལུ་རྩེད་ལུགས་ཀྱི་བཅུན་བཞོས་ལས། ཆོག་གསལ་སྒྲོ་གི་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས། ལུགས་ཀྱི་བཅུན་བཞོས་དག་ལ་མཁས།
 དང་འཇམ་དཔོན་པར་ཕྱིད་པ་ཞེ། རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་པོའི་འདྲམ་
 རྒྱ་ཞེས་དང་། རིགས་དང་རང་རྩིས་ལོན་ཏན་ལྟ་། བཞེན་
 དང་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞུགས། གཟུགས་བྱང་ཤིན་ཏུ་བཟང་པ་
 སྤྱི། རྒྱལ་པོའི་རྒྱན་མི་ཕྱིན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་རིག་པའི་གཙུག་ལག་མང་པོའི་བཞོད་པར་
 ཕྱ་བ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་ལ་མོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དཔེ་ཀྱི་
 ཆོག་གསལ་བ། བཞོད་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷེད་ལེགས་པ། དཀོས་པའི་
 གཙོ་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེ་དང་གཉན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 གས་པ་དེ་བྲག་ཏུ་ཚོན་ཏུ་ས་པ། འཛིག་ཉེན་ལུགས་ཀྱི་བཅུན་

བཅོས་ཤེས་རབ་ལྷན་བྱ་དང་། སྤྱི་པོ་གསེས་པའི་ཐོག་ལ་བྱ་དང་།
 ཅན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བུ་ཕྱེད་བཅོས་དང་། ཆོག་ལ་སྤྱི་
 བཅད་པ་བརྩུ་བ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆའི་
 ཀའི་ལ་ལོགས་པ་ལྷགས་ཀྱི་བུ་ཕྱེད་བཅོས་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིང་
 རི་དག་གི་རྩེ་ས་མུ་ཕྱིད་པ། ཀའུ་མ་པ་དང་རྩུབ་པའི་ཆོར་མའི་
 མི་དག་ལ་བརྟུལ་ནས། མྱིང་མེ་ཆེན་པོའི་ལེམས་བཞིན་དུ་
 འཇམ་ཞིང་མ་ཉིན་པའི་བད་རྩུབ་དང་ལྷན་པ། བཅམ་པར་བྱ་
 བ་དང་བཅམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་བ་པར་བྱ་བ་
 དང་བུམ་བ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་བ་པར་བྱ་བ་དང་
 བུམ་བ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞིམ་པར་བྱ་བ་དང་
 གཞིམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་བ་པར་བྱ་བ་དང་
 བུམ་བ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་བྱེད་དོར་
 རྩུབ་བཞིན་དུ་ཕྱིད་པ། བདེན་པའི་ལམ་དུ་རྒྱ་ཞིང་བདེན་པའི་
 ཆོག་གསོང་པོར་སྤྱོད། བུམ་བ་ཐམས་ཅད་ལྱང་མཐར་དམ་
 པའི་ཆོས་སྤྱི་འབྱུང་བ་དང་བུམ་བ་པའི་ཞབས་རྟོག་དུ་འབྱུང་བའི་
 ལས་ལ་གཞི་བ། བཅོད་པ་བརྩམས་པ་བཞིན་དུ་བཞིན་འཇུག་
 ཞིང་གཞུགས་བྱུང་ཕྱན་ཕྱུམ་ཆོག་ལ་དང་ལྷན་པས་ཀའི་ཕྱི་
 མཉེས་གཉིན་དམ་པར་སྤྱར་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
 འཁོར་དུ་འོས་པ་རབ་ལ་ཞིང་བཞུན་པ་དང་། བཅོའི་ལས་
 དང་། མཆོན་ཀྱི་ལས་དང་། བཞིན་པ་དག་ལ་ཡང་འདས་
 ཆགས་བཞིན་དུ་མིན་དུ་གྲོམས་པར་བྱལ་པ་ཞི། དེ་ལྟ་བུའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཆེན་པོ་རྩམས་ཀྱིས་
 མཐུན་ཀྱིས་བཞུས་ཏེ་ཀའི་ནས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་གཡང་ཉིད་
 དུ། གཞེར་ཀྱི་རི་དབང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འབྱུང་པ་འམ་ཀ་ན་
 ཀའི་མཆོད་རྫོང་ལ་མར་མའི་འོད་ཀྱིས་ཐོག་པ་སྤྱར་བཞུགས་སྤྱི་
 གསལ་ལོ། ། དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཡར་བྱུངས་པ་བྱེད་ཤེས་ཆོས་ལྷན་
 ཕྱི་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཀུན་དགལ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་
 རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་དཔལ་ལྷན་ལྟོབས་བརྩུ་
 མངའ་བའི་བུམ་བ་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཆེད་པ་དང་། ཆོད་པ་དང་།
 ཆོམ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོན་བཅུ་རྩལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་གཅིང་རྩུབ་པའི་
 གསང་ཐུགས་བྱུབ་པའི་རྩི་ཆོས་བདེན་ཆེན་པོ་རྩམས་དང་ལྷན་
 ཅིག་པས། རྩི་མ་བཅོན་ས་གཞི་རྩོད་པའི་བརྩལ་ཞུགས་བཟུང་
 བའི་སྤྱུ་མ་ཆེན་པོ་གང་དེ། བཟལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ཤི་
 སྤྱིད་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། སྤྱི་གསུང་བུམ་མི་ལྷགས་རྩི་
 ཀའུ་མ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཐབ་མའི་ཉིན་
 འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩམ་པར་དཀར་པའི་འཇིན་ལས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་གང་དེ་རིང་པོའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་སྤྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་
 ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུའི་བྲིམས་ཀྱི་ར་བ་ལ་ཡང་
 དག་པར་གསུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་བ་དུ་མེད་པའི་
 མྱིང་མེད་ཀྱི་ཕྱག་པ་བུན་པོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཆེན་པོ་
 ཉི་མའི་གཉེན་ཀྱི་བུམ་བ་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོས་ཀའི་སྤྱབ་པ་

ལུན་ཏུ་མི་ཉམས་པ་བཤུ་པའི་ལུར་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འདྲེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུགས་ལྷན་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རྗེ་ཡོངས་ལྷན་པའི་གདུགས་དཀར་གཅིག་གི་ཕྱི་པ་རྒྱ་
 ཡངས་པའི་ལྷ་ལ་བམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐུན་ཅན་རྟོགས་ལྡན་བསྐྱེད་
 པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་ལྷན་གསར་པའི་རྩ་ལོ་ཡོངས་ལྷན་ལྷན་པར་བྱ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་གཉིས་ལ་མི་གཞན་པ་སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་མེད་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་
 རོག་ཞན་ལ་མཐོང་པ་མེད་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཐུན་པའི་
 རྒྱུད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཐར་ཆིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞབས་
 བཅན་ཀྱི་ཆོག་མཐར་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བཅུ་མས་མོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཆོག་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་ཀྱི་བཞེད་སྡོམ་
 ཀྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་ལས། ཚུགས་
 བཅུའི་བྱལ་པ་བུན་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མ་ཁྱེས་པ་གཅིག་དུ་བརྒྱུས་པའི་
 རང་གསུགས་ཆེ་བཅུན་སྡོམ་མ་དཀར་མོ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ཡོད་
 ཆོག་ཞམ་པར་དག་པའི་ཆོན་མ། འཆིབས་ག་བུད་ཀྱི་དཔུང་
 གིས་མི་ཁྱེད་པའི་འཆི་བ་མེད་པ་རྟོ་ཆེའི་སྟོག་གི་དེར་གིན་ཏུ་
 བཅན་པར་བཅུགས་མོ། སྤར་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་བཅན་པར་
 རྟེན་པའི་ཆོག་ལ་བྱ་གིས་པའི་ཆས་ཉགས་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 མཐུང་འབྲལ་དང་བཅས་པའི་བྱ་གིས་ཀྱི་ཆོགས་སྤ་བཅན་པ་
 བཞེད་པའི་ཆེད་དུ། ཚུགས་བཅུ་རལ་འབྲམས་ཀྱི་ཞིང་ཐུར་
 ཐུག་པ་མེད་པ་རྟམས་སྤ་བཅུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤུས་དང་སྡོམ་

མཐར་བཅས་པའི་ཆོགས་དང་། གཞན་ལང་འཆི་མེད་ཆེའི་
 དངོས་བྱུབ་བཅུས་པའི་ཆུད་དང་། ལྷ་དང་། དྲར་སྤར་དང་།
 ཐུབ་པ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་ཆོགས་པམས་ཀྱིས་མི་ཁྱེད་པ་
 བས་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་པར་མཛོད་པར་
 བརྟམ་ཏེ། དེ་དག་དང་མཆོག་གི་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 རྟམས་མཐོན་བཞེགས་ཏེ་བྱ་གིས་ཀྱི་ཐུ་དང་རོམ་མེད་ཀྱི་ཐག་
 བམས་ཀྱིས་མི་ཁྱེད་པའི་སྤྱི་མེན་ཏུ་སྤར་པར་འཕྱིན་ཅིང་།
 ཆུའི་མེ་ཏོག་མཐར་པ་དང་། ལྷ་སྤྱི་ག་དང་། ལྷ་ལྷལ་ལ་
 མོགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྟམ་པ་ལྷ་ཆོགས་པ་དག་གིས་མིལ་མ་
 གཏོར་བའི། བསྐྱེད་པ་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆར་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་
 པོ་བཞེད་དུ་བཞུལ་བས། མི་དྲར་མི་མ་ཐོན་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱ་
 མཆོའི་དབང་པོ་ལའི་རྒྱུད་ལྷལ་དུ་སྟོན་ཆད་མཛོང་བ་དང་།
 མཐོས་པ་དང་རྒྱུང་བར་མ་ལྷན་པའི་རོ་མཆོར་ཀྱི་རྟེན་མོ་ཆར་དུ་
 དངར་བ་དག་བསྐྱེད་ནི། དེ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། རྟོ་མཐར་དུ།
 རོར་དང་འདྲང་པ་ཐར་པ་ཆོས། ཞེས་པ་ལྷར་ལྷེ་བཞི་ལྷ།
 དེ་ཡང་ཆོས་ནི་གནས་སྤལས་སྤ་མཛོད་པར་མཛོད་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ཅེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་མོལ་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱལ། རོར་ནི་རིག་ཐེད་མང་དུ་མོས་པ་དང་། ལ་གཞི་དང་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་པ་སྟག་པ་དང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་རིགས་མོ།
 འདྲོད་པ་ནི་ཆུ་དང་མེའི་དབང་པའི་ལྷལ་དུ་རྒྱར་པའི་འདྲོད་
 པའི་ཡོངས་སྟོན་རྟམས་མོ། ཐར་པ་ནི་གཏོན་ཀྱི་བདེ་བ་བྱང་

དེས། བཀའ་ལླང་རྩེ་ལྷོ་པོའི་གཞིར་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 ཅན་པན་དམ་པ་བས་བྱང་རབ་ཏུ་ལྷོ་ཁོང་ནི་མང་ཆེ་བ་གང་
 ཞིག་ དེར་གྱི་རྩམ་བཅོམ་ལྷན་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པའི་བཅེངས་ཀྱི།
 དེ་ནས་བཅམས་ཀྱི་ཡོད་ཆེད་པོར་གཏོགས་པའི་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཆེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་འཁོར་པའི་སྤྱི་འདུ་མཐའ་དག་དང་།
 མི་བདག་གྱི་མི་མེད་དུ་གྱུར་པའི་འཇའ་ལ་དང་གཞིར་ཐམ་
 ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བརྩམས་ཀྱི། གྱིན་ཏུ་བཞིན་བར་བྱས་
 པའི་རྩོ་ནས་བྱང་མཆོངས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ས་ལྷན་གྱི་ལྷུང་པོའི་
 ལོ་ས་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་ས་པར་ཆོད་པོ། ཞིས་གསུངས་པ་
 བཞིན་གྱི་རྩོན་གྱི་མཆོང་ལོ་རྩལ་པར་བྱེད་སྤོལ་དང་། མཉམ་
 ལྷན་མ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྱིས་ལྷུང་ཆོར་གནང་སྤོལ་ཡོད། ཡིད་
 འེར་འཁོར་ནས་དཔལ་ལ་ཁོར་ནས་ཐེབས་པའི་དབྱ་ཆུ་ཁག་
 དང་། ལྷུང་མཐའ་དེ་ཞིག་ས་ལྷོ་འདྲི་ལྷུང་། ལྷུ་མེར་རྒྱང་
 ཆེན་ཞིག་ས་ལྷུང་ལས་གནང་མ་ཁལ་ཡོད། ལྷུང་མ་ལྷུང་དཔལ་
 ལོ་རྩལ་འབྱུང་བ་ཆེད་དང་། མཐའ་ལྷན་ལྷུང་ས་པམ་མ་
 འབྱུང་ཆེད་ལ་མང་། དཔོན་རྒྱུད་ལྷུང་པོ་ཆེད་ལ་མང་།
 མཉམ་ལྷན་བཟུ་མེད་ལ་མང་། ལོ་མེད་ནོར་ལྷུང་ཆེད་ལ་མང་
 ཞིག་ས་ལྷུང་བཞུགས། དཀོན་ལས་བྱང་ཆེ་ས་གནས་ལོ་མེད་
 མཉམ་ལྷན་ཞིག་ས་ལོ་ཆེད་ལྷུང་པོའི་སྤྱོད་ལས་གཞིར་
 ལྷོད་དཀོན།

ལོ་མ་ལ་གཞིས་པ་གཞིར་པའམ་མཉམ་ལྷན་འདོན་གནང་

གཞོན་གསུམ། ལྷག་མཆོད་དམ་གནང་ཆོད་གཅིག་ཏུ་རྩེ་མེར་
 གཞིས་བཅས་ལྷུང་བཞུགས་ཡོད་ལ། དཀོན་ལས་བྱང་ཆེད་ལྷུང་
 མ་ཁག་ལྷུང་ཡང་འདྲེ་ཆོག་ས་དཀོན། དེ་རྩམས་ལོ་མེད་འདེམ་
 པའི་ལྷུང་ལ། གཞིར་བྱས་པའི་ནི། མཉམ་ལྷན་གྱི་ལྷུང་ལྷུང་
 རང་གཞིར་བྱས་ཡོད་པའི་མཉམ་ལྷག་རྩམས་ལས་འདེམ་དཀོན།
 དེའང་གཞིར་ལྷག་ལྷན་ལྷུང་ཁང་ཏུ་དབྱ་ཆུ་ཁག་ལྷུང་དང་།
 མཉམ་ལྷན་ཡོངས་ཆོག་ས་ལྷུང་འཛམས་ཆོག་པོས་ཤོག་འཐོན།
 ལྷན་པོས་ཤོག་གང་མང་སྤྱོད་ཆོག་ལོ་མེད་ལྷན་པོ་མཆོད་ཁང་
 གང་ཏུ་རྩེ་གསུམ་སྤྱིལ་འཐོན་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་ལྷུང་ལྷུང་
 པོས་མཆོད་གནས་སྤྱོད་ལྷུང་ཡིན། ལྷན་ལྷུང་མེད། མཉམ་ལྷན་
 ཁག་རྩམས་ལས་སྤྱོད་ལྷུང་གང་ཆེ་གདམ་ལྷུང་ཡིན། གཞིར་ཆེན་
 ལྷན་གཞོན་གསུམ་ནི་ལྷུང་ལྷུང་གཞིར་མཁན་ཡིན་ལྷུང་ལ།
 གཅི་ཆེར་ཡིད་དུ་ལ་གཞིགས་དཀོན། ལྷག་མཆོད་ལྷུང་
 དཔལ་འབྱུང་ཆོག་གཅི་ཆེན་གཞིགས་དཀོན།

ལོ་མ་ལ་གསུམ་པ། རྩམ་ལྷུང་ཁག་ནི། དཔོན་འགྲོ་བཞི།
 རྩམ་གཞི་ས་གསུམ། རྩམ་གནད་ཆེད་པཞི། འཛམ་ལྷུང་དཔོན་
 མེས། ལྷུང་དཔོན་འགྲོ་གསུམ་བཅས་ཡོད་པམས། དཔོན་
 འགྲོ་བཞི་ནི། ལྷན་ཡིད་ལྷུང་དཔོན། ལྷུང་ལྷུང་དཔོན།
 ལྷུང་འཛོང་པ་དཔོན། ལྷན་ལྷུང་ལྷུང་དཔོན་བཅས་ཡིན།
 དེ་དྲག་ལྷུང་དཔོན་རང་འཇགས་ཡིན་པས་བཞེས་ལྷུང་མེད།

རྩམ་གཞི་ས་གསུམ་ནི། ༡. ལྷུང་ལྷུང་ཆོར་གྱི་རྩམ་དཔོན་

གཞི་གཉེར་ཉིད་འདྲ་ལེ། ༡. ལྷགས་རྩོད་གི་ཚེ་དཔོན་
 གཞིས་གཉེར་ལོང་མཆོད་པ། ༢. མེ་ཤོད་ཚོང་དང་། ༣. གཉེར་
 ལུང་ཚོང་། ༤. འཛིང་ཁོག་ཚོང་གསུམ་ལ་ལྷན་ཤོད་ཤར་ག་
 རྩོགས་ཅེས་མེ་ཤོད་འཛིང་གསུམ་ལྷུ་ཁྲུང་ཚོང་དཔོན་མདུན་མོར་
 རེ་དང་གཞིས་གཉེར་ལེ་ཤོད། ༥. དཔེ་མར་ཤར་རྒྱུད་ཚོང་
 དཔོན་གཞིས་གཉེར། ༦. ཉིད་པོ་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༧.
 རག་ཆབ་ཚོང་དཔོན། ༨. ལྷ་མི་ཚོང་དཔོན། ༩. དཔེ་
 མར་རྒྱུབ་རྒྱུད་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༡༠. ལྷ་ཆོང་ཚོང་དཔོན་རྒྱ་
 མཁར་ཚོང་ཕྱེ་དཔོན་རང་འཇགས། ༡༡. རི་ཐོག་ཚོང་གཞིས་
 གཉེར། ༡༢. མ་རྩོང་གཞིས་གཉེར། ༡༣. ཉ་གཤིས་
 ཚོང་དཔོན། ༡༤. རབ་བརྒན་ཚོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར།
 ༡༥. ལེ་ན་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༡༦. རི་མདའ་ཚོང་གཞིས་
 གཉེར། ༡༧. འབྲི་རྒྱུབ་དཔོན་རྒྱུད་ཚོང་གཞིས་གཉེར།
 ༡༨. འབྲི་ཤར་དཔོན་རྒྱུད་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༡༩. མཁར་
 མདུན་རྒྱུད་ཚོང་དཔོན། ༢༠. མཁར་མདུན་ཤར་རྒྱུད་གཞིས་
 གཉེར། ༢༡. མ་རྩོང་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༢༢. འཛིང་
 མདུན་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༢༣. འདུན་ཆས་ཕྱེ་ཚོང་དཔོན།
 ༢༤. འདུན་ཆེ་བ་དཔོན་དང་། ༢༥. འབྲུ་འཕེ་རྒྱུད་དཔོན།
 ༢༦. འདུན་ཆས་འཛིང་དཔོན་གསུམ་ཕྱེ་དཔོན་རང་འཇགས།
 ༢༧. རྩོགས་ཆེན་འབྲུག་རྒྱུད་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༢༨. ར་བ་
 ཚོང་དཔོན། ༢༩. དཔལ་ལྷན་ཚོང་དཔོན། ༣༠. ཅམ་

མདུན་ཚོང་གཞིས་གཉེར། ༣༡. མ་དམར་ཚོང་གི་དཔོན་ལེར་
 མ་ཚང་རང་འཇགས། ༣༢. འབའ་རྩོང་ཚོང་གཞིས་གཉེར་
 བཅས་ཚོང་དཔོན་རྩམས་མདུན་མོར་དང་། གཞིས་གཉེར་
 རྩམས་ཉིད་འདྲ་ལེ། ཚོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར་རྩམས་ཀྱིས་
 རྒྱུང་ལྷག་ལོགས་མི་རྩེ་རང་གིས་བཤོད་ལྷིག་ཕྱིད་ཆོག་གཉེར་
 རྒྱག་རྒྱན་རྒྱལ་ནས་ལོས་མཐུན་བསྐྱོ་བཞག་མཛད།

ཁྱིམ་ཆུན་ཆེན་བཞི་གྱི། ཨ་འཛི་ཤོག་ཆེན་དང་།
 འབར་རྒྱུང་ཤོག་ཆེན། ལྷ་ཤོད་ཤོག་ཆེན། རག་ཐར་ཤོག་
 ཆེན་བཅས་ཕྱེ་དཔོན་རང་འཇགས་ཡིན།

འབྲུག་རྩོགས་གྱི། ༡. ལྷ་ལྷུ་འབར་རྒྱུང་དང་། ༢.
 འཛི་ཤོག་༡ གྲག་ལྷ། ༣. ལྷུབས་ལྷ། ༤. འབྲུང་བ།
 ༥. མདུན་གཞུང་། ༦. བཟ། ༧. ལྷ་ཆོད། ༨. བདུན་མ།
 ༩. རྩུ། ༡༠. ཐར་ལྷུ། ༡༡. མང་ཀ། ༡༢. རྩ་
 འདུ། ༡༣. འབྲུམ་རྩིང་། ༡༤. ཀ་བཞི། ༡༥. བ་
 རོད། ༡༦. མང་དགེ། ༡༧. འབྲུམ་གསར། ༡༨. དགེ་
 ཅེ་གོང་མ། ༡༩. དགེ་ཅེ་འགབ་མ། ༢༠. དཔོན་ལྷ།
 ༢༡. ཁྱིམ་ཆ་གོང་མ། ༢༢. ཁྱིམ་ཆ་འགབ་མ། ༢༣.
 དཔོན་པོ་ཆ་ཉིད། ༢༤. དཔོན་པོ་ཆ་ལྷུ། ༢༥. དགེ་
 མང། ༢༦. ཁྱིམ་ཆ་གོང་མ། ༢༧. ཁྱིམ་ཆ་འགབ་མ།
 ༢༨. ཨ་རིག་ཆ་བ། ༢༩. འབྲུ་ལྷུང་། ༣༠. འབྲུ་མང་།
 ༣༡. རྒྱག་ཆ། ༣༢. ཨ་བཞི། ༣༣. ལྷ་ཤོག

१५. ལ་ཤུལ། १८. སེར་ཤུལ་དཔོན་པཅས་ཤིང་པོན་རང་
འཇགས་ཡིན།

ཕྱིར་དཔོན་འཛོམས་གསུམ་གྱི། ར་མོང་རྩ་མོག་མོའང་
དང། ཉག་གཤིས་མེ་ཚེ་མང། གོ་འཛོམས་ལ་འབྱུང་མོང་
པཅས་ཤིང་པོན་རང་འཇགས་ཡིན།

ཕྱིར་པ་འཛིན་པ་གྱི། ཞིང་པའི་ས་ཤུལ་དུ་ཤོག་ཁག་མོ་
མའི་ཤོག་དཔོན་ཉ་ཤུལ་གྱི་ས་ཞིང་ཤོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས་
གནས་རྒྱ་ཡིན། ས་གནས་ཁ་ཤས་ལ་འདྲིའི་ཕྱིར་པ་མེད།
འཛོགས་ཤུལ་དུ་བྱུང་བྱེད་ཤོགས་ཡིན།

ཕྱིར་པ་ལྷ་པ་གྱི། ཞིང་པའི་ས་ཤུལ་དུ་གཅོ་ཤོག་དང།
འཛོགས་ཤུལ་དུ་དཔོན་མོགས་ཡིན་ལ། གཅོ་ཤོག་དེ་ལ་པཅས་
གནས་ཞེས་ཀྱང་ཆོ་དེའི་ནང་ཤུལ་མའི་པཅོ་འཛོགས་གང་ཆོ་དེ་
གནས་རྒྱ་དང། གཅོ་ཤོག་ཞེས་རྒྱང་ཤུལ་གྱི་ས་ཞིང་ཤོད་པ་ལས་
མའི་ཤོགས་ཀྱི་དེས་ཕྱིར་པ་མོང་མའི་བཀའ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཆོ་དེ་
རང་ཆོ་བྱུང་དོན་ས།

ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་ལ། ཕྱིར་པ་དང་པོ་རྒྱུལ་པའི་
རིགས་ཀྱི་དང། ཕྱིར་པ་གཉིས་པ་མཐུན་མྱོང་དང་དཔོན་ཁག་གི་
རིགས། ཕྱིར་པ་གསུམ་པ་ཉིད་འབྱུང་རིགས། ཕྱིར་པ་འཛི་
པ་མའི་སྒྲིབ་གསལ་དང་པའི་ར་པའི།

དེ་ལ་ཕྱིར་པ་དང་པོ་རྒྱལ་པའི་རིགས་ནི་མག་ར་གྱི་གདུང་
རྒྱུད་ཁོན་ཡིན།

ཕྱིར་པ་གཉིས་པ་དཔོན་ཁག་དང་མཐུན་མྱོང་རྒྱུ་རྒྱུས་ལས།
དཔོན་ཁག་རྣམས་ནི། མོང་དུ་བྱུང་འཛོན་གྱི་གོ་རིམ་དུ་རྒྱས་
པ་བཞིན་ཡིན་ལ། མཐུན་མྱོང་རྣམས་ཀྱི་མཆོང་མོན། १.
མཐུན་དུས་མགོ་གཉེར་གྱིས། १. མཐུན་མ་ཐུབ་གཉེར་གྱིས།
१. མཐུན་དུན་འཛོར་གཉེར་གྱིས། २. མཐུན་རྒྱ་རྩོ་གཉེར་
གྱིས། ३. མཐུན་གཤིས་དཔོན། ४. མཐུན་དཔོན་མོག་
གཉེར་གྱིས། ५. མཐུན་མོན་ཉ་གཉེར་གྱིས། ६. མཐུན་ཆོ་
མོད་གཉེར་གྱིས། ७. མཐུན་ས་དཀར་གཉེར་གྱིས། १०.
མཐུན་ནིས་མདལ། ११. མཐུན་ལྷགས་ཉ་གཉེར་གྱིས།
१२. མཐུན་ཉོ་ཆོགཉེར་གྱིས། १३. མཐུན་ར་ར་གཉེར་གྱིས།
१४. མཐུན་ལྷག་ར་གཉེར་གྱིས། १५. མཐུན་ལྷ་མ་གཉེར་
གྱིས། १६. མཐུན་ཆོ་མཐ། १७. མཐུན་གནས་ར།
१८. མཐུན་འབྱ་ཆོན། १९. མཐུན་འབྱ་རྒྱང་གཉེར་གྱིས།
२०. མཐུན་ཞིང་མོ། २१. མཐུན་ཐུ་མོགཉེར་གྱིས། २२.
མཐུན་དབྱ་ཅ་གཉེར་གྱིས། २३. མཐུན་ཐེ་འཛོན་གཉེར་གྱིས།
२४. མཐུན་མ་ཐུ། २५. མཐུན་གནས་གཞི་གཉེར་གྱིས།
२६. མཐུན་ཤོག་མ་གཉེར་གྱིས། २७. མཐུན་རྒྱ་མཁར་
གཉེར་གྱིས། २८. མཐུན་ཐུག་མོ། २९. མཐུན་གཅེས་མ་
གཉེར་གྱིས། ३०. མཐུན་ཐུང་ཁང་གཉེར་གྱིས། ३१. མཐུན་ལ་མགོ་གཉེར་གྱིས།
३२. མཐུན་ར་ལ་མཐ། ३३. མཐུན་ར་ལ་རྒྱང་།

१५. मद्रक-सुश्रुत १६. मद्रक-अमर-अर्ध-सप्त-श्लो-
 क-सुश्रुत १७. मद्रक-अमर-अर्ध-के-रुद्र-श्लो-क-सुश्रुत १८. मद्रक-सप्त-श्लो-
 क-सुश्रुत १९. मद्रक-अमर-अर्ध-के-रुद्र-श्लो-क-सुश्रुत २०. मद्रक-
 अ-रु-द्र-श्लो-क-सुश्रुत २१. मद्रक-रु-द्र-श्लो-क-सुश्रुत २२. मद्रक-रु-द्र-
 श्लो-क-सुश्रुत २३. मद्रक-अर्ध-श्लो-क-सुश्रुत २४. मद्रक-अर्ध-श्लो-क-सुश्रुत

१. རྩ་མཉམས་མ་རྩེད་འདུག་གི། २. རྩེད་ལུག་པོ།
 ३. རྩེད་ཐམས་གྲངས། ४. རྩེད་ལུག་ཁང་དཔོན་རྒྱ་ལམ་གྱི་བྱིང་
 རིམ་པའམ་འཕྱིག་རྒྱ་ལམ་པོ་འཕྱིང་ཆོག། ५. རྩེད་པ་འདུ།
 ६. རྩེད་ཐུ་མོ། ७. རྩེད་ཡུལ་གྲུག། ८. རྩེད་ལུག་མེ་ཆེ། ९.
 རྩེད་རྒྱ་མོ། १०. རྩེད་ལེ་མོ། ११. རྩེད་ལེ་མོ། १२. རྩེད་
 མཉམས་ཐང་། १३. རྩེད་ཁོ་རྒྱལ། १४. རྩེད་རྩེད་
 དཀར། १५. རྩེད་མེ་ཆོག། १६. རྩེད་ཐང་དམག་
 १७. རྩེད་ཆུག་ཆེ། १८. རྩེད་མཉམས་ཀྱི། १९. རྩེད་ཐུ་མོ་
 ཆད་པོ་རྒྱ་ལམ་གྱི་བྱིང་། २०. རྩེད་ཐུ་མོ་གྲུག། २१. རྩེད་
 ཡུལ་། २२. རྩེད་འདུ་ཆེད། २३. རྩེད་དལེ་ལ།
 २४. རྩེད་ཐུ་མོ་དྲུག་། २५. རྩེད་ཡུལ་།
 २६. རྩེད་པའི་དྲུག་། २७. རྩེད་ཡུལ་ཆེད། २८. རྩེད་
 རྩེད་མོ། २९. རྩེད་ཐུ་མོ་དྲུག་། ३०. རྩེད་འེར་མ་འདི་གྲུག་
 དམར་དཔོན་རྒྱ་ལམ་པོ་འཕྱིང་ཆོག། ३१. རྩེད་ལུག་མོ། ३२. རྩེད་
 མོ་འདུ། ३३. རྩེད་ཐུ་མོ། ३४. རྩེད་ཐུ་མོ་གྲུག་མོ། ३५.

རྩོམ་གྱི་ཚིག་ ༡༤. རྩོམ་གྱི་ཐུག་ ༡༧. རྩོམ་གསལ་དག
 ༡༨. རྩོམ་ཉག་རིང་། ༡༩. རྩོམ་ཐུན་། ༢༠. རྩོམ་ཐུང་།
 ༢༡. རྩོམ་གསལ་དཔོན། ༢༢. རྩོམ་རེ་འཛིན། ༢༣.
 རྩོམ་སྒྲིག་། ༢༤. རྩོམ་བར་མ། ༢༥. རྩོམ་གྲུ་ཚིག་ ༢༦.
 རྩོམ་གཉལ་ཚིག་ ༢༧. རྩོམ་ཐུ་སྒྲིག་ ༢༨. རྩོམ་ག་མཚན་
 ༢༩. རྩོམ་རྩོམ་གྲུག་ ༣༠. རྩོམ་རྩི་མོ་ ༣༡. རྩོམ་རྩི་མོ་
 ༣༢. རྩོམ་བྲག་ནག་ ༣༣. རྩོམ་རག་ལྷན་། ༣༤. རྩོམ་
 འཕྱི་གྲུག་ ༣༥. རྩོམ་རྩི་གོ་ ༣༦. རྩོམ་འཕྲིན་། ༣༧.
 རྩོམ་ལན་བྲ། ༣༨. རྩོམ་འཕྲིན་། ༣༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་
 ༤༠. རྩོམ་ལུང་ལ། ༤༡. རྩོམ་ལ་ཐུག་། ༤༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་
 ༤༣. རྩོམ་ལ་ཐུག་ལ། ༤༤. རྩོམ་ལུང་ལ་འཕྲིན་ལུང་ལ་ཐུ་
 རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ་ཐུག་ལ། ༤༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ་ཐུ་ལ། ༤༦.
 རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༤༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༤༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༤༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༡. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༥༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༣. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༤. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༥༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༦. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༥༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༥༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༦༡. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༣. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༦༤. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༦. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༦༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༦༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༧༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༡. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༧༣. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༤. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༧༦. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༧༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༧༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༡. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༨༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༣. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༤. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༨༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༦. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༨༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༨༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༩༡. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༢. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༣. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༩༤. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༥. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༦. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༩༧. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༨. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ། ༩༩. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།
 ༡༠༠. རྩོམ་ལ་ཐུ་ལ།

ཅུ་ཤེ། མི་ཤེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་ཤེ་ལ་དཀོན་ཆེ་ལག་གི་མཆོད་
གཉིས་དང་ཁོལ་པ་འདོར་ཆེན་ཡོད། མི་ཤེ་ལག་ཁྱེད་ཤེ་ཁྱེ་
པ་དང་། དཔོན་ལག་ན་མས་ཀྱི་ཆེན་དུང་དང་ཁོལ་པ་ལྟ་
རིགས་གཉིས་ཡོད། གཞུང་ཤེ་ཁྱེ་ལ་པ་ལ་ཆ་རྒྱུས་དང་། ཁལ་
རྒྱུས། རང་རྒྱུས་དེ་རིགས་གསུམ་ཡོད། དེ་འདྲ་རྒྱུས་ཡོད་
མཁན་ན་ས་ཏུ་ལག་ན་ཁྱེ་ལ་དཀོས་པ་དང་། ཁལ་རྒྱུས་ཡོད་
མཁན་ཀྱིས་ཏུ་ལག་མཛོ་ལལ། རང་རྒྱུས་ཡོད་མཁན་ཀྱིས་ཏུ་
ལག་མི་རྒྱུང་གི་ཁྱེ་ལ་ཆོད་དཀོས།

དེ་ལྟར་མི་མེར་ཀྱིས་ཆོད་འདྲའི་རིགས་རྒྱུད་ལ་བཞེས་ལུང་
ཆེད་དཀོས་ལ། ཆོར་འདྲམ་མཉུན་ཆོར་ལ་ལུས་ཁལ་དང་
བཞེ་འཛོག་ཆེད་དཀོས། མཉུན་ཆོར་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཀྱིས་རྒྱུད་
ལ་ལུས་ཁལ་དང་བཞེ་འཛོག་ཆེད་དཀོས། མཉུན་ཆོར་དང་
ཆོར་འདྲ་ཁག་གིས་རང་རང་གི་ལུས་ཤོག་དེའི་འཛོད་དཔོན་ཡང་
ལལ་ཆེར་ཆེད་ཆོག་འདུག་གོ།

མི་དཔེ་མི་མང་ལ་ཁོངས་ཀྱི་མི་མང་དུང་དང་མི་གྲངས་རྒྱ་
བསྐྱེད་ཆེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱུས་ཀྱི། མཉུན་ཆོད་པོ་རྒྱུས་ཆེད་པ་དང་གསལ་
ཆེད་མ་མཉུན་ལྟར། བོ་མར་པ་ལྟ་ཤེ་མེར་གཉིས་སྐབས་མེལ་
རྒྱུད་ལུལ་ཤེ་མར་འདྲ་པར་བརྒྱུད་པ་ན་ས་རིམ་བཞིན། ལྷ་ཆེན་
བུ་མས་པ་ལུན་ཆོག་ས་སྐབས་ཆོད་ཆོད་བརྒྱུད་ཅལ་ཡོད། ཁྱི་
ཆེན་ལུན་ཆོག་ས་པ་ཆུང་པའི་སྐབས་ཆོད་ཆོད་ཆེན་ལུ་དང་།
དཔོན་རྒྱུད་མང་པོ། འཛོག་ཤེ་ཁྱི་ལག་གསུམ་དུ་ལངས་པ་ཡོད་

ཅེས་ཀྱི་པ་ལུས་གསུངས། སྐབས་དེ་ནས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆེད་མ་
བཟང་ཡང་ཆོད་ཁག་བཞོན་ལུགས་ལ་འཕོ་འཕྱར་བྱེད་པས་དར་
ཁལ་ཆེད་པའི་སྐབས། ཆེད་འཛོག་ལུལ་དུ་ཆོད་ཆོད་བརྒྱུན་
ཆུད་ན་དུ་དང་། མེས་དུང་མང་སྐབས་བརྒྱན་ཁྱི་བརྒྱན་ཆོད་
ཡོད་པར་བཤད། དུད་ལག་དེ་ལ་ཆ་རྒྱུས་མི་གྲངས་བཞི་དེ་
བཞི་ས་ན་མི་གྲངས་རྒྱུས་འབྲས་ཆུག་ཅལ་ཀྱིས་ལུ་ཡོད་དཀོས་པ་
ཆོད་ཆོས་ཡིན། དེར་སྐབས་མི་གྲངས་དང་ཀྱིས་ལུ་མི་གྲངས་ཀྱི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་བཟག་ན་དོ་མ་རྒྱུས་པ་ལ་དུ་རྒྱུད་ན་འདྲ་
དེར་སྐབས་ལུལ་ཤེ་མ་ཆགས་པའི་སར་ལྟ་ཤེ་ལྟ་ལ་ཤེ་ཆགས་ལུལ་
ཡོད་པ་དང་། ཤེ་དཀོའི་མི་ཆོག་གཉིས་གསུམ་ཆུན་དམག་
འབྲུགས་དང་ལུལ་ལུར་སོང་བ་མང་དུ་ཡོད་འདྲུག་པས་ཆ་མཛོད་
མ་དེ་བཙུན་ཆུན་མ་ཆོད་ཆོད་མཆོད་ཆུང་ལྟ་ཤེ་མི་གྲངས་མང་ཁ་
མཆོད་གཙོད་མཁས་མི་འདུག་གོ།

དེ་ལྟར་ཤོར་དུ་ཆོས་བཞི་གཉི་ཟི་ཆུ་ཀྱི་ཟི་མ་པ་ས་ཉིས་བཞི་
ནང་ཆོད་ལུགས་ཆུན་འགའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་ཟུང་བཟང་ན། ཁྱི་
ཆེན་ལུ་མ་ལུ་མས་པ་ལུན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐབས་ཤོར་དུ་ཆོས་བཞི་ཆོས་
ཆོད་ཀྱི་དུང་ལུལ་མཆོད་དེ་ཉི་ཆུལ་ཁབ་འདྲི་ཆེད་ཀྱི་པ་ཆུན་
འགོ་དང་ཁྱི་ལ་ཆོག་མཁའ་བར་གསུམ་དུ་ལྟ་ཆེན་ལས་ཀྱང་
འདྲི་ཉི་ཆུ་ཁྱི་ཉི་ཆུ་ལ་ཆུར་རྒྱུང་ལ། འདྲི་ཉི་ཆུ་ཆོད་ཆུན་ལ་ལྟ་
ཆེན་ལ་ཆུས་ཆེན་ཀྱི་གང་པ་དེ་ཆོན་མ་ལུང་པ་དེ་ལས་དུ་ཉི་
གསར་དུ་ལྟར་ལང་གོས་ཡོད། ཆེད་ལ་ནང་ཆོག་གི་ཁལ་ས་ཀྱི་ཉི་

ཆོ་འོ་ད་མ་ད་ད་ཀྱི་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ར་མ་ལྷི་མའི་ཆོས་གཅིག
 མ་འབྲུག་ན་མི་མཁ་པམ། རིང་རྒྱ་གལ་ཆེན་ལྷུང་ན་མ་
 གནོག་པས་ལ་འདྲི་རྟོག་པ་མ་ལྷིང་གཞུང་པ་ནས་ལྷ་འབྲོང་མགོར་
 ཆོ་མཆོམས་རྩོམ་ཅད་འབྲུག་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་པུགས་དུས། ལྷ་
 འབྲོང་ཆོ་འབྲུག་གིས་དུག་ལ་ཆོག་རྒྱུ་ལྷུང་པ་ལྷ་ཆོམ་གལ་པར་
 མི་རྩལ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆོམ་ཅིང་། མ་ཉིང་ལྷུང་མང་པོར་
 མོང་མཆོམས་ལྷུང་རས་གཅིགས་ལྷིས་མཛོད་ལས་གཅིགས་
 མཆོད་པ་ཆོག་པ་མེད་ཀྱི་ལྷུག་པ་པ་ཆོས་ནས་འདས་དུས་འཇམ་
 འདྲིང་དང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་འབབ་པ་ཆོག་པ་མི་རྟོང་ཆོས་ལའང་
 རྟོང་མེར་པའི་དཔེ་བཞིན་རྒྱུང་། འདྲིང་ལྷུང་འདིའི་མི་རྒྱུང་དེར་
 སང་ལྷག་པ་ཆེན་མེད། རིང་དང་མཉམ་ལྷུང་གཉིད་པ་ཆོ་འོ་ད་མ་ད་
 ཡང་དཔལ་མཆོང་པ་འབྲུག་ཀྱི་རྩོ་རྩིས་ལྷིས་གཞན་མེ་ཆོམས་ཅད་
 ལྷི་གཞུང་པ་རང་ལྷུག་ལྷུང་ལྷུག་པ་ལ་ལྷ་ཆོམས་མཁལ་ཤིང་།
 འདྲི་ཆོག་གུ་ལྷི་པ་རྒྱུང་འཛིན་ཆོས་རྩལ་ལྷིས་འདྲན་ལ་པེ་ལི་ལས་
 པར་པ་རྩལ་གསལ་པའི་ཆོས་ལྷི་ལྷུག་ལྷུང་མོང་དུས་རྩལ་པོ་རྩལ་ས་
 མཉིས་ནས་ལྷུས་མཛོད་མང་གི་ཆོ་པོ་གནད་པས་ལྷུ་ཆེན་འདིས་
 རིང་མཆོང་འཛོམ་ལྷིས་ཆེ་ལོན་པས་ལྷུ་པའི་ཉི་རྩལ་ལྷི་གཉིས་
 རས་ཅི་གནད་མེར་པས་གནོག་པས་ཆོ་པོ་ཅི་པར་གསལ་མེར་རྩིས་
 མེད་པས་རིང་ལྷིས་རང་ལྷུ་པོ་རོ་ས་རྩི་པདག་ལྷི་མི་འདྲན་
 ལས་པས། རི་པེད་ན་གསུང་པས་ནས་པེ་ལེ་ལྷུག་རང་ལྷུ་པ་ལྷུ་
 རྩོར་འོ་མཛོ་རྟོ་ལྷིས་གསུང་པས་ནས་ཡིད་ལྷུང་ལྷིགས་མ་ཆོག་པས་

[illegible]

གཉིས་ཕྱུང་པ་ལྟ་བུ་དེ་མཁས་པ་ཚུན་པམར་གསུམ་གྱིས་རུན་མིན་
 བཟུང་ཞིང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱ་ལ་མ་འགྲིག་པ་པའི་
 ཁ་མཚུངས་གསལ་འདིས་ཆོག་གསུམ་བཞི་ཚེ་མ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་ནས་
 དག་ཟུན་གཉིས་གསུམ་འཚལ་བར་བྱུང་ཅིང་། བྱིས་གཉིས་
 གན་འདི་དགུང་ལོ་བཞེས་ཟུང་པ་ཤིག་ལྟ་བུ་དེ་དག་དང་མིང་ཆོང་
 གཉིས་ཁ་མཚུངས་དེ་ཞིག་ཕྱུང་པ་། འདི་གཉིས་མུར་པ་བྱ་བ་
 རྒྱུར་ཡོད་ཀྱིས་གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་ཉི་མ་པོ་ལྟ་ལ་གཏམ་ཡང་
 མ་འགྲིག་ནས་འཁྲུག་པ་པའི་ཆ་གཞན་ཕྱུང་ཆོག་གཉིས་གན་
 འདི་ལྟ་ནས་ཉི་དགེ་ལ་དག་བྱས་པ་ཡང་མ་ཆོང་། གཉིས་
 བྱས་པ་མུར་མ་ཆོང་། ལས་དབང་ཚན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མིན་པས་
 རྒྱུར་དང་ཆོང་པ་མཁུ་གསལ་འདི་རྒྱུར་བྱ་ཆུང་གིན། ལས་པའི་
 རྒྱས་ལ་འདི་རྒྱུར་བྱ་ཡོད་ཆུང་གིན་པས་ཆོང་དང་རྒྱས་རྒྱུར་འཕེན་
 ལ་བཞག་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག་པ་ཆོང་དེ་ཅི་ལས་གཞན་མེད་
 རྒྱལ་གསུང་ལ་པས་མིང་ཆོང་གིས་ལགས་མོ་ལྟ་བུ་མཐོང་པ་གཞུང་
 མིན་མེད་པ་རྒྱུར་པ་ཆོག་པ་ཆོང་གིས་མི་ཡང་པས་ཉིད། མཁས་
 གསུམ་མཐོང་ཉི་མུར་རྒྱུར་གྱི་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཆོང་
 འདིས་དབང་བྱ་བ་རུས་ཉི་ལྟོ་ཞིག་མཁས་པ་མཐོང་ཆོང་ཞབས་གད་
 མོག་པས་བདག་འཛིན་མཛོད་པས་བྱིས་ལྟ་མོག་ཆོང་གྱི་ཁ་ན་
 གད་མོག་པ་ལ་འཇགས་པ་འདི་ཡིན། ཆོང་དང་མཐོན་གྱི་བྱ་
 གད་མོག་གཉིས་པ་ཆོང་རྒྱུམ་ཉི་དཔལ་མཛོངས་འབྲུག་གི་རྩོ་
 གྱིས་གད་ལ་ཡང་གད་མོག་མི་རྒྱུད་ཆོན་མ་ནས་མཁས་གྱི་ལྟ་བུ་མིན་

བཟུན་མིན་འདི་ཉིད་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་ནང་ཆོག་པ་ལ་བྱག་མ་རྩོ་ཁོས་པ་
 ཕྱུར་ཞིང་། དང་རྒྱུམ་མཆོ་ཆོན་རྒྱལ་པོས་ལྟ་ལ་འབྲུག་
 རྒྱུམ་ལག་མེར་པ་དཔལ་གྱི་དྲ་རྒྱུམ་མིང་ཞ་ལའི་རྒྱུ་དང་
 ཟུགས་པ་དེ་ལ་དཀོངས་མོག་ཅིག་ཕྱུང་ཉི་མོག་དམག་ཆོང་གཅིག་
 འོང་ནས་མཐོ་གཡོགས་གྱིས་མེད་ཐལ་པས་མ་ནས། ཇོ་
 གད་ན། ཆོ་ལ། ཆོ་འཕྱོག་ཕྱུར་རྒྱུར་བཅས་གྱི་མི་ནས་
 བཟུན་ནས་མོག་དོ་མི་དཔྱད་མཁན་ཞིག་གིས་བཟུན་ཆོ་
 དཔལ་གྱི་དྲ་མེད་ཁ་ཆེ་བཅོད་ནས་མ་གད་ཡང་འབྲུག་རྒྱུམ་
 ཡག་ལྟ་བུ་བཟུང་བྱུང་པའི་མཆོད་ཉིད་ཆོང་པ་བཟུང་མོག་ཆོང་
 རྒྱུམ་དང་མིང་མིང་ཆོན་ཡོད་གཉིས་མགཏོག་མིང་འབྲུག་པས་
 བཟུང་ཉིག་དཀོན་ཞེས་རྒྱས་པ་བཞིན་ལག་ཞབས་ལྟ་རྒྱུར་པས་
 དོད་མོག་གཉིས་ལ་གཞག་པ་རྒྱུར། དེ་ཆེས་རྒྱ་མ་པ་ཆོང་།
 དམས་ལུན་ཆོག་མཁས་གྱི་རྒྱ་ཆོད་མཁུག་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བ་རྒྱུན་པ་
 ཆོ་དེར་གྱི་རྒྱ་དེར་ལ་གད་མོག་ཞང་རྒྱུམ་གྱི་བྱ་གཉིས་ཆོང་
 གཟུངས་རྒྱལ། ཆོས་རྒྱུར་རྩོ་གྲུ་དགེ་རབ་འཕྲུག་མ།
 གཉིས་པ་ལུན་དགའ་མོག་པ་ཕྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་གད་
 མོག་གཟུངས་རྒྱལ་ནི་རྒྱ་དང་མོག་པ། དོད་དཔལ་གཙང་།
 མོག་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྩོ་ཐལ་དུག་པ་གཏམ་མིང་ལ་ཆོག་གསུམ་
 གྱིས་ལན་བྱུང་མཁུན་ཕྱུང་པས་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་ཉི་རྒྱུར་གཞག་
 པས། བཟུན་མིན་འདི་ཆོན་མོག་དཔེ་དུས་ལས་རྒྱ་ཆོ་རྒྱུར་
 རིང་། ལྟ་ནག་གོང་མའི་བཞུང་དཔས་ཁ་ཅིུ་ཏ་མི་ལ་མ་

མཆོམས་རང་གིས་གང་བམམ་ཐོག་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་
 འབྱུར་བ་མེད་པར་བཅད་པ་འདི་རྣམས་གཉེར་ཆེན་འདི་རྒྱུ་ཆེ་
 བར་བྱུང་བའི་མེ་རྩེ་མཁོ་ག་ནམ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ནས་
 གྱིད་པའི་བྱུང་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། གཉེར་ཆེན་ཆོས་རྒྱུད་སྤྱོད་ས་
 བྱུང་བ་པ་མེ་རྩེ་ག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་བྱུང་གཙོ་ཆེན་ཆོན་གྱི་
 ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམས་ལྟར་གྱི་ཐམས་གྱི་ཁོག་ཤིང་ལ་ཆོངས་
 པའི་མིག་ཤིང་ལྟར་དུ་བྱུང་པས་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཆོད་ལྷལ་རྩ་
 བྱུང་ཅིང་ཀྱི་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱུ་ལ་དམ་པ་བསྐྱེད་ཆག་མེད་དེ་གསལ་པར།
 ལྱིས་ཀྱི་མེ་པ་ལྷན་རྩེ་ཆེ་ནལ་འབྱུར་མའི་ཀྱི་ནང་གི་ཉམས་མེན་
 གཙོ་མོར་བཞུགས་པས། འབྱུང་བྱུངས་གང་མེད་མེད་པར་གཉི་
 རོ་ནག་པོ་ལ་ཀྱི་འབྲས་དཀར་པོའི་མཁའ་རྒྱུད་མའི་ཀྱི་མོག་ས་
 ལྱིས་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མངའ་བ་བྱུང་མིང། ལྱིས་
 དཔའ་བུན་པ་ཀྱི་རྒྱུ་འོག་པོའི་མཆོད་གནས་ལྱུ་ལྱམ་པ་ཡིན་
 ཅིང། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉེར་ཆེན་དཀོར་བའི་པའི་ལྷག་པ་ཉི་ཤུ་པ་
 འབྲུག་གི་ཉི་ཤུ་པ་མངའ་བའི་ཤྱོ། གཞིན་རྒྱ་གཞིར་རྒྱ་གཉི་
 ཅལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པས་རང་གཞན་གྱི་ཤྱོ་ཆེན་ལྱམ་བྱུང་
 འདིའི་ཆོག་དོན་གྱི་མཐའ་མི་ཆོད་པའི་རྩེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ལྟེ་
 རྒྱུ་གྱི་ཆེན་པོ་མཆོད་ནམས་བྱུན་ཆོག་ས་ལ་གང་མོག་ལྷ་ལ་ཆེད་
 རང་གིས་འཕེར་ལྷག་ལ་འདི་ལ་བདག་ཀྱིན་ཞིག་མཆོད་དང།
 འདིའི་ཆེ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དུ་ལ་མན་པ་ཞིག་པོར་བ་ལུང་བརྟན་
 དང་འདྲ་བ། ལྱིས་ཆོས་རྒྱལ་བརྟན་པ་ཆེ་རིང་གི་སྤྱུལ་ལྱུ་

ཉོར་མ་བྱུར་མོག་ལ་དག་མོ་ཆམས་ལ་མ་བའི་དུས། མཆོ་རྒྱན་
 པོ་བྱུན་ཆད་བྱུན་ག་པོ་ཡན་ཆད། བོད་བར་ལམ་འདིར་དག་
 བརྟལ་ལྷག་ལ། གནང་སྐྱེད་ས་ལྷག་ལ། ས་འབྱུར་ལྷག་ལ།
 མཐའ་གཞི་མཐུད་ཀྱི་ར་ལམ་གཉོད་ལྷག་ས་ཡན་ཆད། མི་དེ་
 ལྱིས་རིང་ལ་དེ་བྱུང་གིས་མིར་བམས་མ་ཆད་པའི་ལམ་ག་ལ་གྱུང་
 གནས་ཀྱི་མིད་པའི་རྟེན་མཁར་ཆོག་ས་པ་བྱུང། དེ་རྟེན་གང་
 ཐོག་གཉེར་ཆེན་བཞོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་དགེ་རབ་པོ་རྒྱལ།
 ལྷག་མཆོད་བྱུང་བཟླ་ཤིས། གཉེར་པ་དར་རྒྱས། ལྷ་བྱུ་ཆེ་
 རིང། ལྷག་སར་བརྟན་པ་བཟང་པོ། ལ་སྤྱང་མོག་ས་མལ་
 ཆེར་དུ་མཉམ་དང། ཀྱི་ཆེན་རྒྱ་ལྱིས་རྒྱ་མཆོད་ཆོད་པ་གཉེར་
 ཆེན་རྒྱ་ག་པོ་བྱུ་དོན་འབྱུང། མིད་བྱུང་དཔོན་མ་དཀར་དང།
 ལྱིས་ལྱ་མཁར་མཆོད་བཞོད་ནམས་ལྷ་མོག་ས་བཞོས་བྱུང་ཀྱི་མ་
 འདི་གཉིས་ལྷན་རིང་མ་ལྷག་ས་ཤིང། དེ་རྟེན་གང་ཐོག་གཉེར་
 ཆེན་ནོར་བྱུ་དག་འདུལ་དང། དགེ་རབ་མགོན་པོ་ཆེ་རིང།
 ལྱུང་པོན་བྱུ་ཆེ་རིང། ལྱིས་ལྷ་ཉམ་ཆོད་སྐབས་ལྷ་གོད་པ་རྩ་
 ལས་བྱུང་མོག་ས་ཐམས་ཅད་བྱུང། མ་སྤྱར་ལྱའི་བརྟན་བཙོས་
 ལས། ཆོག་གསལ་རྒྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལྱམ་ཆོག་ལ། ལྷག་ས་ཀྱི་བརྟན་
 བཙོས་དག་ལ་མཁལ། རང་འཆམ་དཔོན་པ་ལྟེད་པ་དེར།
 ལྱིས་པའི་རྒྱུན་པ་དེ་འདྲས་བྱེད། ཅེས་བཞུར་ལྷག་ས་ཀྱི་བརྟན་
 བཙོས་རྣམས་ལ་ཁི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡར་བམ་དཔའ་མཆོངས་
 འབྱུལ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱོ་རྩེས་ལྷན་ལྱམ་ཆོག་ས་པ་གཉིས་བྱུང་རོ།

ཏུ་མ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཐར་སྐབས་ལྷ་སྐྱུ་མ་པ་བཞིན་ཆབ་མིན་
 ཀྱི་བྱ་བ་གཅི་ཆེན་གནང་། སྐབས་དེར་མིང་དཔོན་ལ་ལྷགས་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་སྤོམ་ལྷགས་མཐུན་མེད་ལྷ་བས་འབངས་ཀྱིན་
 མོག་གིས་ལུས་ཤེ་ནང་ཆད་ཁ་འཐོར། ཤེ་ཤོག་དེ་ལ་དཔོན་
 ཆེན་པོ། ལྷ་རྒྱུད་དེ་ལ་ཆོ་མོན་པོ། རི་འབྲུར་དེ་ལ་རྩོད་
 རྒྱུད་དེ་ལ་བཟུང་། ཆོ་ཆེན་གྱིས་ཆོ་རྒྱུད་ལ་བ། ཤེད་ཡོད་
 གྱིས་ཤེད་མེད་བཟུང་བ། རི་ལུས་ཁ་ཆེས་པ་བཞག་དགོས་པ།
 རྒྱ་མེན་གྱིས་དཔུ་ཆེས་མཐོན་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག། རྒྱ་
 ཆེན་བུམས་པ་ལུན་ཆོགས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་དྲང་།
 མངའ་འབངས་བུམས་པས་བཟུངས། ཁ་དྲག་གཉེད་ནས་
 མནན་པའི་ལྷགས་རྩོད་པས་ཆེ་བས། ལུས་དཔོན་ནམས་གྱིས་
 ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤེ་ཐུན་ཏུ་བུས། འགའ་ཤས་དཔུང་གིས་
 བཟུལ། སྐབས་དེར་ཡོད་ན་བཀའ་དགེ་བར་གྱི་ནང་འབྲུག་
 རྒྱུད་བར་དགེ་ལུན་པའི་ལྷ་བ་གཉེར་མོག་གྱི་བུ་རྩུན་འཛིན་ཆོས་
 རྒྱལ་གྱི་དབྱར་དམག་ཁམས་པོད་ཏུ་མེད་སྐབས་སྐབས་སྐྱེ་ཆེན་དང་
 མཆོད་ཡོད་ཏུ་འཕྱེལ། གྲ་སྒྲིབ་དང་པེ་རི་དོན་ཡོད་རྒྱལ་
 གཉིས་གཤམ་འབྱེད་སྐབས་སྐྱེ་ཆེན་གྱིས་དམག་དཔུང་བཟང་
 ནས་པེ་རི་དོན་ཡོད་རྒྱལ་བཟུང་བྱུང་བ་དང་དཔུང་གྲིགས་ལྷ་
 བཟྱེད་ས་པའི་ལྷིས་ལྷ་ལུས་ཤེ་མང་ཙམ་མོལ་ཤེ་གཉིས་ཆུ་ཆེ་བར་
 རྒྱར་པའི་སྐབས་དེར་སྐྱེ་ཆེན་ཉིད་ལྷ་འབྲུབ་ཤེད་གིག་མེད་ཀྱིར་
 མངའ་ལ་གསོལ་བུས་པ་ནི། ཀྱི་རབས་ཀྱི་ཚྭ་མོག་མ་ཡིན། དེ་

ཉི་དེད་དུས་པའི་དུས་ལྷ་འབྲུབ་ཤེད་ཤིང་བདག་ལས་ལྷགས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱར་འཕྱེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ལས་ལྷགས་ལྷ་
 རྒྱུབས་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ཐུང་ཏུ་པ་ཆེན་
 བཙོན་འབྲུག་བཟང་པོའི་ལུང་དོན་བཞིན། རྒྱད་ནས་ཤེ་
 དགེའི་ཁྱི་བཀུད་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མང་བ་མེན་ཆེ་རབ་རྒྱུད་
 ཉིན་ཅན་རྩོན་ལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བཅད། དེ་ཉི་ཆབ་མིན་གྱི་
 དགོས་མཐོང་ཆེད་ཏུ་བུས་པ་ཡིན་མོད་ལྟར། དུས་སྐབས་དེ་
 དང་མཐུན་པའི་ཆབ་མིན་གྱི་ཞབས་དུས་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས། སྐབས་དེར་ཐུང་ཤེད་ལེ་སྐྱུང་གི་པ་
 གཉེར་དེ་ཆུས་གཉེར་རམ་མཐུན་ན་འདོན་ཏུ་རྒྱུར། ཐུང་ཆུག་
 མཛོད་དེ་ནང་སྤོན་ཆེན་པོར་རྒྱར་པ་དང་། དེར་ལས་ཤོགས་
 ཏུང་ཡིག་སྐྱེ་མེད་གཉིས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་ཞིང་གཉེར་ཆུག་ལྷན་
 རྒྱས་ཁང་ཞེས་པའི་ལས་ཁྱུང་ས་བཅུགས། དགོན་ཤེ་ཁག་ལ་
 མཆོད་གཉིས་དང་ཆབ་མིན་གྱི་ཤོ་ཐོབ་པོས་བཟུན་སྟངས། ཆོས་
 ཆོགས་ས་དགེ་བཀའ་རྩོད་པོན་དང་བཅས་པ་ཐུང་སྤོམ་བཞིན་
 རང་རང་གི་ལྷགས་ལྷར་རྒྱུར་རྒྱ་བུས། ལྷིས་རྒྱུད་ཆེ་བུས་ལ་
 མཐུན་སྟེར་དང་དཔོན་ཁག་ འཕྱར་བུས་ལ་ཚོར་འདུ་ཞེས་མི་
 མེར་སྤེལ་གྱི་དབྱར་དགོས་པའི་རིགས་གཏན་འཁེབས་བུས།
 རྩོད་རྩོ་མོ་མའི་ཐེམ་དྲད་སྟེར་མ་ནས་སྤུམ་བུ་ཡན་ལ་ཐོང་
 དཔོན་དང་། ཐེམ་དྲད་ཉིས་བུ་ཡར་མར་ལག་ཉིས་གཉེར་དེ་
 བཞག ས་ཆའ་ཤས་ལྷ་ཤེད་པོན་རང་འདགས་ཀྱི་དཔོན་འགོ་

བསྐྱེད་ རྟེན་གསལ་བྱུང་ཡིག་སྐོལ་མཁོར་དུ་ས་བཅད་གཉིས་
 པའི་ལྷ་པོ་ལ་ཕྱུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ལྟར་གཞི་ཤིལ་ཕྱིན་ཕྱོད་ལས་ལྷག་ལ་
 བཞན་པོར་བཅུག་ལ། ལྷ་ཆོས་དགེ་པ་བཅུ་དྲུག་། མི་ཆོས་
 ཀའང་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཆུ་འཛིན་ཆུ་ས་པའི་ཤེད་ཞེས་ཁྱིམ་ལ་ཡིག་
 ཀའན་འབེབས་བྱས། དུག་ཆའི་དུམ་མང་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་
 སྐྱེས་པའི་ཤེད་ཀ་ཆོས་ཤེ་ཁག་གི་དུལ་མཚོན་གྱི་ཐེབས་ཆར་
 བཞག་ཆུ་ལ་སྐོལ་འོག་དུ་ཁྱིམ་སྐྱེས་དང་དཔལ་འབྱོར་སྐྱོར་
 འཆད་འཆུར་སྐྱེར་ལ་ཆབ་ཤིན་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཆུ་ལ་པའི་བཀའ་དང་
 དུ་ཞོར་ས་འབྱེལ་ལ་གཞི་བཅོས། འཇིག་རྟེན་ལྷག་ས་གྱི་བཞུན་
 བཅོས་ཆུ་པོ་གཞི་ཁྱིམ་དང་། ཞེས་རབ་བཟུ་པ། ཅེན་
 ཀའི་ཆུ་པོ་ལྷག་ས་གྱི་བཞུན་བཅོས་སྐོལ་སྐྱེས་ཆུ་འཆུར་དང་།
 བོད་གཞུང་ས་ཆུ་དང་དགེ་རྒན་ལེགས་བཤད་སྐོལ་ས། རྟེན་
 པར་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀའང་ཆོས་མི་མཁུ་ལ་པོ་ལྷག་ས་གྱི་བཞུན་བཅོས་
 སྐོལ་དེ་པོན་ལེགས་རྒྱལ་ས་གྱི་སྐོབ་གཉེར་དང་དུལ་སྐྱོག་ཤིན་
 སྐྱེས་པོད། རྟེན་པ་ཐུ་ཆེན་བུ་མཁུ་པ་ལུ་ནད་ཆོག་ས་གྱིས་ཤེད་གེ་
 ཆོས་ཤིན་ཁྱེད་འབྱེལ་གྱི་ལམ་ལྷག་ས་གཉན་འབེབས་བྱས་པ་ནས་
 ཤེད་གེ་བཅེར་ས་བཟོས་མ་བཟང་པར་སལ་ཆེར་མོར་གནས་ཁྱེད་
 པ་བྱུང་། ཁྱི་རབས་ཐང་པ་བཅོད་ནས་ས་ཕུན་ཆོག་ས་སྐོབ་མཁོར་
 དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན། བོད་ན་ཆུ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཤིན་དཔར་
 བཟུང་སྐོབ་ས་ཆུ་པོ་ཆོར་ས་ཆུ་པོ་མཚོའི་ཡང་ཤིན་སྐོལ་
 བཟང་ཆུ་མཚོའི་མང་དུ་འབྱུངས་པར་ཤེད་གེས་ཆུ་བཀའ་ཤེད་ཆུ་

རྟེན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིན་ཏུ་(༡༧༡༩) མོར་མི་ཐང་
 ལས་ཁྱེད་དུངས་ཤེད་གེ་མོར་མང་དུ་ཞོན་དུ་གསལ་པར་བཞོད་
 པ་སྐོལ་ས་སྐྱོག་གི་ཉེས་ཁ་ལས་སྐྱོབ་ས་པ་ནས་བཟུང་པོད་
 ཀའང་ས་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་ཆུ་བ་རྟེན་དང་། ཁྱི་
 རབས་དྲུག་པ་ཆོས་ཆུ་པ་བཞུན་པ་ཆོའིར་སྐོབ་ས་པོད་ན་དུས་
 ཀའང་ནང་འབྱུག་དང་། ཁམས་པོད་སལ་ཆེར་སྐོལ་པོ་ཆོའི་
 ཆུ་པོ་ས(ཁྱི་ཆུ་ཤེད་པར་བཞུར་བྱས་པར། ཆོར་གོང་མ་
 ཡུས་ཤིང་། (藏正) ཞེས་དྲུག་པོའི་དུས་ཀྱིས་ཞི་འཇགས་
 བཞན་ཐེམ་མཛོད་ཁམས་ཆོག་ས་གྱི་ཤེད་པོན་ཁོད་ཁྱིམ་ས་པར་ཆོད་
 ཏེ་མོ་ཡེ་དུས་མིང་ཁྱེད་ཞེས་པ་བཟང་སྐོབ་ས་ཤེད་གཉི་མང་འ་
 འོག་ལྷག་ས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་སྐོལ་ཆོད་ཁྱེད་པོད་པའི་གནས་ཆུ་ལ་
 སྐོལ་ཞོར་ས་ཆེན་པོའི་ལྷན་དུ་གསོལ་བས་ཡུས་ཤིང་ཁྱི་པོ་
 བུད་ན་པ་(藏正七年) ཤེད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མུ་(ཁྱི་
 མོ་༡༧༡༩) མོར་གོང་ས་ཆེན་པོས་ཐེས་ཆུ་ལྷ་མིའི་(志安統
 司) ཆོས་ཀའང་པོད་དང་། སྐྱེར་ཡང་སྐོལ་གྱིང་ཁྱི་པོ་བཟུ་པ་(藏正十年)
 ཁྱི་མོ་༡༧༡༩ མོར་གོང་མས་ཡུས་ཤིང་། (藏正) ཞེས་ཁྱི་སྐྱེས་ཆུ་
 བཞི་བཅུ་ཆེད་ཀྱའི་འཇོག་ཅོག་ས་པོད་ཡུལ་མིའི་(宣統司) ཆོ་མོ་དང་།
 ཀའམ་གསལ་དཔར་བཞུར་ལ་གས་ལྷག་བཟུ་དང་དུས་མང་སྐོར་ཡག་གི་གནང་
 རྟེན་དང་། ཤིན་དང་མཛོད་ནས་ཁྱེད་འདམ་སྐོལ་ལ་ཡུ་པོ་མཛོད་ཆད་
 པོད་པོད་ཆོག་པའི་བཀའ་ལྷན་བཅས་བཟུ་ལ་ནས་བཟུར་ཆུ་

རབས་རིམ་པར་ཞོང་མ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ ཁྱི་
 རབས་བཅུ་གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་ལྷག་པའི་རྩ་མེད་
 རབས་རབ་ཡུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ཁྱི་(༡༤༤) མོར་ཉག་མེད་
 མཆོན་པོ་རྩམ་རྩལ་དཔུང་གིས་མེད་པའི་བཅོམ་ ལྷ་ལག
 (༡༤༤) མོར་མེད་པའི་རྩལ་ཆ་པོར་དཔུང་མེད་པའི་མེད་པའི་
 ཉི་ཉག་དཔུང་དང་འཇལ་པའི་བཞིན་མིང་ཡུང་(༡༤༥)
 མོའི་པོར་རྩལ་ལྷན་པའི་ཆོས་གཅིག་ཉིན་པོར་དཔུང་ལྷག་ དེ་
 ལས་པོར་གཞུང་ཉག་པོར་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ཁོངས་ལྷན་མེད་པའི་
 ཡོང་ མེད་པའི་ཁྱི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་རྩོམ་པའི་མེད་པའི་རབས་
 ལྷ་ཆེན་ཉིང་མི་མཁུན་པར་རྩལ་པའི་ནང་འཇལ་པའི་བཅོམ་
 མོར་ཉི་མེད་མེད་པའི་རབས་ལྷན་པའི་བཞིན་ མོར་ལྷག་ཁྱི་
 མོ་བཞི་པ (光緒四年) རབ་ཡུང་བཅོམ་པའི་ས་ལྷན་
 (༡༥༠༥) མོར་ཡུང་མོར་ཡུང་(楚尔年) དཔུང་གིས་མེད་
 དཔུང་མེད་པའི་ལྷན་པའི་མེད་པའི་ལྷན་པའི་མེད་པའི་ལྷན་པའི་
 ཡུང་དཔུང་ལས་ལྷག་པའི་ ལྷག་པའི་ལག (༡༥༡)
 མོར་མེད་པའི་ས་དཔུང་ལས་ལྷག་པའི་བཅུ་གཉིས་ མེ་ལྷན་
 (༡༥༡༥) མོར་མེད་པའི་ལྷན་པའི་དཔུང་ལྷན་པའི་ ཡུང་
 ལྷན་པའི་ཁྱི་པོར་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་(༡༥༢) མོར་མེད་པའི་ལྷན་
 མོར་མེད་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 པ་ཆ་ལན་པོར་གཞུང་གི་ཁོངས་ལྷན་པའི་བཞིན་མེད་པའི་
 གཞུང་ཁོངས་གཏོར་དང་མེད་པའི་ས་དཔུང་ལས་ལྷག་པའི་

ལྷན་བཞིན་བཞག་ རབ་ཡུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ ལྷ་ལྷན་
 (༡༥༣) མོར་མེད་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 ཡུང་དཔུང་གིས་པོར་དཔུང་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 ཁོངས་པོར་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 ཡུང་དཔུང་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 (༡༥༤) མོར་ཡུང་ལྷ་མོར་དཔུང་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 དཔུང་ལས་བཅོངས་བཞིན་པའི་དཔུང་གི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 བཅོངས་པའི་ལྷན་པའི་ ལྷག་པའི་ས་(༡༥༥) མོའི་ལྷན་
 ལྷ་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 དཔུང་བཅོམ་ནས་མེད་པའི་ས་དཔུང་ལས་ལྷག་པའི་ལྷན་པའི་
 དོ།

བཞི་པ། དཔལ་ལྷན་དང་པལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པའི་

མེད་པའི་ས་ཁོངས་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 འཇལ་གྱི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་
 དེ་ལས་ཁོངས་ལས་ལྷན་པའི་དང་ ལྷ་ ལྷན་པའི་ ལྷ་
 རོ་ལྷག་པའི་ལྷན་པའི་ ལྷ་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ ལྷན་པའི་ ལྷན་

ཕར་མོན་མཆོད་མར་རྒྱ་མཉམ་༡༠༠༠། ཆོང་ལས་མ་དངུལ་
 མྱོང་༡༩༠༠ཡོད་པར། ཁོ་སྟོགས་མྱོང་༩༧༠༠། དངུལ་
 མྱོང་མ་ཆ་མྱོང་༤༥༠༠ཡོད་པར་དངུལ་མྱོང་མྱོང་༡༤༡༠༠།
 དངུལ་འབྲུག་འཕེན་སྒྲུབ་མ་༩༤༤༠༠དང་། གྲོ་རྒྱ་
 མཉམ་༡༠༠༠། བྱུང་ཤིང་རྒྱ་མཉམ་༡༠༠༠༠༠། གཞན་ཆག་རྒྱ་
 མཉམ་༡༤༠༠༠། གཞན་མ་ཆོག་སྒྲུབ་མཉམ་༡༡༠༠འཕེན་ཡོད་མོ་
 ཁག་དང་། མོ་མེད་འཕྲོ་མོང་གི། རྒྱལ་སྟོན་ལྷ་འཁོར་གཞུང་
 གི་གསོལ་འབྲུ་ནས་རྒྱ་མཉམ་༤༧༥༠དང་། གྲོ་རྒྱ་མ
 ༡༠༡༠༠། ཆོས་ལྷོ་ཁག་གི་རྒྱ་འབྲུག་ནས་རྒྱ་མཉམ་༡༤༤༠༠།
 གཞུང་གི་གསོལ་མར་རྒྱ་མཉམ་༡༠༠༠༠། གྲུ་འབྲུག་མར་རྒྱ་
 མཉམ་༡༠༠༠༠། རྒྱ་མོང་མྱོང་གཞུང་ཁག་ལ་མོ་འབྲུག་
 མྱོང་༡༠༡༠༠༠། གཞུང་གི་བྱུང་ཤིང་རྒྱ་མཉམ་༡༠༠༠༠༠།
 གཞུང་གི་གཞན་ཆག་རྒྱ་མཉམ་༡༠༠༠འཕྲོ་མོང་མོས་མོ་འཕེན་
 བཞོན་འབྲུག་པ་བྱུང་མ་དག་མིན་མ་ཤིག།

དུམ་ཁམ་དང་ཁྱེད་ལག་མྱོང་གི། ཁྱད་ཁྱེད་ལ་ས་ཞིང་
 ར་ས་སྟོ་གསུམ་མེ་ཅམ་གྱི་མར་འདྲེ་བས་ས་མཐུ་ཡོད་པས་དེང་
 དུས་ལྷོད་བཅུ་མེ་ཅམ། ཁལ་ཁྱེད་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་རྒྱ་གར་མེ་ཅམ་གྱི་
 ས་མཐུ་ཡོད་པས་ལྷོད་མེ་ཅམ། ཉ་ཁྱེད་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་བཅུ་
 མེ་ཅམ་གྱི་ས་མཐུ་ཡོད་པས་ལྷོད་མེ་ཅམ། ཉོང་རྒྱས་མེ་
 ལ་ལྷ་ས་སྟོ་མེ་ཅམ་གྱི་ས་མཐུ་ཡོད་པས་ལྷོད་མེ་ཅམ།
 མདུན་མྱོང་མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་བཅུ་མེ་ཅམ་གྱི་ས་མཐུ་ཡོད་པས་ལྷོད་

ཆོག་བཅུ་གི་ལྷ་ཅམ་མེ་ཅམ། དེ་དག་ས་གནས་སོ་སོའི་ས་ཞིང་
 རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ལྷ་ས་སྟོ་རྒྱ་ཁག་ས་ཞིང་ཆེ་རྒྱང་ཡོད་པས་གཅིག་
 མཆོང་ལ་མིན། ལྷ་མོང་མེ་ཅམ་ས་ཞིང་ཆེ་རྒྱང་གཅིག་གསུམ་
 བཅུང་ལ་ཁག་ལྷ་ས་ཡོད་ལ། མདུན་མྱོང་ཁག་གིས་དེ་ལས་ས་
 ཞིང་མང་བ་བདག་བཅུང་བཅུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀོན་ལྷོ་ཁག་
 ལ་འང་ས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ཡོད། གྲུ་པ་རྒྱ་མས་ལ་གྲུ་ཞིང་ཅམ་མེ་ཅམ་
 ལ་ས་མཐུ་ཆེ་ལ་སྟོ་གང་ནས་མྱོང་བར་གྱི་ཉ་འཕེན། དེ་
 དག་ལ་རྒྱ་ག་ཆེ་དུང་མང་ཆོག་ཆེ་ཞེས་ས་མོན་གྱི་རྒྱ་གར་འཕེན་
 མེ་དག་རྒྱ་ལ་ཡོད་མྱོང་གཞུང་ལ་མྱོང་དགོས་པས། ཁྱད་རྒྱས་
 མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་མྱོང་ཅམ། ཁལ་རྒྱས་མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་གང་མེ་ཅམ།
 ཉོང་རྒྱས་མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་མྱོང་དོ་ཅམ། ཉོང་རྒྱས་མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་
 གསུམ་མེ་ཅམ། མདུན་རྒྱས་མེ་ལ་ལྷ་ས་སྟོ་མྱོང་དང་བདུན་མེ་
 ཅམ་མྱོང་དགོས། མར་ཁྱད་རྒྱས་མེ་མོང་རྒྱ་གང་། ཁལ་
 རྒྱས་མེ་ལ་མར་རྒྱ་དོ། ཉོང་རྒྱས་མེ་ལ་མར་རྒྱ་གསུམ། ཉོང་རྒྱས་
 མེ་ལ་མར་རྒྱ་རྒྱ་ག མདུན་རྒྱས་མེ་ལ་མར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་མེ་ཅམ།
 དེ་དང་ས་མྱོང་མྱོག་ས་སྟོ་མར་ཁྱེད་མིང་གོས། འཕྲོག་བའི་ས་
 ཁྱེད་ད། ཁྱད་ལྷོ་ལྷོ་གསུམ་ལ་མོ་རྒྱ་ག་གྱེད་ས་གཉིན་བས་
 ཉོང་རྒྱས་སོ་གཉིས་པ་མན་ཆང་མོ་རྒྱ་ག་མེ་མཐུང་དགོས། ཉོ་
 མེ་མྱོང་འཕྲོག་ཁག་ལ། ད་བཅུ་ལ་མོ་ག་གཅིག་བཅོ། ལྷ་གཞོ་
 ལ་མོ་ག་གཅིག ཉ་གཅིག་ལ་མོ་ག་མྱོང་གསུམ་མེ་བཅིས་པའི་
 མོ་ག་གི་མག་གྱེད་ས་མེ་ལ་མར་ཁྱད་མྱོང་དོ་མེ་ཅམ་མྱོང་དགོས།

དེ་ལྟར་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་དུམ་ཁུལ་དེ་དག་བརྩ་མ་པར་མེ་
 དཀའི་ཕྱ་ཚབ་ཐད་ཀར་འབྲོ་དགོས་པ་དང་། རྫོང་དཔོན་དང་
 གཞིས་གཉེར། དཔོན་འཁོལ་གནས་པ་ཕུ་དགོས་ཕྱུ་མོག་ལ་
 ཁུལ་སོ་སོའི་ལམ་ལུགས་འདྲ་མིན་གཞན་འབེབས་བྱས་ཡོད།
 ཀར་ལྟར་ཡང་དུམ་ཁུལ་ཆེན་མ་མེད་གི་ཕྱག་མཆོད་ལས་ཁྲུང་ས་
 རྩམ་ཞིས་ལེན་ཕྱིན་དགོས། ཁོས་པ་ལ་འང་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་
 པ་དགོན་ཞེ། རྫོང་དཔོན། མཐུན་རྟེན་ཁག་བཅས་ཀྱི་སོ་སོའི་
 རྩེར་དྲན་ཅེས་པ་ཞིང་ཁོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོས་པ་དུམ་ཁུལ་མར་ས་
 ཞིང་རང་ལ་དབང་བ་མེད་པས། རང་རང་གི་དཔོན་དེའི་ས་
 ཞིང་ཕྱིར་མ་རྩོད་གོས། རྩེར་དྲན་རྩམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 དཔོན་ལ་དུམ་ཁུལ་རྫོང་དགོས་ལ་འགའ་ཞིག་མི་དགོས་མ་པར་
 ཡང་ཡོད། ས་ཞིང་ཕྱིར་མ་རྩོད་གོས་ན་ས་པོན་རང་གིས་
 འདྲེབ་ལ་པ་དང་སོ་རྩམ་ཡོངས་ཆོད་རང་གིས་ཕྱིར་དགོས། མོ་
 མཐུག་ཕྱོག་ཆོག་གི་ཡང་བྱུང་ཕྱིར་ཀ་ཞིང་བདག་ལ་རྫོང་དགོས།
 ལམ་ལུགས་འདྲི་དག་མེད་ཀྱི་འཕྲི་རྩེ་པས་དང་པོ་ཕྱ་ཚབ་བྱམས་
 པ་ཕུན་ཆོག་ས་རྩལ་གཞན་འབེབས་གནང་ཞིང་། རྩེ་པས་
 བུམ་གཉིས་པ་འཕྱེ་མེད་ཀྱག་པའི་རྩེ་མེའི་བར་ལ་མོར་གནས་
 རྩུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འཕྱར་རྟེ་ཞིང་པའི་ས་ཁུལ་ལ།
 ས་ཆོན་གྱི་གཞི་ཆ་ཆོག་མེད་དང་ས་པོན་གྱི་ཕྱིར་ཆ་ཆོད་གཞུང་གིས་
 ས་བུང་རྩེ་པས་པོད་གཞུང་ལ་མཐུན་འབྲུ། ཁྲུང་ལྷ་མི་མེད་
 ལུལ་ཁབ་མ་བས་གཞུང་འབྲུ། ས་པོན་གྱི་བུམ་དུ་ཆ་གཅིག་

དགོན་མེ་ཁག་གི་ཁུས་མཆོད་མེ་བས་ཆ་རྫོང་དགོས་ལ། དེ་
 བཞིན་འབྲོག་ཁུལ་དུ་མེད་གི་གཞུང་ལ་མཐུན་དཀར་ཆ་ག་རྫོང་
 དགོས་པོག་ རྫོང་ཆོག་མཆོད་གང་ས་དེ་ལ་མཐར་ཐུང་ཕྱིན་དེ་
 ཅོམ་རྩུ་པོད་སོ་སོའི་སྐབས་རྫོང་དགོས་ཐུང་པ་མ་ཟད། ཞིང་
 འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ་ནམ་པལ་ག་དང་། ཀུམ་ན་ཆས་སོགས་རིགས་
 མི་འདྲ་པའི་ནམ་གང་ས་མང་པོ་རྫོང་དགོས་པ་ཐུང་པས་མི་མེད་
 ཁ་ཤས་ལུས་འཕྱར་དགོས་པ་འདྲུང་འདྲག་
 རྩེ་ཁག་ཞིས་མི་རྩུང་དང་རྩེ་ཁག་གི་ཁུལ་དགོས་པ་ལ་མེད།
 ལུལ་པོའི་ལྷ་རྩེར་གྱི་རྩལ་གཞིས་དང་འབྲོག་ཁུལ་ན་རྩུག་ས་ཆེན་
 མ་མང་འཁོར་ས་ཀྱི་གཞུང་མེ་ཁུལ་པ་རྩམས་ཀྱིས་ས་ཞིང་རྩོ་
 འདྲེབ་སོགས་སོ་རྩམ་གང་དགོས་དང་རྫོང་ཆོག་འཕྱེ། ལྷ་
 ཀུམ་ན་སོགས་ཅི་དགོས་མེད་གེའི་སོག་དཔོན་དང་། འབྲོག་
 པའི་ཤེད་པོན་སོ་སོའི་བོན་པ་བཞིན་གཡོག་ཁུལ་དགོས་པ་
 དང་། ལུལ་པོའི་ལྷ་རྩེ་ནང་འཁོར་གཉེར་ཕྱག་ རྫོང་དཔོན།
 གཞིས་གཉེར། ལྷ་ཚབ་སོགས་པ་ཕུ་ཕྱེ་ལ་གང་དགོས། རྫོང་
 རྩེར་རྫོང་རྫོང་གཡོག་པོ་མི་ལྟ་རེ་ཅོམ་རེ་ས་བཞོད་བཅས་གང་
 དགོས་དེ་དག་ཀར་ཆུས་རྩམས་ཀྱིས་མི་རྩུང་དང་། ཁལ་རྩལ་
 རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་ཁལ། རྩེ་རྩལ་རྩམས་ཀྱིས་ཀྱུ་ཁུལ་རྩུག་དགོས་
 པ་མ་ཟད། རྩེད་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁག་སོགས་མི་ཆོན་མེད་པོན་ཆེ་
 ལུས་འགའ་ལ་མེད་གི་རྩལ་རྫོང་ནས་བུ་ཕྱེ་པ་དགོས་པའི་ལམ་
 ཡིག་རྫོང་ཕྱིན་ཁུལ་པ་རྩམས་ཀྱིས་བུ་ཕྱེ་པ་བས་གཡོག་ཕྱིད་

དགོས། དེ་དག་ཚང་མ་ལྟ་མོག་སྐད་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་
སྒྲིལ་ཡང་རང་རང་ནས་ཁྱེད་དགོས།

ཁོལ་བ་རྒྱལ་ལས། དཀོན་མེ། མི་དཔོན། ལྷ་
དཔོན་ཁག་ལོ་མེད་མེད་དུང་རྒྱལ་ལྷུ་དེའི་དེ་མེད་དང་
བདག་པོའི་ཚེད་དཔོན་མོག་ས་འོན་མར་ཆེ་ཆུང་བཞིན་འཛིན་
དགོས་ལ། ཁོལ་བ་དཔུལ་མ་རྒྱལ་ལྷུ་ས་རང་རང་གི་དཔོན་
འཛིན་གར་ཡིན་པའི་ས་ཞིང་སྒོ་འཐེབས་མོག་ས་ལོན་མ། འཛིན་
པའི་ཁོར་རྒྱལ་ས་འཛིན་མོག་ས་རྒྱང་གི་གཤམ་པོ་ཤིག་དཀྱིལ་མེན་
བཞིན་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་མེན་དེར་ལྷ་ཆ་འབྲུ་མོར་དེ་ནས་
བཞི་པར་དང་། ལྷ་ཆས་ཐབས་ཆག་དེ་ཆུད་ཕྱོད་ཡོད། རང་
ལ་ས་ཞིང་མེད་པས། ཞིང་བདག་གི་ས་ཞིང་ལྷེད་མ་དང་།
མིན་ལྷ་ཐན་ལྷ་དེལ་མེ་ཆེད་འཛིན་མོན་དཀོས་པས་ཁྱལ་བ་ལས་
ཁོལ་བ་རྒྱལ་ལྷུ་འཛིན་བ་ཆུད་ཆེད། །

**ལྷ་བ། དམག་རྒྱུག་ལྷུ་ལྷ་
དང་དམག་འབྲུག་ལྷུ་ལྷ་ཡིས་ནི།**

མི་དགེ་ལྷ་ཆེན་བུམས་པ་ལུན་ཆོག་ས་མ་ལེགས་ཆོན་དུ་
དམག་ཁུན་མ་དགོས་ལྷུ་དམག་པུ་ཁུན་ལྷེད་པ་ལས་ནས་ལྷུ་
དམག་གི་ཆོ་ལྷིག་དམིགས་བསལ་མེད་ཆོད། ཁོ་མཆོན་གྱིང་
ཁབ་མོག་མད་འགྱི་མདུང་ག་ལུ་མ། མི་མདའ་རྒྱལ་བོག་མོག་ས

ཡིན་སྟེ།

ལྷ་ཆེན་བུམས་པ་ལུན་ཆོག་ས་མ་ལེགས་ཆོན་མོར་
དམག་ཁྱལ་བཞོད་དེ་ཆོ་ལོས་ལེན་ཆུ་བུས། དེའང་རྒྱལ་
དང་ཁལ་རྒྱལ་དེམ་པ་མ་རྒྱང་དམག་གི་མདུང་། ཉ་རྒྱལ་དེམ་
པ་ལན་དང་འབྲུག་ལྷུ་ལ་ཉ་རྒྱལ་གྱི་པོག་ དེའང་དམག་གི་
ཟེ་རེ་བཞིན་བརྒྱ་རྒྱལ། བརྒྱ་རེ་ལ་ཟེ་རེ་བཞིན་ཆོ་ལོས་ཆོད་
དགོས་པའི་ལྷོ་པག་ཏོད། རྒྱང་ལྷོ་ཆེ་ཁག་ལ་རྒྱང་དམག་རྒྱང་
ནས་རྒྱང་ཁག་ལ་ཉིས་བརྒྱ་རྒྱང་ཡོད། དོ་གལ་ཆེན་པོ་ཆོ་
བརྒྱད་རྒྱག་ཆུ་འུལ་དམག་འཛིན་གོས་པའི་ལྷོ་པག་ཏོད།

ལྷུ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེད་པར་བུད་འབྲུལ་རྒྱལ་ཆོས་ནས་
རྒྱང་དམག་གིས་ལྷོ་མདུང་དང་རྒྱལ་བོག་ ཉ་དམག་གིས་
འབྲུལ་མདའ་དང་། ལྷུ་ལོག་མོག་ས་ལྷུ་ཆེད་ཟེ་རེ་བཞིན་
འབྲུར་པ་ཆེ་ཆུང་གི་པོས་བབས་ལྷུ་དམག་ཁྱལ་བཞོད། མོ་རེ་
ཟེ་བཞིན་རྒྱང་ལྷོ་ཁག་ནས་ཆོ་ལོས་ལེན་དགོས་འབྲུག་པ་དང་།
གཞུང་ལ་མེ་ཆུག་ས་ཁ་ཤས་གྱུར་ཡོད་སྟེ། ལྷུ་རྒྱུད་ཆོ་ལྷག་
ཆོད་དམག་ཁུན་ས། དམག་ཆེན་ཁྱི་དམག་པུན་གྱི་བར་གྱི་
ལྷིག་བུས་ཡོད། དེའི་ནང་རྒྱག་ས་ལྷོ་དཔོན་འཛིན་བཞི་དང་།
ལྷོ་དཔོན་འཛིན་ལྷུ་ལྷོ་དཔོན་དམག་ཁྱི་ལྷུ་རྒྱུད་མཐའ་ལྷུང་
དམག་གི་དྲོད་པོ་ཡིན།

དམག་དཔོན་ནི། དམག་འབྲུག་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལྷུང་
རྒྱང་ལྷོ་ཁག་དང་། དཔོན་འཛིན་ཁག་ མདུན་ཏོར་ཁག་

འཇམ་པར་མ་དོན། ཁྱི་རབས་པལྱི་པ་ཁྱི་ཆེན་མངས་ཀྱིས་
 བཅུན་པའི་སྐབས། རུང་ཁྱེད་གེ་ཆཔ་དོན་གྱི་ཡོད་པ་མཆོད་
 རྒྱུ་དང་པལ་ཡུལ་སོགས་འབངས་ཕྱེན་ལོན་གྱི་བར་དུ་གཤུགས་
 ལྱིས་མང་འབངས་སྤྱུ་བཅུས། ཁྱི་རབས་ལ་པ་བཅོད་ནས་
 ལུན་ཆོགས་སྐབས། ལྱི་བ་སྐལ་བ་ཟུར་རྒྱ་མཆོད་མི་མང་དུ་
 འབྱུངས་པ། ལྱི་པོ་ལྟ་བུའི་མིས་དཀོན་ཆེན་གྱིས་བྱས་ཏེ་མེད་ཀྱི་
 ལྷ་ནང་དུ་ཕྱིན་གྱིས་མང་པོ་གཞོན་སྐབས། ཁྱེད་གེད་གེད་
 ཆེན་འཁྱིལ་ལྷགས་དུས་དྲུག་བཅས་འཁྱུར་ནས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་
 མཆོད་མི་མང་ནས་ཁྱེད་གེ་ཆེད་མཁུ་དཀོན་དུ་བྱུང་དྲུག་པ། ཁྱི་
 རབས་བུ་རྒྱ་པ་ཁྱི་ཆེན་ལྷ་པ་ལུན་ཆོགས་བཅུན་པའི་སྐབས།
 ཉག་རྒྱུ་ཁྱེད་དུས་དྲུག་པ་མཆོད་པ་ལས་བཀལ་བར་གཤུལ་
 བུའི་མ་ཉེ་མཐ་པར་བྱས་ཆུས་དང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་པ་ནང་
 འབྱུག་འབྱུར་སྐབས་མཆོད་པ་སྐྱོད་པོར། ཁྱི་རབས་བཅུན་
 པ་ལྷ་ཆེན་ཆོས་རྒྱ་མཆོད་སྐབས། རབ་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པའི་
 རྒྱུ་མག (༡༨༥༥) རྒྱུ་ཆེན་ཁང་མཁུ་དང་མ་ལུར་གཉིས་པ་
 ཆོད་སྐབས་མཁུ་རྒྱུ་ཉེ་ཆོས་རྒྱུ་ལའང་པུས་ཏེ། མ་ལུར་གྱི་
 ལྷུ་པ་ལྷ་ཆེན་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱུ་དཀོན་གྱིས་བྱས། ཁང་མཁུ་རྒྱུ་
 གཉིས་ཁྱེད་གེ་ཆེས་ཆུས་ཉེ་གཤུལ་བུའི་པལ་མ་ལུར་རྒྱུ་གཉིས་
 བཅས་མཐ་པར་བྱས། མཆོད་ཆེད་ཁང་རྒྱ་མཆོད་ཆོད་ཆོད་གནང་
 སྐབས་མཁུ་དྲུག་དཀོན་གྱིས་ལྷུ་ཆོགས་པལ་དུ་གཤུལ་གྱི་
 དུས་ཁྱི་མ་ཉེད་ལས། ཁྱི་རབས་བཅུ་པ་ཆོད་ཁང་དུ་ཁྱེ་

རིག་འཛིན་སྐབས། ས་འབྲུག་(༡༨༠༤) རྒྱུ་ཆོག་ཁང་
 མཁུ་དང་ཁང་ཆུན་གཉིས་དང་བོད་གཤུལ་པར་འབྲུག་ཆོད་ལྷུང་
 སྐབས། བོད་གཤུལ་རྒྱུ་གཉིས་ཁྱེད་ཁྱེད་གེད་ལས་དམག་དྲུག་
 ཏེ་འབྲུ་ལོག་མཐ་པར་བྱས། ཁྱི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་འཛི་མེད་
 ཉག་པའི་རྒྱེད་སྐབས། རྒྱུ་ཆོས་(༡༨༥༥) རྒྱུ་ཆོད་བོད་
 འབྲུག་སྐབས་བོད་གཤུལ་རྒྱུ་གཉིས་ཁྱེད་གེད་ལས་དམག་མང་
 ཡང་ཆོད་པ་འབྲུགས་ནས་དཀོས་སྤྱུ་འཇམ་དཀོས་མ་རྒྱུད། ལྷ་
 རྒྱུ་(༡༨༦༥) རྒྱུ་ཉག་སྐད་མཆོད་པོ་མ་རྒྱུ་དམག་གིས་ཁྱེ་
 དཀོན་བཅོན་འཇུལ་བྱས་ཏེ་ཆོག་མང་ཁྱེད་གེ་མཐ་ནས་རྒྱུ་ལ་
 ཁྱེ་བ་རྒྱུ་འབྲུབ་ཆེད་ཡང་ཉག་དམག་གིས་བཟུང་བས་མ་ཆོད།
 ཁྱེ་དཀོན་རྒྱུ་པོ་ཡུམ་ལུས་དང་དཔལ་རྒྱུས་དཀོན་ཆུན།
 ཀུ་ཆོག་ཆེད་ཆོད། ཆོགས་ཆེན་དཔོན་སྐོབ་སོགས་ཉག་རྒྱུ་
 ས་ལུལ་དུ་མི་གཏལ་བཀག་ཉར་བྱས། ལྷ་མག་མོད་ཁྱེད་གེད་
 ལྷུ་གཉིས་བོད་དམག་སྐོབ་པའི་ཁྱེད་གེད་དམག་བཅས་སྐྱེལ་
 ལྷུ་ལ་འཇམ་པལ་ཤིང་སྐར (༡༨༦༥) རྒྱུ་ཆོད་བཅུན་པའི་
 ཆོས་གཉིས་ཉེན་མཆོད་པོ་མ་རྒྱུ་པ་བྱ། ཆོན་པོ་དྲུག་ཤིས་
 བཅི་བཅུ་སྐར་དང་མཁུ་ཆོད་བཅས་དུས་གཉིས་ལ་གཅིན་
 བཅིག་བྱས། ཉག་འཛོམས་ཁྱེད་པོན་དམངས་དྲུག་བཅས་པས་
 ལྷགས་མཐུན་མགོ་འབྲུལ་ལུས་ཏེ་གཤུལ་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ།
 ཁྱི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱུ་ཆོད་ཁྱེད་གེད་སྐབས། ལུས་སྤྱ་མཆོད་
 དག་དཔང་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་དྲུག་དྲུག་འབྲུག་ཡང་ཡང་

ལྷ་མོ་དེ། མཐར་ཐུག་སྐབས་ནི་མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅིང་
 མོང་མེད་ཀྱི་ཆེན་ཆོས་མེད་ལྷ་ར་(ཧེ་ཡེ་ཀུན་)གིས་བྱས་ཏེ།
 ས་ལྷལ་(༡༠༠༥) མོང་ཐུག་སྐབས་དག་དཔར་འཇམ་
 ནལ་ལ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་དང་འཇམ་པ་སྟེ། དག་དཔར་འཇམ་
 ནལ་ལ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་མཐུན་པར་དོན་གཞུང་ལ་མགོ་བཟུགས།
 མི་འབྲུག་(༡༠༡༦) མོང་ཐོན་དམག་གིས་ཆུ་དམག་ཅེས་མཛད་
 རྒྱུ་ལྟར་དེད་དེ། མི་ལྷལ་(༡༠༡༧) མོང་དཀར་མཛོལ་དོང་
 པ་ཆེ་བར་ཐོན་དམག་སྐབས་པའི་དམག་འབྲུག་གྲང་། ཁྱི་
 རབས་བཅུ་བཞི་པ་ལྷ་མོས་འཇིགས་མེད་ཆེན་པོར་བཏུན་འདུལ་
 སྐབས་ལྷག་ས་ལྷག་(༡༠༡༨) མོང་ཐུག་ཁྱི་ཁམས་མཐའ་ལྷ་ར་
 དམག་གིས་ཐོན་དམག་ལྟར་དེད་རྒྱུ་ལྷལ་(༡༠༡༩) མོང་ཐོན་
 མོག་མོག་ཆེན་ཆོས་མཛོལ་པའི་བར་ལྷི་དམག་འབྲུག་གྲང་།
 མི་ལྷི་(༡༠༢༠) མོང་དམར་དམག་དཀར་མཛོལ་སྐབས་
 པར་འཛོགས་ཆེད་ཕྱི་དཀྱིའི་ལས་དམག་དཀར་མཛོལ་སྐབས་
 སྐབས་མཐུ་ཁ་སྐབས་ཀྱི་དོང་དུས་མཛོལ་སྐབས་ཀྱི་མིང་མ་ལུ་
 ལྷ་ར་(མུ་ཤུ་མུ་)དཔར་དམག་ཕྱི་དཀྱིའི་སྐབས་པ་དང་འཇམ་
 པས་ཕྱི་དཀྱིའི་ལྷལ་ ས་ལྷག་(༡༠༢༡) མོང་ས་ར་མོག་ཕྱི་
 དཀྱིའི་དམག་དྲངས་ནས་ས་ར་དཔོན་འཛོལ་ལ་ཤུགས་ལྷུང་
 ལྷལ་ཏེ་ལས་དཔའི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་དེ་མུར་ཕྱི་དཀྱིའི་ས་ལྷལ་དུ་
 དམག་འབྲུག་གྲང་འཇམ་ལོག་མོག་འཛོལ་དཔེ་ཅན་ལས་མཐའ་
 ལྷ་ར། ད་ལྱོད་ལྷུ་ལའ་དཀོན་དུ་དམག་དྲངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་

དང་མིང་ཆོང་དང་འབྲུག་ཕྱི་དཀྱིའི་ལོ་རྒྱུས་མོག་ས་ལྷུས་
 ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་འབྲིམ་མེད་མོ།

ཕྱག་པ། ཁྱི་ཁམས་མཐའ་ལྷག་ས་ལྷི་རྒྱུ་

ཕྱི་དཀྱིའི་ཁྱི་རབས་དང་མོང་ཐོན་ཆོས་ཀྱིས་པ་ལྷན་ཆོག་ས་
 སྐབས་ལྷུ་ཆོས་དཀྱིའི་བཏུན་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཏུན་ག་
 གི་ཁྱི་ཁམས་བཅས་པའི་ཆེ་ཆེ་ཕྱི་དཀྱིའི་ལྷལ་རབས་ཆོག་ས་བཅད་ས་
 ལྷག་ཏུ་བཟང་པ་འདྲི་ལྷུར། ལྷུ་ཆོས་དཀྱིའི་བ་ལྷུ་ལྷི་ ༡.
 ཁྱི་ཁམས་གཤོད་མི་ཆོག་པ། ༢. གཞན་ལྷི་ལྷན་པ་ལྷི་ལྷི་
 མི་ཆོག་པ། ༣. གཞན་ལྷི་ལྷན་པ་ལྷི་ལྷི་མི་ཆོག་པ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 གཞན་ལྷི་ ༤. ལྷན་ལྷི་ཆོག་ལྷི་ཆོག་པ། ༥. ལྷན་པའི་བར་
 སྐམ་མི་ཆོག་པ། ༦. ཆོག་ལྷུ་ལྷི་ཆོག་པ། ༧. དོན་མེད་
 ལྷི་དག་འཆལ་མི་སྐྱེ་བ་ཁ་འདྲོད་ལྷི་དཀྱིའི་ས་ལྷི་དག་གི་བཞི།
 ༨. གཞན་ལྷི་ལ་བཟུང་པ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 གཞན་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 འབྲས་ལ་ལོག་པ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 བཏུན་པར་དཀོན་པ། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཏུན་ག་ལྷི་ ༡.
 དཀོན་མཆོག་གཞུགས་པ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 ཆོས་བཅོལ་ཞིང་འབྲུག་པ། ༢. ས་མཐའ་ལྷུ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
 ༣. ལོན་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་

१. ཉེས་པ་སྟོན་མོག་བཏང་པ། १. མིག་བཟོ་བ། १. རྒྱ་
 ཡའི་འཕོང་མོ་ལོན་པ། ༢. ལག་མཛོ་བཅད་པ་སྟོན་པ་ཏུ་
 སེམ་ཐུང་འདུག

འདི་དག་གི་ཁྲིམས་དཔོན་ནི། १. ཚོས་ཐུལ་རིམ་པ།
 १. གཉེན་ཐུག་ལྷན་ཐུག། १. རྒྱ་དཔོན་དང་གཞིས་གཉེན་
 ཁག ༢. རྒྱ་དཔོན་ཐུག་པ་ཆེད་བཏང་། ༤. དཔོན་ཕྱེ་ཁག
 གི་འགོ་གཙོ། ༥. རྒྱལ་རབ་ཚུགས་ཀྱི་མདུན་ནོར་ཁག་བཅས་
 རྒྱ་དཔོན་གཞི་ལྷན་ཆུང་ཆུང་ཁྲིམས་དཔོན་ཕྱེད་ཚོག་ རྒྱ་
 གཞུག་འགྲོ་སྐབས་རིམ་པ་ཚོར་འོག་གི་མཐོང་མཐོང་བཞེན་མཐོང་
 དང་ལྷན་ཉེན་སྟོན་ཐུག་པ་ཞིན་དཔོན་ཕྱོག་འདུག་གོ།

བདུན་པ། རིག་གནས་རྒྱུ་ལ།

ཕྱི་དགེ་དྲི་མར་ཁམས་ཚུགས་འདི་དེ་རིག་གནས་ཀྱི་ཕྱི་བ་
 ཡིན་ཏེ། གནའ་རབས་ལུང་ཚུགས་འདིར་པོན་གྱི་བཅུ་དྲུག་པ་
 དང་འདུག་པས་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱི་གནས་དང་ཐུབ་ཐུང་ཡོད་པ་
 ཚོས་མ་དགོས། ཚོས་ཐུལ་མྱོང་བཅད་མཐོང་པོའི་ལྷ་ཏུ་ལྷ་
 འདུག་ཁག་ལ་ཁམས་ཀྱི་མྱེད་མར་སྟོན་མ་ལྟར་དང་། རྒྱ་
 རྒྱ་དཔོན་ལྷན་ཀྱི་ཕྱི་འདྲི་ལྷ་ཁང་བཞེད་པ། ཁམས་ཀྱི་
 མྱེད་མར་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷ་ཁྲིམས་མཐོང་གྱི་བཟང་པ་མཐོང་
 པས་མཁས་བཙུན་མང་ཏུ་འདུག་པའི་ཚུགས་དང་། ཁམས་ཀྱི་

ཕྱི་འདྲི་ལྷ་ཁྲིམས་ཏུ་བདེ་གཉེན་པས་མཐོང་ཐུག་པས་ཚུན་
 འདུག་སྟོན་མོག་པས་མཐོང་པའི་ཚུགས་ཐུང་པ་དང་།
 གནའ་བདག་སྟོན་ཐུག་པའི་ཚུགས་མ་ཐུག་མེད་པའི་ཚུགས་
 ཀ་མོག་པ་བདེ་གཉེན་པས་མཐོང་པས་མཐོང་པས་ཐུག་པ་དང་ཐུང་
 གཞུག་པའི་མཐོང་མཐོང་ཀ་མོག་དེ་ཕྱི་གནས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བཏང་
 ས་པ་ཁྲིམས་དཔོན་དང་ཏུ་མཐོང་པ། ཀ་མོག་པ་ཕྱི་ཕྱིས་
 འདུག་དགེ་འདུན་ཁྲིམས་ཐུག་པས་ཐུག་པ་ཕྱི་ཏུ་གསེབ་
 མཐོང་པའི་ཚུགས་འདུག་པས་ལུག་འདིར་ཐུག་པས་རིག་གནས་
 འཕེལ་ཐུག་ཐུང་ཡོད་པ་མཐོང་། ཐུག་ཕྱི་དགེ་ཚུགས་ནས་
 རིམ་བཞིན་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲུལ་གནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱི་
 དཔུང་མཚོ་ཐུག་པ་ཕྱིར་ཐུང་ནས་རིམ་བཞིན་གཞི་ལྷན་ཆུང་པའི་
 བཟང་གྲུ་ཁག་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ཕྱི། དཔུང་ན། རྒྱ་གསེབ་ཕྱི་
 མང་ཚོགས་ལྷ་ རྒྱ་གསེབ་ཁམས་ཕྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཀ་མོག་ཐུང་
 ཕྱི་ཚོགས་ལྷ་ དཔུང་ལུང་ཐུང་ཕྱི་ཚོགས་ལྷ་ དཔུང་ཐུང་ས་
 དཔུང་གནས་ཚོགས་ལྷ་ ཕྱི་ཚོགས་ཚོགས་ལྷ་ དཔུང་ཕྱི་ཚོགས་ལྷ་
 ཕྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཐུ་ཆེད་གཉེན་ཐུང་ཐུང་ལྷ་ མང་དཔོན་གྱི་
 ཚོགས་ལྷ་ ཚོས་དྲོད་དཔོན་གྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཡོད་ལྷ་ཕྱི་དཔོན་
 ཀྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཡོད་ལྷ་དཔོན་གྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཐུང་མ་ཡིན་དཔོན་
 ཚོས་ཐུང་། དཔུང་མང་དཔོན་གྱི་ཚོགས་ལྷ་ ཕྱི་དགེ་ཚུགས་འདུག་
 ཕྱི་དགེ་ཚོགས་ལྷ་ ས་འཕེལ་ཚོས་ཐུང་། ཚོ་ལུང་ཚོས་ཐུང་།
 མང་ལྷ་ཚོས་ཐུང་སྟོན་པ་མང་ཏུ་ཐུང་ཞིང་། དེ་དག་ཏུ་ཐུག་

མོང་རིག་གནས་སྐོར་ནས་གསང་ལྷགས་རྩོམ་ཐོག་པའི་བར་
 གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལུང་ལ། བུ་
 རྒྱལ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དཀོས་ཀྱི་ཆོང་མ་སྒྲོབ་གཉེར་
 རྒྱུ་ཆོག གཞན་ཡང་དཀོན་ལྗེ་སོ་སོར་སྒྲོབ་ཀྱི་ཆུང་འཕྲིང་
 ཁག་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལྟེ་པོ་ནང་མང་
 དམིགས་འཛུགས་ལྟ་བུ་མཁན་ཆེན་དང་དབུ་ཁག་ཆེད་དུ་
 གནན་འདྲིན་ཆུང་དང་། རྟེན་ཆེན་མཐུན་ཏྲ་དཔོན་ཁག་
 རྣམས་ལའང་ཁྱིམ་གྱི་དགོ་གན་བཀྲ་གཞི་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་མེར་
 རྒྱལ་ཁབ་དུས། རྟེན་གེར་ཁྱུ་དག་སྒྲོབ་ཀྱི་ཆེད་འཛུགས་བྱས་པ་
 མོགས་ལ་བཞུགས། མཁས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཡང་མང་དུ་སྒྲུབ་པ་
 མཆོད་མོ་ཅོམ་བཞེད་ན། དཀོན་ཆེན་དུ་བྱ་ཆེན་ལྟེ་པོ་ཁྱིམ་
 རིན་ཆེན་དང་། བམམ་གནན་སྒྲོ་སྒྲོམ་སོགས། རྟེན་ཆེན་
 དུ་བརྒྱ་རིག་འཛིན་དང་མོ་རྒྱན་བཅུན་འཛིན་ཆོར་བུ། རྩ་
 དཔལ་དགོ་རྒྱལ་ཁྱེད་སོགས། ཁྱེ་ཆེན་དུ་མཛུ་སྒྲོབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 དང་། འཇུ་མི་མཛ། ཁྱེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆེད་བརྒྱུན་མཁུམ་སོགས།
 དཔལ་རྒྱུར་སྒྲུ་མི་བྱ་ཆེན་ཀྱི་འཕྲུང་གནས་དང་འཇམ་མཁུན་སྒྲོ་
 རྩས་མཐའ་ཡས་སོགས། གཤམ་གྱི་མི་དུ་བཅད་ཆེད་དང་།
 དགོ་ཆེ་པར་ཆེན་སོགས། དཔལ་ལྡན་དུ་ཁྱུན་བཟང་ཤེས་དབ་
 དང་། རྒྱ་སྒྲུལ་མདྲོ་སྟགས་བཅུན་འཛིན་སོགས། རྩང་སང་
 དུ་འཇམ་དབྱུང་ས་མཆིན་བཅེད་དཔལ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོམ་
 མོགས་དང་། རྟེན་དུ་སྒྲུམ་པའི་དཀོན་ལྗེ་སོ་སོར་སྒྲོབ་ཀྱི་ཁག་

གི་མཁན་དབས་རིམ་ཕྱིན་བཅས་ལྟེ་དགོ་ཆོགས་ནས་མཁས་པའི་
 ལྷགས་ཅན་མི་ལྷ་གཙོ་ལྷས་ཤེས་རྟོགས་སྒྲུབ་པ་མཆོད་མོ་བཞེད་
 བཞིན།
 དེ་དག་གིས་ཁྱེད་འདུག་གནད་པའི་ལྟེ་དགེད་ལྷན་མིན་གྱི་
 ཤེས་རིག་ལ་མི་དུ་ཆོས་འཕྲུང་གི་ཁྱིམ་རྒྱན་ལྟེ་བུ་ཤེས་སྒྲོམ་གསར་
 གཏོད། གནོད་ཆོད་ན་ལྷ་པུ་ལྟེ་དགེད་མི་མ་དང་ལྟེ་ཤེས་
 མོགས། གཤམ་ཆོགས་ཀྱི་ཤེར་བཞོས། དུ་མི་པའི་ཁྱིམ་
 གསར་དང་ཤེར་ལྷར། ས་མོ་པའི་ཤོག་ཀྱི་བཅོ་བཅོམ་ལས།
 མཁས་མདྲོད་དང་སྒྲན་ཤོད་པའི་མ་བཅོ། དཔེ་མར་ཆུ་ཁྱེད་དང་
 ཏྲ་མོ་སྒྲན་ཤོད་སོགས་ཀྱི་གམེར་དབྱེད་བཅོ་བཤེན་དུ་སྒྲུམ་
 རྒྱུར་ཅན། རྟེན་གེད་ཤེར་ཆོད་རིམ་སོགས་དུ་གསལ་གཞན་དང་
 མ་འདྲིས་པའི་ལྷ་དུ་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་ཤིག་ཡོད། རྩ་ཆོས་
 མོག་དཀོན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐང་། རྟེན་ས་
 ཆེན་མིང་གི་ལྷ་རྒྱུད་སྒྲོམ་གསུ། རྒྱུད་པར་ལྟེ་དགེད་ཁྱེ་ཆེན་
 ཞེས་ལྷས་སྒྲོམ་གྱི་ལྷ་དུ་ཆོས་འཕྲུང་དུ་ཏྲོད་ལ། རྟེན་པར་མདྲན་
 སྒྲོད་དང་། ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་འཇམ་ཐང་སྒྲོད་དང་། རྒྱ་གཞི་
 མོགས་འཁྲུབ་ཆེན་དང་ཆོས་རྒྱུན་སོགས་ལྷ་དང་པར་དང་ལྷན་པ་
 ཡོད།
 གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེ་དག་བཅུན་བཅོས་ལྷ་ཆོས་
 སའང་གོང་དུ་སྒྲོམ་དང་མ་སྒྲོམ་པའི་མཁས་ཅན་དེ་རིམ་ལྷ་གྱི་
 བརྒྱ་ལྷག་བཞུལ་པ་ནས་བུ་ལྷག་ཡང་མང་པར་སྟགས་ཆོས་

གནང་འདུག་པས་སྒྲིམ་ཆོས་མང། དེ་དག་ལས་བྱུང་ཆོང་རིག་གནས་སྐྱོར་མང་དུ་ཡོད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནང་དོན་རིག་པའི་སྐོར་ཡིན། ནང་དོན་རིག་པར་ཞིབ་འདུག་ཕྱིད་མ་ལྟར་བ་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར་མང་དད་ལྟ་བུ་བ་ཆོ་ཡང། དོན་དུ་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ཐོག་དངོས་ཁམས་རིག་པ་ཞིབ་འདུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བོད་ལས་དེང་རབས་ཅན་དུ་སྤྱོད་པས་ཐིན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར་མང་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན། མཐའ་མཐའ་རིག་པ་ཞིབ་འདུག་མཐར་ཕྱིན་པ་བོད་མི་གན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར་གནང་ཐ་མོན་མེས་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན་པ་འདུག་པ་སྤྱི་དན་མ་ཆོང་རིག་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར་དུ་དོས་པར་མཆིས།

ཐེ་དཀའི་ཚྭ་གསལ་ལྷ་རིག་གནས་ཀྱི་དོན་པོ་གསལ་འགྲངས་ཆེ་བ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་ཤིང་ནས་དབྱེ་འཇུག་པ་པའི་ཐེ་དཀའ་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་བཟུ་མི་སྟོ་མང་ཞིན་དང་བཞེན་པར། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷལ་བའི་བཀའ་འཁུར་རིན་པོ་ཆེ་པོར་བཟུ་ཐག་ལགས་པ། བསྟན་འཁུར་ལྷ་ཉི་གཉིས་བཟུ་ལྟ་གྱིང་མཆོད་འབུམ་པོད་ཆེན་ཞེས་ལྷ་ཡང་མ་པ། དེ་དག་ཀྱང་བཟུ་ཐག་རིག་པའི་གནས་མ་ཆོང་བ་མེད་པ་ཡོད་ལ། བོད་ཆོས་ བོན་རིག་པའི་སྐོར་ལ་མི་མཐུ་པའི་བོན་གནས་ཞེར་མཁོ་མ་ཤོག་དང་། ལྷ་གསལ་སྤྱི་སྐོར་དང་ལགས་ཉི་མ་གསལ་ལེས་ཞེས། གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོར་ལ། གཤམ་ཐོག་པའི་དཔལ་ཅན་རྒྱ་དཔེ་དང་ཆོ་ཡག་པོ་ཅོ་བཟུད་ཞེས་གསལ་འཁོར་ཆེན། ལྷ་རིག་པའི་སྐོར་ལ།

ས་པར་རྒྱ་ལ་འདུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱ་མེད་སྤྱི་སྐོར་རིག་པ་ཞེས། ཆོད་མ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་ས་པར་ཆོད་མ་རིག་གཉེར་ཅ་འགྲེལ་ཞེས་མང། རྒྱ་དག་སྐོར་ལ་བོད་གཞུང་ས་པར་མཁས་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐོར་ཞེས་པ་དང་། མེ་མཐ་དང་ཆོད་མཁས་སྐོར་འགྲེལ་ཞེས་ཐུ་ཆེན། མདོན་བཟོད་སྐོར་ལ་ས་པར་ཆོག་གཉེར་དང་ཞེ་དུང་སྐད་དོད་ཞེས། ཞིབ་ཐུར་སྐོར་ལ་ས་པར་ཞིབ་ཐུར་སྐོར་ཞེས་མེ་ཤོག་གི་ཆོད་པ་ཞེས། སྐོར་གར་སྐོར་ལ་མི་མཐུ་ལྷ་ལྷ་མའི་རིམ་མོ་ཞེས། ལྷ་རིག་སྐོར་ལ་མེ་དཀར་ཞེས་དང་ཆོས་འཁུར་ནས་ཐར་སྐོར་འཁོར་ཆེན་བཅས་སྐོར་མོང་རིག་གནས་སྐོར། ནང་དོན་རིག་པའི་སྐོར་ལ། ལྷལ་བ་བྱལ་པའི་དབང་པོའི་བཀའ་ལྷ་དཀོང་ས་འགྲེལ། དབྱེ་མར་འདུམ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་སྐོར་ཞེས་ལྷལ་པར་ཕྱིན་ཞེས། ལྷ་ལྷོད་ནས་འཁོར་ནས་འཁོར་སྤྱི་མེད། དེའི་ལྷ་མ་ལ་ལ་ལྷ་དང་མ་ལྷ་དག་ཉིས་མེད་ཀྱི་ལྷ། གསང་ཐགས་རྒྱུང་མ་ལ་མ་ལ། མ་ལ། མ་ཉི་ལྷ། གསང་ཐགས་གསར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷལ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་ལྷ་དང་བཤད། རབ་ཁྱིད་སྐོར་ཞེས་པོད་པའི་ལྷེས་ཆེན་དཔལ་མང་པོའི་བཀའ་འབྱུང་དང་། གཞུང་ཆོར་ལ། ཆོག་ལས་ཞིག་མཛོད་པ་བཅས་ཤིན་ཏུ་འཁོར་ཆེན། གཞན་ཡང་སྤྱི་མཁྱེད་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱང་ལེས་ཞེས་ཀྱི་བྱ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་ཅས། ལྷུང་འཁོར། མཛོད་ཐམས་ཞེས་ཀྱི་ཤིང་ཐར་ཉི་ཤོད་

མུར་ཁང་ཆོས་མཆོད་ཆེན་མོ་འདིར་མུར་མིང་གི་ཕྱག་ཉེར་བཏུན་
མོངས་པར་ཡོད་པས་ཐོད་ཆེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་ན་མུར་མིང་མང་
ཤོས་ཀྱི་མུར་ཁང་རིག་དངོས་ཆོར་བའི་མཆོད་ཆེན་པོ་འདི་ད་
ལཱི་བར་དུ་ཕྱག་པ་ལྷི་པོ་དང་མི་འགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་པ་ལྷི་
མུལ་མང་མུལ་པ་ཅོམ་མོ།

གཞན་ཡང་ཡུལ་ཚུགས་འདིས་ཤེས་ཆུང་གི་ན་མུལ་གྱིས་
གསར་གཏོད་དང་པམ་ཆུན་གྱིས་པའི་ཆོག་ལ་སྟུ། རྒྱུ་སྟུ།
མིང་བཟོས། རྒྱུ་བཟོས། ཆོན་ཆུ། མཆོད་ཆུ། གསར་
དཏུལ་ལས་གྱིས་པའི་མ་ཚུལ་ཆུན་ཆུ་འགལ་མི་འདྲ་བ་ཚོགས་
བཟོ་ཆུལ་ལུ་རྒྱུང་གིང་། མོ་ཆུ་ལ་ཕྱི་རིན་མང་དང་ལྷན་པ།
ཡུལ་འདིས་ཆུད་ཆོས་མཆོད་པའི་དངོས་ཆུས་མིན་ཏུ་མང་པོ་ཕྱི་
དཀྱིའི་མང་འོངས་ཀྱི་དཀྱིའི་མི་ཁག་དང་། མུར་ཆོར་།
དཔོན་ཁག་ན་མུལ་གྱིས་ཉར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་མང་ཆེ་བའི་ཆུས་
ཀྱི་གཏམ་ཆུད་ལམ་རྒྱུར་ཉོ།

བརྒྱུད་པ། ཡུལ་ཕྱོད་ཤོན་མུལ་གཤིས་ཆོར་ཉོ།

ཁ་མའི་བག་ཆགས་དཔེ་མིན་གྱིས་མི་ཐམས་ཅད་གཅིག་
མཆོངས་ཏུ་རྒྱུད་ཀྱང་། སྤྱིར་མདོ་ཁམས་ཀྱི་མི་ན་མུལ་གནའ་
རབས་ནས་གོམས་པས་ཆོས་དང་པོན་ལ་དད་པ་དང་དགའ་ཞེན་
ཆོད་མེད་ཕྱིར་ཅིང་ཆོས་ལུགས་དང་ཡུལ་ཕྱོད་ཤོན་མུལ་གཤིས་

གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་འདྲེས་ནས་ཡོད། སྤྱི་མ་དཔེ་
འདུག། བ་མ་དང་གནར་བས་ཆེ་ཆུད་ན་མུལ་ལ་ཀུས་ཆབས་
དང་པམི་བཏུར་ཕྱིད། མེད་འདྲིས་དགའ་ལ། བཤེས་ན་
གཞི་ཆུ་ཆུང་མིང་ལུགས་སྟོ་བཏུན། མནའ་ལ་འཛེལ་བས་
སྟེགས་པོ་སྟོ་བྱལ་ཡོད། དཔའ་ཕྱིར་ཆེ་མིང་ཆུས་པ་ན་མུལ་གྱི་
ཐོག་ལ་ཆེ་དགའ་ཆེ། འགྲམ་ན་ཞེ་འཁོན་ཆེ་བས་མ་བསད་
པའི་ཤ་ལས་ལུས་མ་ཡོན་ན་མི་གྲལ་དུ་མི་ཆུད་པ་ཕྱིད། ཡུལ་
འགའ་ཤས་སྟུ་དམ་ཆབས་ཤིན་དགའ་ཆོར་དང་། ནད་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུག་ནང་ཕྱིད། ལུས་ལྷད་མ་པའི་ཆོས་དང་ཆུབ་ཆེ་བས་
དམ་པ་ལོང་མ་ན་མུལ་གྱིས་ལུས་པ་དང་། སྤྱིར་མེ། ལུང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུད་མོར་ཡིལ་བཟགས་ལུགས་ཆེར་གྱིས་པའི་
བཀའ་ཡིན་ལ་བཞེན། རྒྱུད་ལཱི་ཡུལ་དུས་ན་མུལ་ལུ་ཤ་ལས་
ཚོགས་ཀྱི་ཆོད་ཆོག་མེད་པ་མི་གཤིས་ཁྱར་ལས་འཇམ་དུ་སོང་
འདུག བུད་མེད་དང་མོ་ཆུང་ན་མུལ་ལུ་སྟོ་ལ་དགའ་ཞེན།
མོ་ཆུང་ན་མུལ་གཉིན་འདུན་ལས་ཆེར་སྟུ་ལོན་ཆུ་སྟོར་གྱིས་སྟེག་
སྟུལ་མཆིས། ཡུལ་མི་མང་ཆེ་བཟླ་གཉེབ་དང་འཕྲིག་ཀྱིས་དུ་
སོང་བས་གསར་ཆུང་གི་རིགས་ལ་དགག་པ་ཕྱིད་འདུག་པ་བཅས་
ཆུར་བཏར་མི་གཤིས་སྟོར་རགས་ཅོམ་མོ།

ད་ནི་ཕྱི་ཕྱག་ཆུལ་སྟོན་སྟེགས་ཆེ་ཆུད་ན་མུལ་གྱི་ཆས་གོས་
དང་འཛོལ་བའི་སྟོར་ཅུང་ཟད་མེད་ན། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཆུལ་ཆེན་
པོ་སྟུ་ཆེན་པུ་མུལ་པ་ལུན་ཆོགས་ནས་དཔེ་སྟོར་རྒྱུ་ཆེ་འོན་པའི་

རྒྱལ་དུ་ཡོངས་པ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཤོས་རྒྱལ་གསུམ་ཤོས་གསུམ་དཔེ་སྤོང་
 གི་ཆས་ཀྱི་ལྟར་ལ། རོད་དུ་ལྷ་ཆེན་གྱི་ཆས་ཤོས་དཔེ་གསུམ་
 བསམ་དང་ལྟ་བུ་བཟུང་དང་། རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་པོ། ཆིབས་པོ།
 རིན་ཆེན་རྒྱན་ཐུང་ཤོས་ཀྱི་ལྟར། རྒྱུ་བཟུགས་སྐབས་པ་ལྟ་
 མན་བས་སྟོལ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྟེན་རྒྱ་པོར་རྒྱར་པ་
 རྒྱལ་མ་ནི། རྒྱར་ལུས་འདྲིར་ཐུར་ཐིང་གེས་ར་རྒྱལ་པོས་བདག་
 གིར་བསྐྱར་བའི་ལུས་ཀྱི་ལྟ་བུར་སྤོང་གཤེས། ལུས་མི་རྒྱལ་མི་
 ཆས་ཤོས་ཀྱིར་དུས་ནས་འཐུར་བ་ཆེར་མ་ཐེབས་པས། ལྟ་ག་
 གཤིག་ནོར་འབྱེད་ཆོས་རྒྱར་ཞིག་ལས། གདོང་མི་འཐུར་གྱི་
 དཔོན་རོང་ཆོས་གནདེས། །དབུ་ལྟ་འདབ་པར་འཛོང་ལ།
 །འཐུར་གཤིན་གསུམ་སྟེས། །ཐུབ་པའི་འཐུ་ཤར་ཐ་བ་བཅོམ་ལ།
 །ཤོས་ཆེན་རྒྱན་གཞི་མེར་པོ་ལ། །ཆུ་མུམ་དཀར་པོས་མཐའ་གྱུན་
 བཟུལ། །རྒྱ་དར་དཀར་པོའི་རྒྱ་ཆིངས་གསོལ། །རྒྱ་ལ་ལྟ་
 འཐའ་རིས་སྟུང་བསྐྱར་ལ། །རྒྱ་དར་དམར་པོའི་རྒྱ་མ་རྒྱུག་
 བཅིངས། །རྒྱ་ཤོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ། །དམར་སྟུག་དར་གྱི་
 གདོང་དར་ཅན། །མེར་པོ་གམེར་གྱི་རྟོལ་ཅན། །རྟོང་མོ་གཡུ་
 ཏི་མ་རྒྱན་ཅན། །ཁམས་པ་དང་ལྟ་གྱི་རྟོ་རྒྱར་ལ། །གྱི་ཐུར་སྟུག་
 མའི་མ་རྒྱན་ཅན། །གཞི་ཞག་ནོར་དུའི་མཁུལ་རྒྱན་གསོལ། །
 ཤོས་ཆེན་མེར་པོའི་ཕྱག་ལ། །སྟོར་རྒྱ་དམར་པོའི་ཆར་ལོས་
 བཟུལ། །བ་སོ་དཀར་པོའི་ཁ་འཐེན་སྟེས། །ཤོགས་ཀྱིས་
 འདྲག་པ་དང་མལ་ཆེར་མཐུན་ནེ། ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་དུ་ལྟ་

བསྐྱར་གཤིན་གྱི་ཅན། །གཟུབ་རྒྱུས་སྐབས་མཛོད་ཤོས་མེར་
 རྒྱལ་ཤོས་ཆེན་རྒྱན་གཞི་མེར་སྟུ། །གཟུབ་རྒྱུས་འཕྲིར་དུ་
 མཛོད་ཤོས་མེར་སྟུག་གམ་ཤོས་ཆེན་གམེར་མ་མེར་སྟུ། །དུས་
 རྒྱན་པར་མ་རིས་ཅན་མེར་རྒྱའི་ན་བཟའ་མོར་ཁྱེའི་བས་ཅམ་ལྱུར་
 རྒྱ་བཅིངས། །འཁྱིལ་རྒྱལ་འཐའ་རིས་ཅན་མེར་པོ། །མཁུལ་
 རྒྱན་གཞི་ཞག་དང་། །མཁུལ་གཤེན་པར་འཁོལ་ཅམ་ལས་གཞན་
 རྒྱན་སྟེས་མེད། ཆིབས་ལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཐུང་ཤོས་ཀྱི་ལྟར།
 རྒྱས་སྟུ་མ་ཐའི་ལྟ་མོ་ལྟགས་འདབ་མ་ཆེ་དུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལྟར་
 མན་བས། །ནང་སྟོན་གཤིན་རྒྱག་རྒྱལ་ལྟ་ལྟ་ཤོས་ཤོར་ཐུང་
 དམར་པོའི་རྒྱ་མོ་ལྟ་འདབས་མཆོམས་བར་སྟེབས་པ་ལྟར།
 །གཟུབ་རྒྱུས་སྐབས་སྟུ་སྟོར་ལ་རྒྱན་གཞི་དམར་པོའི་ཁ་གདན་
 ཅན། །གཟུབ་རྒྱུས་འཕྲིར་ལ་ཁ་གདན་གམེར་མ། །གཟུབ་
 རྒྱས་འཐུས་སྐབས་ཁ་གདན་འཐམ་རིས་ཅན། །ལྱར་ཆར་མེད་
 ཆིངས་ཁ་དོག་རྒྱ་ཆོག་པས་ལུས་ཤོས་བས་ཅམ་བཅིངས། །ནང་
 འཐམ་དཀྱུན་འབྱུངས་དང་དབྱུར་དར་ཐུབ་དམར་པོ་ལས་རྒྱས་
 པའི་རྒྱ་གམེར་གྱི་སྟེལ་ལེབ་ཀྱན་ཅན། །རྒྱུས་པ་རྒྱལ་པོ་དུར་
 གཡས་པ་ལུང་ཅིང་གསུམ་ཞབས་དཔོས་ཆེ་ལུ་དུར་ལྟག་ཤོག་ནས་
 མཐུན་དུ་ལེན་སྟེས་དང་། །རྒྱ་དོར་འབྱུངས་དཀར་པོ་ལ་
 གདོང་དར་དམར་པོ་ཅན་གྱི་དོར་ཁྱེན་པོ་ལྟུ་ལྟ་བུར་ལྟག་སྟུ་
 ཏིད་པ། །མཁུལ་དུ་གཞི་ཞག་མེད་ཁ་ཡན་ལྟོར་བ། །གམེར་
 གྱི་ན་མོང་གཡུ་མ་ཐུར་ཅུབ་ཆོ་བམ་མ་ཡེ། །གམེར་དུལ་

བཟ་མའི་སྒོ་བྱུང་ལ། གཡམས་སྒུ་མོར་ཡུལ་དང་ར་གཡོན་དུ་ཕྱི་
 དུལ་ལ། མེད་དུ་གྱི་ཤིང་དཀར་ཤིང་མོག་བྱང་ཅན།
 གཤེར་དུལ་གྱི་མཆན་གཤམ་མཆོད་དར་གྱིས་མཆན་ཁྲུང་གཡོན་
 དུ་འགལ། འགག་ཆུ་མ་མ་རྟོག་བཅེགས་ཅན་བཅས་ཕྱོན་
 སྒྲིལ་དང་། མདུན་མོར་དང་དཔོན་ཁག་ན་མས་ལྟ་བུའི་མོགས་
 ཤིང་མཆོད་པ་ལ། གཟམ་སྒྲིབ་རྒྱས་སྒྲུབ་སྒྲུལ་གདན་ཤིན་
 ཆེན་གཤེར་ལ། འཁྱུང་སྒྲུབ་འཇམ་ཤིས་ཅན། བལྟལ་
 སྒྲུབ་སྒྲུལ་ཁ་ཁུ་ལས་གཞན་བྱུང་དར་མེད། རྟོར་འདྲ་
 དང་གཉེར་ཆུག་མདུན་མོར་དཔོན་ཁག་བཅས་གྱི་ཕྱིར་གཡོན་
 རྒྱུམ་ལ། འདྲ་རས་ཁ་ཁུ་ལོ་མཆོད་ཀྱིས། གཟམ་སྒྲིབ་རྒྱས་
 སྒྲུབ་སྒྲུལ་ཁ་གདན་འཇམ་ཤིས་ཅན། འཁྱུང་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ཁ་
 ལ། བལྟལ་སྒྲུབ་སྒྲུལ་དུལ་རྒྱུག་ཤིས་དང་དུལ་རྒྱུག་ཤིས་ཆེན་
 འཇམ་མའི་ཆེད་བྱུང་། གཞན་མེད་ཀྱི་དང་། མཆན་གཤམ་
 སྒོ་བྱུང་། རྟོར་བྱ་རྒྱུ་མོགས་འདྲ། དཀའ་དཔོན་དང་
 དཔལ་ཆེན་རྒྱུམ་ལྟལ་ཤིང་དང་གཤིག་ཤིང་ཕྱོད་སྒྲིལ་ཡོད།
 རྒྱུམ་ཤིང་དང་གཉེར་ཆུག་མདུན་མོར་དཔོན་ཁག་བཅས་ནས་སྒྱུ་ཉི་
 ལེ་ལ་ཐད་ཀར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ། བྱང་རེ་བཅིན་སྒྲིམ་ཤིང་བྱུག་
 དཀོས། རྟོར་འདྲ་མཆན་ཆེད་དུལ་ལ་ཐད་སྒྲིམ་པ་ལྟལ་པའི་
 མཆན་མས་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ། སྒོང་བྱུང་ནག་པོའི་སྒྲིམ་ཆར་བྱུང་རེ་
 ཡོད།

ཆེ་ཁག་ཤིག་ལྱི་བྱུང་མེད་ན་མས་གསལ་སྒྲོས་སྒྲུབ་སྒྲུ་

ལྟལ་ཞིབ་ལ། སྒྲུ་མཐུད་སྒོང་བྱུང་ནག་པོ། སྒྲུང་ཁའི་ཐད་
 ཅམ་ནས་ཅོང་ཞེས་ཞེ་གཉིས་སྒྲུ་བཀོས་ཉེ་སྒོང་བྱུང་ཁ་དོག་ན་
 ཆོགས་དང་ལྟལ་ལ། མགོ་བྱུན་དཔལ་ལ་བར་སྒྲིམ་ཤེལ་ཕྱིར་དོག་
 ཅན་ཅི་ཆེ། སྒྲིག་ཚུག་དུ་གཚུག་གཡུ་ཞེས་གཡུ་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཅུང་
 ཅན། ལྟལ་པར་གཤེར་མེ་གཡུ་ལ་ཅན། ལྱུ་བྱུ་སྒྲུ་མཐུད་
 ཐད་སྒྲུ་སྒྲུང་ཞེས་གཤི་ཕྱིར་ཅུང་ལ་མེ་འཁོར་ཅམ་གཉིས་གཞུམ་
 ཀའ་འཁོམ། སྒྲུ་མཐུད་དང་ཅོང་འི་མཆན་མས་ནས་སྒྲུ་མཐེན་
 ཞེས་ཕྱིར་ཞིབ་དང་གཡུ་བྱུང་མོགས་གཡམས་གཡོན་ཆོགས་ཤིང་
 ཞགས་བཞི་ཕྱི་བཅན། དེ་ཆུ་བྱུ་མེ་རགས་འོག་ཡར་བཀྱགས་
 ཕྱིད་གཤེར་དུལ་བཟ་མའི་ཡར་འཐེན་ལ་གཡུ་ཕྱིར་གཤི་མོགས་
 ཕྱི་ཞག་པའི་ཕྱིར་དོ་རྩམ་སྒྲིམ་ཤིང་མོ་འཐུང་པ་ལ། ཅོར་གཡམས་
 གཡོན་ལ་གཤི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཅུང་དེ་དང་གཡུ་གང་ཤོང་བཞུས་མཆོར་
 ཕྱིས་ལ། གཤི་མགུལ་དཀྱིལ་དུ་གཤེར་གཤུག་སྒྲུ་ཅན།
 སྒྲིན་ཤིས་སྒྲུལ་ཁ་གདན། བྱང་འཇམ་རྒྱ་གཤེར་མེས་ཤིན་ཅན།
 དེ་འདྲ་བྱི་ཤིས་སྒྲུ་དུང་གཉིས་ཀ་འདྲུང་པ་ལས་སྒྲུད་སྒྲིལ་མེད།
 ལྟལ་རྟོག་བྱུང་གས་ཆེར་བྱོན། གཤེར་དུལ་ལྟལ་མའི་སྒོ་བྱུང་
 ལ་གཡམས་སྒྲུ་མཆོར་ཁྲག་དང་། གཡོན་དུ་གྱི་བྱུང་དུལ་པ་ལ།
 མདུན་དུ་གཤེར་དུལ་ལྟལ་མའི་སྒྲུག་གཤམ། དུལ་ཐག་གི་
 སྒྲིང་བྱུན་དང་ཁོང་ཁོང་བྱང་བྱང་ཕྱིད། ལྱུ་བྱུ་དང་འདྲ་རས་
 ལམ་དང་དམར་ཆེད་གྱིས་བྱུ་བ་ཕྱོད་ནས་དཀྱིས་ཉེ་མདུན་དུ་ཁྲག་
 མདུན་ཕྱིས་པའི་ཕྱི་གཉིས་མདུན་ནས་དུལ་པ་སྒྲིལ་མཆིས།

དེས་འབྲེལ་ཏེ་རིམ་པ་འོག་མ་ནས་མཐའ་ཚུགས་མཆོངས་ཡིན།
 དེ་ལྟར་མི་མཉེན་གསུམ་འདི་དག་ཤིང་ལེ་གཞུང་གི་མཛད་ཚོ
 ཁག་དང་མཐུན་ཏེ་སྐོས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས།
 གཞན་ལྟར་ཚུགས་མི་མཉེན་ཆས་གསུམ་ཆེ་སྐོས་ཀྱི་ཕྱི་
 མཆོངས་པ་ཡིན།

ཤིང་ལེ་གཞུང་མཉེན་གསུམ་ཆེན་པོ་དེ་གི་ཕྱི་མཆོངས་འགྲོ་
 སྐབས་ཆས་གསུམ་ཆེན་མཆོངས། མཉེན་ཏུ་རྒྱ་དར་ལེས་དར་
 མཐུང་པ་དེ་ན་དེ་ལྟར་ཆེན་གཞི་དག་པོ་ལ་གཤེད་འདུལ་གྱི་
 འཛུར་མི་ཆེད་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་མཆོངས་པའི་ཕྱ་རྒྱད་དང་དར་ཆེ་
 གཞུམ་དམར་པོ། ར་ཞུག་དམར་པོ་ཆེན་གཅིག་ དེ་-----
 མཆོངས་འཛུར་མཉེན་ཏེ་མི་མཉེན་པ་འཛུར་གཉིས་པ་ཆེས་རྒྱ་དར་པ་ལྟ་
 གཞུམ་ཆེན་ཏུ་འཛུར་པའི་རིམ་པར། རྟོར་འདྲ། མཐུན་ཆོར།
 དཔོན་ཁག་གཉིས་ལྟ་གསུམ། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྒྱར་འཁོར་
 པཅས་དཔུ་སྐུ་ཁག་སྐོས་མ། རྩེ་མི་ཆུང་རྩེ་མས་པཅས་ཏུ་
 འབྲིག་གཅིག་རྩེ་མ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་ཅམ་ལས་རྒྱ་རྒྱུག་སྐོས་པའི་
 རྩེ་མི་ཆོས་སྐད། གཉིས་ལྟ་གསུམ་དང་ཚུགས་ཀྱི་དཔོན་
 འགྲོ་མཉེས་ཏུ་འབྲིག་ཏུ་ཕྱིར་གཤིག་པུ་ལྟར་རེ། གཉིས་ཀྱི་ལ་
 ཡོད་པའི་མཐུན་ཆོར་རྩེ་མས་ཕྱིར་གཤིག་ལེ་རེ། མཐུན་ཆོར་
 དང་དཔོན་ཁག་དཔུ་ས་མ་རྩེ་མས་ཕྱིར་གཤིག་གཞུམ་རེ། རྟོར་
 འདྲ་དུང་ཁག་རེ་རྒྱར་དཔོན་ལྟ་གསུམ་ཀྱི་དུ་མུ་ལྟར་པཅས་ཆེན་
 རྩེ་མས་ཕྱིར་གཤིག་གཅིག་རེ་པཅས་ཀྱི་དུང་ཆོག་ རྟོར་འདྲ་-----

དཔུ་ས་མ་རྩེ་མས་ཀྱི་ལ་གཤིག་པོ་ཀྱི་དུ་མི་ཆོག་ གཞན་དཔོན་
 ཁག་སྐོས་ཀྱི་ལ་གཤིག་ཏུ་འབྲིག་ཏུ་གཤིག་པོ་དང་དེ་ལ་
 པོན་སྐོས་ཀྱི་དུ་མི་ཆོག་པར་ཆོན་དུ་ཕྱི་ལ་པ་བཏར་དགོས་འདུག་
 མི་མཉེན་རྩེ་མས་ལྟར་ཕྱི་འབྲུལ་པ་དང་གཉི་པོ་ག་འཕེན་པ། མི་
 ཆེན་སྐོས་ཀྱི་ཕྱི་མཐུ་ཕྱི་མཉེན་ཀྱི་ལ་ཕྱི་མཉེན་དགོས་སྐབས།
 མཉེན་ཀྱི་ལ། རྟོར་ཁ། མཐུལ་ལེ་ཕྱི་མཉེན་ལྟ་ལ་དང་
 མཐུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྐོས་ཀྱི་དུ་མི་ཆོག་ མི་མཉེན་ཀྱི་དུ་མི་དེ་རྩེ་མས་
 མཐུར་རྒྱན་དང་ཁྲོ་ཁྲོ་མེད་དུ་ལ་ཆུག་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཕྱི་མཉེན་ལས་
 གཞན་ཚུགས་མཆོངས་པ་ཡིན།

དུལ་རྒྱན་ཏུ་དུག་རྩེ་མས་ཀྱི་ལ་ལྟར་དེར་ཁྲོ་སྐོས་ཀྱི་
 མི་ཆོན་ལ། མི་མཉེན་རྩེ་མས་དཔུ་ས་ལ་དེ་དང་དུག་སྐོས་ཀྱི་ལ་
 སྐོས་ཀྱི་ལ་འཛོ་པ་བཟང་ཆེན་ལྟར་རྒྱན་ཅིང་། འགའ་ཤིས་-----
 འདུགས་ཀྱིར་ཤི་ལ་ཤི་བའང་ཡོད།

ཐལ་གྱི་རྩེ་མ་ཤར་པ་ནི། རྒྱུར་ལྟར་འདིར་ག་མར།
 རམ་པ། རྩེ་ལ། རྩེ། རོ་ལ། རྩར་སྐོས་ཀྱི་ལའི་ཐམ་
 ཡིན་ལ། དཔོན་ཆེན་དང་རྒྱུག་ཁག་རྩེ་མས་ཀྱི་དང་ཀྱི་མ་སྐོས་ཀྱི་
 རྩེ་མ་འབྲེལ་བཟང་པའི་ཐམ་རྩེ་མ་སྐོས་ཀྱི་དུང་ལ། གཞན་ལང་
 ལྟར་པ་དང་རྒྱན་སྐོས་ཀྱི་མ་ཐམ་ཀྱི་རིགས་གཤིས་ལྟ་རྒྱུར་པའི་
 ཐམ་རྩེ་མར་པའི་ཤིང་ཁ་བཞུགས་ལྟོས་ཡོད། དམར་ལ་མལ་པ་
 རྩེ་མས་ལྟར་མ་དང་ལ་ལྟ་སྐོས་ཀྱི་ལ་འཛོ་པ་ལྟལ་དགོས་
 པའང་ཡོད། བཀ་མ་བཏར་ལེན་གྱི་རྩེ་མ་ནི། ལྟལ་པའི་-----

རིགས་དང་། མདུན་སྐྱོད་དཔོན་ཁག་གི་རིགས། རྩོད་འདྲ་
 རིགས། མི་མེར་གྱི་རིགས། བཀ་པའི་རིགས། རྩི་མཁུན་
 གྱི་རིགས་སོགས་རིམ་པ་གོང་མས་འོག་མ་དང་གཉིན་སྒྲིག་བྱེད་
 གྲོལ་མེད། ལལ་ཏེ་བྱས་ན་གོང་མས་འོག་མ་དང་འབྲེལ་ན་
 རྒྱན་པའི་གནས་བྱེད་ཅིང་། འོག་མས་གོང་མའི་རིགས་སོབ་ན་
 དགའ་ཆེར་བྱེད། མང་ཆེ་པ་མ་མ་དང་ཆེ་འབྲེལ་ཁག་གིས་
 རིགས་རྩལ་འོས་མིན་ལ་དབྱུང་དེ་མོ་ཅིས་དང་བསྐྱུན་ནས་མཛད་
 མ་དང་མག་པ་བསྐྱབ་དང་བྱེད་ཆོས་འདུག ལཱ་ལྷ་མཁུན་མ་
 མེན་པའི་མཛད་ཆོ་ཁྱིར་བཀར་ཅུ་ལ། རྩི་མཛད་བཀུག་ནས་
 བག་མ་ལ་དེ་བའི་ལས་ལྷན་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ། རྩི་
 འདྲི་བཟད་པ། མཛོལ་བྱེད་བསྐྱབ་པ། བག་གཏན་བཅིང་པ།
 དགའ་གཟུམ་གྱིས་རོ་གསོ་པ། མིང་འདོགས་པ། ལྷ་ལ་
 འདོགས་པ། གཡང་འགྲགས་པ། མཐའ་ཉིན་ཤིས་པར་
 བརྒྱུད་པ་བཅས་དང་འབྲེལ་ཆོན་མོ་དང་། རྩི་གཞལ་སོགས་གྱི་
 ཉིན་འབྲེལ་མཛད་ཆོ་འོས་བསྐྱུན་བྱེད་ཆོས་དང་། མི་ཆེན་ཁག་
 གིས་རྩལ་སྒྲིམ་སྐབས། མདུང་བཤད། འབེབས་བཤད།
 རྩི་བཤད། ལུ་བཤད་སོགས་སྐྱོན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་
 བཤད་པ་སོགས་མཛད་ཆོ་རྩལ་པ་ཡོད་ལྟར་དེ་དེ་བཞིན་གྱི་བར་
 མ་ཡོང།

རྩུང་འདེབས་སྐྱོལ་ལ་འབྱུང་ཆོས་དང་། འཕྲིན་ལ་
 བཀུགས་ཏེ་མི་རྩུང་ཞེས་བྱིན་བཞིན་གྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ། རྩི་

རྩུང་དང་ལྷགས་རྩུང་ཞེས་བྱ་བྱོད་ལ་བྱིན་པ་ལས་ཆེར་རྩུང་
 གཙོན་དང་འབྲེལ། མ་རྩུང་ཞེས་མར་སྐྱ་དང་ཤིང་རྩུང་ཞེས་
 ཤིང་ལ་དབྱུང་སྐྱོལ་བཅས་མཐས་ཅད་སྐྱ་མཛོད་གྱི་ཆོ་ག་དང་མ་
 འབྲེལ་བཅས་མེད་ཟེད། རྩི་སྐྱལ་དང་ཆོས་རྩལ་ཆེན་པོ་སོགས་
 བསྐྱུན་ལཱོན་དམ་པ་ན་མས་གྱི་ལྷ་རྩུང་དམར་གཏུང་རམ་ཁྱགས་
 ལྷ་ལུལ་པའི་གཏུང་མས་མཛོད་ཉིན་རྩུང་འཛིན་ཉིན་དང་རྩིན་
 རྩུང་མཛོད་པ་བྱེད། མི་ཤིན་མཁུག་ཞེ་དགའི་བར་རང་རང་གི་
 ལྷལ་ལུང་ལ་ཆོས་རྩིན་གང་ཡིན་གྱི་གཤིན་ཆོག་ནར་མའམ་མ་
 མཐའ་བདུན་ཆོགས་ན་མ་ཁེམ་སྐྱ་མཛོད་མེད་ན་མཐས་མེད་གྱི་
 སྐྱོལ་འཇགས་འདུག འདི་དག་གིས་པར་བརྒྱུད་གྱིས་མི་ཡོང།
 ལྷལ་འདིའི་ཅེད་འབྲུབ་སོགས་གྱི་སྒྲིལ་གྱི། གོང་སྐྱེས་
 བཞིན་ཉི་དགེ་རྩིན་འབྲུབ་ལྷེར་རྩུལ་པ་ཤོར་བཟར་གྱི་རྩལ་
 མར་སོགས་དང་། རྩིགས་ཆེན་དགོན་རྩུང་གི་ལྷ་སྐྱུའི་སྒྲིལ་
 ལར། ཉི་དགའི་ཤོ་ཆེན་ནས་མདུན་ཤོད་ལྷལ་ཤོ། ཉི་འར་
 མདུན་ཤོལ་གོས་རྩིན་གོང་རྩིས་པ་བཞིན་དང་། ལྷལ་ཤོ་
 ལ་འར་ཆལ་ཤོད་དང་སྐྱལ་ཤོ་སོགས་གོས་རྩིན་དང་ཤོ་ཆོག་གི་ལྷན་
 པར་ཡོད་ཅིང་། ཉི་རེ་རེ་ལའང་སོག་མར་འཇམ་ཤོ། ཤོ་
 མཛོད། ལྷུང་ཤོ། བཟག་དན། བཟུ་ཤིས་སོག་གོ་རིམ་
 རིས་པ་ཅན་ཡོད། ཉིང་སྐབས་ཉི་དགའི་ཤོ་ཆེན་ཞེས་བྱིས་པ་
 རྩལ་གྱིས་སྐྱམ་གཤིག་ལྷག་སོགས་བཅེགས་ལ། མཛོད་གཤ་
 ལ་སྐྱམ་པ་ཞི་འགྲེལ་བ་དང་། ལུང་མེད་རྩལ་སྐྱ་མགོ་བོར་དཀྱི་

ཞིང་། ལུང་ལུང་ནས་འཁྲུག་པ་འདི་དག་དེར་སྐབས་
 རྩེ་དགེའི་ཤྱ་ཆེན་ཡིན་པ་ལས་གནང་རབས་ཀྱི་རྩེ་དགེའི་ཤྱ་ཆེན་
 ཡིན་པ་འདྲ་བུ་དང་། གནང་ཡང་གནས་ཤི། ལྷོ་ཤྱ་ ལ་
 གནས། མཁུར་མ། མཁུར་མ། ལྷོ་ཤྱ་ག་པུའུ་བ། ཉ་
 རྩེ་ད། བོག་རྩེ་ད། མན་ལ་རྩེ་ད། ཨོ་པག་ ཡིག་མང་།
 ལཱ་འདྲིན། ཁར་རྩུག་ བག་རྩེ་ད་མོག་མ་རྩེ་ད་མོད་རིགས་
 རིག་ཀྱི་མང་པོ་རྩུས་རྩུན་ལྟར་ཆེན་མོ་མོར་རྩེ་ད་འཁྲུགས་ཤོལ་
 མཆིས། ལོག་ཆོ་འཆམ་དང་། རྩེ་ལྷོ་མཆོད་གར་མོགས་ཤི།
 དཀྱིལ་འཛོམ་གྱི་ཆོག་དང་འཁྲེལ་བས་རྩུང་ས་རྩུང་ས་རྩེ་ད་པུ་ཆེན་
 བན་ཉུགས་ཡོད་པས་པའོལ་རྩུང་དང་གར་བྱུང་འཆམ་རྩུང་མོགས་
 གནང་ནས་མི་ཆོག་ཅིང་། རྩེ་ད་འགའ་ཤས་རྩུན་མོད་རྩེ་ད་མང་ལ་
 མི་ཆོག་པ་དང་། འགའ་ཤས་མཆོལ་ན་ལྷོ་མ་བག་ཆགས་དགེ་
 བའི་ལ་བོན་ཆེད་ས་པ་མོགས་པ་བཟུང་། རྩེ་ད་མཁྲུག་ལུག་མི་
 རྩུགས་ཀྱིས་རྩུང་མོད་ཆེད་རྩུང་མོག་ཉ་ལྷོ་ཤྱ་ག་མས་གཤིས་
 ཆགས་འདུག ལྷོ་ཤྱ་འདི་རྩེ་ད་ཁང་གནང་རབས་རྩེ་ད་ཁང་
 ཡིན་ལྷོ་ཤྱ་པུའུ་པུའུ་རྩེ་ད་པ་མོགས་པ་ཡོད་ལྷོ་ཤྱ་ད་མོག་པུའུ་དྲུག་
 མེངས་གཞུང་རྩུང་ནས་གནས་ཁང་ཆེད་མ་མོར་པུའུ་ཤྱོགས།
 རིགས་རྩུན་ཀྱི་ལྷོ་ཤྱ་ཆམས་ཅད་མཆོད་ཀྱིས་བསད་པས་ལྷོ་ཤྱ་
 ས་ཁང་ཡིད་ཡོད་ལྷོ་ཤྱ་དཔེ་ཡོ་རྩུས་ཡོད་ཅེས་དཔེ་ལྷོ་ཤྱ་ས་རྩུང་
 ལྷོ་ཤྱ་མཁྲུག་དཔར་ཁང་ལྷོ་ཤྱ་རྩེ་ད་ཁང་ནས་གཞུང་རྩུས་འདུག
 ཆོགས་འདིའི་ས་ཆ་ལཱ་ཆེད་རྩེ་མོད་དང་མོག་གཞི་དང་པ་ལྷོ་ཤྱ་རྩེ་ད་

རྩེ་ད་འཁྲུག་པར་དབྱེད་འོས་པ་འདུག་གོ།

ལྷོ་ཆེན་བཞི་བ། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་མ་ལུགས་དང་།
 རྩེ་དགེའི་རྩུང་ས་རྩུན་པུའུ་པུའུ་དྲུག་
 ལྷོ་ཤྱ་ག་པུའུ་སྐྱུས། དཔོན་རྩེ་མག་
 གི་ལ་ཆེན་པོ་པའཆས་ལ།

རྩུགས་འདིར་རྩེ་ད་པ་ལྷོ་ཤྱ་རབས། རྩེ་ད་ཆོས་འཁོར་
 བཟོར་རྩུལ། མདོ་མཁྲུག་ཀྱི་མགའ་བཟུང་བས་རབས་མོགས་
 དང་། བོད་རྩེ་ད་མ་ཆོས་དར་རྩུལ། རྩེ་ལའང་བཤད་རྩུང་
 འཛིན་པའི་བཀའ་ཆེད་བཀུ་སོགས་ལས་མདོ་མཁྲུག་ཀྱི་བཤད་པ་
 རྩུང་རྩུལ། རྩུག་རྩུང་འཛིན་པའི་ཤིང་ཉ་བཟུང་མོགས་ཀྱི་མོ་
 རྩུས་དང་། གནང་ལྷོ་ཤྱ་པུའུ་རྩུང་རབས་པའོལ་འཁྲེལ་བར་
 འོས་ལྷོ་ད། རྩེ་དག་བཟུན་པ་ལྷོ་ཤྱ་མོ་རྩུས་རྩུང་རྩུན་མཁྲུག་
 དཔར་ཁང་མ་རྩུགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མང་རྩུ་ལྷོ་ཤྱ་པས་འདིར་མ་
 ལྷོ་ཤྱ།

རྩུང་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྷོ་ཤྱ་མཁྲུང་

ཆུང་འཁྱིལ་ཞེན་ཁ་ཚད་པས། རྩོན་པ་གཅིག་གི་བཅུན་པ་
མཐའ་དག་ལ་ཚྭ་གས་ཞེན་མེད་པར་རང་ཆུང་ལ་བྱུང་གང་བྱུང་
དགོས་པ་མི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཤིས་ཆར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་
པར་ལྟར་རྒྱུ།

དེ་ཆུང་འཁྱིལ་རྩོན་ཆུང་ཆར་ཆོང་ནས། སྤངས་འཁྱིལ་
བཞོན་བྱུང་དོན་གནད་རབས་མེད་གཞིར་བྱས་ཁམས་ན་ཆོས་ཀྱི་དྲ་
ལམ་འཁྱུགས་ཁེ་རྩོད་ཡོད་པའི་ཆུང་ལ་ནི། རྩོན་མངས་བྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་འགྲོ་ཁམས་བྱ་མཆོའདུག་
པའི་ཆུང་ལ་རྩོལ་གས་པས་ཆེ་འགྲོ་ནམས་གནས་སྤངས་དང་
མཐར་ཆུག་གི་བདེ་བར་བཞོན་པའི་ཐབས་རྩོལ་གས་བཅུན་པར་
གསུངས་རྩོན་བཞིན། རྩོད་གཞིར་ཆོས་བྱུང་མང་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་པ་ཆོས་བྱུང་ཆེན་པོའི་ཆུང་ལ་ཁྱེད་པར་དོན་འཇིག་རྟེན་
འདུག་ མངས་སྤངས་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ནམས་ཀྱིས་
བཅུན་དོན་བཞིན་ཐབས་ལམ་མ་བཞེན་ནས་རང་རང་འཁོར་བ་
ལས་ཀྱིས་འཁྱུང་བྱིས་ནས་དཔའ་པའི་ཆོས་རྩོད་འཁྱུགས་ཀྱི་རྩོད་ཀྱང་
ཐུགས་གསུམ་བྱེད་ཆོས་པ་དང་དམ་ཆོག་ཁས་ལེན་དགོས་ཆོག་
ལྟར་གཞིར་ཆོས་བྱུང་རིམ་བྱོན་བྱིས་བྱིས་མེག་ནས་མངའ་
འབངས་ཡོངས་ལ་དགོ་བཅུདེ་བཅའ་བྱིས་མེག་མེད་
ཆོས་ལྟེ་ཁག་ལ་དེ་ལྟེ་གས་མས་ལ་བྱེད་བཅའ་ཡིག་མང་ཏུ་སྤྱིམ་ཡོད་
པ་དེ་དག་ཀྱི་རྩོན་ལ་ཆོས་ལྟེ་ཁག་གི་ལྷ་མ་ཐོབ་ལྟར་ལ་ལྟར་རང་
རང་གྱུ་པ་བྱུང་འདྲར་ཡོད་མེད་ལ་མ་ཆོས་པར་བཅུན་མེད་བྱིས་

གྱུ་པ་བཞོན་གོས་པ་དང་། གྱུ་པ་དེ་དག་གིས་ཆོང་བྱང་ཐུགས་
གསུམ་བྱེད་སྤང་ཆོས་བཅས་མཆོམས་ལས་འགལ་ན། མི་མཐོང་
ཐབས་ལྷན་གསུངས་པའི་བསལས་ཆོས་ཆུང་པ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་དགོས།
འགས་ཆབས་ཆེན་བྱིས་མེག་ནས་ཀྱིས་ཆར་བཅུན་ཆུད་ཀྱི་གནན་
འབེབས་གནད་འདུག་པ་དང་། དགོ་འདུན་པ་ནམས་རྩོན་
བཞོན་འཆོལ་བ་བཞོན་རྩོལས་པ་ཡིན་དགོས་ཆུང་ལ། ལུས་ཏུ་ས་
དང་བཅུན་ཀྱི་མངའ་འབངས་ནས་བཅུན་པའི་དབྱ་བར་གྱི་བྱེད་
ཆོས་ལྟེ་ཁག་གི་ཏུ་ས་མཆོད་བྱེད་ཐབས་ལ་འཇོག་པས་མ་ཆོད་།
དགོན་ལྟེ་ཁག་དང་སྤང་ནམས་ལ་མཆོད་གཞིས་དང་ཁོལ་པ་
གནད་ཡིད། དགོ་འདུན་པ་རེ་རེ་བཞིན་གྱུ་ཆོང་སོགས་མཐུན་
ཆུང་བྱུང་འདུག་ དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་མངས་བྱས་ཆོས་
འཁྱུགས་དར་ཁབ་ཆེ་ཞིང་བཅུན་འཇིག་རྟེན་ཆུང་ལ་ཁྱེད་ཐབས་
ཏུ་ཐེབས། བཅུང་གསུམ་དང་ཐུན་པའི་དགོ་འདུན་བྱེད་མང་
ཏུ་འཁེས། རྩོད་དེས་འཁྱུང་གིས་ཆོས་མ་ཞིན་པ་ནམས་ལྟར་།
བྱིས་དཔའ་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་བསལ་བྱས་པས་འཁྱོད་པ་ལས་དེས་
པ་འཁྱུང་པའི་ཆུ་བྱུག་ དེ་དག་དང་འཁྱིལ་བ་ཆོབ་ཆོད་རྩོན་
དང་ལྟན་ཞིང་། བྱུག་ཁམས་པའི་འཇག་ལྷ་སྤང་བ་སོགས་དགོ་
མཆོན་མང་ཏུ་བྱུང་བ་སྤོས་མ་དགོས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
པའི་ཆོས་ཏུ་བྱུན་པའི་མི་མེད་ལ་མནར་གཅོད་ཆར་མེད་གནད་
མཁན་ལ་མང་ཏུ་བྱུང་འདུག་

ལྟེ་དགོ་པེ་ཆུས་ལ་བྱུན་འབྲུབ་ལྟེ་དང་། ལྟེ་མེ་ཁག་

གི་མི་སྐུ་ལ་ཕྱེད་གེ་ཚེས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིས་བྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱ་བཞི་གཤམ་
 ལ་དབུ་ཕྱུན་ཕྱུན་འབྲུབ་ཆེད་གི་ཆོས་བྱུ་གི། སྤྱོད་དེ་ལོ་ལ་མ་
 སྐུ་ལ་མང་པ་ཕྱེས་ཀྱི་ཆོས་དུ་ཚོད་པ་ལྷུ་བ་ཆེན་པོར་ཤོད་རྒྱལ་པོ་
 དང་། སོ་མར་བཟུ་ཤིས་མེད་ཀེ་མཆོད་ཚོད་ཀྱིས་རབ་རྒྱུད་
 བདུན་པའི་མེ་ལྷན་(༡༩༩༩)ལོར་དཀྱིལ་ས་བཟབ། ལྷུ་བ་
 ཆེན་འདི་རྩེ་ཆེན་རྩོམ་འཆར་གི་སྤྱོད་མར་ལྷུ་ར་པལ་གནས་
 རྩེ་ས་ལྷུ་འི་ལྷུར་མ་ཆེད་རྒྱུད་ལ་མ་ལྷན་ལྷུ་འི་ལྷུ་བ་ལྷུ་ན་
 གནས་པ་དང་། སོ་མར་ལྷུ་ལྷུ་ས་གནས་པ་ལྷུ་མ་དཔལ་ལྷན་པོར་
 གི་ས་རྒྱལ་བས་ལྷུ་བ་ལྷུ་ན་རྩེ་ཆེན་རྩོམ་འཆར་གི་གདན་རབས་
 བཟུང་པ་ལྷུ་ལྷུ་ཆེན་རྒྱལ་བ་ལྷུ་མཆོག་མེད་གི་ལས་ལྷུ་པ་
 གཞུས་དང་འབྲེལ་པའི་མཐུ་ཆོས་ལྷུ་བདུན་ལྷུ་མང་དུ་བཞེས་ཀྱི།
 ལྷུ་འི་ལྷུ་བ་ལྷུ་གི་བཅུ་ལྷུ་བདག་མཆོད་པ་ལྷུ་ས་ལྷུ་ས་དཔལ་
 ལྷན་ས་ལྷུ་པའི་ཆོས་ལྷུ་དེ་འཛིན། དེ་ལྷུ་ས་ལྷུ་དུ་ལྷུ་མ་པ་
 བཞེན་པོ་མར་བཟུ་ཤིས་མེད་ཀེ་ཆོས་ལྷུ་དཀྱིལ་ལྷུ་ལ་མཐོང་སོར་
 བཞེས་ལ། ལྷུ་དཔར་བཟབ་མ་ལྷན་པའི་ལྷུ་མ་དཔལ་ལྷན་མེད་
 གི་དཔོན་ཆེན་ལ་ལྷུ་ལྷུ་ས་ལྷུ་ལྷུ་དཔར་ནས་མཐུ་ལྷུ་བཟང་།
 ཡ་རྒྱལ་འཕེལ་གྱི་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་པ་ལྷུ་མ་དཔལ་ལྷན་དེ་ལྷུ་ཆེན། རྩོ་
 རྩོ་ལྷུ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷུ་ལྷུ་བཞེས་ལྷུ་མ་ལྷན་པ་ལྷུ་ལྷུ་བཟང་དང་
 བཞེ་གི་རབས་ལ་ལྷུ་ས་པའི་ཆོད་དང་། ལྷུ་ཆེན་ལྷུ་མས་པ་
 ལྷན་ཆོག་ས་ལྷུ་ས་ལྷུ་མཆོད་དབང་བདུན་འདུལ་པར་གྱི་རབས་
 བཟུ་བཞེ་བཅས་ཀྱིས་བཅུ་ན་པའི་བདག་པོར་མཛད། རྩེ་ཆེ

ལི་ཆོས་ལྷན་ཆོག་ས་ལྷུ་ས་དཔལ་ལྷན་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་དཔར་ས་
 པ་ལྷུ། ལྷུ་མ་ལྷན་དགའ་དེ་ལྷུ་ཆེན་ལྷུ་མ་ཤར་ཆེན་ལྷུ་དཀྱིལ་
 བཟུ་ཤིས་ལྷུ་དཔར་ས། ལྷུ་ཆེན་ལྷུ་མས་པ་ལྷན་ཆོག་ས་ལྷུ་
 ལྷུ་པའར་པ་དཔལ་མཆོག་ལྷུ་མཆོད་ལྷུ་དཔར་ས། ལྱི་ཆེན་
 མངས་རྒྱལ་བཅུ་ལྷུ་པལ་རྩེ་ཆེན་ལྷུ་མ་འཛུ་བཟུ་ཤིས་
 དཔལ་ལྷན་དང་། ལྷུ་ནག་མཐན་ཆེན་བཟང་པོ་ལྷུ་མཆོད།
 ལྷུ་དཔར་རྩེ་ལྷུ་ལྷུ་རབས་ལྷུ་པའི་པ་ལྷུ་ལྷུ་བཟང་ས་རྒྱལ་
 ལྷན་ཆོག་ས་དང་གཞུས་ལྷུ་དཔར་ས། ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་པ་ཆོ་
 རྩེ་གིས་རྩེ་ཆེན་ལི་པའི་གདན་རབས་ལྷུ་ལྷུ་པ་ལྷུ་ཤིས་ལྷུ་ན་
 འབྲུབ་དང་། ལས་འབྲས་ལྷུ་ལྷུ་དཔར་བཟུ་དྲོལ་བཟང་དུ་
 ལྷུ་ལྷུ་པའི་བཟུ་དཔར་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 པ་རག་དབང་ལྷུ་ལྷུ་པའི་འབྲུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 ལྷུ་ལྷུ། ལྱི་ཆེན་ལྷུ་ལྷུ་ཆོག་ས་བཅུ་ལྷུ་པལ་རྩེ་ལི་གདན་རབས་
 ཆོག་ས་པ་ལྷུ་ལྷུ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ལྷུ་ལྷུ་དཔར་ས། ལྷུ་
 ཆེན་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་མཆོས་ཤར་ཆེན་ལི་འབྲུ་རྒྱལ་མཆོད་གདན་
 དཔར་ས། རྩོ་བཅུ་དཔར་ས་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 ལྷུ་ལྷུ་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་ལྷུ་དཔར་པོ་གདན་ལྷུ་མཛད།
 ལྱི་ཆེན་ལྷུ་ལྷུ་མངས་རྒྱལ་བཅུ་ལྷུ་པལ་རྩེ་ལྷུ་པའི་ལྷུ་མས་པ་
 ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 ལྷུ་ལྷུ། ཡར་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 འབྲུབ་དང་གཞུས་ལྷུ་དཔར་ས། དམ་ཆོག་བཅུ་པའི་རྩོ་ཆོས་

དགོན་ལག་བཞེ་བཟུ་ལ་ཡར་དང༌། དེར་དགོ་འདུན་ཞལ་
ཡང་ས་ཉིས་ཁྱི་ཆུག་ཡོད་པར་བཤད་འདུག།

འདྲ་བཤུགས་ཆེན་ཆེན་བསམ་གཏན་ཆོས་མྱིང་ནི།
འདྲ་གསལ་ཞིག་སེལ་བ་ཆེན་པོའི་རིག་པ་ཆེད་མེད་སེལ་བ་ལ་
མངའ་ན་བད་བཟུར་པ་བཟུང་བདའ་བ་པོ་རིག་འཛིན་དང་ཉེ་དགོ་
སངས་རྒྱལ་བཟུན་པ་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་གྱི་ར་བ་བྱུང་བ་ཅུ་
གཅིག་པོའི་ཤིང་མྱེད་(༡༩༥༥) ལོར་དགོན་ལ་བཏབ།
ཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མྱེད་ཞིག་གི་བཀའ་ལྟར་མྱི་དང༌། ཕྱི་བཀའ་དུ་
ཆུབ་གསུང་མཁའ་འདྲི་མྱེད་ཞིག་གི་བཀའ་ལྟར་འཛིན།
འཛིན་ལོ་གསུམ་མྱི་མྱེད་མཁའ་ན་མཁའ་དང་མཁའ་པོའི་བཟུན་
འཛིན་མྱི་མྱེད་སྤྱད་མྱེད་ན་མཁའ་འདྲི་གསལ། ཞེ་ཆེན་
ལྷ་ལམ་རབ་འབྱུང་པ། གཏེར་ལྷན་གྱི་མ་ཐུགས་པ་མེགས་
དང༌། ལྷལ་བཟུང་པ་མེགས་ཆོས་བཟུན་འཛིན། དེས་དོན་
བཟུན་འཛིན། མི་འབྱུར་ན་མཁའ་དོན་ཆེ། ལུབ་བཟུན་
ཆོས་ཀྱི་དོན་ཆེ་བཅས་དང༌། ལྷལ་ལྷལ་གཞན་མན་མཁའ་ཡས་
ཀྱི་ལུགས་བཟུང་པ་མཆོག་སེལ་མྱེད་མང་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལྷན་
བཟུགས། མཁའ་ཆེན་པོ་མྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་པོ་འཛིགས་མེད་
ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། མ་ལྷན་བཟུན་འཛིན་ན་དུ། གཞན་
མན་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པོ་མེགས་མཁའ་རབ་དོན་ལུགས་ལྷན་པོ་འདི་
པར་ལྷན་པ་སེལ་གཞིར་ཆེན་པོ་བཟུགས་ཀྱི་འཆད་ཉལ་ལྷན་
བདའ་དུ་མང་བས་བཟུན་པ་ཀྱི་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཆོས་མྱེད་

ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་འབྱུར་ཆེད་མ་བའི་ལྷ་ས་ཆེན་པོ་རུ་ལ་མི་ཡ་གྲང་
ཡིན་ཅིང༌། དགོན་ལག་གིས་བཟུ་ཆེན་ཡོད་པར་བཤད་འདུག་
སྟེ།

དངས་བྱུངས་ལུབ་བཟུན་ཆོས་འཛིན་མྱིང་ནི། ལྷར་
འབྱུང་པ་འཛིག་ཉིན་གསལ་མཆོན་ཀྱི་ལྷ་ས་ལྷལ་དཔལ་ཆེན་
མང་ལྷལ་མྱིང་པས་འབྱུང་ཆེན་བཟུང་འཛིན་པོའི་དགོན་ས་
བཏབ། འབྱུང་མྱིང་ཆོག་ལྷན་པོ་སྤྱད་པ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ས་
ཀྱི་ལྷ་བཟུན་འཛིན་ཆེན་པོ་མངའ་འདིས་པ་ལྷལ་ཁྱེད་མཁའ་དང་མེད་ཀྱི་
བར་དར་ལུབ་ཆེན་པོ་ལྷན་པོ་མཁའ་མེད་འཛིག་ཀྱི་ཤིང་ཆོག་
ཆོད་བཟུ། ལྷར་གནས་དེར་དུས་གསུམ་མེད་པ་ལྷན་པོ་
ལའི་དོན་ཆེད་ལྷན་གསེར་པར་བཟུགས་པ་མི་དུ་ཤིན་པོ་ཆེ་
ཀུན་མཆོན་བཟུན་པོའི་ཉིན་ཀྱི་ལྷ་རབ་ལྷན་པོ་བཟུགས་པོའི་
མི་ལུག་(༡༩༩༥) ལོར་ལྷ་དགོན་ཆོས་ལྷལ་བཟུན་པ་ཆེ་ཤིང་
གསལ་མཁུན་ཀྱི་ལྷན་པོ་དགོན་ལ་བཏབ། དེ་འདྲི་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་
ལྷལ་མཆོན་ནས་མི་དུ་མཁའ་ཁྱེད་ལས་རབ་བཟུན་པར་གདན་
སེལ་པ་མ་གཞིར་དགོན་དུ་བཟུགས། དེའི་ནས་འབྲམ་ཀུན་
མཆོན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཛད་ཁམས་ཤིང་གཏེར་མངའ་ལྷལ་མ་
ལོ་དང་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པ་གདན་སེལ་པར་པར་ལྷན་པོ་
བཟུན་ལས་འཛིན་པོ་སྤྱད། ཤིང་གཏེར་ཆོས་ལྷལ་བཟུན་པ་ཆེ་
ཤིང་ཆོས་མ་གཞིར་ལྷ། མོག་མར་མཁོད་པ་ལ་འབྱུར་དགོན་དུ་
འཁུག་ རི་ན་ས་དཔལ་བྱུངས་དགོན་ཆོག་བཏབ་ཤིང་གདན་ས་

མཛད། དཔལ་འདི་ཉིད་ནས་མེད་ཀྱི་དེ་ཡག་འཕུར་པར་བྱ་
 དག་མཛད་པ་མཉམས་ཀྱིས་དབུ་ཡི་མཛོད་གནས་སུ་བྱུང། དེ་
 ལས་མི་ཏུ་པར་ཉིན་ཕྱིན། མི་ཏུ་པར་བྱུང་བཟང་། མི་ཏུ་
 པར་བྱུང་བར་མཆོག་ མི་ཏུ་པར་བྱུང་ཡོད་མཉམས་སུ་བྱུང་རིམ་
 བྱོན། དཔལ་འདི་ནས་དང་མཆོད་བཅུ་ལྟོ་མཉམས་ཀྱི་མ། མཛོད་
 ཆེན་ནས་མཛོད་ཀྱི་འཕམ་མཉམས་ཀྱི་འཕམ་སྐྱུར་བས་རིམ་བྱུང་
 མཉམས་ཀྱིས་གནས་ས་མཛད་ཅིང་། བཤད་བྱ་བ་ཀྱི་ཕྱི་བཅས་
 དང་ཆུབ་ཆེ་ལ་མཛོད་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་འདི་ནས་མཉམས་ཅད་ཀྱི་མཉམས་
 བྱུང་། མི་ཏུ་པར་ཉིན་ཕྱིན་དང་། མི་ཏུ་པར་བྱུང་བར་མཆོག་
 གི་ཆུ་རྒྱས་བཟང་། བྱུང་པ་བཞི་བྱུང་བཅུད་ལས་མོ་ཅེ་ཀར་
 ཡག་མཉམས་ཅོ་ཆེན་བཅུད་གནས་མཛད་པས་དཔོན་ལག་བཅུད་
 བཅུད་ཆུ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱགས།

མེ་ཆེན་བཅུན་གཉིས་དང་ཆུ་མ་མིང་གི། ལུ་མ་རབ་
 འབྱམས་པ་འབྱུར་མེད་ཀྱི་དབང་ཆུ་མ་མིང་གིས་རབ་བྱུང་བཅུ་
 གཉིས་པའི་ཤིང་ལྷག་(༡༨༩༩)ལོར་ཆུ་ག་བཟང་། ལུ་མ་
 དང་ལུ་པའི་ཤིང་ཉན་མཆོད་ས་སྐྱུ་དང་ལུ་པའི་པར་བཅུ་མཉམས་
 རིམ་འབྱུང་། ཆུ་ལ་ཆོད་ཀྱི་མོག་རྒྱག་དང་། གནས་ལ་རིག་
 པའི་མ་ཏུ་པར་ཉིན་འབྱུར་མེད་མཆོད་ལས་ནས་ཆུ་ལ། ལུ་པའི་
 མང་གི་མི་མཉམས་ཆུ་གས་ལས་ནས་ཆུ་ལ་མཉམས་ཀྱི་གནས་ས་མཛད།
 བཤད་བྱ་བ་ཀྱི་ཕྱི་བཅས་དང་ཆུ་བཅུ་ཆེ་ཡིང་། ལུ་འབྱུར་ཆེད་
 མཛོད་ལུ་མ་ཆེན་པོ་རྒྱག་གི་ལ་གུ་ལ་ཡིན་ལ། ཆོས་བཅུད་འཛིན་

པའི་དཔོན་ལག་ཉིས་བཅུ་ཉི་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་ཁག་ཆུ་མ་གཉིས་པ་མེད་ཀྱི་དེ་
 མང་འཁོར་ས་སུ་གཉིད་ཆེན་ཉི་མ་བྱགས་པ། ལུ་རྩ་མངས་
 ཆུ་ལ་བཅུན་པ། ལུ་པོ་གཉིད་ཆེན་མཉམས་ཀྱི་དབུ་མ་འཛིན་
 འདུག་པ་དང་། ལུ་དཔལ་འདི་ནས་འཕམ་དབུ་མ་འཛིན་
 བཅུ་ཉིད་བར་པོ་དང་། དེ་དེ་སྐྱུ་བྱེད་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་
 གཉིས། ལྷ་བས་དེ་དེ་དབུ་ཡི་མཛོད་གནས་གཅོད་ཀྱི་ལུ་པའི་པ་མ་
 བད། ལུ་ལ་འབྱུང་གི་དབུ་མ་མང་པ་ཆེ་ཉི་གདན་ཆབ་ཀྱི་དབུ་
 གནས་འདུག་གོ།

དཀྱི་མེད་ཀྱི་མང་འཁོར་ས་སུ་དཔོན་མི་ལག་གི་མཆོན་
 མོ་ཆོས་པ་ལ། མོག་མཛ་རྒྱུ་ཆུ་མ་བཞིན། མི་མ་དབུ་མེག་
 བའི་རྒྱལ་འཛིན་ལུ་འབྱུར་གསལ་བྱགས་ཆུ་མ་མཛོད་ཆོས་མེད་ཀྱི་

༡. ཀུ་མོག་དཔོན། ༢. དཔལ་ལུ་དཔོན། ༣. ལུ་མ་ཆེན་
 དཔོན། ༤. ཆེ་ཆེན་དཔོན། ༥. རྩ་བྱག་དཔོན། ༦. ལུ་འཁོར་དཔོན།
 ༧. ལུ་པོ་དཔོན། ༨. ལུ་ལག་མེད་དཔོན། ༩. འཆོབ་པའི་རྩ་དཔོན།
 ༡༠. ལུ་རྩ་དཔོན། ༡༡. ལུ་གུར་དཔོན། ༡༢. ལུ་ལུ་དཔོན། ༡༣.
 ལུ་མོར་དཔོན། ༡༤. ལུ་ག་ཆ་དཔོན། ༡༥. ལུ་གས་སང་དཔོན།
 ༡༦. ལས་མ་འབྱུབ་དཔོན། ༡༧. ལུ་མང་འདཔོན། ༡༨. ལུ་གས་
 བྱག་དཔོན། ༡༩. ལུ་དཔལ་དཔོན། ༢༠. ལུ་མཉམ་ཆེད་དཔོན།
 ༢༡. ལུ་མ་དཔོན། ༢༢. ལུ་ཤིང་དཔོན། ༢༣. ལུ་ལུ་དཔོན།
 ༢༤. ལུ་ལུ་དཔོན། ༢༥. ལུ་ལུ་དཔོན། ༢༦. ལུ་ལུ་དཔོན།

པར་མའི་ཁྱི་གོ་ཚོ་དང་ཕྱ་ཚོར་ཆོང་ཕྱང་ཁུ་བ་ཀྱི་འགོ་བ་ཞིག་
འཕྲོ་བཞག་མཛད་དེ་པོད་གཞུང་གི་ཞལ་གསལ་སྤྱུར།

ཆིང་ཁུ་ལ་རབས་ཀྱི་ཚོན་ཐང་གི་ཁོ་གཞིས་པར་(宣統 二
年)པོད་ལྷག་པའི་(༡༩༡༠)པོར་ཆིང་དམག་པོད་དུ་སྤྱེད་པས་
པར་འགོག་ཞེས་ཆིང་ཕྱ་ཚོར་ཕྱ་འཛོལ་གྱིས་གཞུགས་ནས་དཔལ་
ཐན་ཚོན་པའི་ཆུ་ཞུགས་གསལ་ཕྱ་ཚོར་པ་བཅུ་གཞུགས་པས་གཞིས་
ཀུ་གཅིག་དང་ཚོས་དུད་པའི་ཕྱ་ཚོག་གི་བདག་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་
གཞུང་མའི་ཕྱ་པུག་གི་པེམ་པའི་པས་ལྷ་པོ་བཅུ་པེ་འབྲེལ་
(༡༩༡༤)པོར་ཕྱ་ཚོད་ཚོབས་ཐན་དང་ཆིང་མ་ཐན་མཛད་
གཞིས་ཕྱ་མར་པོད་གཞུང་ལྷ་པུག་ཚོབ་མུར་ཞུགས། ཆིང་མ་
ཕྱིན་ཚོབ་པོགས་པའི་ཕྱ་ཚོབ་པེ་མཛམས་ཀྱི་ཕྱིན་པས་ཕྱིར་ཐུད།
ཚོབས་ཐན་ཐན་པོ་གཞུགས་པོད་ཕྱིན་དང་རྒྱ་གཞིག་ཐུགས་ཐགས།
ཐན་དག་ཆིང་འབྲེལ་བཅས་ཚོབ་གཞིར་ཆིང་པོ་ཐུག་དུ་ཐུང་
ཆིང་པོ་མཛམས་ཐོན། དེ་ནས་ཐོར་གཞི་ཆིང་གཞུང་གི་ལས་མཉན་
མཛམས། ཕྱ་ཚོད་གཞིས་ཀྱི་ཐོར་གཞི་ཆིང་པོ་ཐོད་དུ་ཐོད་
པོ་བཟུང་བཞུགས་གཞིས་ཐུག་ མཛམས་དེར་ཐོ་ཐོ་ཐོར་རམ་
མཛད་དུ་པོད་པོད་མཛམས་ཐོས་ཐན་ཚོབས་ཐན་དང་ཐོང་འཛོད་
མིན་ཕྱིན་མཛད་ཐོར་རྒྱུས་ཐོན་ཆིང་པོ་ཐོས་མ་ཐོར། རབ་
ཐོང་པའི་ཐོ་པའི་པེམ་པའི་(༡༩༡༦)པོར་ཐོ་དུ་ཐོར་པོད་
གཞུང་ཆིང་ཐོ་ཐོ་པའི་ཐོ་ཐོ་ཐོར་ཐོར་ཐོར་ཐོས་ཐོས་ཐོར་ཐོན་
པའི་པེམ་པའི་ཐོ་ཐོ་ཐོར་པོད་དུ་ཐོ་ཐོགས་དུས་ཐོགས་པོར་ཐོར་

གཞིས་འཕྲལ་དུ་ཚོབས་ཐན་ཐོར་གཞི་ཐོར་ཐོར་ཐོན་ཐོན་ཐོན་ཐོན།
ཐོབས་དེར་ཚོབས་ཐན་དང་ཐོ་ཐོ་གཞིས་ཐོན། དེ་ནས་ཐོ་
ཐོབས་དེ་ཐོད་ཆོབ་ཐོད་ཐོད་པར་མཁས་མཛད་པས་ཐན་པས་ཐོ་
དགོ་དང་པོད་པས་གནས་ཐོད་གཞུང་པར་རམ། ཐོབ་ཐོབས་
ལུ་ཐོན་ཐོད་(刘文辉)མཚོ་ཐོན་མཛད་ཐོད་ཐོད་(马步
芳)ཚོགས་ཐོ་ཐོར་འགས་པེམ་ཐོག་གཚོད་ཐོད་པར་འཕྲེལ་
གཞུག་མཁས་ཐོར་དོན་གོ་ཚོད་པེམ་དུ་ཐོད་པས་ཕྱ་ཚོད་
ཚོབས་ཐན་ཐོས་འཛོན་ཐོར་ཆིང་ཐོད་དུ་ཐོད་ཐོར་ཐོབས་ཐོར་
ཐོབས་ཐོགས་ཐོ་དག་དཔལ་ཐོད་ཐོན་ཐོ་ཐོགས་ཐོན་ཐོན་ཐོར།
ཐོ་ཐོས་(༡༩༡༩)པོར་ཐོན་ཐོབས་མཛམས་ཐོད་དམག་གིས་
པོད་དམག་དགར་མཛོས་ནས་ཆིང་ཐོག་བར་པོར་ཐོན་ཐོས་ཐོར་
ཀམ་ཐོག་ཐོས་ཆིང་པས་བཞག་དོན་ཐོར་ཐོ་པོད་འཕྲེལ་པེམ་ཐོད་
མཛམས། ཐོད་ཐོ་ཐོས་པོ་ཐོ་ཐོས་ཆིང་བར་པོད་དུ་ཐོད་ཐོ་ཐོས་ཐོ་
ཐོན་ཐོར་འཛོན་དང་ཐོད་ཆིང་ཐོབ་ཐོར། འཕྲེལ་ཐོད་
ཐོགས་ལ་དམག་དཔལ་ཐོ་ཐོར་ཐོད་ཐོད་ཐོད་ཐོད་ཐོར་ཐོར་ཐོར་
གཞུང་ནས་འཕྲེད་དཔལ་དུ་ཐོབ་པས་ཐོ་ཐོ་ཐོན་དེ་ཐོག་ཐོས་པ་
དང་། དེ་ཐོས་འཕྲེལ་ཐོབ་ཐོར་ཐོག་ཐོར་ཐོར་པས་ཐོ་ཐོ་ཐོས་
པའི་ཐོ་ཐོ་ཐོས་ཐོབ་ཐོར་པས་མཛམས་ཐོས་ཐོས་ཐོས་ཐོས་ཐོས་
ཐོས་(༡༩༡༩)པོར་ཕྱ་ཚོད་ཚོབས་ཐན་ཐོས་ཐོས་ཐོས་
ཐོ་ཐོད་ཐོར་ཐོད་པོན་ཐོན་ཐོ་ཐོ་ཐོན་ཐོན་ཐོན་ཐོན་ཐོན་ཐོན་
ཐོས་པེམ་ཐོས། དེ་ནས་དུས་ཐོན་ཐོ་ཐོར་ཐོར་ཐོར་ཐོར་ཐོར་ཐོར་

གཉེན་གཞི་ལ་བཟུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀོན་པ་ལྟོས་ཆོག་ལ་ཞིབ་
 ཏུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་མི་ཡི་ཡུལ་ནས་(朱熹)ཀྱང་མངལ་
 འཕྲད་གནང་བ་མ་ཟད་མ་བཅོས་ཡག་པོ་ཕྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་
 རྒྱ་མི་དེ་ལྟོས་ལྟར་མེས་པ་ལྟུང་ཆེན་པོ་ཞེས་། སྐབས་དེར་
 མི་དེ་ལྟུང་ཆེན་ནས་པ་འདྲི་བ་དེ་མངལ་པ་ཕྱིས་ལྟུང་ཆེན་གས་
 པར། ལྟོས་ལྟར་ཕྱིས་འཛུགས་དེ་འོག་པ་ལྟུང་ཆེན་ཆེ་བཟན་
 ཞེས་པ་པར་མི་ཆེད་བཟང་བཟུང་ལྟུང་ཆེན་གས་པོ་དོན། ལྟོས་
 ལྟར་པར་མེས་ནས་འདྲ་བཟུང་བྱས་ཏུང་། དམར་དམག་གིས་
 མ་བཅོས་དང་གཞིགས་སྒྲུབ་ཡག་པོ་ཞེས་ཆོས། མ་དྲག་ནས་
 མི་དེ་གེར་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཆོས། དམར་དམག་གྱུང་སྒྱུང་
 རྒྱུད་པ་ནི། སྤྱི་མཉམ་འདྲི་དམག་བཟུང་ནས་མི་དམངས་དཔལ་
 པོ་ཆེད་གསར་བཞེས་པ་དང་། མི་དམག་དང་ཆོས་ལུགས་
 ལྟུང་ཆེན་པ་པར་དག་པ་བཟུངས་གཞོང་ཆེད་མངགས་པའི་མོ་
 ཉལ་ལྟུང་ཆོས། དམར་དམག་མི་དོད་མིགས་མི་དམངས་ལྟུང་
 ཆོགས་པོ་ཡིན་པ་ལས་གོ་མིན་ཉར་གིས་སྒྲོན་འཇུགས་ཕྱིད་པའི་
 དཀྱུ་རྒྱ་མིན་པེས་པས། དེ་ནས་དམར་དམག་དང་འཐབ་
 ཆོད་འཛུགས་ཉན་པ་སྒྲོ་བའི་མོ་ལྱིས་ཞེས་པ་དང་། འཕྲུང་
 འཕྲུང་པོ་བཟུངས་པའི་ཆོ་ལུ་མཆོས་པོར་ཆོད་ཏུར་ཕྱིར་ལོག་
 ནས་མཉམ་ཏུ་མཆོས་ལྟག་ལྟར་པའི་ཁམས་པ་སྐུལ་འཇུགས་
 བཟུན་གནང་སྒྲིལ་བཀའ་མོས་ཡོད་འདུག་པས་དེ་དོན་ལུལ་མི་
 ལྟན་ཆེན་ཆེན་བཟུང་བཟང་གནང་རོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཅུ་ཅན་གྱི་

ལྟུང་ཆེན་གས་པོ།

དེ་ནས་མི་དེ་གེ་ལྟུང་པོའི་བཀའ་མངགས་ལྟུང་ཆེན་ལྟོས་
 ལྟར་དང་། དམར་དམག་འཕུལ་ཆབ་པའི་ལྟུང་ཆེན་(李先
 念)ཀྱི་བཀའ་བཀོད་ལོག་མས་ལྟུང་ལྟུང་(王維舟)གིས་
 ལྱིས་ལན་ཆུན་འཇུག་ཆོད་མི་ཕྱེད་པའི་ཆེད་སེམས་ལྟུང་ཆེན་པ་ལྟོད།

༡༩༡༤ལོའི་ལྷོ་ཁུ་ལྟུང་པོའི་འགྲོ་ཁུར་ལྟུང་ཆེན་པོ་(
 中华苏维埃)པོད་པ་ལྱིད་གཞུང་འཇུགས་སྐབས་ལྟུང་
 ཆོས་ལྟུང་ཆེན་པོ་དང་པ་ལྱིད་གཞུང་གི་ལྟུང་ཆེན་པོ་འགན་
 བཞེས་པ་ནས། དམར་དམག་མས་མ་ལ་རོགས་སྒྲུབ་སྐབས་
 དམར་དམག་ལ་ལའས་ལྟུང་ཆེན་པོ་བཟུངས་པའི་བཟུང་ཆེད་པར་
 ཡིད་ཀྱང་དང་ར་ལྟུང་ཆེན་པོ་ནས་ཁལ་བཞེ་བཟུང་དང་ན་གཅིག་
 བཟུང་ལྟག་བཅས་བཟུང་ནས་དམར་དམག་གྱུང་སྒྱུང་ཆེད་པར་
 རོགས་སྒྲུབ་ལུལ་བདད། ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་དམ་ལྟར་དང་སྐད་བཟུང་
 སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་གྱིས་བས་ལྟུང་ཆེད་པའི་མིང་(周少
 岐)ལྱིས་གཞེད་ལ་བཟུང་ཆོས།

དམར་དམག་གྱུང་སྒྱུང་ཆེད་ཆེས་ཆོ་མིན་ཉར་གི་དམག་
 སྐག་མང་ཉེར་བཞེ་པ་སྒྲུར་ཕྱིར་ལོག་པས། ༡༩༡༤ལོར་ལྟུང་
 ཆོད་ལྟོས་ལྟར་པོ་དང་ལྟུང་ཆེན་པོ་ལྟུང་ཆེན་པོ་ལྟུང་ཆེན་པོ་
 ལྟུང་ཆེན་པོ་(刘少奇)མིས་དཔལ་ལུལ་ལྟུང་ཆེན་པོ་དང་པོར་ཆུན་ཆོས་
 ཡོད་(范元)མི་དེ་གེར་ཆེད་བཟང་གིས་མི་དེ་གེ་ལྟུང་ཆེན་གྱི་
 དཔའ་ཆེད་ལུགས་པཞིན་སོར་གནས་འགན་ལེན་ཕྱིད་ཆུང་དང་།

རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་རྒྱལ་མཐོན་ཞོགས་ཀྱིས་
 མགར་ལྷ་མའི་ཆེས་ལྷ་འབྲངས་པའི་ཕྱ་ཚོད་ལ་ཅན་གཅོད་མི་
 རྟེན་པའི་ཁྱིལ་བརྒྱལ་པུས་པས། དེ་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་
 རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་དྲན་དང་
 མདོར་ཆེད་དུ་དཀོངས་ལེས་བྱ་བར་བཅར་ཡིང་། མགར་ལྷ་མ་
 དང་ཅན་འབྲེལ་བཅད་རྒྱ་བྱས་པས་རྟེན་གྱི་དང་འདན་ཞོག་གི་
 རྒྱུ་དཔྱད་བཀོངས་པའི་ཉིས་འགན་ཆོང་མ་མགར་ལྷ་མར་
 དཀྱིས།

༡༧༩༨ལོར་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 འཛིན་ཕྱུང་ཡིན་ཕྱུང་(刘文輝) ཡིས་མ་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་
 འགྲོ་པའི་ཚུལ་ལྱགས་པར་བྱེད་ཕྱ་ཚོད་ཆེད་གཉེད་བྱས་པའི་
 རྒྱལ་ཁམས་ཤེད་འཇགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱིད་འཛིན་བྱེད་ཐུང་
 ཆོགས་འདྲར་བྱགས་ཤིང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁམས་ཆེད་ལས་ཤེད་
 འཇགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱིད་ཀྱི་ཆེད་དང་(大队长)རྒྱལ་
 ཁམས་ཆེད་ཆེད་ཀྱི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་(李俊) རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ལྱིད་
 གྲོས་པ་ཆེད་ཆོ་ཞོགས་ཀྱི་མཆོད་གནས་བརྒྱུ་ ལན་ཐིང་ས་
 ཅའོ(万勝)དང་མའ་རྒྱུད་དཔར་(康福)གིས་དེ་ལྟར་
 བྱས་ཏེ་གྲོ་མིན་ཏང་ནང་བྱགས་ཤིང་། གྲོ་མིན་ཏང་གྲུང་
 དབྱང་དང་འབྲེལ་བཟུང་མི་ལྷ་མཐོན་མདང་ནི་རྟེན་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 ཆེ་ཡོང་ཞོགས་དང་འབྲེལ་འབྲིས་དམ་པོར་བརྒྱས།

༡༧༩༩ལོར་ཁང་གསར་བྱགས་པར་ཆེན་ལམ་ན་ལྷ་མ་

ཆོགས་ཁང་གི་དབྱང་དམག་དང་། དཀར་མཛེས་བཅའ་དོན་
 དམག་དབྱང་བར་ནང་འགལ་བྱིང་འབྲེགས་བྱང་སྐབས།
 པར་ཆེན་ལམ་ན་ལྷ་མཐོན་ཆོགས་ཁང་ནས་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་དང་
 རྟེན་གྱི་རྒྱལ་མཐོན་དཔར་བཟུང་འདྲེལ་བྱེད་བྱས་བྱང་དང་
 མར་བཞུགས་པས། པར་ཆེན་ལམ་ན་ལྷ་མཐོན་ཆོགས་ཁང་གི་
 ཆོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མཐོན་ ཁམས་པས་ཁམས་ལྱལ་བཅོས་རྒྱུང་
 རྟེན་རྒྱུ་ལྱལ་བཞུགས་དང་འབྲེལ་དཀར་མཛེས་ཉལ་རྟེན་ལྷ་
 འགྲོ་ཞོགས་ལྷ་པར་ཆེན་ལམ་ན་ལྷ་མཐོན་ཆོགས་ཁང་ནས་ཅན་ལྷ་མ་
 རྒྱུ་དཔྱད་བརྒྱལ་བྱང་ རྟེན་གྱི་དུས་གཉིད་མ་ལྷ་མ་
 རྒྱལ་ཤེད་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་གྲོ་མིན་ཏང་གི་ལས་ཆེན་པ་རྒྱུ་
 འཛིན་གནང་ཆེ་མཐའ་གཅིག་ཕྱ་ཚུལ་ཁམས་ཤིང་ཆེད་ལྱིད་
 གཞུང་ལ་རྒྱ་མཐོན་དཀར་།

༡༧༩༩ལོར་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 ཡོད་པའི་དཀར་མཛེས་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 དམག་གི་ཡིང་བྱང་དཔར་དཀར་ལས་དྲ། ལྱུང་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 རྟེན་ཆོས་རྒྱག་པའི་ཤེད་འཇགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱིད་ཅོང་ཀན་
 ལྱུང་(美耕) ལ་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་གཉེད་དགོས་པའི་
 བཀའ་པུས་བྱང་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ལྱིད་ཆོས་ཡོན་(范
 元) ལྷིས་གསང་འབྱེད་དང་ལྷ་མཐོན་པོ་ལས་དོན་མ་འཁྲུབ།
 དེ་ནས་ཕྱ་ཚོད་ཚུལ་ལྟར་རྒྱུ་ལྱིད་ཆོས་ཡོན་གཉིས་འབྲེལ་
 ཟུང་ཞོག་ལྱུང་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་

བྱམ་ལ། དང་ཐོག་རང་ཚུགས་དཔུང་ཤུགས་ཀྱི་དྲུག་བཟང་
 ཟེད། རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཚེད་པར་བུད་འདུལ་སྒྲ་ཚོ་མ་ཟེན་
 ར་ས་སྤུས་ཀྱི་དགའ་དགའ་ཚེད་པའི་ལས་མ་ཚོན་པས་ཀྱིས་མིན་
 རྟེན་ཐབས་བྱལ་སྤྱོད། རྟེན་ལྟོས་པས་ཐུན་གྱིས་ཐུན་རང་
 རྟུགས་སྤྱོད་གཏོགས་པའི་བ་པའི་སྤུས་སྤུལ་བཟང་དཔུང་འདུལ་ལྟ་
 ལྟ་དུ་ཡོང་པ་ལྟར་དང་ས་ནས་ཀྱིས་སར་ལྟོན་རྒྱའི་ཤྱེལ་འཛོ་
 ལྟོན་པར་ཀྱིས་པའི་རྟུགས་དང་ལྟུ་ལྟར་དུ་ཡོས་པོ་ཞེས་བྱས།
 ཀྱིས་པའི་རྟུགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྟར་ས་སྤྱོད་ལྟོས་གནས་སྤྱོད་ལྟ་
 དགའི་དཔུང་ཐོན་གནང་རྒྱའི་འདུན་པ་ལྟོན་པར་བྱ་ཞོད་ལྟོས་
 ལྟ་རྟུགས་ཀྱིས་པོ་ཞེས་བྱས། མཐར་ཀྱིས་བུད་ཚེད་པར་ས་
 དཔལ་ཚོའམ་འཇམ་དཔུང་ས་དཔལ་ཚོས་མིན་ལྟར་རྒྱ་བྱས་
 བའང་། དཔལ་ཚད་པོས་གཉེན་ཚེན་ཚོ་པད་ཚོར་དང་པོ་ལྟ་
 མ་ལྟག་མཛོད་ཚོགས་ཀྱིས་བུར་ནས་བྱ་ཞོད་ལྟོས་ལྟར་བུར་
 ལྟར་བྱས་པར་བཞེན་རྟུགས་ཁག་གཉིས་བར་བྱི་འགལ་བའི་མེད་
 མོང་། རྟེན་པར་རྒྱ་ཚོགས་མཛོད་དང་འཛོད་ཁོག་ལྟེ་འཛོད་
 ཚོང་གཉིས་འཛོགས་ལ་ཚོད་གཉིས་བུར་སྤྱོད། མོག་མོད་རྒྱབ་
 གཉེན་འཇུག་དཔུང་གཉེན་པ་དང་ལྟེ་ཐམ་མག་པ་འཇིགས་མེད་མིན་
 ལས་མོགས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་ལྟེ་འཛོད་ལྟ་ཀྱིས་དཔོན་གཤམ་བུ་
 གཉིས་སྤྱོད་ཤོད་དེ་འདེན་འགག་བྱ་ལམ་སྤྱོད་བཅས་ཏེ་བསྟན་
 སྤྱོད་སེར་ལྟེ་འཛོད་ལྟ་ཀྱིས་ས་ལ་ལྟར་ས་དང་མོག་མོས་བཟང་
 འཇམ་ར་ནས་ལངས་ཏེ་སྟན་བཟང་བར། འཛོད་བ་བཟང་

དཔལ་ཀྱིས་མེ་མདའ་རྒྱབ་ཏེ་བསྟན། ལྟེ་འཛོད་ལྟ་ཀྱིས་བྱ་
 ཚོད་རྟུགས་གཏོགས་པོང་གཤིས། ལྟོས་ལྟར་བྱས་འཇུག་
 མོག་ཁག་ལ་ཁག་ཏད་བྱས་པམ་ཟད་ལྟེད་གྱི་ཀྱིས་པོ་མའང་དག་
 ཁག་ཏད་བྱས། རྟེད་གྱི་ཀྱིས་པོ་འཇུག་ལ་མེད་པ་བཟང་ལྟེ་
 མེ་མེད་ཀྱིས་ཁབ་འཇུགས་ནས་ཁམས་པས་ཁམས་པ་ལྟོར་དགས་
 ཞེས་པའི་འཛོད་བར་གཏོང་། ལྟོས་ལྟར་བྱས་མ་ལྟོས་ལྟར་
 ཚོ་འཇུག་མོགས་སྤྱོད་ཤོད་དུ་གཏོང་ལྟེ་ལྟེ་འཛོད་ལྟ་ཀྱིས་བྱ་
 འཛོར་བཞོངས་མཁན་འཇུག་ལྟེ་དམག་མོགས་ཤོས་ཤོས་དུ་
 མོང་ལྟེ་ལྟེ་ཚོང་གསུམ་པའི་རྒྱ་ཚོར་ལྟེ་འཛོག་ཁབ་ལྟེ་ས་
 ཞིང་མོགས་ལྟེ་ཞོས་ལ་བཞོས་ཏེ་ཁལ་པར་བུར། རྒྱ་བ་
 དུད་ཁག་བུད་ལྟེ་ལྟེ་བཅོད་ཤོད་ཀྱིས་ལྟེ་ལྟེ་ཁོག་དུ་གནས་
 རྟེན་བུག་ལྟེ་དམག་གིས་བྱ་ཞོད་རྟུགས་ཀྱི་ཚོང་པ་བཅོམ་
 པས་ལྟེ་དམག་ཀྱི་མཛོད་རྟུགས་ལྟེ་པོ་མེས་ནས་བཞོངས་བར་
 འབའ་རྒྱང་མཐུ་ལྟོས་མོགས་ཏེ་དམག་སྤུས་བུ་ལྟེ་ལྟེ་
 ལྟེ་དམག་གིས་ལྟེ་རྒྱ་བཙོད་པོ་ཚོང་ལ་མཛོད་བཟགས། ལྟེ་
 དཔོན་ཚོང་གིས་གཤིས་བཟའ་ཀྱིས་མོག་མར་བྱ་ཞོད་དཔུང་དམག་
 འཛོ་བ་རྒྱམས་འཇུག། དེ་ནས་ལྟེ་དམག་དང་རྒྱ་སྤུས་ཀྱིས་བྱ་
 ཚོད་དཔུང་དམག་དང་འཇམ་པལ་བ་བཟན་དཔལ་རྒྱལ་གཅོས་བྱ་
 ཚོད་དམག་སྤུས་ལྟེ་ཚོར་བསྟན་པ་མོགས་མམ་ཉེས་ཚེན་པོ་བུར་།
 དེ་ནས་བྱ་ཚོད་ལྟོས་ལྟར་བྱས་དཔལ་ལྟེ་རྟུགས་ཀྱི་ཁལ་པ་
 རྒྱམས་ལྟེ་ལོག་ལྟེ་རྒྱའི་རྒྱལ་བསྤུས་བྱས་ནས་ལྟེ་དགྱེད་ཀྱིས་པོས་

བཀའ་མངགས་ཀྱི་ཚེ་དཔོན་ཕྱིར་སྐྱོད་ནས་ཁལ་པ་བསྐྱོལ་ཆོས་
 འཕེལ་ཞེས་པ་མེད་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཟད། སེར་གྲུ་དང་
 འདན་ཁོག་ རྩེ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་རྩེ་དགེ་རྩལ་པོའི་
 རྩོལ་ས་ཤུགས་ཉམས་དམས་སྤྱད་དང་། དེ་ལྟར་ཚོགས་ཁག་
 བར་གྱི་འཐབ་ཚོན་ལོ་ཤམ་དེར་བྱས་པས། ༡༧༩༠ལོར་རྩེ་
 དགེ་དཔུ་མཁའ་ལུ་ལས་དཔལ་ཐུངས་ཐུངས་གཞན་བཞི་པོས་བྱ་
 རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་ལ་རྒྱལ་བྱུང་ཐོབ་པར་བཤིང་། མདུན་རྒྱོད་
 ཁག་ལས་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་ལོག་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་།
 ཁལ་པ་དང་དཔལ་མེད་ས་ཀྱི་འཆི་བཞེས་དཀྱིས་པའི་མང་ཆོག་ས་
 མི་རྒྱུད་པ་ཞིག་གིས་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་ཀྱིས་ཐོད་གེ་རྩལ་པོའི་
 ཁལ་དང་ཁུ་ལག་གི་ཕྱག་པའི་བཞོད་པ་མཐོན་འཛོག་གིས་བྱས།
 མ་ཇ་འཛེ་མདའ། རྩེ་དགེ་རྩལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོ་མདོ་
 སོགས་ས་ཁལ་ཁག་ནས་བྱུང་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་ལྟེ་བས་ཀྱི་འཛོ་
 བ་མི་རྒྱུད་པ་དོན་རྩེ་དགེ་དང་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་ཀྱིས་ཐོད་གེ་
 རྩལ་པོའི་ཁལ་དང་ཁུ་ལག་སྤེལ་། ཁུར་ལྟེ་བ་མི་དམངས་ས་ཀྱི་
 མཐུན་བྱལ་ཁལ་དཔུ་རྩལ་པོ་། ལུག་ཁམས་དང་པོད་ཚྭ་ས་
 མ་ཁལ་དུ། མི་དམངས་པཅིངས་འཛུལ་དམག་སྡེ་བཅས་ནས་དེ་
 དོན་དཔྱིད་ས་སྤྱི་ལུ་མེད།

༡༧༩༠ལོའི་ལྷོ་ནུབ་མི་དམངས་པཅིངས་འཛུལ་དམག་
 གིས་རྒྱལ་བྱུང་ས་ཁུལ་པཅིངས་འཛུལ་བཏང་བྱིན་ནས། མི་
 རྩོན། ཤིས་ཁམས། པོད་ཚྭ་ས་ཆོག་ས་སུ་བསྐྱོད་པ་གོ་མས་

ཐུང་ནས། པེ་དེ་དགེ་རྩལ་ལྷོ་དང་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་།
 སྤོམ་མདའ་ལྷོ་བས་རྩལ་ལྷོ་མ་མི་དམངས་པཅིངས་འཛུལ་
 དམག་ལེབས་བསུའི་ཆེད་ཚུང་མི་མེད་བྱུ་ཉིདེ་མདུན་བྱ་ཤོག་
 དང་འབྲེལ་བར་མི་ཆེད་དུ་བཏང་བ་ཤི། དགེ་རྩལ་ལྷོ་ཆུ་
 འབབ་པ་བཏང་གི་དང་། བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་པོ་ཆུ་དཔེ་
 ལུ། སྤོམ་མདའ་ལྷོ་བས་རྩལ་འབྲེལ་ཆུ་ཆོག་མེད་གསུམ་
 བཏང་བཅས་བྱུ་འབྲེལ་སྤོམ་མེད་མི་མེད་གཞན་པ་མི་དཔེ་
 ཉེདེ (མེ་ཆེ་ཁྱེ) དང་མཇལ་འབྲེལ་བྱུང་། དེ་འཕལ་དུ་
 གནས་ཐུང་བསྐྱོད་པེ་ཆུ་དུ་བཏང་། ཚུང་མི་མེད་བྱུ་ཉི་
 དང་མཇལ་འབྲེལ་བྱུང་། དགེ་རྩལ་ལྷོ་དང་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་
 ལྷོ་སོགས་མི་དཔེ་ས་དང་ཆོས་ཁུགས་ཀྱི་ཚོད་གསུམ་མི་རྒྱུད་
 གཞེངས་པ་ལྷོ་དང་འབྲེལ། ལྷོ་ཆུ་རྩལ་པ་ཕྱིར་ལེབས་
 སྤེལ་ལྷོ་དམངས་དམག་རྒྱུད་ལྷོ་དམངས་ཀྱི་ལཱ་དུ་ཁྱེད་
 ལམ་ཕྱིར་ལོང་བྱ་ཡིན། དམར་དམག་རྒྱུད་ལྷོ་དམངས་ཀྱི་
 རྩོགས་པོ་ཆོན་པ་བཞེད་མེད་ཅེས་དང་། ཁམས་ཁུལ་དང་པོད་
 ཚྭ་ས་པཅིངས་འཛུལ་བཏང་བཅས་ལས་གསལ་པོ་བསྐྱེད་དགོས་
 པའི་རེ་བ་ལྷོ་དཔུག་ཅེས་པ་དང་། ད་ཅུང་མི་རྩོད་དང་ལུག་
 ཁམས་པཅིངས་འཛུལ་བཏང་མེད་པས་གཟབ་ནན་ཅིད་དགོས་
 སོགས་ཀྱི་གསུང་ཆ་བསྐྱེད་གནང་མཛད་རྩལ་འདུག

༡༧༩༠ལོའི་འགྲོད་ཁམས་རྩོགས་པཅིངས་འཛུལ་ཐོབ་
 ནས་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་ཁུན་དང་མདོར་བཅིངས་འཛུལ་ཐོབ་པ་

མདུན་པུའུ་པའི་ཉིན་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་ཆོག་སེམས་ཆེན་ཏུ་བྱག་ལ།
 མ་དེའི་ཁྱི་རྩ་གཤམ་པའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་ཉིན་གསལ་ཏུ་དབྱ་
 པ་ཉིས་པའི་དར་མདོ་དཔག་རྟོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤུ་རིན་
 གཞིན་པ་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སྐར་བར་ལུག་ལེ་
 ཁེང་(刘伯承)དང་ཞོ་ལང་(熊龙)ཏིང་ཁེ་མེང་(邢小平)
 ཞག་ས་ཚུ་ལུ་དཔག་ཡིད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བྱུང་
 ཆོས་ལྷ་ཚོད་ལྷོང་ས་ལྷན་དང་དགེ་སྒྲུག་ལྷུ་ལྷ་སྐྱེས་ཁམས་
 རྩལ་མ་དར་ཞོན་ཞོར་འཇམ་མི་ལྷ་ཁྲང་ཆེང་(重庆)ཏུ་ཁམས་
 རྩལ་མ་འབྲུག་མ་བུ་ལྷན་དང་པོད་ལྷོང་ས་བཅོང་ས་འབྲེལ་ཡོང་
 བར་ལྷ་མཚོར་མཛད་པ་ཞོག་མ་ཏི་ཐད་བསམ་འཆར་ཉན་མར་
 གདན་ལྷུ་མ་དང་འབྲེལ། ལྷོང་ས་ལྷན་ལྷོ་ལྷ་དཔག་ཡིད་ལྷ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་པ་རྩེ་བཞག་བྱས།

༡༩༥༠ལོའི་རྩ་བ་བདུན་པར་ལྷ་ཚོད་ལྷོང་ས་ལྷན་ལུ་
 ཁམས་ཁྲིང་ཆེན་ཡོད་རིག་ས་རང་རྩོད་ཁྲུལ་མི་དཔལ་མ་འབྲེལ་མི་
 ཆོག་ས་འདུ་ལྷོ་ས་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤུ་རིན་གཞིན་པ་
 བདམ་ཞོན་ལྷོང་།

མ་དེའི་ཁྱི་རྩ་བཞག་པར་སྐབས་དང་པོའི་མི་རིགས་
 ཁག་དང་། ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་དཔལ་མ་འབྲེལ་མི་ཆོག་ས་
 འདུའི་མོག་ ལྷོང་ས་ལྷན་ལུ་ཁམས་ཁྲིང་ཆེན་པོད་རིགས་
 རང་རྩོད་ཁྲུལ་མི་སྤུ་རིན་གཞིན་པ་འདེམ་བསྐྱོས་བྱས།

ཉར་དང་མི་དཔལ་མ་ཆོས་མིད་ཆེས་དང་བཀའ་མངགས་

གལ་ཆེན་མཛད་དོན་པམིན། ལྷ་ཚོད་ལྷོང་ས་ལྷན་གྱི་ཆབ་སྲིད་
 འདུ་ཤིས་ཅད་དེ་འཕོ་འཕྱར་བྱུང་ནས་ལས་དོན་ལ་རྩེ་ལེམས་
 ཆེན་པོས་ལུ་མ་ལྷག་པོད་ལྷོ་ཆུ་ལ་རྩེན་གྱིས་ཁམས་ལྷོག་ས་བན་
 པ་རྩོད་འཆོ་སྤང་དང་། མི་དཔལ་མ་བཅོང་ས་འབྲེལ་དཔག་
 མང་བཅོ་བརྒྱད་པ་པོད་ལྷོང་ས་བཅོང་ས་འབྲེལ་བཟང་བར་རྩོད་
 སྐབས། མ་ཉི་གད་མཚན་ལ་ཆབ་མདོ་བར་ཁལ་རྩལ་རྩལ་གོ་སྤྱོད་
 ལུ་ས་ཉི་ལྷུ་ལ་འབྲེན་འགན་ལེན་བྱས། མི་དགོ་དང་ནང་འགལ་
 ཅ་བན་ས་མེད་པར་བྱས་སོང་།

༡༩༥༡ལོའི་མ་མཆོག་ཏུ། ལྷ་ཚོད་ལྷོང་ས་ལྷན་གྱིས་
 ཡིད་ལྷུང་དང་ཁེར་ལུལ་འདན་ཞོག་ཞོག་ས་ནས་འགྲེལ་ཁལ་བྱི་
 གཅིག་ལྷག་གོ་སྤྱོད་བྱས་ཉི་གན་ས་ར་དགེ་ལེགས་དོས་དང་ན་སྤང་
 དཔག་བཅས་ལྷ་སར་བར་རྩུར་འདྲིན་བྱས་ཉི་ལྷ་ལར་སྤྱང་ས་མ་
 ཐག་པའི་དབྱར་དཔག་གི་དཀའ་ངལ་ལེལ་ཐབས་བྱས་ཉི་པོད་
 ལྷོང་ས་བཅོང་ས་འབྲེལ་བཟང་བར་མཐུན་ལྷིན་རྩུར། མི་
 རིགས་མཐུན་སྤེལ་ལ་ལྷག་མ་རྩོད་དང་བྱི་ཆོག་ས་བདེ་འཇགས་ལ་
 སྤང་རྩོབ། མོན་རྩོད་འཕེལ་རྩལ་བཟང་བ་བཅས་ལ་དགོ་
 མཚན་ལྷན་པའི་བྱས་སྤེལ་མང་ཏུ་བཞག།

དེ་ནས་ལྷ་ཚོད་ལྷོང་ས་ལྷན་གྱིས་ལྷུལ་ཡོང་ས་མི་དཔལ་མ་
 འབྲེལ་མི་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་འབྲེལ་མི་དང་མི་རྩོད་ཁྲིང་ཆེན་ཆབ་
 ཡིད་ལྷོ་ས་ཆོག་ས་ལྷི་སྤུ་རིན་གཞིན་པ། དཀར་མཛོས་པོད་
 རིགས་རང་རྩོད་ཁྲུལ་མི་སྤུ་རིན་གཞིན་པ་དང་ཡིད་ལྷོ་ས་ལྷི་

ཡུལ་ཞིག་མཛན་པ་སོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་གནང་།

༡༩༥༠ལོའི་མོ་འཛོ་ནས་མུ་ཁབ་ས་ཁྱེད་པ་ལྟོ་མཆོག་རྩོ་
བར་དུ་མཆོན་པ་འབྲུག་པའི་མུན་ནད་སོག་ཤི་མིང་གཞུང་གིས་
ཁྱབ་སྤྱོད་འོག་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྒྲིལ་ཁབ་གིས་སྒྲུབ་པ་འོས་
ལུས་ཀྱིང་། མུ་ཁོ་མ་མིན་པ་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་བཞི་པའི་ཆོས་གཉིས་
ཉིན་ཀྱི་ལྷོ་དྲིམ་ཆོད་པ་དུག་དང་མཉམ་པ་ལེའི་མོག་ཁྱིག་དུས་མི་
དམངས་སྒྲིལ་ཁབ་དུ་གསེགས། མུ་ལས་དེར་དཀྱུང་གྲངས་པ་
གསུམ་ཡིན་ཅིང་། མུ་ཁབ་ས་འདི་ཉིད་ནི་ཉར་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་ལ་ཕྱེས་ཆེས་ཅན་ཀྱི་མི་རྒྱ་གཞུང་ཅན་གྱི་ལོན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཤིང་གིའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ཁྱེད་ས་གང་ལས་བརྒྱུས་
པའི་མཆོན་མོ་ལ། ཤིང་གིའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆོད་དབང་རྒྱ་ལོ་དེ་ག་
འཛིན་གྱིས་བཅུམས་པའི་དཔལ་ལ་མཆོར་ཤིང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
རིམ་ཆོན་ཀྱི་རྣམ་ཐང་དཀོལ་གསལ་ནོར་པའི་ཤིང་བ། ཤིང་གིའི་
བཀའ་འཕྱར་དཀར་ཆེག་སོ་སོ་ཆོས་འཕྱར་གིས་བཅུམས་པ།
འབྲམ་གྱི་དཀར་ཆེག་ཆོ་རྒྱན་ཡི་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤིང་གིའི་
བཅུན་འཕྱར་དཀར་ཆེག་ཀྱི་ཆོན་རྒྱལ་གིས་རིན་ཆེན་གྱིས་
མཛད་པ། རྒྱགས་ར་ཤིང་དཔོན་གྱིས་བཞེངས་པའི་འབྲམ་
ཉིང་པའི་དཀར་ཆེག་ ཤིང་ཆོད་གདུང་རབས། རྒྱག་དཔོན་
གུ་རུ་བཀྱ་ཤིས་སམ་གུན་བཟང་ཆོས་དར་གྱིས་བཅུམས་པའི་པ་
འབྲམ་གྱི་ཆོས་འཕྱར། ལམ་འབྲམ་རྒྱུ་བཟང་བཟང་གྱི་ལམ་བཞུན་
པའི་རྣམ་ཐང་ཀ་ནས་ཆ་བར་པོད་བདུན། རོར་ཆེ་མི་པའི་

གདན་རབས། མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུར་རྒྱགས་
བཞུན་པོད་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཞེད་དབང་པོའི་
རྣམ་ཐང་ཤོར་མུག་གིས་མཛད་པ། འཇམ་མགོན་ལྷ་སྐུས་
མཐའ་ལས་རང་རྣམ། སེ་རུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རང་རྣམ།
དཔལ་ལྷུང་ལས་སེ་རུ་བཟང་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་
ཤིང་རིམ་ཆོན་གྱི་རྣམ་ཐང་ཁག རྒྱ་ཆེན་རྒྱལ་བུམས་རིན་ཆེན་
གྱི་བཀའ་འབྲམ། རོར་མར་མཆོན་བཞེད་དབང་པོ་དང་ཆོས་
ཀྱི་ཆོ་སྐུ་ཀྱི་བཀའ་འབྲམ། འཇམ་མགོན་ལྷ་སྐུས་མཐའ་ལས་
ཀྱི་བཀའ་འབྲམ། རྒྱག་དཔོན་པ་དཔོན་མཆོག་བཅུན་པ་རབ་
རྒྱལ་གྱི་མདོ་མུན་ཆོས་འབྱུང་དེ་བཞེར་རྒྱ་མཛོ། རོར་ས་ཀྱི་པོ་
ཏི་པམི་རུ། ཡིལ་བ་ལྷུ་བ་ཐོབ་ཡོ་ཤིས་བཞེགས་པའི་རྣམ་ཐང་།
སེ་རུ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཞལ་རྒྱན་ཁམས་རྒྱལ་བས་མིན་མོ་བཟང་པ།
རྣམ་མཁའི་ནོར་པའི་གཟི་ཡི་ཤིང་བ། དཀར་མཛོས་ལྷལ་ཤིང་
རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུག་གནང་པའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་
བདམས་ཀྱིག་པོད་ཡིག་དེ་བཟོས་པ་དང་བཞི་པ། ཀམ་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་ཤིང་གིའི་རྒྱལ་རབས། ཐང་ཡིག་གསར་རྩོད་ལས་
ལྷུང་པའི་པོད་ཆེན་པོའི་ཤིང་ལྷགས་ཞེས་པ་དོན་འབྲུ་བརྒྱལ་དང་
ཁྱིན་ཆེན་དཀྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བཟུར་པ། བདུང་འཛོམས་པ་
འཕྱར་རྩོད་མཁེ་ཆོས་འབྱུང་། ཆོན་ན་ཁབས་བྱང་གི་བཅུན་
ཆོས་གུན་བརྒྱས། དཔལ་ལྷལ་ཡོ་རྒྱལ་པ་འཕྱར་འོད་གསལ།
ཤིང་གི་རོང་གིས་ཆེད་ཡིང་བརྒྱས། རྒྱ་ཡིག་རྩོད་ལ་ཤིང་གི་

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་བསྟར་བ་བྱས་པ་དང་། ༡༩༠༥ལོའི་ཆུ་
 ཟེ་བའི་པའི་འགོ་ནས་མི་དྲན་མེད་ཀྱི་རྩོམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འགོ་བྱེད་འོག་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་བསྟར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 གཙོ་འགན་བཞེས་ཏེ། ཚུམ་འབྲི་འགོ་བཙམས། རང་སྐྱོ་
 བསྟར་བྱས་པ་སྒྲི་རྩལ་བྱུ་ཆོག་ས་ཀྱིས་ཚུམ་འབྲི་པ་གཙོ་བོའི་
 འགན་བཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན། ཆོད་བར་བཟུ་ཤིས།
 བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ། བདུད་འདུལ། ལྷུས་ཤེས་པ་རག་
 དབང་བསྟན་འཛིན་དང་བཟུ་བདུད་འདུལ་བཅས་ཀྱིས་བསྟར་
 བསྟར་གས་དང་། འཕྲི་བ། ལྷ་དག་སྟགས་འབད་བཙུན་བྱས་
 པར་བསྟར། བད་རབ་བྱང་མཐུ་བདུན་པའི་ཤིང་ཐག་འཕྲི་རྒྱ་
 བཅ་པའི་ཆོས་༡༩ཆུ་ལོ་༡༩༠༥ལོའི་རྒྱ་བ་པའི་ཆོས་༡༩ཆུ་
 རྩལ་པར་བྱས། ལྷ་རྩལ་མི་དྲན་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཤིས་
 ལྷ་རྩལ་ལྷ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་པའི་ཆོས་༡༩ཆུ་ལོ་༡༩༠༥པའི་ཆོས་
 ༡༩ཆུ་བཟོ་བཙོ་བཙོས་ཞིབ་ཤེད་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་མཐུ་པ་དག་
 ཡིག་ས་འཕེལ།

པར་བྱ་བྱུ་རྒྱ་བས་མི་དྲན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཡིག་སྟོབ་བྱའི་
 དག་ཞིང་ཆོ་བཀུ་རྩི་དང་། རྒྱ་རྩལ་བཟང་པོ། དཀར་
 མཆོས་གསར་འཛུར་ཁང་གི་དཀོན་མཆོག་རྩི་མོགས་ནས་བྱས་
 རྒྱུ་ཆོད་མེད་གནང་བར་ཞིང་ཐག་པ་ནས་པ་ལ་འབྲིན་ཆོ་བ།

